

גיליון חג מוגדל

היפוש נצחיות רוח קדשו של אור האורות נחל נובע מקור חכמה

אבק עשה

שני סניב עיניך רבי אבק עשה

נפם נקבני כנא לא

דירה תמורת הנסיעה לאומן

יריעה מיוחדת וגילויים חדשים ממסכת חיי של הגאון החסיד רבי דב זימאן המכונה רבי בערל ווארשעווער זצ"ל מוורשה-צפת

כיסופים לקיבוץ של הרבי

ארבעת בניו של החסיד הנלבב ר' יצחק גלכך בשיחה מיוחדת חוזרים לימי התלאות מסיביר, פריז ועד לזכרון משה // תמיד בצילו של הרבי

שימע'ן על סמיטריילר

ילד בן שתים עשרה מחליט להפוך את העולם ולנסוע לאומן, אחרי שנים הוא פוגש את הרבי בצומת קריטית בחייו אי שם בגבול האוקראיני // מסע חיים מטלטל

עוד רגע אחד בציון

שלושת החברים היקרים ר' אברהם גליק ר' יוסף צוקר ור' לייזר משה הלפרין נזכרים במסעות הערגה והטלטולים בדרך לרבי בימי מסך הברזל // דמעות של געגוע

אבק עשה

פורמט קל ונוח לנסיעה בדרך כלים

מה אני אמור לעשות בקיבוץ של הרבי? שרת מרתק והגשה חדשה למדור הוותיק 'תבררו וילבנו'

שנה כשרה ומתוקה סיור כשרות מרתק עם מומחה הכשרות של העדה"ח ר' שמואל שטרנפלד במפעלים האוקראיניים והמהפכה באומן

נינון של הנאולה חמישה בעלי מנגנים מאב"ש בשיחת חג סוכות ומרגשת עם סודות מהיכל הנגינה הברסלבאי ועל כוחו של ביגון // ושמחת בחגך

בתוכן הגליון

46

חייזר של ר' בערל ווארשעווער

גילויים חדשים ותיאורים מרתקים על חייזר של הנאמן הפולני שווייזר על חזן רב כדי לנסוע לרבי

32

מסיביד ועד זרטנה

ארבעת בניו של החסיד ר' יצחק גליבך משרטטים דמות מופלאה של חסיד שדבק ברבו בכל לב

18

דמעות בלי סוף

על הנענועים לציון המסוגר בימים עברו בשיחת חברים מיוחדת בין ר' אברהם גליק ר' לייזר משה הלפרין ור' יוסף צוקר

88

שנה כשרה וכחיתקה

מסע מרתק בעולם הכשרות בארץ ישראל ובאוקראינה עם מומחה הכשרות העולמי ר' שמואל שטרנפלד

74

היכל ברעדה

חמשה בעלי מנגנים מאנשי שלומיני בשיתוף מיוחד לקראת ימי השמחה על עולם הנגינה הכשרית בארץ ובחו"ל

61

שימעי'ל על סכרטייר

סיפור חיים אמיתי על לב יהודי שגילה את נשמתו מחודש בציטוט של החתול נובע

י"ל ע"י

מערכת אבקשה

טל': 02-539-6363

פקס: 077-318-0237

©

כל הזכויות שמורות.

העתקת קטעי מאמרים,

או תמונות, אך ורק

באישור בכתב מהמערכת.

הגליון מודפס ע"י מ.א. הפקות

דפוס - כל סוגי ההדפסות

במודפסים וזולים

לקבלת הצעת מחיר משתלמת

במיוחד פנו לטלפון

052-7631367

עימוד ועיצוב גרפי: ח. חשין

7174645@gmail.com

השתתפות בהוצאת הגליון נתרמו

לרפואת הילד

צבי יהודה בן לאה

אנשי שלומינו היקרים

אנא העתירו בתפילה לרפואתו השלמה

לתרומות ושותפות

בבית אבקשה פנו עוד היום:

בארץ ישראל

02-6237686

בארצות הברית

845-650-9368

אם אתם שותפים ומוכל סיבה

שהיא לא קבלת את הגליון לביתכם

נא השאירו הודעה

במספר 026237686 שלוחה 3

2 אבקשה | אולח תשפ"ה

100 הקיבוץ הליטאי

ישיבה חדשה פותחת את שעריה בירושלים

102 חינוך לשנה חדשה

מדור במסילות הערים

08 פחד אמיתי

מאמרו של הרד"ח ר' אפרים פורטני שליט"א

10 מדריך מקיף לקיבוץ

התחדשות מיוחדות עם שו"ת מרתק במדור יתבררו ויתלכזו

98 עשרות נקודות הפצה

מדור להשקת אילת

04 למה הגעתי? למה חזרתי?

מאמרו של הרד"ח ר' צבי קרמר שליט"א

06 מעלת התשובה

מאמרו של הרד"ח ר' מאיר מימוני שליט"א

קומי אורי כי בא אורך

יחד בבחינת 'רבי עם תלמידים', בתוך כל מיני רפש וטיט, באישון לילה ואפילה. משאירים מאחוריהם את השכל ומחפשים אנה ואנה, בכבישים ובדרכים, בשדות וביערות, לא מוותרים על האמונה גם בתוקף החושך.

לכן משקיעה הסטרא אחרא את כל המאמצים להסתיר ולהעלים אור האורות שכוה, הוא מגביר את ההסתרה ואת החושך עוד יותר, ומנחית עוד ועוד מכות מופלאות שאין להם תקומה.

אבל הצדיק הגדול 'איש תבונות', בגודל כוחו, לוחם את מלחמת ה' בעמלק, הוא בעצמו יורד אלינו, אל תוך רפש וטיט, כבן שעושה מעשה עבד, הכל כדי לגלות ולהודיע לכל יורדי שאול, לכל הנשמות האבודות, כי לא יידח ממנו נידח.

כאשר התלמידים מצייתים ומתעקשים להמשיך ולהחזיק באמונה מול כל המסכים, אזי נהפכים כל המכות המופלאות לפנימיות של תורה, פלאי פלאות, הפלא ופלא. מכל אלה עולה זעקת ההתחזקות שמהדהדת על פני תבל כולו: כי ככל שהלילה הולך ומתגבר, ככל שנדמה שהחושך רק הולך ומעמיק, בעצם בכלל הלילה נדחה מפני היום, ועל ידי זה עיקר רפואתה של כנסת ישראל.

אפשר לראות זאת בחוש. ככל שההסתרות והמניעות מתגברות על כל דבר שבקדושה, ובפרט על תקוות כל העולמות - הראש השנה של הצדיק האמת, דווקא משם מתגברת האמונה ומתגדלת יותר ויותר, וכל המכות המופלאות הופכים לעלייה גדולה ומופלאה, פלאי פלאות.

אשרינו שזכינו בתוקף ההסתרה לראות מעט מזעיר התנוצצות הגאולה, בקיבוץ הגדול של רבבות ישראל שאין להם בו מלבד 'אמונה' מצטופפים ומתחברים כאגודה אחת, צועקים: המלך! כאיש אחד.

קומי אורי כי בא אורך, הנה ימים באים, ויתגלה כי אותם אגלי זעה ורטיטות הלב שדפק מפחד וממאמץ בדרך לרבי, היו חלק יסודי מאד בבניין הגאולה השלימה במהרה, ובגילוי מלכותו יתברך על כל הארץ, וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו, ה' אלקי ישראל מלך, ומלכותו בכל משלה!

לא שנה ולא שנתיים, כבר מזה חמש שנים שהראש השנה של הצדיק הגדול נמצא בעיצומו של מאבק עולמי.

הסטרא אחרא החלה לנעוץ טלפיה בכל מה שקשור למעמד ההכתרה העולמי, מלחמות וצווי מעצר, מחירים מרקיעי שחקים וטלטלות קשות בדרכים, כל אלו היו מנת חלקם של נפשות כשרות המבקשות ליטול חלק בתיקון הנצח.

אך מי האמין כי דווקא מתוך מלחמה קשה זו, מתוך מניעות בלתי נסבלות שכאלו תתגלה עוצמת הלב של 'איש הישראלי' ביתר שאת ויתר עוז?

בלי שום הסבר טבעי או הבנה מעמיקה, ללא סברות מפולפלות וחשבון הגיוני, כשהרבי קורא - יוצאים לדרך! מול כל קושי ומניעה יוצאים לדרכים הקשות, רק עם דבר אחד, כח האמונה.

האמת, שלא רק חסידי ברסלב מתמודדים בחזית, בתוך שאר חולי ישראל הצמאים ומשתוקקים לחזות בנועם ה' המה שרויים, והמכות המופלאות אופפות את הדור כולו.

מכף רגל ועד ראש, ברוחניות וגשמיות, בגוף נפש ורוח, לוקה האומה כולה במכות מופלאות, אשר אין להם שום תרופה, לא תפילה, ולא זכות אבות, לא רפואה, ואף לא צעקה (כמבואר בליקוטי מוהר"ן ח"ב תורה ה).

הדור נבון, העסקנים, הפרנסים והמנהיגים כואבים את הנפילה הגדולה שהולכת ומתקדמת כמעט ללא הפרעה, מבקשים ושואלים: מי הוא זה שיחגור מותניו לתת למדינה את שמה הראשון, מי יבוא ויכתיר את המלך ויתקן את העולם, יביא עלינו את מלכותו ונקיימנה...

ואי שם, בתוך הסתרה שבתוך הסתרה עומד הגנני המופלא, עומד וצועק בשוקים וברחובות, כי יש תרופה אחת ויחידה לצרה האיומה שניחתה עלינו, תקווה אמתית ושלומה, 'יש מים שמהם גדלה האמונה' ו'צריך לחתור אחר המים שמהם גדלה האמונה'.

ובשביל לגלות את האמונה מתוך החושך והלילה 'ואמונתך בלילות', צועדים הרבי והתלמידים גם

אל תוך רפש וטיט,
כבן שעושה מעשה
עבד, הכל כדי
לגלות ולהודיע לכל
יורדי שאול, לכל
הנשמות האבודות,
כי לא יידח ממנו
נידח

למה נסעתי, למה חזרתי?!

הרה"ח צבי קרמר שליט"א במבט חדש על הנסיעה והחזרה, הטלטולים והבלבולים, למה?!

להאמין בפשיטות. הנסיעה עצמה אכן דורשת אמונה תמימה, אבל אנחנו נוסעים וחוזרים לא רק בשביל להתנתק בימים קדושים אלו, אנחנו באים כדי ללמוד לחיות כל השנה כולה מתוך האמונה הזו, בעוד כמה חדשים ביום חורפי קודר כשהנשמה תחפש מזור למכאוביה, והמח לא יצליח להבין מה הרווחנו אצל הרבי, נצטרך להשתמש במאגרי האמונה הפשוטה הזו, אותה אנחנו מקבלים בימי ראש השנה הקדושים, כשהלב אינו מבין ומרגיש למה גם לאחר שנים של קיום עצת ההתבודדות עדיין אין האיש כשר באמת... נזכור מה עשינו ומה פעלנו, המתקנו כבר את הצמצומים, בטלנו את השכל הפרטי, התכללנו בנשמה הכוללת.

כבר בנסיעה המפרכת אנו מתחילים לתקן את זה, כבישי מולדובה הונגריה ופולין למדו כבר להבין כי כל הטלטולים והגליות והנסיעות לדרכים הכל בשביל שייזכר כל אחד את עצמו על ידי זה לשוב בתשובה שלמה על פגם אמונת חכמים ואז הנסיעה היא כפרה ותקון על פגם אמונת חכמים שכולל כל הפגמים (הל' פקדון ה). במהלך כל השנה הלכנו בדרכים עקלקלות, החלטנו איפה ללכת, הבנו מה טוב בשבילנו, ובדרך גם טעינו הרבה, בכל בוקר האדם מתכנן לעצמו סדר יומי באיזה שעה הוא ירד מהמיטה... לאיזה בית כנסת הוא ילך להתפלל ובאיזה שעה זה יקרה... לוח הזמנים נסלל במהלך השנה שוב ושוב, ולפעמים גם הובלנו את עצמינו לעברי פי פחת רח"ל, אבל עכשיו באוטובוס המקרטע, בהמתנות האינסופיות, במסלולים ובדרכים הבלתי נגמרים אנחנו מבטלים את השכל, נוסעים בדומיה מתוך אמונה במי שהכריז וציווה להגיע אליו בכל שנה ושנה, ובכך מתקנים את כל הפגמים כולם.

האמת היא כי גם בשהותנו בקיבוץ הקדוש אנחנו חיים בתוך מציאות דומה, בבלאגן השורר ושולט בשטח אנחנו לא פעם מאבדים את עצמינו, המח מתרוקן, הלב מתאבן, והגוף גם הוא לא מבין, אבל האמת שלא צריך הרבה, רק לעמוד ולשפוך את הלב, ואם אפשר, אז להוריד גם כמה דמעות של תשובה, לקיים את דבריו בפשיטות, מקוה - פרוטה לצדקה - תיקון הכללי ולספר לפנינו את כל לבו, כי עקר התשובה על ידי שמינים שאין יודעין כלל, רק מתחזקים בכח הצדיקים שידעו מה שידעו והשיגו מה שהשיגו עד שהגיעו באמת ליחלית הידיעה דלא נדע' (הל' ר"ח ז).

כאן הכל מתנהל אחרת, כאן באים מתוך אמונה, מתוך ידיעה שטעינו והתבלבלנו, ואדרבא אם כעבדים שאסור לו לחקור שום טעם וידיעה, עניינו לך תלוינו עד שתחננו שאנו סומכים עליך לבד, כי בנדי צדיק אתה ה' וישר משפטיה' (הל' גזיקין ה). דנים אותנו לכף זכות להחתימו לחיים טובים וארוכים ואפלו אם יש בהם פגמים רבים וקלקולים הרבה מאד הם בכלל 'צדיקים' מאחר שדבקים ומתקשרים להצדיקים אמת, כי הדבוק לטהור טהור (שם)

כתיבה וחתימה טובה!
נסיעה של אמונה ותמימות טהורה!

השאלה הזו מנקרת במח, לא נותנת מנוח, היא נשאלת בכל מיני נוסחאות, כאשר רובנו לא מצליחים בעצמינו ליישב את התמימה הזו. לפעמים הסביבה הקרובה שלנו, משפחה או חברים, מגדילים ראש ושואלים את השאלה הזו בצורה ישירה וכואבת: תכל'ס, נסעת וחזרת, התפללת וגם צעקת, עם מה חזרת? היכן האורות, המוחין, השינויים, ההתחדשות.

אז נכון, למדנו כבר לשנן מה שרבינו ז"ל בעצמו ענה ואמר: **הראש השנה שלי הוא חדש גדול והשם יתברך יודע שאין הדבר הזה בירשה מאבותי רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה שאני יודע מהו ראש השנה (חיי"מ תה) התרגלנו לנסוע בלי לדעת ובלי להבין, אלא מתוך אמונה זכה וטהורה כי אין דבר גדול מזה, מתוך צייתנות מוחלטת לקיום אוזרתו הקדושה אשר הזהיר כמה פעמים להיות אצלו על ראש השנה, אבל גם כשסוד המתנה אינו ידוע וגלוי, אבל עדיין הלב רוצה להבין, רוצה להרגיש, הרי רבינו ז"ל דבר אודות המנהיגים שנוסעים החסידים אליהם ואינם יודעים על מה נוסעים, וחוזרים ונשבים ונאנים יודעים על מה באים. אבל אני לא רציתי בכל זה, רק לקחתי עצמי לעסק בזה להחזיר אתכם למוטב (שם שלה). הרגליים מתרוצצות בפושקנא וסמטאותיה, במקוה בציון וביחלי התורה והתפילה, אבל הלב מרחף ומשוטט, תוהה ובוהה.**

כמה שזה נשמע מורכב ומסתורי, אבל זו האמת: באנו וחזרנו, המראנו ונחתנו, סחבנו ונסחבנו, טולטלנו וטלטלנו בדיוק בשביל זה, כדי לא להבין, כדי לא להרגיש, אלא כדי להתרגל להאמין, ללמוד לציית, להתבטל מתוך אמונה מוחלטת, כי בראש השנה אז עקר העבודה לתקן האמונה הקדושה, ועקר האמונה הוא על-ידי אמונת חכמים (הל' סוכה ז). באנו כדי להיצמד להוראות של מנהיג רחמן, כדי לזרוק את השכל, כדי לבטל את הצורך להבין ולהכיל. בחיי היום יום התרגלנו לפעול רק מתוך הבנה, מתוך הסכמה, מתוך שכנוע פנימי, קשה לפגוש אדם שירכוש בית ממוכר מפוקפק, או יסדך את בתו לבחור אלמוני מתוך אמונה עיוורת, התרגלנו להחליט החלטות מתוך בירורים אישיים עמוקים, מתוך סמכות והחלטיות. בחשבון קל נראה כי אדם פשוט מחליט ביום רגיל עשרות החלטות שונות, גשמיות ורוחניות, קטנות או גדולות. אולם בחיים האמיתיים, אי אפשר להתקדם בלי אמונה, ההחלטות שלנו מסוכנות מאוד לפעמים, ההבנות שלנו נובעים לעתים מתוך צמצומים, מתוך חוסר ראייה נכונה, רק על ידי בחינת חכמה עלאה שכלול ממלך שם נמתקים כל הצמצומים (ליקו"מ סא). יש שכל כולל, שכל עליון אשר שם נמתקים כל הצמצומים, שם הכל גלוי וידוע, שם לא טועים ולא מתבלבלים, ולכן נוסעין על ראש השנה לצדיקים כי ראש השנה הוא יומא דדינא של כל השנה וכל אחד ואחד בא עם קדשתו וצמצומיו אל הצדיק הדור וכו' ועל ידי זה נמתקים כל הדינים (שם). ככה פשוט, נוסעים ומגיעים עם הצמצומים שלנו, עם השכליים וההבנות שלנו אל אותו בעל השכל הכולל, כדי להתחיל

ההגדרה האדירה

דני, הנאתי לך חידוש!

הגרלת ענק חסרת תקדים לאלפי המחדשים בתורתו

מי משתתף בהגרלה?

כל מי שמביא לרבי עמוד חידושים על תורה ס"א!

ליצד משתתפים?

כל עמוד חידושים ביאורים ורעיונות מכל סוג שהוא
על תורה ס"א מזכה בכרטיס הגרלה.
עמוד נוסף - כרטיס נוסף!

היכן מוסרים את החידושים?

בהיכל התורה באומן
בעמדת 'רבי' הבאתי כך חידוש!

מתי?

בימים רביעי חמישי וראשון (כ"ד כ"ה כ"ו אלול)
בין השעות 12:00 בבוקר ועד 18:00 בערב

פרס ראשון:

**חבילת
נסיעה
משפחתית
לשבת
באומן!**

כולל טיסות, נסיעות
פנים, ואש"ל מלא!
(6 נפשות במחיר ממוצע של
אמצע השנה. בכפוף לתנאים)

נתרם ע"י מיכאל
פינטו ומלון אורות

פרס שני:

**3 זוכים
בהחזר מלא
במזומן!
על הוצאות הנסיעה
והאש"ל לראש השנה
(עד לסכום של 1350 דולר)**

פרס שלישי:

**3 זוכים
בטיסה זוגית
לאומן!
באמצע השנה
(כולל כרטיסי טיסה
הלוך חזור)**

פרס רביעי:

**5 זוכים
בכרטיס טיסה
לשבת חנוכה
באומן!**

פרס שישי:

50 זוכים ב-200 ₪

פרס חמישי:

10 זוכים ב-500 ₪

**לטייל
בתורתו**
לעידוד התמדה והתבוננות
בדקדוקי מדר"ן

דוכן התורה אומן
הורדת דרכים

ההגדרה האדירה
בימי ראשי השנה באומן

**נותבים.
מגדילים.
זוכים!**

אפילו רק אחוז קטן

מעלת התשובה ופלאותיה במאמרו של הרב"ח מאיר מימוני שליט"א

כי ביום הזה יכפר עליכם, לפני ה' תטהרו.

אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו שהשם יתברך ברוב רחמיו נתן לנו מתנה נפלאה ונוראה את מעלת התשובה, אפילו אם אדם הרבה לחטוא ולפשוע נגדו יתברך, אין דבר העומד בפני התשובה,

שהרי אפילו מנשה שמילא את ירושלים בדם והכניס צלם בהיכל וכו' וכו', עדיין הקב"ה ברוב רחמיו הרבים חתר חתירה מתחת כסא כבודו וקיבל אותה בתשובה שלימה, כמו שכתוב בזוהר הקדוש שמנשה ממונה בגן עדן על בעלי התשובה.

כמו כן מצאנו אצל ירבעם בן נבט שעוד לא היה אדם שהחשיך עולמות עליונים כמוהו בגודל פשעיו, ועם כל זה הקב"ה חכה שיעשה תשובה ורצה לטייל איתו בגן עדן.

עוד ידוע כמה וכמה מאמרי חז"ל מגודל מעלת התשובה, ורבינו הקדוש מביא בתורה קמא חלק א': **אִם יִזְכֶּה שִׁירְיִישׁ בְּאֶמֶת כָּאֵב חֲטָאִיו, הֵינּוּ כְשִׁימּוֹל אֶת עֶרְלַת לִבּוֹ - כִּי כֹל זִמְן שֶׁלִּבּוֹ עָרַל וְאָטוּם, אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְהִרְגִישׁ בְּאֶמֶת, וְכִשְׁימּוֹל אֶת עֶרְלַת לִבּוֹ, וְיִהְיֶה לוֹ חָלָל בִּלְבָב, וְאִזִּי יִרְגִישׁ לִבּוֹ בְּאֶמֶת גָּדֹל כְּאֵבוֹ, וְיִצְטָעַר וְיִתְחַרֵּט בְּאֶמֶת. וְאִזִּי מִגָּדֹל הַחֲרָטָה, יִרְגִישׁוּ גַם כָּל הַלְכָבוֹת וְכו' וכו', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וּמַלְאֵה אֶת לִבְכָּה וְאֶת לִבָּה יִרְעָה וְכו'.**

ובאמת איך אפשר לזכות לעשות תשובה באמת, כמו שרבינו מביא פה שירגיש כאב חטאיו?

וייתכן אולי לבאר, כי הנה רבינו הק' מביא בתורה ו' אות ג': **שִׁצְרִיק אָדָם לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה, כִּי מִי יֵאמֹר זִמְתִּי לִפְיִי כִּי הָיִיתִי מִחֲטָאִי, דִּהְיִינוּ מִי יָכוֹל לִזְמֹר שֶׁלִּבּוֹ זָךְ וְיִטְהַר בְּשִׁעָה שְׂאוֹמֵר חֲטָאִי עֲוִיתִי פִּשְׁעִי. נִמְצָא שְׂאֵדָם אוֹמֵר בְּפִיו אֶת הַוִּידּוּי אֲךָ בְּאֶמֶת יֵשׁ לוֹ עֶרְלַת לֵב שְׂאִינָה רוּצָה לְהִרְגִישׁ אֶת חֻמְרַת הָעוֹן וכו', וּמִמִּילָא זֶה בְּחִינַת (ישעיה כט יג) בְּפִיו וּבִשְׂפָתָיו כְּפִדּוֹנִי וְלִבּוֹ רִחַק מִמֶּנִּי, לֵבּוֹ רִחוּק מִמֶּנִּי דִּיקָא, בְּחִינַת עֶרְלַת הַלֵּב.**

אם כן מהי העצה ומה עושים, הנה אומרים חז"ל הקדושים במסכת סוכה (דף ה.) **תְּפִשֶׁת מִרְבָּה - לֹא תְּפִשֶׁת, תְּפִשֶׁת מוּעָט - תְּפִשֶׁת.** ובתוך ביאורו אומר רש"י

הקדוש: ושמה המועט יש לך לתפוס, ואתה הרבית לתפוס וכו'. וניתן ללמוד מכך שבתחילה צריך האדם לתפוס דבר אחד ועליו להתמקד בתשובה וגם להוסיף תשובה על תשובה, כגון אם אדם עושה תשובה בכל פעם על שאינו מברך בכוונה מאה ברכות, ושלבו בל עמו בשעה שמברך, אם כל פעם יחזור על התשובה הזאת בהתבודדות וינסה בכל מיני פיוסים וריצויים ווידויים באמת - להסיר חרצובות רשע ולמול את ערלת לבבו לפחות בדבר הזה דהיינו להתחיל לברך בכוונה במתניות בקול וכו'. ואולי גם זה בכלל מה שרבינו מביא בתורה ו' **הֵבֵא לְטָהָר - אוֹמְרִים לוֹ הִמָּתֵן, דִּהְיִינוּ אוֹמְרִים לוֹ מָה אַתָּה הוֹלֵךְ וְרֹץ לְדַבֵּר אַחֵר וְעַדִּין לֹא מַלַּת אֶת עֶרְלַת לִבְכָּה אֶפִּילוֹ בְּדַבָּר אֶחָד.**

ובאמת בוודאי בלי שום ספק שצריך לעשות תשובה בכלליות על הכל, כמו שאנו אומרים את הוידוי מא' ועד ת': **אֲשַׁמְנוּ, בִּגְדָנוּ, גִּזְלָנוּ וְכו' וכו', וְכֵן הַוִּידּוּי שֶׁל רַבִּי סַעְדִּיָּה גָּאוֹן. אֲבָל כִּדִּי לִזְכוֹת לְהִרְגִישׁ כְּאֵב חֲטָאִיו בְּאֶמֶת צָרִיךְ לְהִתְחִיל עִם מִשְׁהוֹ אֶחָד, וְאַחֲרֵי שֶׁאֵינִי מִרְגִישׁ בִּלְבִּי וּבִדְעָתִי שֶׁהִשְׁתַּנֵּיתִי בְּדַבָּר הַזֶּה - אֲנִי עוֹבֵר לְדַבֵּר אַחֵר, וְכֵמוֹ שֶׁרַבִּינוּ מִבִּיא כַּעֲיִן זֶה בְּתוֹרַת נ"ב לַעֲנִין תִּיקוֹן הַמִּידוֹת, עֵינִי שֵׁם.**

בוודאי שאין הקב"ה בא בטרונאי עם בריותיו, והוא ידע יצרנו שאין אנחנו יכולים לעשות תשובה על הכל בכוונה גדולה וכו', וניתן להמליץ על דרך מאמר חז"ל 'מלכותא דארעא - כעין מלכותא דרקיאה', שכמו שכאן בעולם הזה להבדיל, יש דבר כזה שנקרא 'איחוד תיקים', ואם אדם חייב הרבה חובות עושים לו 'חקירת יכולת' כמה הוא יכול להחזיר כל חודש, ואפילו אם זה אחוז קטן לעומת כל הסכום שהוא חייב, עם כל זה מכיוון שזוהי היכולת שלו - עוצרים את כל בעלי הדינים והוא משלם רק מה שהוא יכול, כך כביכול גם בשמים יש בחינה כזאת שבשעה שהוא עושה תשובה על משהו אחד באמת, עוצרים את כל הקטרוגים עליו, כיון שזה יכולתו. וכך יתקדם מדרגא לדרגא, עד שיזכה לתשובה שלימה ולהיות כרצונו יתברך באמת.

ה' יתברך יזכה אותנו לחזור בתשובה

אם אדם חייב הרבה חובות עושים לו 'חקירת יכולת' כמה הוא יכול להחזיר כל חודש, ואפילו אם זה אחוז קטן לעומת כל הסכום שהוא חייב, עם כל זה מכיוון שזוהי היכולת שלו - עוצרים את כל בעלי הדינים

שְׁעֵי צִיּוֹן אֲשֶׁר אֶהְיֶה

אזמין • אזמין ראש השנה

כל מה שאתה צריך! בראש שקט!

נסיעות:
משדות התעופה

סעודות:
הכנסת אורחים 'אזמין'

לינה:
בקרית הלינה

טיסרות:
סדיר וצ'רטר

02-54-10-100

ניתן להזמין כל שירות בנפרד **חייג עכשיו!**

נר באבוקה של הקיבוץ

הרה"ח אפרים פורטני שליט"א

הקדוש אצל רבינו לא יהיו לו שום צרות בכלל בשנה הקרובה? ואם כן, על איזה המתקת הדינים מדובר?

גם אני חלק מהקיבוץ

הרבי ממשיך, שעל ידי שאנחנו נוסעים לצדיק על ראש השנה, ונכללין ביחד בקיבוץ אצל בחינת קודש הקדשים, "על ידי זה נעשה שמחה, בבחינת אור צדיקים ישמח, כי הנפש הוא בחינת נר... וכשנכללין יחד, נעשה מהם אור, ועל ידי זה נעשה שמחה, בחינת אור צדיקים ישמח".

ומה הם האור והשמחה העילאית שאנחנו מקבלים מהקיבוץ, שעל ידם נזכה בראש השנה להוציא משפטינו לאור?

מקשרי התורה עולה, שכל אחד מגיע עם הצמצום שלו ועם הקדושה שלו ביחד. צמצומים, קרי - הפחדים והדאגות מהדינים שעוברים עליו, בעבודת ה' ובגשמיות. אבל, כותב רבי נתן (בהל' פקדון ז), לא תמיד אנחנו רואים את הצמצומים של החברים שלנו כדינים, ובדרך כלל כאשר אנחנו רואים אותם, אנחנו נוטים לראות את הקדושה והשכל שלהם, ולומר עליהם שבוודאי הם כשרים וצדיקים. ברור לנו שבתוך כל הקשיים והמעברים שלהם, החברים מצליחים להתחזק. אנחנו רואים את האור שלהם, את העבודות והנקודות הטובות שלהם.

אך כשאנו מסתכלים על עצמנו אנחנו מתבלבלים: וכי מה יועיל לנו שהחברים שלנו הם כשרים, כאשר אנחנו מכירים את עצמנו כמה אנחנו לא מצליחים?!

תחושה זו רווחת בין באי הקיבוץ - 'רק לי יש סיבה לפחד ודאגה, אך כל החברים שלי הרי הם כה מלאים באור ושמחה...'. ובאותה עת ממש, עומד החבר ואומר את אותו הדבר עליו. מה שנראה לו עצמו כצמצום ודין, עבור שאר באי הקיבוץ נראה ככלי ונר להמשכת האור של הצדיק.

רבי נתן כותב שם שעיקר אמונת חכמים זה אמונה בעצמו. אמונה שגם הוא בכלל הקיבוץ, ואף הוא נר שמצטרף ומתקבץ לאור הגדול של הצדיק. ועם האמונה זאת, הוא כותב "כל אלו שזוכין לאמונת חכמים ונוסעין לצדיקים אמתיים על ראש השנה... הם זוכין בוודאי לחיים אמתיים, שעיקרם הוא כשזוכה להוציא הנהגות ישרות ומשפטי הנהגות ישרות" (שם, לח).

נכון, יש לנו ממה לדאוג וממה לפחד. אבל יש לנו גם במה לשמוח. כי אפילו שעובר עלינו מה שעובר, עדיין יש לנו נקודות טובות של התחזקות שמאירים לעולם. כאשר אנחנו מתקבצים ביחד, אנחנו עדיין נרות שנכללים ביחד עם כל הנפשות והנורות של הקיבוץ שמאירים את אורו של הצדיק. בכל זאת כל אחד הוא שכל פרטי של התחזקות שנכלל בשכל הגדול, ששם נמתקין כל הדינים.

ה' יזכנו להכלל ביחד עם כל באי הקיבוץ "בכלליות גדול ובאחדות רבה ואהבה רבה ועצומה מאד, כל החברים זה לזה ממש כולם בלב אחד כאשר אחד ובהתקשרות גדול לכל הצדיק אמת, ובפרט בזכות הגדול והנורא של רבינו ז"ל" - כתיאורו של הרב מטשעהרין בפרפראות לחכמה על תורה זו, ונזכה להכתב ולהחתם לאלתר לחיים טובים ולשלום בספרן של צדיקים אמתיים, ולראות מהרה בתפארת עוזן, לתקן עולם במלכות ש-ד-י, בביאת גואל צדק במהרה בימינו, אמן כן יהי רצון.

למרות שאני כה רחוק וקטן, עדיין אני נכלל בקיבוץ הגדול של הרבי, גם הצמצום שלי נכלל בקדושה העליונה שממתיקה את הדינים בתכלית.

בעוד ימים ספורים נעמוד בחזרת הש"ץ של תפילת מוסף ביום הרת עולם, ונשמע איך קהל הקיבוץ ישוררו ביחד, "היום יעמיד במשפט כל יצורי עולמים".

חודש אלול. פעם, מי מאיתנו שזכה ללמוד בשיבות מסוימות כבר שמע כמה אנחנו היינו אמורים בימי אלול לעודד מאימת יום הדין והמשפט, ועוד כמה אנחנו צריכים לפחד מכך שאנו לא מספיק רועים.

בדרך כלל, בימים של שגרה, נשמעת הטענה שאין זה כה קל לעורר בנפשנו את אימת יום הדין. אך אנו, חסידי ברסלב, תלמידי רבינו הקדוש, כבר למדנו ואנו יודעים על מה צריכים לדאוג בימים אלו. אצלנו יודעים ש"עיקר החיים הם חיים אמיתיים, להשתדל ולהתייגע להכיר אותו יתברך שהוא חי החיים", כלשון מוהרנ"ת בהקדמת חיי מוהר"ן. ברסלב חסיד כבר דואג וחרד, "כי עיקר הצרה והיסורים... הוא בעניין התקרבות לה' יתברך מכל המקומות שנידח לשם ... כי חוץ מזה הכל הבל", כלשונו בהלכות ראש חודש הלכה ז'. ולכן "על אלו החיים אנו מתפללים הרבה בראש השנה ויום כיפור: זכרנו לחיים, וכתוב לחיים, כי חוץ מזה הכל הבל, ואין שום חיים כלל".

פחד אמיתי עם שמחה עילאית

אז מגיעים לראש השנה. ונתנה תוקף קדושת היום, כי הוא נורא ואיום, היום יעמיד במשפט כל יצורי עולמים.

מה אני, בתור ברסלב'ר חסיד, תלמידו של רבינו ז"ל, אמור לעשות עם כל זה? האם זה טוב שמצאנו נקודה של יראה ופחד שחובתנו לעלות אותה לאימת יום הדין באמת? או שמא המתח והלחץ זה לא בשבילנו ולא בשביל הדור החלש שלנו?

רבינו ז"ל מביא בתורה ס"א את הפסוק בחבקוק, "ה' שמעתי שמעך, יראתי", ואת מאמרו של רבי שמעון בר יוחאי באדרא, "תמן יאות הוי למדחל". שם, ראוי לפחד. לכאורה, הרי רבי שמעון אומר לנו ברורות. יש באמת ממה לפחד ולדאוג. ולכן אנחנו מתפללים, "שתחננו ותוציא לאור משפטנו, איום, קדוש!" באמת, לזה אנחנו צריכים, תוציא לאור משפטינו, איום. הקב"ה הוא איום, מובן? אבל הקב"ה הוא איום קדוש. המאמר באדרא לא מתחיל עם המילים המפחידות האלה. הפתיחה היא "חדי רבי שמעון". רבי שמעון שמח. רבי שמעון אומר לנו, אני שמח - אפילו שראוי לפחד באמת! כי היראה והשמחה הולכים שלובים יחדיו. עבדו את ה' ביראה! עבדו את ה' בשמחה!

ולמה באמת אני שמח? רבינו ז"ל מגלה לנו דרך מאמרו של רשב"י, שאפילו במקום שראוי לפחד, עם זאת יש לשמוח - כאשר אנחנו מחזיקים את עצמנו ביחד. ר' שמעון שמח כי "אנן בחביבותא תליא מילתא, היינו בחינת האהבה וכללות שנכללין יחד".

"וזה בחינת מה שנוסעין על ראש השנה לצדיקים". מצד אחד, "ראש השנה הוא יומא דדינא של כל השנה..." יום הדין, תמן יאות הוי למדחל, שם ראוי לפחד. אבל מצד השני, "וכל אחד ואחד בא עם קדושתו - דהיינו שכלו - וצמצומיו אל הצדיק הדור... ועל ידי זה נמתקין כל הדינים".

אבל מה הכוונה? האם יש משהו שחושב שאם הוא ישתתף בקיבוץ

יומא טבא לרבנן

בשמחה רבה הננו לבשר לכלל אנ"ש
ולכל החוגים בתורת רבינו הק' זיע"א
כי לאחר שנות עמל ויגיעה

הופיע ויצא לאור עולם
ספר

מים עמוקים

החדש

ברך ג'
על תורות לא - ס

חידושים וביאורים נפלאים
בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן
מאת הגה"ח
ר' משה קרמר שליט"א

לאחר שאולו
מן השוק
ניתן שוב להשיג
כרכים א' וב'

הפנה ראשית בארה"ב:

052-7643910

להשיג:
בתנויות
ספרי ברסלב

הפנה ראשית בארה"ב:

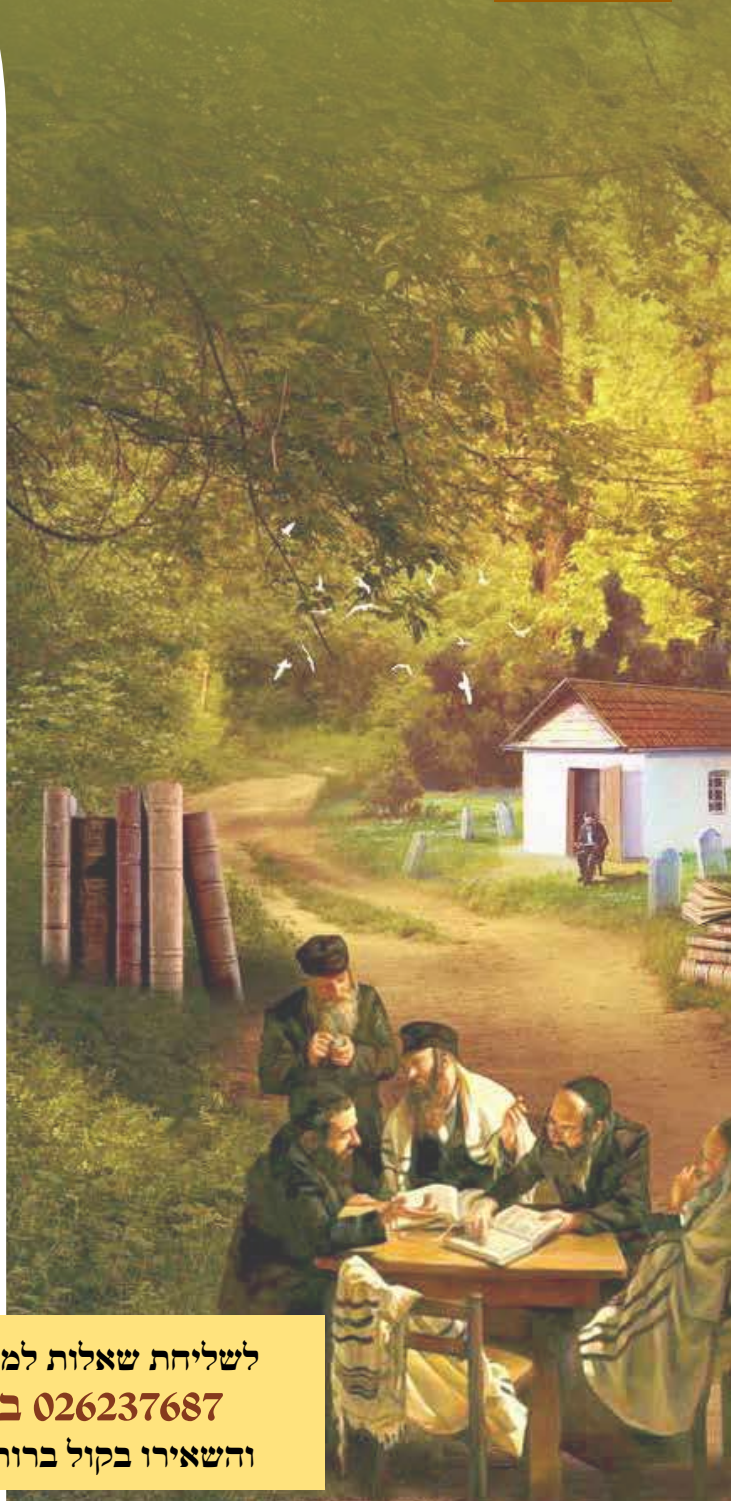
ספרי ברסלב
בארה"ב

845-418-5532

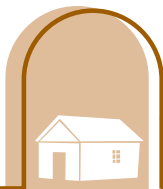

לכבוד ראש השנה,
ליקטנו עבורכם כמה
שאלות אקטואליזות,
ועליהם תשובות קצרות
בסגנון 'שיחת חברים',
לקבל 'דין מן דין' מעט
בהירות וישוב הדעת.

(ומחמת קוצר הגליון, לא
נכתבו הדברים באריכות
ובהרחבה הראויה, אלא כמאן
דמחוי במחוג, לחזק ולעורר את
הלב. ותן לחכם ויחכם עוד)

לשליחת שאלות למדור זה חייגו ל-
026237687 בשלוחה 4
והשאירו בקול ברור את שאלתכם

באומן - יש שתי חלקים:

החלק הראשון שייך לעבודתו של רבינו הקדוש בעצמו, שעוסק בתיקון העולם, ויורד למקומו של כל אחד ואחד גם אם הוא נמצא במקום רחוק ונמוך מאד. ובחלק זה אין לנו כמובן שמץ של הבנה והשגה.

והחלק השני הוא, מה שנוגע לנו. ולגבי חלק זה, התשובה פשוטה וברורה, שעלינו לעשות את שלנו בפשיטות; ללכת בדרך שלימד אותנו רבינו כיצד אמורה להיראות שמחה וריקוד של מצוה, ועד כמה עלינו להתרחק מניגונים בסגנון גויי ורחובי. [אשר כידוע, רבינו מדבר ומזהיר על ענין זה, בריבוי תורות ושיחות, עוד יותר משאר הצדיקים].

ואין שום סיבה לעררב בין שני חלקים אלו; זה שהצדיק מתחפש ל"הינדיק" כדי לרפא ולקרב נשמות שהשפה שהם רגילים ושקועים בה היא טרנסים וטראקים אפריקניים - זה לא סתירה לכך שאנו אמורים להתרחק מניגונים שכאלה כמטחוויו קשת...

שכן, גם תלמידיו ואנשיו של החכם מה'מעשה מהינדיק', לא התחילו להתנהג כתרגומי-הודו בראותם את רבם מוריד את עצמו מתחת לשולחן ומגרר עצמות...

גם כשרבינו קירב לדוגמא את האפיקורסים באומן, ואף שיחק איתם פעם שחמט, הוא הזהיר את תלמידיו רבי נתן ורבי נפתלי עם מי מהם לדבר ועם מי מהם לא להחליף אפילו מילה אחת... (כוכבי אור)

יש את מה שרבינו עושה, ויש את מה שאנחנו אמורים לעשות.

רציתי לשאול אודות ה'יודיו דברים' בערב ראש השנה: מה פירוש 'יודיו דברים' למעשה? האם צריך לפרט את החטאים על פי נוסח מסוים? ומה עושים עם כל העוונות שלא מצליחים להיזכר מהם?

קודם כל, חשוב לדעת ש'יודיו דברים' אין הכוונה להגיד נוסחאות מכל סוג שהם! הרבי מגלה בתורה ד' שהענין של ה'יודיו', הוא לבוא לפני הצדיק ו"לספר לפניו כל ליבו".

אני כל כך רוצה לנסוע לרבי לראש השנה, אך קיבלתי 'צו מעצר' ואני לא רואה שום סיכוי בדרך הטבע שאוכל להשתתף בקיבוץ השנה. למה זה קרה רק לי? מה רוצים ממני משמים?

כדי לדעת במדויק מה רוצים ממך משמים, צריך להיות בשמים...

אין אתנו יודע עד מה, מהי הסיבה המדויקת אשר בעבורה הדבר קורה לך. ישנם עשרות בחורים, שיש לכולם אותו סיפור, ולכל אחד מסיבה אחרת...

מה שבכל זאת ברור - הוא הכלל שמוהרנ"ת חוזר עליו עשרות פעמים: "לקרב ולא לרחק!". המטרה והתכלית בכל מה שקורה אתנו, היא רק לגרום לנו להתקרב יותר, ולא ח"ו לרחק.

היצר הרע הוא מומחה גדול להפוך כל דבר לריחוק. הוא אוהב מאד לתת פרשנויות ל"רמזים" שמרמזים לנו מן השמים, ולהסיק מהם את המסקנה שאתה לא רצוי... ובכך, להחליש ולרפות, ולגרום לביטול תורה ותפילה, ולעצבות ועצלות רח"ל.

וזהו ההיפך ממש מהמכון האמיתי. שכן, כבר לימדנו מוהרנ"ת: "שכל הצרות והתלאות והיסורים שה' יתברך שולח על כל אדם, לכל אחד כפי עניינו, הכל הוא רק לקרב ולא לרחק, כי כוונת ה' יתברך הוא בוודאי לטובה ולא לרעה ח"ו" (ליקוטי הלכות, פריקה וטעינה ד, יב).

לסיכום: בכל סוג של פרשנות שתיתן למה שקרה לך - תזכור שהכל יהיה "לקרב ולא לרחק", לעורר ולא לעיף...

שנה שעברה הגעתי לאומן לראשונה ומאד התחברתי לריקודים בכיכר פושקינא, התחייתי לראות יהודים רוקדים וצוהלים. אך מאידך, היו אלה ריקודים שרחוקים מאד מהעדינות היהודית אליה אני רגיל. כיצד אמורה להיות ההסתכלות שלי על זה?

לתשובה על שאלה זו - כמו על שאלות רבות אחרות על מה שקורה

בכל סוג של
פרשנות שתיתן
למה שקרה
לך - תזכור
שהכל יהיה
"לקרב ולא
לרחק", לעורר
ולא לעיף...

מוחם מטושטש ואינם מצליחים אלא לגנוח מכאב, ולומר: איי, כואב לי... וגם זה יקר ונפלא מאד!

וכבר הזכיר מוהרנ"ת באחד ממכתביו, את דברי המדרש על הפסוק [שאומרים בתפילת מוסף של ר"ה] "הבן יקר לי אפרים אם ילד שעשועים", "ואיתא שם: 'איזה ילד שעשועים? כבן שנים או שלש שנים. וחד אמר, כבן ארבע ובן חמש שנים. ופירשו שם המפרשים שאחד אמר 'כבן שנים שלש שנים', שאף על פי שתינוק כזה אינו יכול לדבר כי אם ברמז ומדבר חצי דיבור, אף על פי כן אביו משתעשע בו בדיבוריו וממלא חפצו. וחד אמר 'כבן ארבע וחמש שנים' שאז דיבורו שלם ומבקש מאביו בפה מלא: תן לי חפץ פלוני או חפץ פלוני, ואביו ממלא בקשתו".

וכותב על כך מוהרנ"ת: "אני בעניי הוצאתי מזה התחזקות והתעוררות עצום, כי מובן ומבואר מזה שאפילו כשאדם אינו יכול לדבר כלל לפניו יתברך ולפרש שיחתו היטב, אף על פי כן יקר בעיניו יתברך אפילו אם מדבר ברמז ובחצי דיבור, כמו תינוק בן שנים או שלש שנים. ולפעמים עוזר השם יתברך ומדבר דיבורים שלמים, כתינוק בן ארבע או חמש שנים. וכך ישראל יקרים בעיניו כשמדברים ומשיחים צרכיהם לפניו, ונקראים 'ילד שעשועים'".

אמור מעתה: גם מי שלא מצליח להוציא מהפה דיבורים שלמים ורהוטים, יקר וחביב...

כבר כמה שנים שלפני הנסיעה אני מתרגש מאד ומתעורר, אבל כשאני מגיע לאומן אני לא מרגיש כלום! אני מנסה רק להעביר את הזמן הכי מהר, ומשויטט סביב עצמי באפס מעש.

התופעה לא חדשה, ולא מפתיעה... היא כבר מוזכרת בדברי רבינו הקדוש, שלפעמים על אף שלפני הנסיעה בער באדם החשק והרצון, הרי ש"אחר כך כשנוסע, מתגבר עליו היצר הרע, ונופל מתשוקתו שהיה לו תחילה. ואחר כך כשבא להצדיק, מתגבר עליו היצר הרע עוד יותר, ואובד כל חשקו" (ליקוטי מוהר"ן, עב). ורבינו מזהיר ואומר: "אל יקשה בעיניך זאת, ואל יבהלך רעיוניך על זה!" (שם).

לא צריך להיבהל. זה משהו צפוי, ויש לכך טעם פנימי ועמוק (עיי"ש).

עיקר הבעיה היא, שאנו מערבבים בין הבחירה הנתונה בידינו לבין מה שמכתיבים לנו מלמעלה. ונסביר:

החשק עצמו אינו נתון לבחירתנו; את זה מכתיבים מן השמים, מתי יהיה לנו חשק ואור ומתי לא. ובוה [כמעט] אין לנו שליטה. כך שאין מה להצטער, ואין מה להתערב בהנהגת ה' אתנו; הוא היחיד שיודע מה

לשפוך את הלב לפני הרבי על כל הרצונות, האכזבות, וההתמודדויות. להוציא את כל הכאב ב'צירופי אותיות', וכמה שיותר להרחיב בכאב-לב על החטאים ועל הנפילות והמכשולות.

כל הנוסחאות שאנשים מחלקים בציון וכדו', מיועדים רק לעורר אותנו ולעזור לנו להיזכר ברשימת העבירות הארוכה בהם נופלים בני האדם. אבל אין שום 'עניין' להגיד איזשהו נוסח של 'יודי דברים'.

אם כבר משתמשים עם חומר כתוב, עדיף כבר שכל אחד יכין לעצמו מבעוד מועד רשימה ובה ראשי פרקים של ההתמודדויות שלו, הנפילות והמכשולות העוברות עליו, כדי שיוכל להיזכר בהם בערב ראש השנה, לספר את הכל, ולהפיל תחינה ובקשה לפני ה' יתברך שייטיב את דרכיו, ו'יחדש' עליו שנה טובה ומתוקה.

ועתה, לשאלתך: "מה עושים עם כל העוונות שלא מצליחים להיזכר מהם?" -

רבינו הקדוש מדבר כבר על קושי זה, כמו על קשיים נוספים שישנם בענין הוידוי, וכלשוננו: "דע כי צריך דווקא וידוי דברים ... ויש לזה מניעות רבות. לפעמים נשכח מאתו החטא, ויש שיכבד עליו מאד וקשה לו להוציא הדיבור להתוודות, ועוד מניעות רבות" (ליקוטי מוהר"ן, קעח).

ובכן, מלבד העצה שרבינו נותן שם (שמחה של מצוה) יש להבין ולזכור: הוידוי שלנו הוא 'אתערותא דלתתא', אשר אנו מתעוררים לשפוט את עצמנו ולהביע את כאבנו וחרטתנו. ולכן, כמה שמצליחים - זה טוב.

בעצם העובדה שהאדם מתעורר לבוא ולפתוח את פיו, לספר את חסרונו וצער - הוא כבר זוכה לעסוק בתיקון הנפלא של 'יודי דברים'. ומכאן והלאה, כל המרבה הרי זה משובח.

וגם אם ישנם דברים רבים שלא הצלחנו להיזכר מהם - כבר היה אומר על כך רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל בשם הספרים הקדושים שעל כך נאמר "בדק עד מקום שידו מגעת, והשאר מבטלו בלבד"...

עלינו לעשות את שלנו, לבדוק את החמץ שבחורי וסדקי הלב, אך היכן שאין ידינו מגעת, מחמת שכחה או אטימות הלב, מבטלו בלבד ונדי.

את מה שמתחולל באומן אצל הרופא הגדול, אפשר להמשיך לרופא בשר ודם שמפרסם לכל שהוא יכול לרפא כל חולי, ואין צריך אלא לבוא ולספר לפניו את המחלה ממנה סובלים. ובכן, ישנם כאלה שבאים ומצליחים לספר בעססיות ובהרחבה את מחלתם הנוראה, אך לעומתם יש גם כאלה שמרוב כאבים

לאלפי
הנוסעים
אומנה לציון
רכינו הק,
שבחרו לטוס עם
אעופה לאורך כל
הדרך, ולכל בית
ישראל

שנה
טובה
ומתוקה

אעופה

איתך לאן שתטוס

אעופה איתך - לאורך כל הדרך

073.236.7722

נסיעות פנים

קבוצות מאורגנות

השכרת רכב

מלונות ואירוח

טיסות לכל יעד

ירושלים: רחוב הנגר 2 קומה 2 / דוא"ל: aufatours@gmail.com

הכי טוב עבורנו בכל רגע נתון.

מה כן נתון לבחירתנו? - כיצד נתנה בשעת היובש והקושי, כשהמח והלב אטומים ורדומים. האם נישבר ונוותר, או שנמשיך לעשות את מה שמוטל עלינו.

ועתה אגלה לך סוד, אחי יקירי: זה בכלל לא קשה להתאמץ לעשות מה שצריך בלי מוחין. בכלל לא קשה להוציא מהפה דיבורים פשוטים ותמימים בלי הרבה אור. הקושי הוא רק מפני חוסר האמונה; קשה לנו להאמין שהדיבורים הפשוטים והיבשים האלה חשובים ויקרים, ושהם פועלים גדולות ונצורות.

השתכנענו שדיבורים פשוטים ויבשים אין להם שום משמעות ושום כח. וזה פשוט לא נכון!

כשמישהו אמר למוהרנ"ת שאין לו דיבורים בהתבודדות, הוא גער בו ואמר: וכי אינך יכול להגיד אלף פעם 'ריבונו של עולם'!? (אבניה ברזל)

ודאי שאנו משתוקקים ומשתדלים לזכות לדיבורים חמים כגחלי אש, ולשפוך לבנו כמים. וכלשונו הידוע של מוהרנ"ת באחד ממכתביו: "כל מגמתי וכל תשוקתי ותקותי הוא רק להיות על ציון הקדוש הרבה פעמים, ואולי אזכה לפרש את שיחתי לשפוך לבי כמים נוכח פני ה'".

אבל זה לא אומר שאם זה לא קורה, אין חשיבות לדיבורים הפשוטים שלנו. חס ושלום לחשוב כן. אם כרגע המצב הוא שהלב סתום והמח מעורפל - לא מתבלבלים כלל, אלא עושים מה שיכולים, ומדברים דיבורים פשוטים, או אפילו חצאי דיבורים, כמו אותו "ילד שעשועים" מהתשובה הקודמת...

עוד נקודה חשובה ביותר:

רבינו מגלה בליקוטי מוהר"ן בתורה ו' (סוד כוונות

אלול) שכל החיבור בין הרב והתלמיד, הנקודה העליונה והתחתונה, הוא דווקא באמצעות ה'וא'י' שביניהם, שהוא ה"אוהל" בו מתוועדים משה ויהושע. ומבואר שם שהאוהל שדרכו עובר האור הוא סוד ה"בזיונות והבושה" שמקבלים אותה באהבה ודומיה.

כך, שכשיש לנו בושה ובזיון מהעובדה שאנו לא מצליחים לפרש שיחתנו ולשפוך את לבנו כרצוננו - ובמקום לברוח הביתה, אנו לא משים מתוך האוהל, אלא סובלים את הבזיון בדומיה, וממשיכים לעמוד על עמדתנו - דווקא כך אנו זוכים לקבל את האור הגדול של הנקודה העליונה, פני משה כפני חמה.

אמור מעתה: רגעים מבזים ומשפילים אלו של חוסר היכולת לשפוך את לבנו, מהווים אמצעי נפלא לקבל את האור של רבינו, אם רק משכילים לא לברוח, אלא להמשיך ולעמוד...

אחת הנקודות שלא ברורות לי, היא מקומו של היחיד בתוך הקיבוץ. שכן, תמיד אומרים לנו שעצם ההשתתפות בקיבוץ, גם אם אני עצמי נראה כמו שנראה, היא חשובה ונוראה עד למאד. ונשאלת השאלה: האם יש איזה משמעות לעבודה הפרטית שלי לגבי תיקוני רבינו עם כלל הקיבוץ הק'?

נגעת בנקודה נפלאה, שהיה ראוי להאריך ולהרחיב בה, אך מקוצר הגיליון נענה עליה בקיצור נמרץ. ובכן:

מצד אחד, ברור ופשוט שעצם ההשתתפות בקיבוץ, אין לתאר ולשער נוראות ערכה, בלי שום קשר למצבו הפרטי של היחיד. וכפי שענה רבינו לאותו אחד שטען בפניו "שהיה ניחא לו יותר להיות אצלו

אומץ תשפ"ו
ראש
השנה

תודה לאלפי לקוחותינו
שבחרתם לטוס איתנו שוב

מאחלים לכם
ולכל בית ישראל

שנה טובה ומתוקה

נותרו
כרטיסים
בודדים

מחכים להעניק לכם
שירות אישי ומקצועי
בטיסה הבאה שלכם

הגורם שמולן אלוהים
אלה "ציון דרך"

ציון דרור
פשוט להגיע לצדיקים

שמעון אולמן 058-3210-148

שעות מענה א' - ה': 11:00 - 19:00

לקבלת טבלת טיסות: a0583210148@gmail.com

טיסות

קברי צדיקים

קבוצות

מסמכים

שירותי איש"ל

נסיעות פנים

וכן בשאר כל תיקוני הקיבוץ; ככל שבני הקיבוץ יתאמצו איש איש בעבודתו, כך יתווסף עוז ותעצומות בפעולותיו ותיקוניו של רבינו הקדוש.

היה לי ויכוח עם חבר לגבי שמירת העיניים בדרך לאומן. אני סברתי שצריך לעצום את העיניים בפשיטות, אך הוא טען שרבינו אומר שנענוע הראש רק מזיק יותר, והעבודה היא רק להסיח דעת. מה האמת?

אין ספק שכשעוברים בתוך ג'ונגל אימתני כזה של 'שדה תעופה' פרוץ, חייבים להיות "עוצם עינו מראות ברע" באופן מוחלט, כדי לא לספוג חיצים קטלניים היישר אל תוך העין והלב רח"ל.

גם אם באופן כללי יש חילוק על פי הלכה בין 'ראיה' בעלמא לבין 'הסתכלות', הרי שכשמדובר במקום שהראיה גרידא מביאה לידי הרהור, פשוט וברור שגם ראיה בהעברה בעלמא אסורה מדינא, ויש למסור נפש להינצל ממנה.

אלא מאי? - צודק ידיך היקר לגבי צורת הגישה לעבודה קדושה זו של שמירת עיניים.

את העיניים חייבים לשמור באופן מוחלט בלי שום חכמות וקולות, אלא שאת כל זה יש לעשות מתוך חירות המוחין, ולא מתוך לחץ ועצבים.

ממש כמו שיוצאים למלחמה, לחזית עקובה מדם; מצד אחד, מזהירים את החיילים שיידעו לקראת מה הם הולכים, ושכל תנודת ראש לא נכונה יכולה לגרום למותם המידי ח"ו. ומאידך, כשהם יוצאים בפועל לחזית, הם חייבים לצאת מתוך שמחה ותרועת ניצחון. אחרת, הם ינוצחו...

קשה מאד להסביר בכתב, ועוד בקצרה, את הנקודה העדינה הזאת. שנכונה אגב, לא רק לגבי שמירת עיניים, אלא גם ובעיקר לגבי שמירת המחשבה; שם מלמדנו רבינו שמצד אחד צריך להיזהר ולהישמר מכל שמץ נדנדו של הרהור רע, ומאידך אי אפשר להילחם במחשבות מתוך לחץ ועצבים, רק בחירות המוחין והיחס הדעת.

על שבת תשובה ולא על ראש השנה, כי אין לו מקום לעמוד שם בבית המדרש, וגם אין לו אכסניה טובה לאכול וללון, ומחמת זה דעתו מבולבלת מאד ואינו יכול להתפלל בכוונה, על כן היה טוב לפניו יותר להיות אצלו בזמן אחר ולא בראש השנה. השיב לו רבינו ז"ל בזו הלשון: אם לאכול אם שלא לאכול, אם לישן אם שלא לישן, אם להתפלל אם שלא להתפלל (בכוונה כראוי), אך ורק שתהיו אצלי על ראש השנה, יהיה איך שיהיה!" (חיי מוהר"ן, תד. עיי"ש).

מאידך, פשוט וברור גם, שככל שכל אחד מבני הקיבוץ מוסיף להשקיע כוחות בעבודתו הפרטית, הרי הוא מוסיף ונותן כח עוז ותעצומות לצדיק האמת לפעול מה שצריך לפעול.

שכן, כבר לימדנו רבינו לא פעם ולא פעמיים, שהצדיק זקוק לעבודותיו, ורק מה"אבנים וסיד" שאנו מביאים לו הוא יכול לבנות את הבניינים הנפלאים אותם הוא עוסק לבנות (עיין חיי מוהר"ן, סימן רצג). ולכן, כגודל השקעתו של כל יחיד ויחיד בעבודת היום של ר"ה - בתפילות, בתקיעות, בסעודות, וכיו"ב - כך ריבוי ה"אבנים וסיד" שהוא מביא לצדיק לצורך בנייניו הנפלאים.

ניקח לדוגמא את אחד התיקונים המרכזיים שפועל הצדיק בראש השנה - ה"תפילה בבחינת דין" שהוא מתפלל, אשר על ידה הוא גורם לסטרא אחרא להקיא את הקדושות שבלעה (כמבואר באריכות בתורה ח' תנינא, התורה האחרונה לחיי רבינו) - בא מוהרנ"ת בליקוטי עצות, ונותן לנו להבין, שגם התיקון הנפלא הזה, תלוי ב"אבנים וסיד" שאנו מביאים לרבינו, וכותב: "בראש השנה צריכין להכריח את עצמו להתפלל בכח גדול ביותר, ולקשר תפילתו להצדיק האמת שהוא בעל כח גדול שיכול להתפלל 'תפילה בבחינת דין' כמו שצריכין להתפלל בראש השנה, ועל ידי זה זוכה להוציא מהסטרא אחרא כל החיות שבלעה מקדושת ישראל". ללמדך, שככל שאנו "נכריח עצמנו להתפלל בכח גדול ביותר" כך ירבה כוחו של רבינו לפעול את התיקון של "תפילה בבחינת דין"...

יש גם כאלה שמדוב כאבים מוחים מטושטש ואינם מצליחים אלא לגנוח מכאב, ולומר: איי, כואב לי... וגם זה יקר ונפלא מאוד!

ודי בזה לחכימא, החכם ומבין מדעתו.

כל שנה כשמתקרב ר"ה אני נכנס למתח נוכח התפילות הארוכות, ואני מנסה לקצר את הדרך במניין המהיר ביותר, האם יש עוד פתרון חוץ מלעקוף את התפילות הארוכות עם קיצורי דרך?

ישנם הרבה שמרגישים הרגשה זו ברמה כזו או אחרת. אך לאמתו של דבר, מדובר במבט ילדתי וטראומתי...

אם נסתכל על התפילות הארוכות והמתוקות במבט בוגר, בלי הטראומות והמשקעים שיש לנו מהעבר, נוכל להזהדות מאד עם הלשון של רבי נתן (לקו"ה חזקת מטלטלין ה' אות י"ז) שכותב: "זה בחינת ריבוי הניגונים הנפלאים של ימי ראש השנה ויום הכפורים, שכל ישראל עוסקין בהם בתפילות, שמנגנין התפילות הקדושים והפיוטים בניגונים מתוקים ונוראים..."

התפילות הארוכות של ר"ה ויוכ"פ הם תפילות מתוקות ביותר, עם ניגונים מתוקים ונוראים, ואין שום סיבה למה לא ליהנות מהם - - -

לפעמים נותר בנו ציור מתקופת הילדות, אז לא הבנו בשביל מה צריך את כל התפילות הארוכות הללו, והיה לנו קשה לעמוד זמן רב כל כך ולספור שוב ושוב את העמודים שנשארו לנו מהמחזור העבה... ולצערנו, נשארו עם אותו מבט ילדתי וקטנוני...

אבל אפשר גם אחרת. היום, כשהתבגרנו ואנחנו כבר מבנים קצת יותר מהמשמעות של התפילות והניגונים של המלכת ה', אנחנו יכולים לגשת אליהם מחדש, בלי כל המשקעים וזכרונות העבר, ולנסות להתבונן במילים המתוקים ולהאזין לניגונים הנפלאים, ולהמליך את ה' ביראה ושמחה.

מדובר בהנאה רוחנית צרופה, שחבל להפסיד אותה בגלל כל מיני קטנוניות...

וכמובן, שכל זמן שאנו עדיין סובלים מאותה 'תינוקות', אין חכמה ואין עצה ואין תבונה אלא להתפלל ולהתחנן לפני ה': "למה נגרע?", "רחם עלי, אני גם רוצה להרגיש את הטעם המתוק של התפילות והניגונים הנפלאים. הטעימני טעם תפילות ראש השנה!"

ולסיום: בינינו, מה כבר "מרוויחים" מהמניין המהיר? הלא אחרי זה נשאר לנו זמן רב שמחפשים במה למלאות אותו... אז למה שלא נבלה אותו בתענוג בבית הכנסת!...

אני מגיע מבית חסידי וכל החלוק-י"לך באומן קשה בעיני. אני רגיל להגות את החג בסביבה חסידית שמורה וסגורה, וכאן - על אף שבתפילות ובסעודות אני מסב יחד עם היימישע חסידישע אידן - אעפ"כ כל ההמולה שסביבי משך שאר שעות החג, גורמת לי בלבול.

שני צדדים למטבע:

מצד אחד, אכן לא כל מה שקורה באומן הוא לרוחנו, וכולנו היינו מעדיפים לחסוך כל מיני מחזות, ולחזור אחורנית לאווירה השמורה והמיוחדת של ה'קייבוץ' לפני כמה עשרות שנים...

מאידך, כדאי מאד לזכור, שבתוך כל הבלגן הזה טמונה נקודה עמוקה ופנימית מאד.

אחת המטרות הנעלמות של ה'קייבוץ' הוא: להוציא אותנו מ'אזור הנוחות', הגשמית והרוחנית, ולגרום לנו להפסיק קצת לחשוב רק על עצמנו...

בראש השנה - אומר הזוהר - צריך לקיים "בתוך עמי אנכי יושבת". שכן, ר"ה הוא יום בו ממליכים את ה', ומנסים לשכוח ולצאת מה"אנא אמלך"...

כל השנה אנחנו רואים רק את עצמנו, ואפילו כשאנו עוסקים בתורה ותפילה ועבודת ה' אנו עסוקים (גם) בהגדלת מציאותנו וישותנו. בראש השנה מגיע הזמן בו אנו אמורים להתחיל מחדש לחשוב על ה'! ולצורך כך, חייבים להיכלל בתוך קייבוץ נשמות ישראל, ולהיות חלק מהכלל.

כך שהקשיים אותם מזכיר, הם חלק מהתיקון הנפלא הזה - - -

ישנם כאלה שרק המפגש עם אנשים שונים מהם, גורם להם לצאת מאזור הנוחות והישות שלהם, וזה נפלא מאד... תנצל את זה!

"הטנדר החל לנסוע, אבל אנחנו לא יכולנו להיפרד. הסתובבנו לכיוון הציון תוך כדי שיר מהול בבכי כשדמעות ניגרות מעינינו מאין הפוגות. תוך כדי נסיעה הבטנו לאחור, עד שלא יכולנו לראות עוד את הציון. יותר מכלהכחה בנו המחשבה כי אנו עומדים סמוך כל כך לראש השנה הקדוש, ובמקום להישאר כאן בצילו של הרועה הגדול שהוא כל חיותינו, אנחנו פשוט מתרחקים והולכים... כך ישבנו ובכינו בדמעות שליש, בכי של געגוע, בכי של מי שמנתקים אותו בכוח ממקור חיותו, ממקומו הטבעי".

שלושת החברים היקרים מוותיקי אנשי שלומינו: הרה"ח ר' יוסף צוקר שליט"א, אשר גם משמש כחזן ובעל תוקע בקלויז הגדול, הרה"ח ר' אברהם גליק שליט"א, והרה"ח ר' אליעזר משה היילפרין שליט"א, בשיחה רוחנית זכרונות על הנסיעות הראשונות לציונו של הרבי באומן לאחר קריסת מסך הברזל • **מסע מטלטל ומרגש של חסירות נפש ותשוקה אינסופית כנגד כל הסיכויים**

נחלים של
דמעות
מול חומות של
ברזל

שמעון שפירא, י. הכהן | תמונות: ארכיון ברגר

כולם ניצלו כל רגע אפשרי, להתבודדות, תהלים, תיקון הכללי, ליקוטי תפילות, בכינו מכיסופין שנוצה להגיע לרבי. באוויר ריחפה אש קודש של געגועי תלמידים לרבם הרחוק מהם כל כך. וכשהתקרבו לקייב עלו הגעגועים למעלה ראש.

הטיסה הפנימית לקייב ארכה כשעה, וכולנו ידענו שבקייב נצטרך לבקש אישור מיוחד מהאינטוריסט להגיע לאומן, דבר שספק רב אם הם יסכימו לו, על כך לבד זעקנו בתפילה

כשחזרנו לארץ ישראל, היינו מושא לקנאה ולשם דבר. כולם הגיעו ושאלו התעניינו וביררו, איך, מי ומתי...

ממעמקי הלב, זקנים עם נערים, ומה גדלה ההפתעה שאחזה בכולנו, כאשר עם רדתנו מהמטוס קיבלו את פנינו כמה מהמארגנים בברכת 'ברוכים הבאים לרבינו' - יש לנו וויזה לאומן! הם הראו לנו על אוטובוסים החונים בצד, 'יש כאן אוטובוסים ישר לאומן, ומי שרוצה לנסוע קודם למלון יש אוטובוסים בצד שמאל'. כמובן שלא היה אפילו אחד שוויתר, וכולנו יצאנו יחדיו בנסיעה אל המקום אליו כספנו וייחלנו כל כך.

קשה לתאר את הרוח הקדושה שהייתה בכל הנסיעה. די אם אציין שלפני הנסיעה נתאספנו כל חברי הקבוצה וקיבלנו על עצמינו שהנסיעה מוקדשת למה שנקרא קודש לבד, כל הנסיעה תהיה קודש קודשים לדבר בשבילו אנו מוסרים נפשנו, אין קניות, תמונות או שאר הבלים כאלה, ידענו שאנחנו צריכים סייעתא דשמיא עצומה ועלינו להיות ממוקדים אך

ורק במטרה הקדושה, וכך באמת היה במשך כל הנסיעה.

כשחזרנו לארץ ישראל, היינו מושא לקנאה ולשם דבר. כולם הגיעו ושאלו התעניינו וביררו, איך, מי ומתי... בכל נסיעה שהייתה בימים ההם הייתה כל ברסלב 'עוצרת את נשימתה', כולם היו מתפללים ומתחננים עבור חבריהם שיזכו להגיע ולחזור בשלום.

הפרדסים של ר' יצחק ברייטער

רבי אברהם גליק מספר:

הפעם הראשונה שזכיתי לנסוע לאומן היה כבר בשנת

לעת דודים, עת צאת השנה לקראת התקבוצות כלל ישראל אצל ראש בני ישראל, קשרנו שיח עם שלושה מוותיקי אנשי שלומינו, שעוד חוו את שנות מסך הברזל, בהם שערי הציון היו נעולים ומשאלת ליבו של כל אשר בשם 'חסיד ברסלב' יכונה הייתה אחת ויחידה, 'להיות פעם אחת בחיים בציון באומן, כשלזכות להיות בראש השנה באומן היה כחלום באספמאי, כמעט כמו לטוס לירח... בנועם שיחם, אנו חוזרים באחת לאחר אל אותן שנים זוהרות, בהם הכיסופין לאומן ריחפו באוויר בכל ימות השנה, לנסות ולהריח את ריח געגועי האריות שבחבורה. מסירות הנפש העצומה שכל ברסלב'ר היה מוכן לה, כדי להיות באומן פעם בחיים, והשמחה פורצת הגבולות כשאנו זוכים בזכותם לעלות לציון בכל עת מצוא ובפרט בקיבוץ הגדול של ימי ראש השנה. 'כי זה כל מגמתי ותשוקתי'.

האם אני אזכה להגיע לציון?!

מתי היתה הפעם הראשונה בה זכיתם לפקוד את הציון הקדוש באומן?

רבי יוסף צוקר: הפעם הראשונה שזכיתי להיות באומן היתה בשנת תשמ"ז. התארגנה אז נסיעה של קבוצה גדולה מאנ"ש במטרה לפקוד את הציון הק' באמצע השנה. על ר"ה מאן דבר שמיה? היום, כשאני שומע שמתלוננים על הדרכים הארוכות, אני נזכר בנסיעה ההיא שארכה עשרה ימים ארוכים. מארץ ישראל יצאנו לבלגיה ומשם לאמסטרדם, מאמסטרדם ללנינגרד שהייתה כבר בשטחה של רוסיה - ברית המועצות דאז.

ולא, זה לא הכל. הטלטלנו שם למלון מקומי, ומוקדם בבוקר כבר היינו צריכים לקום ולעלות לטיסה פנימית לקייב, הסיבה בגינה בחרנו בדרך המפותלת הזו, היא משום ששם היה שדה תעופה קטן ומרוחק בגבול הצפוני, והם עדיין לא הכירו את ה'חסידים', ביחס לערים מוסקבה וקייב, וקיוונו ששם נעבור בשלום מבלי מפריע.

כשהגענו לרוסיה, זכינו לקבלת פנים "מפוארת". השוטרים 'הפכו' את כל המזוודות כמו בבדיקת חמץ. הדרכונים נבדקו מכל זווית ובסיום הבדיקה נלקחו כאחד עשר יהודים

הצידיה, לצורכי חקירה. בין החברים שנעצרו, הייתי גם אנוכי הקטן, וכך גם רבי נחמן רושינער. שאותו הושיבו ליד. שמתי לב כי הוא רועד מפחד, כפשוטו. הוא לחש ברעד: מה הם רוצים ממני?! מה הם רוצים?! הוא דאג מאד כיוון שהוא היה 'עריק' מהצבא הרוסי וחשש לנפשו, ח"ו. אך ב"ה אחרי זמן מה שחררו אותנו לנפשנו.

הדרך עצמה לוותה בתפילות רותחות, כיסופים ובעירה, לא ניתן לתאר את ההרגשה והאושר שהיו לנו בזמן הנסיעה, כמו גם הפחד והחשש, כל כך רצינו להגיע ודאגנו שמא לא נזכה חלילה. הנוסעים עסקו כל הזמן רק בדבר אחד: תפילה.

העליה למטוס

יושבים במטוס

תשמ"ג, בהיותי אך בן שמונה עשרה. בזכות האזרחות האמריקאית שהייתה לי, יכולתי לקבל וויזה לרוסיה המסוגרת ביתר קלות. התארגנו ארבעה חברים שגם להם היה דרכונים זרים, באותו זמן היה לנו חבר ששהה באנטוורפן שבבלגיה והוא אמר לנו שיש לו סוכן נסיעות שם שמוכן לנסות לבקש בשבילנו וויזות לרוסיה. שלחנו את הדרכונים ואחרי כמה חודשים קיבלנו וויזה לקייב, את התאריכים אני זוכר במדויק עד היום. שלחנו את הדרכונים בר"ח אייר, וקיבלנו תשובה חיובית בתשעת הימים.

לא אוכל לשכוח את המתח הגדול שהרגשנו בכל אותה תקופה, כל יום נדמה היה כנצח. תפילות רבות שפכנו באותם ימים אך הדרכון האמיתי שהיה לנו היתה התפילה הידועה של רבי יצחק ברייטער לזכות להגיע לציון הקדוש. למדתי בשיבת 'חכמי לובלין' הנמצאת במרחק של כמה דקות הליכה מפרדסי ברמן הידועים שהיו ברחוב חזון איש בבני ברק, שם הלכו אנ"ש להתבודדות, ושם בפרדסים ביליתי ושפכתי הרבה שיחות וצעקות ובכיות לפני צורי וקוני שאזכה להגיע לד' אמות הקדושות שבאומן.

כאמור, קיבלנו את הוויזות בתשעת הימים וכבר ב"ד באב יצאנו לדרך. נסענו דרך בלגיה ומשם המשכנו עם רכבת עד קייב, מיותר לתאר את התנאים הבלתי נסבלים שהיו מנת חלקנו בנסיעה, נסענו כארבעים ושתיים שעות בחדר צפוף בלי אוויר, עם מיטות מתקפלות, כשכל הקרון מלוכלך עד מאד. אני מוכרח לציין שלא הרגשנו את הקושי כלל, העובדה שאנחנו עתידים להיטלטל בנסיעה כה קשה לא הרתיעה אותנו כלל. ידענו שאנחנו בדרך לאוצר שלא יסולא בפז והתנאים הגשמיים כלל לא היו צד בעיניי.

בסיעתא דשמיא ובהתרגשות עצומה הגענו לקייב. זה היה ביום רביעי י"ז אב, תאריך אותו לא אשכח לעולם.

השתכנו במלון מקומי ללילת הלילה אחרי הנסיעה המפרכת, ומיד למחרת

ביום חמישי י"ח אב ירדו בני החבורה למשרד האינטוריסט במלון, כדי לבקש וויזה לנסוע לאומן. (באותם ימים הויזה לברית המועצות כללה רק הגעה לעיר מרכזית כמו קייב, ולמלון שהם החליטו. כדי להגיע לעיר נוספת היה צורך בעוד וויזה). אני הייתי אך בן שמונה עשרה, הצעיר שבחבורה, נשאיתי בחדר והתפללתי שחרית. למרות גילי הצעיר, הבנתי עד כמה זו שעה גורלית עבורנו, עבור תיקון הנצח בו אני כה חפץ וכשהגעתי לקטע של 'והוא רחום יכפר עוון' שאומרים בימי שני וחמישי נפל עלי כזה בכי, בכי נוראי, שמעולם עוד לא היה לי כמוהו, פשוט בכיתי את נשמת, את תקוותי.

בכיתי בדמעות שליש שנזכה להגיע לאומן, ואחרי שעה של בכיות חזרו חבריי כשבידם הלא יאומן, ויזה לנסוע לאומן! אי אפשר לתאר את השמחה ששטפה אותנו באותו רגע, בו קיבלנו את הוויזה היקרה לידנו, הדף שעליו הודפס האישור שווה היה בעינינו יותר מצ'ק של מיליון דולר. חיש מהרה יצאנו למקווה שהיה בביהכנ"ס בעיר, משם המשכנו עם רכב האינטוריסט לאומן. הדרכים היו משובשות ביותר וכל צד לקח קרוב לחמש שעות. בכל הנסיעה היינו בהתרגשות גדולה שאי אפשר להוריד במילים, כך עד שהגענו לאומן.

היינו על הציון במשך שלוש שעות רצופות, וזו היתה הרגשה של קירבת אלקים שלא מעלמא הדין. בכל אותה עת עמד לידנו נציג האינטוריסט ושמר עלינו שלא נברח, כאילו היה לנו מקום אחר ללכת אליו...

הגוף מתרחק... אבל הלב, הלב נשאר שם

שנה לאחר מכן בתשד"מ, שוב זכיתי לנסוע, והפעם דרך שווייץ. התאריך היה אך שבוע לפני ר"ה, בימים כ', כ"א, כ"ב אלול. נסעתי עם עוד שניים מאנ"ש, וקיבלנו ויזה להיות שלוש פעמים בציון. מה שזכור לי יותר מכל מהנסיעה הזו, הוא מעמד הפרידה הכואבת מהציון, קשה לתאר את זה לבני דורנו שהציון נגיש להם בכל עת. התאריך היה כ"ב אלול כשבוע לפני ראש השנה, ועלינו להשתטח על הציון, לבקש ולהתפלל.

אחרי שסיימנו והגיע הזמן ללכת, היינו מוכרחים לזוז והתיישבנו ברכב שהתחיל לנסוע... הרגשנו שהגוף הפיזי אכן נוסע אט אט משם, אבל הלב... הוא נשאר לגמרי שם בחצר בפושקינה... הכיסופים לציון עלו על גדותיהם, ויותר מכל הכתה בנו המחשבה כי אנו עומדים כל כך סמוך לראש השנה הקדוש, ובמקום להישאר כאן בצילו של הרועה הגדול שהוא כל חיותנו, אנחנו פשוט מתרחקים והולכים...

הרגש סער בנו כל כך ופשוט התחלתי

לבכות, שאר חבריי התחילו גם כן לבכות, כך ישבנו ובכינו בדמעות שליש, בכי של געגוע, בכי של מי שמנתקים אותו בכוח ממקור חיותו, ממקומו הטבעי. תוך כדי הבכי שרנו את שיר הגעגועים: 'שטעטלע אומן, שטעטלע אומן, ווען וועט מען זיך ווידער זען' (-עיירת אומן, עיירת אומן, מתי נתראה שוב...). הטנדר החל לנסוע, אבל אנחנו לא יכולנו להיפרד הסתובבנו לכיוון הציון תוך כדי שיר מהול בבכי כשדמעות ניגרות מעינינו מאין הפוגות, תוך כדי נסיעה הבטנו לאחור, עד שלא יכולנו לראות עוד את הציון.

אני בטוח במאת האחוזים, שאם היה מישהו מגיע אלינו

ר' מיכל דורממן באסיפה למען הקיבוץ באומן

ר' מרדכי שפירא

אנ"ש באומן במוצאי ראש השנה

ומסדר לנו אפשרות להישאר עוד שבוע, היינו נותנים לו בלי ספק כל הון דעלמא, היינו מוכנים גם לתנאים הגשמיים הכי ירודים שיציעו לנו, העיקר להיות באומן בראש השנה!

אותו שלא ייסע בשום אופן למלון. 'עכשיו אנחנו צריכים להתפלל', אמרתי לו, 'קח אותנו לבית הכנסת בהמשך כבר נגיע למלון לבד'... בדרך נס ובלי שום הסבר טבעי, הנהג התרצה למעול בתפקידו באופן חמור, והוריד אותנו בבית הכנסת 'פודול' במרכז העיר, כשאנו המומים ומרוגשים. כשראיתי שהוא מתכנן להישאר ולחכות לנו, סימנתי לו בידיי שילך, והוא, פשוט נסע לדרכו... נס גלוי משמים.

רק אומן, אומן, אומן!

כך מצאנו את עצמנו, בליל זכור ברית בשבע וחצי בערב, בחור ושני אברכים בטבורה של עיר זרה ומנוכרת, כששעון החול הולך ואוזל. תפסתי יוזמה והוריתי לשני החברים שישארו ליד בית הכנסת והלכתי לחפש מונית. למרות שהיינו שרויים בפחד עצום, הבנתי שאין לי ברירה ופשוט הושטתי את היד לכל רכב שהגיע, משל הייתי ברחוב מאה שערים. הרכב הראשון שעצר היה לאדה ישנה, עליו הסתערנו ואמרנו לו: מיסטר, אין בעיה, יש כסף... רק אומן. אומן! בחסדי ה' ובהשגחה גדולה שהמשיכה ללוות אותנו הוא הסכים מיד. וכך נדחסנו עם המזוודות ביחד על המושבים, הצטופפנו כמו גפרורים ממש.

כך ישבנו כל הדרך, כשאנו דחוסים ברכב והעצמות שלנו פשוט מתפרקות, אך שום דבר אחר לא עמד בראש רק 'אומן, אומן, אומן! הנהג שיידע את שלפניו, נסע בדרכים עקלקלות ועקף את כל המחסומים, ובשעה היעודה שפשפנו את עינינו ונדהמנו לגלות כי אנחנו נמצאים בחצר הציון הקדוש, הגוף רעד מהתרגשות והלב ניתר משמחה ופחד גם יחד.

ראינו בחוש כיצד הדרך כולה התנהלה בדרך נס נפלא ונורא בלי שום דרך הטבע כלל. הרבי פשוט משך אותנו אליו בלי שום היגיון. הכל הלך כמתוכנן. כך, בליל זכור ברית בשתיים בלילה נפגשנו אחד עשר יהודים בוערים שהפקירו את כל אשר להם, אך ורק בכדי לזכות בתיקון הנצחי - להיות באומן בראש השנה.

היינו על הציון כשעה, משתיים עד שלוש, וב"ה, בניסי ניסים לא היו הפרעות ויכולנו לערוך את הסדר של ערב ר"ה - התיקון הכללי והווידי דברים, הכל בדממה ובלחש, רק שפתינו נעות וקולנו לא נשמע.

משם צעדנו בלאט ובשקט מתוך פחד וחשש לעבר בית החיים החדש, שם אֶלְתֶּר רבי ישראל מאיר חורבה שבעינינו נדמתה כמלון חמישה כוכבים. בעליית הגג של אותו מבנה, על מצע של מעט קש התארגנו לשהות בשני ימי החג והשבת שחל בסמוך להם, יחד עם מעט המטלטלים והאוכל שהבאנו עמנו. רק כדי לסבר את האוזן על הפחד הממשי שהורגש באוויר, כשנכנסנו לאכסניה - החורבה נישא אלי אחד המארגנים שידע שאני נכסף להיות בציון, ואמר לי 'אברהם! אתה לא יוצא מכאן במשך כל החג בלי רשות, אם תצא, לא אתן לך לחזור!' מה שאכן הרתיע אותי, אך לא לזמן רב וכפי שאספר בהמשך.

כך ישבנו כל הדרך, כשאנו דחוסים ברכב והעצמות שלנו פשוט מתפרקות, אך שום דבר אחר לא עמד בראש רק 'אומן, אומן, אומן!'

לא למלון, לבית הכנסת!!!

ואכן, ההזדמנות לא איחזה לבוא. היה זה בשנת תשמ"ח, אז זכיתי לראשונה להיות באומן בראש השנה, בניסים ונפלאות למעלה מדרך הטבע ותוך כדי מסירות נפש של ממש. כיום זהו דבר פשוט, אך בימים ההם הייתה זו מציאה מיוחדת ביותר.

קבוצה גדולה מאנ"ש התארגנו לנסוע על ראש השנה, אך האישור הרשמי היה לכך, שאת החג יעשו בקיב ואילו לאומן יגיעו רק בערב ראש השנה ובצום גדליה. כך היו הדברים באופן רשמי, אך אנו היינו אחד עשר חסידים ואני בתוכם שזכינו להישאר באומן עצמה בראש השנה, במסירות נפש. היה זה הרה"ח ר' ישראל מאיר גבאי שליט"א שכבר מאמצע השנה תכנן את הפעולה תוך כדי תיאום כל הפרטים, הוא הכיר את העיר מביקוריו הקודמים שם, ומשכך יכול היה לתכנן תכנית נועזת ומסוכנת במיוחד. כל התכנונים היו בסוד מוחלט, ורבים מבני הקבוצה המצומצמת הגיעו בכלל כל אחד ממדינה אחרת. סוכם שניפגש בציון בשתיים בלילה - ליל זכור ברית.

היינו שלושה חברים מתוך הקבוצה הכוללת, ונחתנו יחדיו בקיב בטיסה שהגיעה מאנטוורפן שבבלגיה בליל זכור ברית, באזור השעה שבע בערב. בשדה חיכה לנו הנציג של האינטוריסט והוא זה שהיה אמור לשמור עלינו שלא נלך לשם מקום אחר מלבד המלון בקיב, עליו שילמנו סכום עתק מראש.

אני קלטתי את המצב, והבנתי שאם נגיע למלון כבר אין לנו סיכוי להיות באומן בראש השנה. עלינו לרכב ואני בחרתי לשבת ליד הנהג שהיה בעצם איש האינטוריסט. ברוסית הרצוצה שבפי ובתנועות ידים הסברתי ושנית לו אינספור פעמים: נייט הוטל, דו סינאגוגה! (-לא למלון, לבית הכנסת!) והזרתי

לנוף לא היה מקום. המיטות בצפיפות במיגומטר

**לטייל
בתורתו**
פרויקט לערנען תורה
והנהגות מלפנינו

**הכנסת
אורחים
המרכזית**
Uman - Hospitality Center

רשמוח מאוד מאוד

הלב שלי גדוש בשמחה שזכיתי לחיות
אצל רבינו הקדוש ב"ה
אני רוצה להרגיש את הרוח הקודש של
הצדיק שנושב בידים ורגליים

כולנו יחד רוצים לרקוד ולתת ללב שלנו
לפרוץ מתוך שמחה והודיה להקב"ה
אחר שזכינו ל"אז דבר גדול מזה"

כלל אנ"ש חסידי ברסלב מגיעים
לריקודי ההודיה והשמחה הסוחפים
במוצאי ראש השנה
בשעה 20:30

**בהיכל התורה
בית המדרש משולם פייש**

עשרים וארבע שעות בציון

אני, שכאמור נכספתי מאד להיות על הציון, החלטתי שאני חייב להיות בציון בליל היום הגדול הזה. כך קבעתי עם רבי ישראל מאיר גבאי שאשאר ער עד שתיים עשרה בלילה, אז אעיר אותו ויחדיו נצעד חרישית לציון. את הסעודה גמרנו כבר בתשע בערך, ואחרי שכולם הלכו לישון נשארתי ער

כמו חסידים רבים, מאז נעוריי דאגתי לשים כסף בצד לנסיעה, בכל עת מצוא. זאת על אף שהנסיעה לאומן דמתה לחלום באספמיה, אך בתוככי ליבי ידעתי והאמנתי שיגיע יום ואצטרך לזה

לבדי עד שתיים עשרה, אז הערתי את רבי ישראל מאיר ויצאנו יחד, שנינו לבד, לכיוון הציון.

אפשר היה למשש את הפחד בידיים. כל רכב שעבר, נשכבנו אפיים ארצה בפישוט ידיים ורגלים, אך את השעות בציון באותו ליל ראש השנה לא אשכח לעולם. שהינו שם כשעה בלבד, והרגשתי המאוס שבאדם. הרגשתי הייתה שאנחנו מקבלים עכשיו מתנות לכל החיים כפשוטו, וכמאמר מוהרנ"ת ז"ע על הזוכה להיות בר"ה אצל רבינו ז"ע: רווח כזה אינו נמצא בעולם!!!

עד היום מרגש אותי בכל פעם מחדש כשאני נזכר באותו ליל ראש השנה והזיכרון הזה מעורר אצלי כיסופים עזים לרבי.

הגיעה העת לשוב 'הביתה' ורבי ישראל מאיר האיץ בי, אך לי היה קשה להיפרד. ביקשתי ממנו עוד דקה ועוד דקה, עמדתי אז כחודש לפני נישואי ורציתי לנצל

את הזמן כמה שיותר, עד שכבר לא הייתה ברירה ונאלצנו לעזוב. כמובן שהכול נשמר בסוד ובשתיקה, למחרת שוב נשארתי ער עד שתיים עשרה וכמעשהו בראשונה, צעדנו חרישית לעבר הציון ושהינו שם כשעה וחזרנו וכך היה גם בליל שבת.

ילאה הזמן לתאר את שעברנו במשך שלושת ימים אלו. באמצע תפילת מוסף הופיעו שוטרים ואך בנס ניצלנו מהם, ועוד ועוד כפי שכבר סופר בעבר בהרחבה. במוצאי שבת ארזנו את המזוודות והלכנו כל הקבוצה לציון. כבר לא פחדנו מכלום, ידענו שמה שרק לא יהיה, אנחנו היינו כבר בראש השנה אצל הרבי ואת זה אי אפשר כבר לקחת מאתנו. כך, ללא כל גוזמא היינו בציון החל ממוצאי שבת

כך התמקמנו בחורבה ונשכבנו לישון בשארית הלילה הנורא, ליל 'זכור ברית'.

לא היו מים במקום, אך בסייעתא דשמיא מופלאה מצאנו בסמוך מעיין שמקורו בנהר התשליך. מלאנו מים בשקיות וכך היו לנו מים לשתות וליטול ידיים לכל החג, גם למקווה הלכנו לאותו בור מים, שם טבלנו במסירות נפש בתנאים לא תנאים בעזרת שקי ניילון גדולים. כל האוכל לסעודות החג והשבת הסתכמו במצות וסרדינים - לא יותר, כפשוטו, לא היה מה לאכול חוץ מסרדינים ומצות, אך למי היה בכלל פנאי לחשוב על אוכל... רוממות הרוח וההתעלות היו מעל לכל דמיון.

שלושה ימים ביער

כאשר נראה היה שהכל רגוע, התרגשה עלינו צרה חדשה; כשעתיים לפני התקדש החג, ראינו כיצד גוי שיצא לשדה ללקט תפוחי אדמה, הבחין בנו מתוך בהלה רבה למראה היצורים המשוניים הללו - יהודים בלבוש חסידי, שבאותם ימים לא היו מראה שכיח שם - והוא ברח כל עוד נפשו בו. פחדנו שהוא ילך למסור אותנו למשטרה, הרבה ברירות לא היו לנו ובהחלטה של רגע החלטנו לעזוב את האכסנייה הנוחה ולברוח מהמקום. ברחנו כולנו עם כל המזוודות ליער שבהמשך הכביש, אחד מהקבוצה היה עדיין ילד ואני התנדבתי לסחוב לו את המזוודה הלון ושוב. שם במעבה היער, בינות לעצים, תכננו להעביר את ימי ראש השנה והשבת הסמוכה להם! ממש כך, תחת כיפת השמים בלי כל תנאים מינימליים, ולא ראינו בכך שום קושי, אדרבה היינו כל כך שמחים ומרוגשים כמי שזכה בפס, למרות כל מניעה ואתגר גדולים ככל שיהיו. ה'ראש השנה של הרבי' היה בעינינו המתנה הגדולה ביותר שיכולה רק להיות. העיקר להיות באומן בר"ה, ואת הגוף וצרכיו הפקרנו לגמרי לצורך נעלה זה.

כך תכננו להעביר את שלושת הימים הבאים. אך השי"ת ריחם עלינו וחנו אותנו בעצה טובה מלפני. כחצי שעה לפני השקיעה נפל בדעתנו לשוב למקום החורבה, לבדוק אולי

בכלל לא הגיעה המשטרה ואפשר לשהות שם שוב. כך אכן עשינו, ובבואנו למקום נוכחנו לראות שהכול שםם ושקט, השתחלנו שוב לתוך החורבה והתחלנו להתכונן מחדש לקראת היום הגדול והנורא בהתרגשות עצומה 'להיות ראש השנה אצל הרבי'.

הלילה פרס את כנפיו, בכל העולם מקדשים עם ישראל את היום הגדול, יום הכתרת הקב"ה למלך. ובתוך חורבה מטה ליפול בלי כל תנאים, נמצאים אחד עשר יהודים. אוכלים מצות וסרדינים בפחד נורא אך שמחים עד למאוד, 'להיות ראש השנה אצל הרבי' אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוז לו, כל מעדני ותענוגי עולם בטלו בעינינו, מאושרים אנו מכל בני העולם, אנו זוכים להיות על ראש השנה באומן!

אנ"ש בקברי צדיקים באוקראינה באחת מהנסיעות הראשונות

ועד למוצאי צום גדליה, עשרים וארבע שעות ברציפות! למחרת בבוקר הגיעה הקבוצה של אנ"ש שהיו בקיב, הם לא האמינו למראה עיניהם, וכמה אנשים 'קפצו' עלי בהתרגשות 'איך זכית??'

מיותר לציין שגם אחרי כל התנאים שבהם שהינו בשלושת הימים האחרונים, לא חיכה לנו בציון שום ספסל להניח עליו את גופנו הרצוף, לא היו איתנו אוכל ומים, גם תנאים אנושיים לא היו באזור. אך אף אחד לא הסתכל על דברים אלו, היינו המאושרים באדם! הרגשנו בערכה של כל שניה וידענו לנצל את זה, כך עמדנו על רגלינו(!!!) ממוצאי שבת עד מוצאי צום גדליה בתפילה ותחנונים. לא כאב לנו הגב ולא כאבו הרגליים. ממש כמו שאמרו חז"ל 'מעולם לא אמר אדם צר לי המקום שאלין בירושלים' לא היינו צריכים כלום, זה שהיינו בציון, היה

בשבילנו המתנה הגדולה ביותר שיכולה להיות עלי אדמות.

הן עתק לנסיעה לאומן

רבי אליעזר משה הלפרין: גדלתי בבית מדרשנו הגדול בירושלים השול, וכמו כולם, משאלת ליבו של כל ברסלב'ר חסיד באותן שנים היה אך לפקוד את הציון הקדוש ומי מדבר כבר על ראש השנה, וכמו כולם נתקפתי גם אני בכיסופים. היה פעם ניסיון לארגן נסיעה עם דרכון בינלאומי ואני זוכר שכולם נרשמו, ביניהם ר' אברהם אנשין זצ"ל ויבלחט"א רבי יעקב מאיר שכטר שליט"א אך למעשה הדבר לא יצא לפועל בסוף.

הפעם הראשונה שכן זכיתי לנסוע לאומן היה בשנת תשמ"ט, בנסיעה המפורסמת, הסיבה להצטרפותי הייתה פלאית. היה זה כשבני משפחתו של החסיד הנודע רבי מרדכי אלעזר רובינשטיין זצ"ל חיפשו אחר אחד שילווה אותו (בדרך אגב, עד היום איני מבין מדוע לא בחר באחד מבני משפחתו...) וחתנו הרה"ח ר' חיים ליברמנט ז"ל שאל אותי אם אסכים ללוותו בכל הנסיעה הגדולה, ענית לו שאם ידאג לצרפני לרשימת המאושרים שזוכים לנסוע לאומן, אין ספק שאסכים לכל מה שיידרש ממני, כך זכיתי להצטרף לנסיעה מהאחרונים ממש, ובזכות זה זכיתי גם להיות בין המאושרים שהיו בשבת שקודם ראש השנה באומן, ולא רק בוויניצא כמו שאר החברים בקבוצה.

מחיר הנסיעה היה סכום עתק של אלפיים חמש מאות דולר, סכום עתק בימים ההם. ואם תשאלו, מהיכן אכן היה לי את הכסף? התשובה היא, שכמו חסידים רבים, מאז נעוריי דאגתי לשים כסף בצד לנסיעה, בכל עת מצאו. זאת על אף שהנסיעה לאומן דמתה לחלום באספמיה, אך בתוככי ליבי ידעתי והאמנתי שיגיע יום ואצטרך לזה.

באותה תקופה עמדתי מיד אחר נישואיי, ונצרכת להוציא הלוואה גדולה על הסכום שהיה חסר לי, הלכתי לשאול את רבי יעקב מאיר שכטר שליט"א והוא אמר לי אם יש לך אפשרות לנסוע, מה השאלה, בוודאי תוציא הלוואה ותיסע. בעניין זה

הרה"ח ר' מיכל דורפמן עם 'יבלחט"א ר' נתן מיון בציון מוהרנ"ת

אנ"ש בקיבוץ בתש"ן עליו מספר ר' אליעזר משה

אציין ששמעתי סיפור מהר"ר אברהם נח בנדר הי"ו, ולפני כשנה ביררתי שוב את הסיפור אצלו, וזה רשום אצלו על כל פרטיו. ר' אברהם נוח רצה לנסוע לאומן באותן שנים והלך לשאול את סבו הגדול רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל אם לנסוע, רבי לוי יצחק שבאותן שנים שלפני קריסת מסך הברזל, פחד נורא מכל הנסיעות וחשש שמא הרוסים מרמים את הציבור והכול יקרוס. הוא אמר לו 'בינתיים אל תיסע', אך המשיך מיד 'בעז"ה אם נראה השנה שזה מצליח, שנה הבאה אני אקנה לך את הכרטיס ואני אסע ביחד איתך!' (ובאותה שנה נפטר רבי לוי יצחק ועלה למרומים).

כך זכיתי להצטרף לנסיעה הקדושה, כשהחסיד הנודע רבי שמואל שפירא היה הדמות הבולטת לכל אורך המסע המופלא. מי שרצה לראות מה זה

מסירות נפש כפשוטו על אומן ראש השנה, היה לו דוגמא חיה, אי אפשר לתאר מה שזכינו לראות בעינינו, יהודי בגיל שבעים ושש, חולה פרקינסון שריו בחולשה נוראה, ובפרט בשנתו האחרונה, אגב, כשזכיתי להתפלל אצלו בלילי שבתות כשארגנו מניין קבלת שבת בביתו ראו את חולשתו הגדולה כשבמשך כל התפילה לא חבש את השטריו למראשו רק בברכה של 'ספירת העומר'. והצדיק הזה לקח את כל חוליו וחולשתו ושם בצד - מתוך מסירות נפש נוראה למען הראש השנה של הרבי. היה נראה בדרך בכל רגע שהוא עוזב את העולם מרוב חולשה, ובאמת שמעתי מאחד מבני משפחתו שרבי שמואל התבטא אז שהוא נוסע על דעת שהוא לא חוזר...

כשהיינו בקפריסין היינו צריכים לחכות שם שעות רבות, וראו את ייסוריו הנוראים כשלא מצא מקום לשכב שם על הספסלים הלא נוחים שהיו שם, הושיבו אותו והקימו אותו מרוב ייסורים, ראינו כמה הוא סובל, ייסורים שהמוח אינו יכול להשיג, ראינו בעינינו מסירות נפש שלא מעלמא הדין עבור קיום ציווי הקדוש של רבינו ברמה שאינה נמצאת בעולם דוגמתו.

עד כדי מסירות נפש

כך, מתוך רשימו דקדושה זו הגענו לציון הק'. וכפי שתיארו קודמיי, מרוב הכיסופים ידענו להעריך כל דקה לא בזבזנו רגע לריק, כולם עמדו על הציון והתחננו והתפללו. הרגשנו כאחד העומד ליד מעיין הנובע מים חיים זכים המחיים ומרווים את נשמתו, האם יעזוב את המעיין בשביל דברים של מה בכך?! בליל שבת קודש הלכנו עם עוד כמה מאנ"ש לציון רבינו הקדוש וכשבאנו למקום מצאנו שלשה יהודים יושנים שם ונבהלנו, לאחר מכן ראינו שהם משלנו. הם ישנו חזק כל כך, הערגנו אותם וראינו שהיו אלה הרה"ר ישראל מאיר גבאי והרה"ר אברהם דימרמנס והרה"ח ר' נחמן זאב פראנק. הם סיפרו לנו שהיה להם איזה מקום במערה שבה תיכננו להיות בשבת קודש וימי ראש השנה, מחמת שלא הצליחו לקבל אישור

ולכן הלכנו. אחר כך שאלנו אותו 'מאין אתה בא?', והיהודי האומלל ענה לנו: אני מגיע מהחנות, קניתי חוברות אלו לנכדי... את זה הוא כבר לא ידע שאסור לקנות בשבת.

בליל שבת כשחזרנו למלון, נישב רבי מרדכי אלעזר לרבי שמואל שפירא שהיה עדיין ער ואמר לו 'שמיל', דו האסט גילויבט א שבת ביים רעבי'ן?! (רבי שמואל, האם היית מאמין לזכות להיות שבת אצל הרבי). רבי שמואל שבחולשתו לא הוציא כמעט הגה מפיו, ענה בהתרגשות גדולה מהשיחה הידועה בחיי מוהר"ן, שרבינו אמר שלהיות אצלו בשבת יותר חשוב משבע פעמים 'תענית משבת לשבת'. אמנם התנאים הגשמיים היו מאיתנו והאלה, כמה מאנ"ש ירדו לפני שבת לאיזה כפר והביאו כמה פירות דלעת גדולות שיהיה איהו סימן לר"ה הממשמש ובא, אך השמחה ששרתה בנו באותם הימים איננה ניתנת לתיאור כלל.

באחת הצעידות לציון צעדת מאחורי החסידים רבי מיכל דורפמן ורבי משה בורשטיין כשהלכו לציון, אז היו באמצע בניית הבניינים שם וכל הרחוב היה בוץ ולכלוך וראיתי את שני הישישים הללו צועדים לעבר הציון בלי כל התחשבות בגילם ומצבם. הרהרתי לעצמי בהתרגשות כך וכאן צעדו העובדים של אומן בחצות לילה לעבר הציון עת שברו את גופם בעבודתם הנוראית.

ככלל, חייב רבי משה בורשטיין את כל הצעירים כשלא הסתכל על כלום כדי לקיים רצון השי"ת, כבר בקיב שאל היכן נמצא מקווה, וכשאמרו לו שזה נמצא במרחק של חצי שעה הליכה, הוא יצא כבחור צעיר לעבר הנהר, וכך גם במשך התקופה כשלא היה מקווה הלכו הוא ורבי מיכל לטבול בנהר! כבחורים צעירים ונמרצים.

בשבת אחה"צ הלכתי לכיוון הציון והנה צועד לידינו יהודי שמתחילה היה נראה כאינו בן ברית, והוא מסתובב אלינו ושואל 'מתי יום כיפור?' ענינו לו ומיד ברח...

רבי יוסף צוקר: נזכר גם הוא באותה נסיעה, אני ור' יצחק שוורץ, לשנינו היה ילדים לפני גיל שבע והלכנו בשבת אחה"צ לציון, באמצע הדרך היה רחוב קטן וצר, ואנו מבחינים ביהודי הצועד בסמיכות אלינו ואינו מסתכל לעברנו כלל (מפחד הקומוניסטים), תוך כדי שהוא אומר בקול 'שלום עליכם, עליכם ועל בניכם' ושואל 'מהיכן אתם?' ענינו מארץ

יחד עם כל שאר בני הקבוצה. אך כמה גויים שיכורים התנפלו עליהם עם סכינים וחפשו עליהם כסף ולא מצאו... ואף ניסו לרצחם נפש, ומיד לאחר מכן הם ברחו בחסדי שמים והגיעו לישון על יד הציון. הצענו להם לבוא איתנו למלון, אך הם פחדו מחמת השלטונות דאז, אמרנו תיקון הכללי על הציון בחופזה ומהירות מחמת הפחד, אחר כך הם חזרו למערה וב"ה שלא קרה להם דבר, אך אז ראיתי מהי מסירות נפש לרבינו מחסידיו - אנ"ש היקרים...

למחרת ביום שבת קודש פרשת ניצבים התפללנו כוותיקין, ולאחר סעודת יום השבת הלכתי יחד עם ר' מרדכי אלעזר לציון הקדוש, והנה זמן ההליכה מהמלון על הציון הוא חמש עשרה דקות בערך, ועל הדרך עוצרת אותנו איזה זקנה ואומרת לנו ביידיש "א גוט שבת אייך יידן", ענינו לה בחזרה: א גוט שבת, והיא המשיכה ושאלה אותנו מאיפה אנחנו. ענינו לה: מירושלים. כששאלנו אותה "ווער זענט איהר" (מי אתם) חשבת שאולי אביה היה חסיד ברסלב, היא אמרה לנו בתגובה שאביה היה שוחט גדול ורב. שאלנו אותה לשמה, 'ברוק' היא ענתה. שאלתי אותה: האם יש לכם אח בירושלים שקורין לו ר' מענדל ברוק (חסיד חב"ד) וגבאי ב'עטרת צבי זידיטשויב', מיד נבהלה והתחילה לבכות והשיבה: 'כן' הוא אחי, כבר לא ראיתי אותו זה חמישים ושתיים שנים. היא ביקשה שאתן לו פרישת שלום ממנה.

המשכנו לציון הקדוש והתפללנו קצת ואמרנו עשרה מזמורים ור' מרדכי אלעזר ז"ל התלהב מאד על הציון ודיבר איתי שם דיבורים מהתכלית ברשפי שלהבת כגחלי אש בעבודת ה' ופנה לעבר הציון הקדוש ואמר בקול גדול: רבי! וואס וועט זיין דער תכלית פון אונז?! (מה יהיה התכלית שלנו) ונתעוררתי מאד מזה.

חזרתי עם ר' מרדכי אלעזר למלון ואחר הצהריים הלכנו שוב לציון הק' והתפללנו עוד קצת וחזרנו. בדרך חזרה פגשנו את אחד היהודים המקומיים וראינו שהוא הולך עם חוברות בידו, היהודי שאל אותנו, 'מאין אתם באים?' ואמרנו לו: מהציון הקדוש, אז הוא שואל אותנו בתמיה, 'שובעס גייט מען אין בית עולם אריין?' (בשבת הולכים לבית החיים?) הוא זכר שלא הולכים לבית הקברות בשבת. אמרנו לו שבגלל שאנחנו לא נמצאים כאן כל הזמן, לכן חבל לנו על כל רגע,

חומות של ברזל. תלמידיו של הר"ח ר' צבי אריה רוזנבלד משתטחים על הציון באחת הנסיעות המחתרניות

מסירות נפש של ממש. החסיד ר' שמואל שפירא בציון הקדוש בנסיעתו על ראש השנה

אצל רבינו אתה יוצא טהור ונקי...

מקווה קוליקה

החדש והמפואר באומן

מקווה חדיש ומהודר, נוצץ ובוהק, נקי ומאובזר, מרווח ומפנק, מוקפד ומושלם.

מעל 60 מקלחונים, בורות רחבים, מים חמים פושרים וקרים עם מערכת סינון איכותית.

עם כל מה שצריך, כמו שמגיע לאנ"ש...

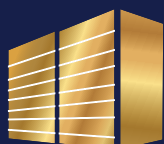
< מכירת הכרטיסים >

בכניסה למקווה
מיום רביעי כ"ד אלול
בין השעות 08:00-22:00

\$ 40
עד גיל 18

\$ 50
למבוגר

במחיר השווה לכל נפש:

קרית
ברסלב עילית
אומן

לפרטים נוספים וקבוצות:

+972504120054 - 052-7639572

אחד מאנשי שלומינו שחזר מאומן לשול להתפלל מעריב, אחרי מעריב כל השול כולם ממש, מנער ועד זקן - כולל רבי לוי יצחק ושאר הזקנים הקיפו אותו כגורן עגולה ולא יכלו

שנתיים וחצי (!) עבדתי על הכסף לילה אחרי לילה, את זה עשיתי ויותר מכך כדי לזכות לנסוע לאומן!

לעצור את התרגשותם. כל אחד שאלו איך נראה הציון, איך עברו הדרכים וכדומה. הרגישו את כיסופיהם של כל אנשי שלומינו שהלב שלהם יצא מגעגועים לזכות להיות באומן, משל מצאו עכשיו את אוצר חייהם, את הדבר אליו נכספים כל חייהם ומוכנים להקריב את כל אשר להם לזכות להיות במקום קדוש ונורא זה.

החסיד הישיש רבי נחמן ירבלום ז"ל, היה עדין נפש, ישב תמיד בפינתו ולא החליף מילה עם אף אחד, אך כאן גם הוא לא יכול היה להתאפק והיה גם כן בין המתעניינים וכחצי שעה לא היה מסוגל להתנתק מהיהודי שזכה להגיע לרבי. הוא כל הזמן חזר ושאל: איך היתה הנסיעה? מה הרגשת? עד היום אינו מש מזיכרוני מחזה הוד זה, ראיתי כמה כיסופים וגעגועים יש ליהודי שקט זה שבדרך כלל לא החליף מילה עם איש.

לקשור מאות ציציות - בשביל הנסיעה לאומן

רבי אברהם גליק: הכיסופים באותן שנים ליהטו בכל עצמותינו, היינו מסתכלים על התמונה של הציון בכאלו געגועים, שום קושי לא היה נחשב בעינינו, העיקר להיות כמה דקות בחיים בציון הקדוש.

איך היה לי כסף לנסיעות? למדתי בשיבת 'חכמי לובלין', והיה יהודי צדיק שהיה עיוור ונכה שהלך כל ערב לשיעור של הגאון המפורסם רבי משה מרדכי שולזינגר זצ"ל בבית הכנסת 'ירחי כלה'. לילה לילה לקחתי אותו בהלוך ושוב, הייתי משועבד לגמרי לעבודה זו, לא יכולתי ללכת לשום מקום וקיבלתי על זה סכום של מאה דולר בחודש. הכול היה בשביל לכסות את הנסיעות לאומן, שעלו אז כ-2500 דולר. שנתיים וחצי (!) עבדתי על הכסף לילה אחרי לילה, את זה עשיתי ויותר מכך כדי לזכות לנסוע לאומן.

להוצאות של הנסיעה השנייה עסקתי תקופה קצרה בקשירת ציציות. לאחר שסיימתי לקשור מאות ציציות (!) נכנס בעל הבית והודיע לי כי הוא איננו מרוצה, משום שלטעמו הקשר היה מעט מהודק מדי. אשר על כן, הוא הודיע לי שאינו משלם על כך שקל!

ישראל, שואל היהודי, אמריקה? לא, ארץ ישראל, הוא שואל: ירושלים, פתח תקווה? ענינו שלא. וכך המשיך לנהל איתנו שיחה קצרה כשהוא לא מסתובב לרגע לכיווננו, הוא שאל אותנו 'למה הגעתם לפה?' ענינו 'להיות אצל הצדיק בראש השנה' היהודי המשיך ללכת עד שנבלע לתוך הבניין וצעק לנו 'בראש השנה יכתובו ובוים צום כיפור יחתמו'...

מול המלון בו שהינו היה אגם, ובתשליך עמדו הרבה יהודים סביבנו, והם נענו שהם זוכרים עוד את הריקודים של הברסלב'ים ביום השני של ראש השנה. כך גם אחרי שהקומוניסטים הכחידו כל סממן של יהדות.

שערי ציון, שערי ציון...

אם תוכלו לתאר קצת איך נראתה האווירה אצל אנשי שלומינו בשנים ההם כששערי ציון היו סגורים?

רבי יוסף צוקר: כל התפילות והכיסופים באותן שנים סביב קוטב אחד ויחיד; לזכות להיות אצל הרבי ולקבל ממנו את ההבטחה הנצחית. בפרט בפורים, בשול, בישיבה בבני ברק. בכל מקום, על מה צעקו הבחורים ועל מה בכו האברכים? הכול היה רק לזכות לפקוד את הציון הקדוש באומן לפחות פעם אחת בחיים ולזכות לקדושה אמיתית. בתיקון חצות בישיבה בפיוט 'דודי ירד לגנו' בקטע של 'שערי ציון אשר אהבתי' נשפכו נהרות של דמעות כיסופים וגעגועים, שעה ארוכה עמדו והתחננו על נפשם, בניגון מעורר לב 'שערי ציון אשר אהבתי'. רבי שמואל שפירא כל ימיו ושנותיו התפלל על כך שיזכה להגיע לאומן, הוא הפך עולמות בשביל כך, הכול בשביל תיקון הכללי אחד בחיים! מי חלם בכלל על ראש השנה, ועל כמה פעמים בחיים מי העז לחלום?

אני זוכר שהתפילה הידועה שחיבר רבי יצחק ברייטר בזמנו כששערי ציון היו מאחורי מסגר ובריה, הייתה תחובה לכל בחור בסידור, התפילה הייתה שגורה על פינו, בכל הזדמנות התפללנו ואמרנו אותה שוב ושוב.

כשידידנו רבי אברהם ה"ו חזר מאומן בנסיעה שהרחיב עליה מקודם, היית אז אברך צעיר בכולל בבני ברק, אני זוכר איך הסתכלתי עליו בכזה קנאה, זה בחור שהיה באומן, כמו אחד שהיה על הירח, לא ידעתי איך להסתכל על זה, איך להתייחס לזה, אמרתי לעצמי שזה בוודאי אדם אחר לגמרי, בוודאי השתנה אצלו דברים, יהודי שהיה על הציון! כל פעם שהיה קבוצה שיצאה לדרך לאומן, כל

הם לחשו לנו. יהודי ברית המועצות מגלים את יהדותם לראשונה בציון

הרה"ח ר' ישראל הירש בתמילה בציון

ברסלב חוו את זה והתפללו להצלחתם, כולנו היינו במתח לראות אם יצליחו, הכיסופים והתפילות של כולנו היה אך לזכות להיות פעם אחת בחיים באומן, לזכות בתיקון הנצחי.

רבי אליעזר משה הלפרין: אני זוכר באחת הנסיעות הראשונות, שהיה

הציון כראוי ואיך לנצל שם כל שניה, חטוף ואכול!

רק הכריזו: אומן!

רבי אליעזר משה הלפרין: כמה כיסופים היו מנת חלקנו באותן שנים, בפרט בפורים עת יצאה הדרתם של חסידי ברסלב החוצה, הגיעו אנשים מבחוץ ולא הבינו איך אנשים מסוגלים כל כך להתגעגע לדבר אותו לא ראו מעולם, אני זוכר את רבי עמרם הורביץ עומד וצועק עם אחד שנקלע לבית מדרשנו 'הרבי זה התיקון שלנו' וכולם נסחפו עם בכיותיו הנוראות, זו הייתה נחלת כל חסידי

הרה"ח ר' יצחק אנשין ע"ה בתפילה בציון

ברסלב באותן שנים. כיסופים לנסיעה לאומן.

רק דוגמא אחת אציין מה שאני זוכר מאותן שנים. נסענו באוטובוס לאומן וישבתי ליד אחד מאנשי שלומינו ודיברנו בעבודת ה' כל הדרך, כשלפנינו יושב הגה"ח רבי משה קרמר שליט"א ומוסיף מדליה לשיחתנו, אך בו ברגע שהכריזו 'אומן' נתקף אותו יהודי בבכי מטלטל, בכי של געגוע, כולנו קיבלנו מבט אחר על ההכנה לאומן.

כל הנסיעה לאומן הייתה אחרת לגמרי. אני זכיתי להיות הרשם לנסיעות בשנים הראשונות כשה'ועד העולמי' ארגן את הנסיעות, איך אוכל לתאר את מה שחזו עיני, באיזה צורה אנשים ניגשו לשלם לנסיעה הכול בכזה שמחה וחדווה, אנשים חיכו לזה כל השנה, ראיתי אנשים פשוטים שירדו להם דמעות עת ניגשו להירשם לנסיעה, כל אחד ביטא את כיסופיו באופן אחר, אבל כולם המו מעיהם בקרבם בכיסופים וחדווה דקדושה כשעמדו באותו חדר קטן ששימש להרשמה לנסיעה.

ר' דוד קרמר סיפר לי שהתלווה לרבי יעקב מאיר שכטר בנסיעתו הראשונה לאומן; רבי יעקב מאיר קם מההשתטחות, הוא קם מיד תוך כדי שהוא פשוט רועד בכל אבריו. אני עצמי זוכר את הרב החסיד רבי משה קרמר עומד בציון ובוכה בכיות נוראות, וכן שאר אנשי שלומינו שכבר אינם בחיים כמו ר' בן ציון קנייבסקי שלקח לו הרבה זמן עד שהעז לגשת לציון, וכשהשתטח, כל גופו טולטל בבכי נורא, או אחיו ר' נחמן רוסישער שבכלל לא ניגש לציון מרוב פחד, אלו דברים שזכינו לראות איך התייחסו לציון ולקדושת המקום.

באותה נסיעה שסיפרנו עליה משנת תשמ"ט, היינו במוצאי יו"ט בציון. היה איתנו יהודי שהיה קר מאוד והיה פשוט ביותר ורוחוק מרצונות וכו', והנה חזרנו לציון ואנו רואים את אותו יהודי אומר תיקון הכללי, ומפסוק לפסוק הוא מתעורר יותר ויותר עד שהתחיל לצעוק מתוך בכיה, כולנו עמדנו בציון והתעוררנו יחד אתו בהתעוררות נורא.

ובאמת על זה אפשר להמליץ מאמר חז"ל בפרקי אבות 'כל המקיים את התורה מעוני סופו לקיימה מעושר'. כל הכיסופים והגעגועים של כלל חסידי ברסלב כל כך הרבה שנים הם שמוססו את מסך הברזל. המסירות נפש ואי הנחות שהקריבו בנסיעות קדושות אלו גרמו שנוכל אנחנו להתקבץ בכאלו תנאים הרבה הרבה יותר נוחים. ויהי רצון שנוכה כולנו להתקבץ אצל הרועה הנאמן בלי שום מניעות, מתוך שמחה וחדווה, והכיסופים ורגשי האהבה רק יתגברו בקרבנו עדי נזכה בקרוב לביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

ברירה אחרת לא הייתה לי, ונאלצתי לבלוע את הביזיון הנורא. חזרתי ופרמתי שוב במשך עשרות שעות את הכל וקשרתי שוב מחדש... כך עבדנו במסירות נפש להשיג את הכסף.

ואציין כמה דברים שמחזקים אותי בגודל יקרת הציון הקדוש ובוודאי יועילו גם לאחרים, יש מכתב מרבי נתן שכותב לבנו בערב פסח (שנת תקצ"ח) כשכולם טרודים בקמחא דפסחא וטרדות החג: "העיקר שתשמח במה שזכית להיות על ראש השנה כמה פעמים, ובמה שאנו מקווים להיות עוד

על ראש השנה כל ימי חיינו. כי עתה זה כל נחמתי וכל מגמתי - לזכות את כל השומעים לדבריי שיהיו כולם על ראש השנה, היינו במקום גניזתו הקדוש של אדמו"ר ז"ל, כל ימיהם לעולם; בוודאי יחזיקו לי טובה לנצח. ובזה נגיל ונשיש תמיד". וזה מבהיל; רואים אצל רבי נתן שכל השנה, כולל ערב פסח, היו מעייני מחוץ וליבו נתונים רק בראש השנה של הרבי.

כך גם אמר רבינו הק' בעצמו לענין מי שזכה להיות אצלו, שבכל פעם ופעם שזכה האדם להיות בביתו וכל הסתכלות והסתכלות שזכו להסתכל עליו, הכל אינו נאבד לעולם! כך היתה הרגשתנו בפועל בהיותנו על הציון, וכל דיבור על כך מיותר לחלוטין.

שכל אחד מאתנו יחשוב שהוא יכול לגרום תענוג גדול לרבינו הקדוש, וכמה כל אחד יכול לזכות בשעות הספורות שהוא שווה בציון הקדוש, כמו שרבינו הק' אמר: שכשאחד יבוא על קברו ויאמר קפיטל תהילים בהתעוררות הלב יהיה לו תענוג גדול מזה וכו'. ורמז שיהיה לו חילוף עצמות אז בקברו כשיאמרו תהילים על קברו. וכמו כן אמר רבינו הק': אני אין לי מה לעשות בזה העולם כלל וכו', רק באתי לעולם לקרב נפשות להשי"ת, אבל איני יכול לקרב כי אם מי שבא אצלי ומספר לי חסרונו, אני יכול לתקנו!!! כמה צריכים להתאזר עוז לנצל הזמן ולספר חסרוננו לפני רבינו כדי שיעסוק בתיקוננו.

כל אלו הם שיחות יסודיות שיכולות לעורר את כל אחד ואחד מאתנו ביקרת הציון, בכלל איני אוהב את המילים 'אני הולך לציון' 'אני הולך לקבר' אלא הרגשתנו צריכה להיות שאנחנו הולכים לצדיק חי 'אני הולך לרבי', יש כאן צדיק שזכה להכלל בבחינה הנוראה של 'אדם היושב על הכסא', הרבי אמר שכבר בשלום עליכם' הוא רואה את כל האדם וכל מה שעבר על האדם. ולכן יש לספר לפניו את כל הלב: 'רבי, אתם הבטחתם שמי שיבא לפניכם ויספר חסרונו אתם יכולים לעזור לו, וכך לבקש ולהתחנן בציון הקדוש שיעסוק בתיקוננו ויקרבנו אל השם ית' באמת ובתמים.

הרבי אמר שהוא סוד והרה"ה זה סוד, ידוע מה שפירשו אנ"ש בזמירות שבת 'רשימין וסתימין בגו כל עלמין ברם עתיק יומין הלא בטיש בטישין' שבעולם הזה לא יודעים ולא מבינים כלל את הגדולה של הרבי ושל הראש השנה שלו, אבל לעתיד לבוא יאיר אורו באור גדול ונפלא. רק לעתיד לבוא נוכל להבין את גדולתו ותפארתו. והנה לא עם הארץ חסיד, וכיום שיש ספרים נפלאים כגון ספרו השווה לכל נפש של המשפיע החשוב ר' יעקב נתן אנשין שליט"א 'הציון הקדוש במשנת ברסלב' שדרכו ניתן להתכונן כראוי איך לגשת ולשהות על

道徳

ליד היכל הביטחון
בית שמעון מזרחי

בנו"ל ע"ה רמנו לחד
 בית שני
 ליד הרצל ה'ת"ס
 בית שמעון ישראל
 ע"ש חסדו של אבד ונחם את
 רבי שמעון ישראל בן דוד חסדו רב שלמה שפרא ע"ל

零一

לִימּוֹת הַהוּאֹל

סליחות - חצי שעה קודם שחרית

שחרית – לימות החול כיום המשיאילך

ותק"ל · 7:00 · 8:00 · 8:30 · 9:00 · 9:30

ועוד לפי הצורך

מלכה - מיום רביעי ואילך - משעה קודם השקעה

במ"ה החול ב"ן מעלה לערבית וכן בשבת וי"ט

יהיה שיעורים מחשובי המשפיעים ורבי אג"ש שליט"א

קוב אחרי המודעות בטקס

מעריב - מהדמת ואילך

— עֲמֹס גִבְעָה מְמַלְכָה לְדָוִד הַמֶּלֶךְ הַיְיָ —

ロズコフ

מזמרה רבה לאלהות

הנהגה

תורה ודבריה

הכלל אמרנו יצאנו

לגבי חתומים: יצחק בן ישראל, יוסף בן ישראל

5
 6
 7
 8
 9

שנתחב לעילוי נשמות האבד היקר מא"ש - ר' זאב ברוך ע"ה בן

הרה"ר שמואל שליט"א - שנלב"ע י"ג תמוז תשס"ה לפ"ק

הוא לא ידע שיש לו חובות, והוא לא ידע שיש לו חובות, והוא לא ידע שיש לו חובות.

הוא נשאל: "אם כן, למה לא תבטל את המערכת?"
הוא ענה: "כי המערכת היא חלק מהחברה, והיא לא תוכל להתקיים בלי החברה. לכן, עלינו לשנות את החברה, ולא את המערכת."

ההיכל יהיה פתוח ב"ה כל שעות היום ויליה חוץ משעות התפלה וסעודת שבת וי"ט

ロズコフ

”אני מעניין קניין זאלי אחר דעניין
וואס דא האט זיך געטאן”

העם לוחות שבע”ה ד’התקנים במשך יום והקובץ ה”ה

סדר אבות
ובנים
הברית הלאה ותקן הכל

וכ’ האבן בעת של שבעות המדות שבת
וכ’ יסודו שלעולם מוחלים

לילי אג”ש הקרים
החם הדרכה עות מיוחד משובח א”ש מלמד הש”ר פא”ר ופא”ר

עם גורלות מהגות
וספרים ופרכים
יקר, ערך

— נא לעקוב אחר המודעות במקום —

בשורה טובה חדש ענין

לחיות בהם נפש כל ה

למעלה המעורר סודות שונות מוכן

פחת
שחיות
בדרכה מילה

לכל המעורר מתפלל, לומד ובאי בית מדרשו

שנמצא לעיל גשמות
ש’ האבן חסד שפ’ ש
ר’ ישראל יקריאל ידוא בן דוב פיש ר’
שנכל ע’ כ’ ד’ סוד משפ’

מיום ה’ נכנס עד א’ וילך
בהדר המיוחד החדש
מאחר מנחם ותיקין ואילך

הנח רבן שלש עשרה חסד פסח שחרית מנחת כון ודפח
זמן תפילת וכן תפילת, ובהפסח פסח, וזכר בדין, ללמוד
תורה וקריאה, ובהפסח פסח, ובהפסח פסח, ובהפסח פסח

הנבאים

"כבר חודש לפני ראש השנה היה
אבא הופך לאדם אחר ממש, הוא
התרגש ולא הפסיק לחזור על כך 'הנה
מגיע הקיבעץ (הקיבוץ) של הרבי'"

אבקשה

ברקע העיר אומן בציור עתיק כפי שנראתה בימים ההם

לחירות בציור

אהרון אייזנבך

בני של הרבי

דבקות מופלאה זו הייתה כל חייו של **החסיד ר' יצחק גלנץ ז"ל**, בוורשה, ברנוביץ', סיביר, פריז ועד לזרנוגה ועתלית, הוא דבק באור האורות והלך בדרכו בתמימות של אמת • על התמודדות מול סכנות מוות, ערגה שלא ידעה גבול, ומסירות נפש למען עתיד הצאצאים, בשיחה מיוחדת שערך אבקשה עם ארבעת בניו היקרים הרה"ח ר' נחמן, ר' אליעזר, ר' געציל ור' חיים שיחיו לאוי"ט לקראת היארצייט שיחול בט"ז בתשרי • איש תמים היה

איך בעצם התקרב אניכם לברסלב?

ר' אליעזר: אבא נולד וגדל בעיירה לוקוב הפולנית. כיון שהיה גמיש וזריז, בחרו בו מפעם לפעם כדי לקחת את שקית ה'שמות' שהתאספה בבית המדרש ולהטיל אותה לחדר הגניזה שהיה מאחורי קיר גבוה. הוא היה מטפס ומשליך את השמות פנימה. ביני לביני, כשהיה לוקח את הספרים והדפים, היה נובר בהם, שמא ימצא משהו מעניין.

הוא היה אז בגיל שתים-עשרה. באחד הימים תוך כדי חיפוש מצא ספר חדש שדף השער שלו נתלש, ובפיקחותו הבין שאת הספר הזה עדיף שלא לקרוא בפרהסיא. כשסיים לטפל בגניזה תר אחר מקום שקט בו יוכל לעיין בספר. כל בתי הכנסת היו סגורים באותה שעה, הוא בכל זאת חיפש אולי יש בית כנסת ששכחו לסגור שם חלון, והוא מצא. טיפס מבעד לחלון לתוך בית הכנסת וקרא בספר פעם, ופעמיים, זה היה אחד מספרי ברסלב.

פתאום ניגש אליו יהודי מבוגר, ברסלב, ואמר לו "תן לי את הספר, אתן לך כזה חדש. ותתחיל לחיות". היהודי הזה היה מכונה בעיירה משה 'טענצער' (הרוקד) משום שהיה מרבה לרקוד.

בעמוד השער של הספר צוין שם המדפיס: החסיד ר' אהרן לייב ציגלמן מוורשה. אחרי שנקשר מאוד לספר, החליט אבא לחפש את המדפיס שמא יתוודע דרכו לעוד ספרים מרבינו.

בהגיעו לוורשה, ברר על מקום מגוריו של מדפיס הספר, ומאן שהוא נתן לו את כתובת הישיבה בה למדו בניו של רבי אהרן לייב. הוא הלך לחפש בישיבה את הציגלמנים, וכשהגיע לישיבה המדוברת, הבחין בשני בחורים מתפללים שמונה-עשרה באריכות ובדביקות ולא גומרים להתפלל, והבין שאת אלו הוא מחפש והתחבר אליהם.

הרוכל המתבודד

באחד הימים, בעודו מהלך ברחוב מרכזי בוורשה, הבחין ברוכל המהלך עם עגלה ובה "אלטע זאכן" (דברים ישנים למכירה), ומדי פעם צועק "שמאטעס! שמאטעס!" (בלויי סחבות). הוא שם לב שבין קריאה לרעותה האיש ממלמל בינו לבין עצמו. אבא פנה אליו והחל להתעניין במרכולתו, הרוכל החל להציע לו את הפריטים שהיו בעגלתו, אך שם לב שהבחור לא באמת מתעניין בסחורה. "אמור את האמת" אמר לו, "לא באת לקנות, מה אתה כן רוצה?"

"שמי לב שאתה ממלמל כל העת, מה פשר העניין?". הרוכל, שהתברר כחסיד ברסלב, החל מדבר אתו על עניין ההתבודדות. וכך, באותה תקופה אבא התקרב לברסלב.

בהמשך, למד בישיבה-קטנה 'אוהל תורה' בברנוביץ', בראשות הגאון הנודע רבי אלחנן ווסרמן זצ"ל הי"ד.

הישיבה שכנה באותה תקופה בביתו של חייט, שהתגורר לבדו וביקש שהישיבה תבוא לשכון בביתו. החייט שם לבו לכך שאבא שונה מכל יתר הבחורים, קרא לו הצידה, ואמר לו "יש ספר שמישהו שכח כאן, אני רוצה לתת לך אותו", וכשסיפר זאת אבא הוסיף: "אף אחד לא באמת שכח את הספר. החייט רצה לתתו לי". הספר היה 'ליקוטי תפילות'.

בישיבה בברנוביץ' התחזק ר' יצחק עם קבוצת בחורים שהתקברו לרבינו. אחד מהם היה החסיד הנודע רבי הרשל וואסילסקי, הוא סיפר שבשלב מסוים הם הפסיקו לקבל תלושי-אוכל. ומשמעות הדבר הייתה: רעב, כפשוטו. נתנו להם להמשיך וללמוד בישיבה אבל את האוכל לקחו מהם... הסיבה לעונש הייתה, שבכל פעם בסעודה-שלישית הם היו נעלמים משיחתו של המשגיח הגאון ר' ישראל יעקב לובצ'נסקי זצ"ל הי"ד. באותה עת הם נהגו ללמוד בצוותא בספרי רבינו.

ר' נחמן: הם גם היו יוצאים אל מחוץ לעיר להתבודדות. המשגיח ר' ישראל יעקב קרא לאבא, ואמר לו: "החלטנו שאנחנו מפסיקים לתת לכם את תלושי המזון". העזיבה שלהם את השיחה השבועית מאוד הפריעה לו. אבא החליט שכבר אין לו מה להפסיד, אזר עוז ואמר: "כבוד המשגיח, מהי המטרה פה בישיבה, שהבחורים ילמדו ויתפללו, וזה מה שאנחנו עושים, לומדים ומתפללים, אמנם בדרך החסידות, אך מה זה משנה לכם? ענה לו המשגיח: "אמת, אתם מתמידים בלימוד ובכל העניינים. אתייעץ בדבר". ואז קרא לו שוב ואמר לו "החלטנו להחזיר לכם את התלושים" ואף ניתנו להם התלושים שנמנעו מהם קודם לכן. והוסיף המשגיח: "תמשיכו לנהוג במנהיגים, אבל בשמועס (השיחה) תישארו ואל תלכו לפני שהוא מסתיים".

ר' אליעזר: אבא ור' הרשל וואסילסקי היו חברים נאמנים עד ערוב ימיהם. למרות הבדלי ההשקפה ביניהם, כשרבי הרשל היה קנאי ואילו אבינו אגודאי. פעם אמר לו רבי הרשל בחריפות וידידות גם יחד: "יצחק, באמת הייתי צריך לשנוא אותך, כי אתה אגודיסט, אבל אני אוהב אותך אהבת נפש, כי אתה ברסלב".

אבא ראה ושמע את ה'חפץ חיים' בכנסיה הגדולה של אגו". הוא זכה לראות שם את גדולי ישראל של הדור הקודם.

ר' געצל: אבא היה הבחור היחיד בישיבה שהיה לו סט שלם של ריטב"א. רבי בן ציון אפטר אמר לנו "לאביכם היה ראש יותר טוב משל בני...". היה לו בן, פנחס, שלמד בברנוביץ', והתפרסם כעילוי עצום.

בברנוביץ' פעל ה'בונד', ארגון הנוער הסוציאליסטי, ופעיליו לחמו נגד הישיבה, וכשרבי אלחנן ווסרמן היה צריך לשאת דרשה בעיר, חשש מפני הבונדיסטים העלולים להכותו, לכן נהג לקחת את אבא עם עוד בחור שיגנו עליו אם יקרה משהו. משום שאבא היה גיבור חיל.

ר' נחמן: בברנוביץ' היה בור שאליו היו מגיעים לשאוב מים, והגויים היו מכים את היהודים שבאו לשם. אבא לקח

בראיון לאבקשה

לייבוויץ' בעל ה'ברכת שמואל'.

ר' נחמן: רבי ברוך-בער התאלמן מזוגתו הרבנית, והיה גר בפאתי העיר, והיו באים לישון אצלו מניין בחורים, ואבא ביניהם. פעם, בחורף, באמצע הלילה אבא שם לב שראש הישיבה מסתובב בין הבחורים ומתכוּפֵּף לעברם. אבא היה סקרן, מה הוא עושה? עד שהגיע אליו, רכן לעברו, ואז אמר לו "יצחק, אתה לא נושם טוב, הכנתי לך כוס תה!".

ר' אליעזר: רבי ברוך-בער היה מסתובב כלילה בין מיטות הבחורים הישנים והיה מקשיב לנשימותיהם, ואצל מי שהיה שומע שנשימותיו אינן תקינות, היה שולח לבית-הבראה בחורים שהיו נראים לו חלשים, שם שהו שבוע, ולפעמים שבועיים, לפי הצורך. גם את אבא שלח לשם, אחרי שהשלים את הימים שנקצבו לו והיה צריך לחזור לישיבה, חיפש ומצא עגלון מקומי עם עגלה רתומה לשני סוסים, העגלון שאלו לאן מועדות פניו, "לרבי ברוך-בער, לישיבה" השיב, "לרבי ברוך-בער? עלה אל העגלה, יש לי סיפור בשבילך". בדרך סיפר לו העגלון: "יש לי עדר בקר. לפני תקופה פקדה מגפה את העדר, פרות רבות מתו, הוטרניר נתן להם זריקות, אך מאומה לא הועיל. "זה דבר שמיימי, זה לא הגיוני" הפטיר הוטרניר.

הלך העגלון לכומר, שלשל לידי כסף רב, אך הבהמות ממשיכות למות. הוא סבר אולי לא נתן מספיק, חזר שוב אליו ואז אמר לו הג'אלח' (-כומר): "תשמע. זה לא בידיים שלי, יש כאן אחד שיכול לעזור - ראבין לייבוויץ". כל הבחורים נבהלו כשהעגלון הגברתן הגיע לישיבה... שאל אם אפשר להיכנס, נכנס וסיפר את כל הסיפור. אמר לו רבי ברוך-בער "הבטח

בריח של דלת, הניחו לרגליו, וכאשר השקצים קמו עליו, הרים אותו והללו ברחו על נפשם, ומאז נהיה שקט. אבא היה איש חיל. הוא לא פחד.

ר' געצל: אבא למד בישיבת 'תורת אמת' ואמונה' של ברסלב בוורשה. שם הוא היה תלמיד של הגאון החסיד רבי אלחנן ספקטור. אבא החשיבו כל ימיו לרבו. גם אחרי עלייתו ארצה, היה לומד עם רבי אלחנן בכל שבת אחרי התפילה. התנאים הגשמיים באותם ימים היו לא קלים. הוא נהג לאכול את שיירי מאכליהם של החסידים בביהכנ"ס של ברסלב בוורשה. באותו זמן שהה שם ר' אברהם יעקב גולדרייך, היו לו כאבי שיניים והוא היה אוכל רק את ה'רך' של הלחם, ואת ה'קשה' היה נותן לו.

ר' נחמן: בכל פעם כשאמא ע"ה היתה חולה והוצרכה לעבור טיפול רפואי, ביקשה שילכו לרבי אלחנן ויודיעו לו על כך. היא אמרה לי שבכל פעם שהוא ברך, הוטב לה.

ר' אליעזר: פעם בברית של אחד האחים, שהתקיימה בבית הכנסת של ביה"ח 'שערי צדק', הצטנף רבי אלחנן בפניה, כאילו רצה להיבלע בקיר... כדי שלא יכבדו אותו באיזה כיבוד. וכשהכריזו "רבי אלחנן מכובד בסנדקאות..." הוא התרעם... התברר שאמא תכננה עם אבא לא להגיד לו מראש שבכוונתו לכבדו, שיזמין אותו בלא להודיע לו, כך שהוא יקבל את הסנדקאות מבלי יכולת להתחמק.

זכיתי להיות קרוב לרבי אלחנן בזקנותו. פעם קרא לי ואמר בדמעות שלישי: "איך אגיע לעולם האמת, חיכו לי בשמונה-עשרה, שאלו אותי שאלות, החזיקו ממני לגדול, איך אני עולה לשמים?", ואז, התעורר פתאום מהבכי, תפס את עצמו ואמר: "אה, עשיתי יותר גרוע, עכשיו תוכל לספר עוד סיפור עלי, שאני גם עניו..." אמרתי לו: "רבי אלחנן, זה בסדר, אני מכיר אותך. אני יודע את האמת, שאתה אדם פשוט..." ואז הוא נרגע... הוא היה מלאך!

ר' נחמן: פעם קנה לו משהו עלייה לתורה בראש השנה, ולאחר העלייה מול כולם הוא החל לצעוק עליו "אני יכול לקנות לבד"...

בישיבת קמניץ

לאחר שלמד בברנוביץ', עבר אבא ללמוד בישיבה-גדולה המפורסמת בקמניץ בראשות הגאון הגדול רבי ברוך-בער

הבעיה" לשאלתי סיפר לי כי בכניסה למחנה העבודה בסיביר עשו עלי חיפוש ומצאו את התפילין, הם חשדו שמשהו מסתתר ברבועים השחורים. כל הסברי ותחנוני לא הועילו, כשהתעקשתי קשרו את ידי אחורי הגב ונתנו לתפילין מכה עם גרון, כשנחת הגרון על התפילין ליבי החסיר פעימה, ועד היום היא חסרה".

בגלות סיביר

ר' חיים: בתחילת מלחמת העולם השנייה, הגרמנים והרוסים חילקו את פולין ביניהם בהסכם חשאי, ורבות עקרו ממקומם. באותם ימים נדדה כל הישיבה לעיר וילנה שהפכה לעיר מקלט לאלפי בני ישיבות ורבותיהם. עיר זו נפלה לידי הרוסים, שמיהרו להתנכל לשומרי הדת ולומדי תורה, המוני בחורי ישיבה נשלחו לסיביר לרצות עונשים על עוונות ופשעים שלא היו ולא נבראו. אבא הוגלה לסיביר לאחר שמישהו הדפיס לוח-שנה יהודי לשנים הבאות והוא נתפס כשהוא מחלק לבחורי הישיבות לוח כזה. אגב לאבא מאוד כאב על כך שכתבו עליו פעם שהוא זה שהדפיס את הלוח, מה שלא היה נכון. הוא לא נח ולא שקט עד שהשיג את מספר הטלפון של אותו סופר שכתב זאת, ואמר לו שימחק את זה.

ר' אליעזר: היו זמנים בהם ערבים זרקו אבנים ובקבוקי-תבערה על חלונות האוטובוסים בדרך לכותל המערבי, אני הייתי פוחד, ואבא היה אומר תהלים ולא פוחד בכלל. שאלתי אותו איך הוא רגוע כל כך, ענה לי שהוא כבר מת שלוש פעמים. בסיביר הוא קפא פעם וכמעט הלך לעולמו. הרופא במחנה העבודה היה יהודי, הוא חיבב את אבא היות ובאחד הימים ראה שהוא מתפלל ושאל אותו למעשיו, אבא הסביר לו מה זו תפילה, והרופא ביקש ממנו שיכתוב לו את המילים "שמע ישראל" שיוכל לומר זאת בכל יום, והוא היה אומר את המילים הללו בדביקות. ומאז אהב אותו ונקשר אליו. כשנודע לו שאבא שוכב קפוא אי-שם, מיהר וטפס לפי גלוקו וטיפל בו במסירות עד שהתעורר והבריא אט אט.

בהיותו בסיביר, תפילתו הייתה שכשיגיע יומו זה יהיה בחדר כשחבריו לידו כך לפחות יזכה לבוא לקבר ישראל. לילה אחד ראה בחלומו את רבי אהרן לייב ציגלמן מוורשה, מי שבעקבות הספר שהדפיס התוודע לחסידות ברסלב, הוא הוכיחו "וכי כך נאה לברסלב חסיד, להתייחס מהחיים ולבקש על קבר ישראל! הרי אתה יכול לבקש הכל, בקש על עתידך, בקש שתזכה לאריכות ימים ותבנה בית בישראל!". בעקבות החלום נכנסה בו רוח חדשה, הוא החל להתפלל על שחרור, הקמת בית ועלייה לארץ ישראל, ואכן זכה לכל אלו.

בסיביר היו מביאים נואם שיפרוש את השיטה הקומוניסטית בפני כל האסירים. כשהיה נושא דברים, אף אחד מבין האסירים לא פצה פיו שמא ירגוהו. רק חיכו שיגמור לשאת דברים כדי לקבל את מנת האוכל. פעם, כשהנואם השמיע דיבורי כפירה בבורא עולם, קם זקן אחד ושאל את הנואם "האם הפרה והכבש אוכלים את אותו המאכל?" "כן" השיב הלה. "אם כן" הקשה הזקן,

אמונה בערבות סיביר. ר' יצחק גלבר בצעירותו

לי שלא תעשה שום רע ליהודי כל חיך". "נתתי לו את מילתי", הפטיר העגלון, "ואכן מאז פסקה המגפה בעדרי".
ר' חיים: לימים, כשאחינו (ר' נחמן שליט"א) חיתן את בתו עם בנו של רבי מרדכי טורץ ז"ל, בחופה היה אבא נרגש באופן בלתי רגיל. שמתי לב לכך ושאלתי אותו לפרש הדבר. "הראש ישיבה (רבי ברוך-בער) לקח אותי למחותן!" הוא ענה. (המחותן רבי מרדכי היה נכדו של רבי ברוך-בער).

ר' געצל: כשאבא הגיע לברנוביץ, היה שם סופר סת"ם של ה'חפץ חיים'. באותם ימים סופר עשה גם את הבתים, הקלף, הכל. כשאבא הגיע לשם הזמין אצלו תפילין, ואחד מצוות הישיבה נזף בו: "אינך מתבייש? בעל גאוה, כאלו תפילין יקרות אתה צריך?". "חשבתי לעצמי" אמר אבא, "אם היה יודע כמה אני אוהב את התפילין, הוא לא היה מדבר אלי כך".

ר' חיים: אלו מבין תלמידי הישיבה שנותרו בחיים, בעת שבאו לנחם דיברו על אהבתו הגדולה של אבא לתפילין. ועל כך שאחרי התפילה היו עומדים הבחורים בתור ומניחים את התפילין שלו.

ר' אליעזר: פעם פגשתי את הרב גורלניק, וסיפרתי לו שאני הבן של ר' יצחק גלבר, אמר לי "אני חייב לספר לך משהו. היתה לי שאלה על התפילין, ואף אחד לא ידע לענות לי, פעם נסעתי לקמניץ, כשאמרתי שאני בדרך לקמניץ, אמרו לי 'יש שם בחור, גלבר, הוא יפסוק לך על התפילין'."

כשהכין לנו תפילין לבר-מצוה היה יושב אצל ר' שמאי סופר כל יום מתבונן ומשתעשע בראיית העבודה על התפילין, יום לפני הבר-מצוה שלי נכנס לחנות ראש ישיבה מבני ברק ואבא וויתר והסכים שימכרו לו את התפילין בהם השקיע כל כך, ופיצה אותי בתפילין יותר מהודרות.

ר' געצל: לפני פטירתו של אבא לקחתי אותו לרופא לבבדיקה, בדרך אומר לי אבא "אם הרופא יגיד לך שהלב מחסיר פעימה - אל תיבהל, את זה אני מכיר וזה לא

אומן אקספרס

UMANE

החברה הוותיקה והמובילה
באוקראינה ואירופה.

+380 63 222 3030

+972 55 222 3030

ישיבת שארית הפליטה, וינדסהיים, גרמניה, תש"ו, בשורה התחתונה נראה ר' יצחק גלבך

מן השרידים אשר ה' קורא. ר' יצחק גלבך בישיבת שארית הפליטה במחנה העקורים בגרמניה

אותו וציין את שמו ושם אביו. אבא אמר עליו קדיש כל השנים.

בדרכו מסיביר עבר במוסקבה הוא הלך בבגדיו הבלויים וחתיכה של צמיג לרגליו ושם הוא מוצא את רבי מיכל דורפמאן שהיה אחראי על מחסן ביגוד של הצבא. הוא הזמין אותו למחסן והלבישו מכף רגל ועד ראש, לשאלת וחששת אבינו ענה לו ר' מיכל: השומר בודק רק אם מוצאים משהו בתיק.

וכך הוא הגיע לאומן, שבאותם ימים היתה שוממה אחרי שהגרמנים ימ"ש השמידו את הרוב המוחלט של יהודי העיר. (אגב, אחרי נפילת מסך הברזל, בפעם הראשונה בה הוא הגיע שוב לציון הקדוש באומן, כבר כמה קילומטרים לפני הציון הוא הרגיש דפיקות נוראיות בלב מרוב התרגשות).

באומן, שידך לו ר' דניאל זגייסקי, גר הצדק, היחיד שנותר בחיים, את זוגתו לעתיד שהייתה מצאצאי רבינו הקדוש, הלא היא מרת שרה בת החסיד ר' אברהם ד'ארגובסקי (שהיה אחראי על המקוה באומן), שעלתה למרומים אשתקד ת.נ.צ.ב.ה.

ר' חיים: לימים, העלה אבא את ר' דניאל הגר לארץ ישראל. בטופס הבקשה היו צריכים לכתוב שמזמינים קרוב משפחה מברית-המועצות במסגרת 'איחוד משפחות'. וכך הוא עשה.

כשהחל להתכונן לחתונתו, אבא לא ויתר, הוא רצה להעמיד חופה תחת כיפת השמים. ולא היה להם עם מה להתחיל בהכנת סעודה. אמא הלכה לאדם שזכר את אביו ר' אברהם, מכיון שהיה אינסטלטור של המקווה שעמד בחצר ביתו של ר' אברהם, והוא נתן להם קצת ירקות ופירות כדי שיהיה להם מה לבשל לחתונה.

באמצע ההכנות, נכנסת אם הכלה, הסבתא מרת טויבא רחל (בת החסיד רבי געצ'י מאומן), ואומרת לאמא: "אין חתונה". התברר שאבא הלך לשוק וניסה למכור משהו כדי שיהיה לו קצת כסף לחתונה, הוא מכר נייר לגלגול סיגריות, מצרך יקר ברוסיה של אז, היה זה מסחר לא חוקי. ושוטר עצר אותו.

בסופו של דבר שחררו אותו, לאחר שהסביר שגליל הנייר נועד למטרת צביעה של הבית, "אבל זה יקר מאוד" שאל השוטר, ההמשך היה שהם 'התחלקו' בגליל והלה שיחרר אותו.

בחתונה השתתפו הרבה אנשים. חיילים יהודיים רבים מהמחנות הצבאיים הסמוכים הגיעו לשמוח עמם...

צרפת

כעבור פחות משנתיים מנשואיהם, בשנת תש"ו, נפוצה הבשורה כי כל הפליטים הפולנים רשאים לעזוב את רוסיה. ר' יצחק לא התמהמה הרבה והודיע לזוגתו כי

"מדוע הגללים שלהם שונים זה מזה..." הקומוניסט לא ידע מה לענות, והזקן הפטיר "אם בזה אתה אינך מבין, אז מה אתה מבין בענייני שמים?" רבים מהנוכחים מחאו לו כפיים. למחרת כבר לא נראה הזקן. אבא היה חוזר בקורת רוח על דברי הזקן בסיביר.

באומן

עם שחרורו מסיביר, כמנהגם, נתנו לו לבחור מקום שאליו חפץ הוא לנסוע וציידו אותו בכרטיס רכבת. אבא הניח את ידו על המפה ובחר כאילו באקראי באומן, באמרו שהאקלים שם דומה לאקלים שהיה בעירו.

ר' נחמן: אבא כל ימיו אמר קדיש על 'אלכסנדר' - קצין שעזר לו ברכבת בחזור מסיביר, הרכבת היתה עוצרת מדי פעם בתחנה, שם היה ניתן למלא מים רותחים שחיממו את הגוף, והוא לא עשה זאת, מחוסר כוח, וגם מפני שלא היה לו כלי למלאות בו מים. הקצין שאל אותו מדוע אינו יורד בהפסקות למלא מים חמים, וגם אינו קונה לו אוכל, השיב שאין בכוחו, וגם אין לו כסף או כלי למלא מים חמים. מאותו רגע חלק אתו הקצין את מזונו, ועזר לו. לפני שירד הקצין, ביקש ממנו שיזכור

עוזבים את רוסיה, כשהיעד הוא ארץ ישראל.

ר' חיים: אמא חששה בתחילה. היא הלכה לציון הקדוש ובכתה שם והתפללה שלא יאונה כל רע לה ולאמה. לאחר מכן נטלה משם אבן קטנה לשמירה. לימים, כשאחי נחמן חלה מאוד והיה מאושפז בב"ח בצרפת, אימי הניחה את האבן תחת הכרית שלו, והוא הבריא. והאבן נעלמה שם.

יחד עם עוד יהודים רבים, הם הגיעו ברכבות מיוחדות למחנות העקורים שבגרמניה, שם נודע לאבא שלא הרחק שוהה רבי לוי יצחק בנדר (שהגיע מסמרקנד שבבוכרה, בה התגורר בשנות המלחמה), אבא הלך לבקרו והוא העניק לו במתנה למזכרת תמונה משפחתית עם הקדשה, הקיימת עד היום.

בהמשך הם היגיעו לצרפת יחד עם קבוצת בני ישיבה בוגרי 'קמניץ'. (שם נולד להם בנם נחמן שליט"א). עד שהגיעו לפרבר הפריזאי 'בהא' שבצרפת.

כשהם הגיעו לשם, הם פגשו את העילוי המפורסם רבי מרדכי פוגרמנסקי, הם אירחוהו בביתם ודאגו למחסורו. רבי מרדכי היה בחיר הישיבות, בתחילה הוא למד בגימנסיה, ובזכות רבי אליהו לופיאן מגדולי המוסר, שקרבו לתורה, הוא עזב את הכל, ועבר לישיבתו בקלם, ולאחר מכן למד בטלז. רבי מרדכי היה מדקדק בהלכה ביותר. לדוגמה, לא היה יושב על שום דבר כמעט, מחשש שעטנז. ולא אוכל לחם מחשש תולעים בקמח. ובבוא הורינו לצרפת ר' מרדכי שמח להיות בביתם, כי הם היו יראים ושלמים והוא ראה וידע שיכול הוא לסמוך עליהם בענייני כשרות.

אמא סיפרה, שכשהוא היה נכנס לעומק המחשבה בסוגיה מסוימת, היה מתנתק מהסובב אותו לחלוטין. יוצא מהבית, מסתובב ברחבה כשהוא שקוע במחשבותיו, ובינתיים היה מתקרב האוכל, שוב ושוב הייתה מחממת אותו והיה מתקרב. עד שפעם היא אמרה לו שזה מסב לה צער. מאז הוא הקפיד מאוד שלא לצער אותה, ולא להתרכז בסוגיה לפני שהוא אוכל.

באותו מחנה בו שהו הייתה אשה שעברה את מוראות השואה, ובין השאר את הניסויים הרפואיים של מנגלה ימ"ש, יום שיש אחד היא העמידה את מאכלי השבת על הפתילות ויצאה לשוק לעסוק במסחרה משום מה פרצה אש ושרפה את כל אשר לה. אמא אמרה לר' מרדכי שהאשה ההיא לא תוכל לשאת זאת. רבי מרדכי אמר לאמא שתלך לאותה אשה ותאמר לה שאם היא לא תתעצב ותקבל את הדין באהבה, הוא מבטיח שיהיה לה בן זכר. ואמנם נולדה לה ילדה, ואחר כך גם ילד. אני מכיר את בנה. הם זכו לכמה ילדים, כמו שהבטיח אותו גאון קדוש. אגב, ישנו ספר ליקוטי מוהר"ן עם הערות של רבי מרדכי פוגרמנסקי.

ר' נחמן: שמעתי שרבי מרדכי אמר שכשהוא לומד קטע

ראשון בריטב"א, הוא כבר מבין את המשך המהלך, אבל כשהוא לומד ליקוטי מוהר"ן אינו יכול לצפות אף פעם מראש את המהלך הבא.

ר' חיים: פעם נסע אבא עם רבי מרדכי ברכבת, בדרך התעסקו בסוגיה עד שפספסו את התחנה בה היו צריכים לרדת, כשהעיר את תשומת לבו לכך שהם תועים, אמר לו רבי מרדכי "יהודי לא תועה! בהגר כתוב: ותלך ותתע במדבר באר שבע, ורש"י אומר: מכאן שחזרה לגילולי בית אביה. כי מי שיש לו אמונה אינו תועה". כשירדו מהרכבת הם מצאו יהודי שחיפש מי שיעזור לו במילת בנו, כך כיוונו משמים שהם יגיעו לשם לסייע לו.

רוב הפליטים המשיכו לאמריקה, אבל הורינו רצו לעלות לארץ ישראל. רבי מרדכי פוגרמנסקי נשאר בצרפת ושם הקים יחד עם הגאון רבי אברהם אליהו מייזס ישיבה לבחורים מקרב שארית הפליטה. לפני שהורינו יצאו לדרך, הוציא רבי מרדכי 100 דולר ונתן להם, כדי שיהיה להם עם מה להתחיל את החיים.

הם קיבלו בנס סרטיפיקטים מבחורים שרצו להפליג לאמריקה ונתנו להם את אשרות העליה שלהם. הורינו הצטרפו לאניית מעפילים שהפליגה לכיוון ארץ ישראל (הבריטים ששלטו אז בארץ, מנעו עליית יהודים ארצה). הרבה תלאות הם עברו בדרכם. נאמר להם שההפלגה אמורה לקחת שבוע ימים, אבל בפועל היא התארכה לשלושה שבועות. לא היה להם כמעט מה לאכול באנייה.

כשהתקרבו לחופי הארץ, ירו הבריטים לעבר האנייה שלהם, ובנס הם לא נפגעו. האנייה הגיעה למחנה עתלית, שם הם שהו פרק זמן מסוים. במחנה עתלית נולדה אחותנו (מרת בינגשטוק תליט"א).

מעלתית לזרנונה

בהמשך שוכנו על ידי הסוכנות בכפר 'זרנונה' שליד רחובות. היה להם הקלה הם היו מאושרים על הזכות לגור בארץ ישראל, אבא שימש שם בתור ראש הכפר, והיו לו סוסים. יש לי עותק של כתבה שפורסמה בעיתון באותם ימים "מדוע הוכו האחים גלבך", ומדובר באבינו ואחיו ר' חיים יוסף, שהמשיך לגור שם.

היה להם בכפר סוס, פרה כבשים ותרנגולות וכו', מבחינה גשמית הם התחילו לחיות, אבל שבת אחת פגש אבא את ה'רב' של המקום הולך ברחוב כשטליתו תחת בית שחיו, "איזה יופי, יש פה עירוב" אמר לו אבא, לתדהמתו עונה לו ה'רב' "אנחנו לא צריכים עירוב. רק בחו"ל צריך, כדי להפריד בין הגויים ליהודים. כאן בארץ ישראל אין צורך בעירוב (עפ"ל)". ואבא אמר לאמא "אם זה הרב כאן, לנו אין

למרות מצבו הרפואי
הקשה, התעקש
לרכוש כרטיס טיסה
לאומן לראש השנה.
הוא אמר לי "אתם
צריכים להבין שאני
חייב להיות אצל
הרבי"

מה לחפש יותר במקום זה."

ר' נחמן: היתה גם אספה של ראשי הארגון שהכפר עמד תחתיו, ואבא השתתף בתור ראש הכפר ושמע כיצד אמרו שם שלא צריך לשמור על התורה בארץ ישראל, ואז הוא החליט שחייבים לברוח משם. (באחת השבתות שאלו הילדים, מדוע אסור להדליק את האור בשבת, ואילו אצל השכנה שגם היא מדברת יידיש, מותר כן להדליק...). החליטו הורינו באם הם רוצים ילדים שומרי תורה עליהם לעזוב מיד.

ר' חיים: כשעלו לירושלים, היה זה בתקופת המלחמה ושלחו את אבא לצבא, נתנו בידו רובה חלוד שעמו לא היה

יכול לעשות דבר, אך מכיוון שהיה מקצועי הוא הצליח לשמן את הרובה ולהפעיל אותו. וזה הציל את חייו.

באותו זמן שאבא היה בצבא עלתה אמא לבדה לירושלים לאחד מאנ"ש לבקש עזרה, הלה שהיה במצוקה לא יכול היה לעזור לה והיא ירדה לרחוב בודדה ואומללה ומירה בבכי. במקום עבר ר' חיים ברוך טרנובסקי, שבגלל הכרת הטוב אני קרוי על שמו, ושאלה מדוע היא בוכה, סיפרה לו אמא את הכל, ר' חיים ברוך עלה מיד לרבי אליהו חיים רוזין ואמר לו "לנכדים של הרבי חייבים לעזור", והוא דאג להם לדירה בשכונת גבעת שאול".

התנאים בדירה ההיא היו נוראים. היא הייתה נמוכה מהכביש ובחורף הייתה הדירה כולה נהפכת בריכת מים גבוהה,

ובשאר הזמן היתה רטיבות והזנחה. כי אמא לא בדקה יותר מדי, העיקר לברוח מזרנוגה. היא וויתרה על כל העולם הזה כדי לזכות לחנך את הילדים לתורה ויראת שמים.

בירושלים היה עניות גדולה. זה היה דור של עוני.

לתדהמתו עונה לו
ה'רב' "אנחנו לא
צריכים עירוב. רק
בחור"ל צריך, כדי
להפריד בין הגויים
ליהודים. כאן בארץ
ישראל אין צורך
בעירוב (עפ"ל)".
ואבא אמר לאמא
"אם זה הרב כאן, לנו
אין מה לחפש יותר
במקום זה"

ר' חיים: יום אחד נשלחה חבילה לבית הורינו מאמריקה. וכדי לפדות את החבילה היה צריך לשלם מכס שתיים-עשרה לירות, לאבא לא היה את הסכום הזה. בלית ברירה הוא לווה אותו, אבל כשפתחו את החבילה חשכו עיניהם. היא הכילה בגדים קרועים ובלתי ראויים. מרוב צער על החוב שנוסף על דלותם, פרצה אמא בבכי. בדיוק באותו זמן הגיע לבקר ר' נחמן רוסישער, כשראה את אשר לפניו הלך והזעיק את ר' יונה לבל, אשר ידיו רב לו במכירת יד שניה'. בא ר' יונה ושאל את אמא כמה תרצה עבור הסחורה'. "שתיים עשרה לירות" השיבה. "זה הסכום שלווינו כדי לפדות את החבילה". ר' יונה העביר להם את הסכום האמור, ויצא את הבית, והנה אמא רואה כיצד הוא הולך עד סוף הרחוב ומשליך הכל לפח האשפה...

ר' געצל: אבא כשהגיע לירושלים רצה להיכנס ללמוד בכולל בישיבת מיר, ואמרו לו שזה יהיה על חשבון שלושה בחורים, כי הוא אברך עם ילדים. אז הוא לא הסכים לשמוע על אפשרות כזו של ללמוד על חשבון בחורים, והלך לעבוד.

לשמש את הרבי

מדי שבת בסעודה שלישית בבית הכנסת, הקפיד אבא מאוד לנקות את השולחנות היטב לפני הלימוד, כי הרי תיקף יניחו עליהם את ספרי 'ליקוטי מוהר"ן', כדי שלא ידבק בהם חלילה לכלוך. כשהיתה שמחה משפחתית בכפר חב"ד, הוא הסכים לנסוע לשם רק אחרי שהתחייבתי בפניו שאני אגן במקומו את השולחנות. הוא אמר לי שבזה אני משמש של הרבי, שזה הרי כבוד.

ר' חיים: הוא היה הולך במסירות נפש בכל שבת להתפלל בשוהל (בית מדרשו במאה שערים). הוא בער בעניין של הרבי.

ר' געצל: בכל שבוע ביום רביעי נהג אבא למסור שיעור בבית הכנסת הספרדי 'משכיל אל דל' בשכונת בית-ישראל. הוא התמיד בשיעור שבועי זה במסירות נפש, וזכה לקרב שם נפשות לרבינו, חלקם בני נוער ממשפחות מצוקה שגרו באזור ונמשכו לשיעור שלו. כל העניין שלו היה לקרב רחוקים, להודיע שיש רבינו בעולם. הוא היה בעל-רגש גדול, כשהיה לומד ב'סיפורי מעשיות' הוא היה מתרגש ובוכה.

באותם ימים הייתה שכונת בית ישראל שכונת מצוקה והיה מפחיד לעבור בה, רחבת השטיבלאך שימשה כמגרש למשחקי כדור של הנערים שם, ולאחר שאבא החל למסור שם שיעורים כל השכונה התהפכה והייתה לאחת השכונות היפות בירושלים. כך סיפר לי הרב

אני אוהב אותך כי אתה ברסלבר. ר' יצחק עם ר' נחמן ירבלום

ר' יצחק בבית מדרשו במא"ש

היו לו הרבה שיחות עמוקות בתורות רבינו בירך שהחינו בשם ומלכות.

ותשחק ליום אחרון

בערוב ימיו, כשליווייתי אותו לבדיקה רפואית, בדרך, אמר שכואבות לו הרגליים וציין את הפסוק "רגליה יורדות מוות". אמרתי לו, למה אתה מדבר כך, תשובתו היתה "מה הפחד לדבר מיום המיתה? מדוע אסור לדבר כך?" אמרתי לו שגדולים וטובים חששו מיום המיתה, הוא ענה לי בתמימות: הם לא היו בסיביר...

ר' אליעזר: למרות מצבו הרפואי הקשה, התעקש לרכוש כרטיס טיסה לאומן לראש השנה. הוא אמר לי "אתם צריכים להבין שאני חייב להיות אצל הרבי". אך המצב אילץ אותו להישאר מרותק למיטתו.

ר' חיים: עם יסוריו הקשים הוא לא הסכים בשום אופן לקחת מורפיום בכדי שיהיה לו יישוב הדעת. ביום כיפור האחרון, רצינו לתת לו תרופה והוא סגר את הפה בכוח וצם כל היום, למרות שהיה מיוסר מאוד. היה זה ימים ספורים לפני הפטירה. ביום האחרון נטל את הלולב בסוכה, והיה צלול עד היום האחרון.

ר' נחמן: כמה שעות לפני פטירתו, בא לבקרו החברותא שלו, ר' מתתיהו אורלנצ'יק, שנהג לצאת עמו בריקוד מדי יום במשך שנים רבות לאחר הלימוד. הוא שאל אותו האם כבר רקד היום והוא ירצה לעשות זאת, אבא השיב בחיוב, הם החזיקו זה בידי זה ושרו שירי שמחה.

בט"ז בתשרי תשנ"ז, ראשון דחול המועד סוכות, אושפיזא דיצחק אבינו, השיב רבי יצחק את נשמתו הזכה והטהורה לבוראו.

ראובן אלבז שליט"א, "אבא שלך הציל את בית ישראל..." היו הרבה בעלי תשובה שהתקרבו על ידו. הרב יהודה צדקה זצ"ל היה בא לפעמים ומאזין לשיעור שלו. הוא התבטא שיהודי שהיה כמה שנים בסיביר, יש מה לראות ולשמוע ממנו. אבא למד איתם 'בן איש חי' וליקוטי עצות.

בתקופה שאחרי 'ששת הימים' היו באים בני הקיבוצים למאה-שערים, וכל מי שבא לאזור נכנס לבית המדרש של חסידי ברסלב. רבי שמעון שפירא זצ"ל היה דואג להם לסידורים, ולמקום לסעוד בשבת. פעם הגיעה קבוצה גדולה מבני הקיבוצים, הם התפזרו בכל מאה-שערים וחלקם הגיעו לשוהל. אבא הזמין אותם לסעוד בביתנו, אבל הם לא רצו, "באנו מאות קיבוצניקים, וכולנו מתאכסנים ב'בית וגן'. אמרו. "אם תוכל לבוא אלינו ושם לנאום לנו נשמח", בליל שבת, אבא התלבט האם ללכת לשם, ור' נחמן רוזין שיח' עודד אותו לעשות זאת למען קירוב נפשות. הם סיכמו להיפגש אחרי סעודת ליל-שבת והלכו ביחד.

למחרת בבוקר שאלו את אבא איך היה? "הגעתי לשם" סיפר, "היה שם הרבה אנשים ולא אמרתי להם שום דבר חידוש, רק דיבורים פשוטים: ה' ברא את העולם, יש אלוקים, יש שבת וכו'. וכולם שם אמרו לי 'למה אתם לא באים אלינו לספר לנו יותר?'".

כל תפילה שלו, כל 'מירות', היו בחן מיוחד. כמונה מעות ממש. אנשים שעברו ברחוב היו עוצרים לשמוע את החסיד ששר זמירות עם מלא חן.

ר' נחמן: כבוד רבינו היה בנפשו. אחד מראשי הישיבות, נהג לשאת דברים בפני שומעי לקחו בשיטבלאך, כשסביבו קהל מאזינים לא קטן. פעם שמע אבא שהלה מדבר בזלזול כלפי הספר הקדוש 'ליקוטי מוהר"ן', הוא לא הסתכל על כלום, קם מולו וקרא לעברו "פעם פתחת ליקוטי מוהר"ן? אתה יודע מה כתוב שם? הבה ואלמד אתך בספר הזה לפני שאתה מדבר נגדו. אתה מתנגד על ה'טאוול', על הכריכה, בלי לדעת מה יש מעבר לה..."

ר' געצל: מראש חודש אלול אבא היה מזכיר את ה'קיבעץ', "מגיע הקיבוץ של הרבי...". כשהתקרב ראש השנה והתחילו לארגן את המטבח, הוא היה ב'אורות', בחיי לא ראיתי מישהו באורות כל כך, "מען טוט פארן רעבין" (עושים בשביל הרבי) התבטא בהתרגשות.

כשבא ל'קיבוץ', וראה את הציבור הגדול (בשנים ההם), היה עומד על המדרגות בכניסה לבית הכנסת, ואומר בדמעות: "מי ילד לי את אלה..."

כשפגש בשדה התעופה בדרך לאומן, את ידיד נעוריו ר' יעקב זעליג אורלנצ'יק, עמו היה מיווד עוד בפולין, חיבק אותו ורקד אותו בכזו אהבה וחביבה. הם אהבו את הרבי. הם אהבו את אנשי הרבי...

כשנפגש באומן לאחר שנים רבות עם ר' פייבל לבל איתו

"כל קהילה נרתמת למען המרפאה, כי בלעדיה כל הקיבוץ הק' באומן בסכנה"

המשא ומתן מול הרשויות שאינן מאפשרות את הקיבוץ באומן, ללא המטריה הרפואית של 'מרפאת אומן', שתמנע מהציבור מליפול על התשתיות הקורסות של המקומיים • הקמת מערך נציגי הקהילות, שיאפשר ערוץ ישיר בין 'מרפאת אומן' לכל הקהילות ותסייע לאיתור מפגעים בריאותיים וזיהוי נעדרים במהירות הנדרשת, בלי לצאת בהודעות בהולות ומיותרות לציבור • רופא המרפאה גילה מאחורי הקלעים אודות מגוון הטיפולים במרפאה, מפציעות, כוויות ודלקות ועד התקפי לב ובעיות הנשמה והטטות, המסתכמים בכ-6-5 אלף מטופלים מדי ראש השנה, כ-20% מכלל באי הקיבוץ הק' • אף אחד לא יכול לומר לעצמו "לי זה לא יקרה", כי אם המרפאה לא תתקיים, הרשויות לא יאפשרו את הקיבוץ באומן • מסירות נפשם של הצוות, 24 שעות ביממה בשבת וחג למען הבריאות של כולנו, בכך 'מרפאת אומן' עורבת לשלומם של כלל הציבור הק' • ללא התגייסות ציבורית, 'מרפאת אומן' לא תוכל להתקיים והקיבוץ הק' כולו בסכנה • אחרי דיון פרטני בין נציגי הקהילות התקבלה ההכרעה: "כל קהילה תשתתף בסכום של 7,000-10,000 דולר, לפי מפתח של חברי קהילה" • האחריות מחייבת

מאת חיים קוטלר

כמו גם היערכות מקדימה בדבר סוגי החולים המגיעים לאומן והתרופות הנדרשות. כך גם בהעברת נהלים או הודעות חשובות לציבור בנושאים רפואיים, כמו הצורך להימנע מצריכת תרופות מקומיות בלתי ליגאליות, או נהלי סניטציה חשובים ועוד.

במהלך הכנס הושמעו דבריהם של כל גדולי וחשובי אנ"ש שליט"א, אודות חשיבות קיומה של 'מרפאת אומן', אשר מתקרבת במימדיה ל'בית חולים שדה' לכל דבר, כאשר היא מפעילה חדר מיון וחדר אישפוז, עם מערך ציוד מתקדם וצוות רופאים מקצועי במגוון תחומים, אשר מאפשר לכל אבא לילדים וכל מנהיג בקהילה לשהות באומן בשלוות הנפש, בידועו כי כל הסוגיה הרפואית מקבלת מענה בידיים מקצועיות בס"ד.

בשלב זה נפתח דיון אודות מקורות המימון של 'מרפאת אומן' והתברר כי ללא התגייסות מלאה של כלל הציבור לקיומה, היא לא תוכל להמשיך להתקיים, מה שאומר כי כל הקיבוץ עלול להיכלע לסכנת קיום חלילה. לכך הוסיפו גדולי

וחשובי אנ"ש שליט"א קריאה דחופה לכל נציגי הקהילות להירתם למען קיומה של 'מרפאת אומן', כי היא גורלית להמשך קיום הקיבוץ הק' בימי ראש השנה וחשיבות השותפות בדבר, כצרכי ציבור וצרכי רבים.

רגע ההכרעה היה הרגע המרגש ביותר במהלך הכנס, כאשר נציגי כל הקהילות פתחו בדיון משותף ביניהם תוך שהם מציינים את מספרי בני הקהילות והאחריות הציבורית המוטלת על כתפם להבטיח את שלומם ובריאותם לצד האחריות הציבורית להמשך קיומו של הקיבוץ, ואחרי דין ודברים ההכרעה התקבלה פה אחד:

"כל קהילה נרתמת לשאת בעלות של 10,000 דולר למען 'מרפאת אומן' - שהיא המטריה הרפואית של כל נוסע לאומן ועורבת לשלום הציבור והמשך קיומו של הקיבוץ הק' - ובכוחות משותפים נבוא לאומן ברננה לחסות בצל רביה"ק ולקיים ציוויו הק' להיות אצלו על ראש השנה ולחזור בשלום בס"ד, אמנ".

בסימן אחדות מופלאה בין אחים לדעה המתכוננים להסתופף תחת צילו של רביה"ק אור האורות זי"ע באומן, התכנסו נציגי כל קהילות ברסלב בארה"ק לקראת ראש השנה הבעל"ט, לכנס היערכות מיוחד שהתקיים בבית שמש אור לי"א אלול, מתוך אחריות ציבורית לבני קהילתיים.

נציגי הקהילות טרחו ובאו, חלקם מהצפון הרחוק ואחרים מהדרום הנידח, להתכונן כראוי מהפן המקצועי והרפואי לקיבוץ הק' לשלב מתניים ולהכין כראוי את בני קהילותיהם לראש השנה של רביה"ק באומן, בחסות 'מרפאת אומן' אשר מייצגת את המערך הרפואי מול הרשויות ועורבת לשלומם בס"ד.

במהלך הכנס נחשפו הנתונים הפנימיים ומאחורי הקלעים של 'מרפאת אומן' והיותה עמוד מעמודי הקיבוץ הק' באומן, אשר בלעדיה, הרשויות לא יאפשרו חלילה את השהות באומן, כפי שהם דורשים מדי שנה בשנה.

בדברים שנמסרו על ידי הרופא המייצג את המרפאה מול הרשויות, התברר כי למעשה מטופלים בתקופת ראש השנה כ-5,000-6,000 איש, אשר מהווים קרוב ל-20% מהציבור המשתתפים בקיבוץ הק' באומן, מה שאומר בעצם, כי למעשה כל קהילה נהנית באופן ישיר מ'מרפאת אומן' ובאמצעותה היא מבטיחה כי בני הקהילה יוכלו לשהות באומן ולחזור בשלום, ללא חשש בריאות.

התברר כי התשתיות הרפואיות המקומיות של הגויים באומן, אינן מסוגלות לטפל במספר המטופלים הזה וגם ברבע ממנו, וזו הסיבה לדרישת הרשויות לפעילות 'מרפאת אומן', אשר היא ערובה ראשונה לקיום הקיבוץ הק' ללא הפרעות.

בכנס הועברו פרטי ההיערכות הנדרשת בכל התחומים הרפואיים, כדי להבטיח את שלומם של בני הקהילות והצורך בנציגי קהילות שיאפשרו ערוץ תקשורת מהיר וישיר עם כל קהילה בכל מקרה רפואי, כמו גם במקרים של אבדן ילדים או איתור נעדרים, כאשר 'מרפאת אומן' שנדרשת מטעם הרשויות לסייע בנושא, לא תצטרך לצאת באלפי הודעות בהולות והכרזות בכל מקום, אלא תיעזר בנציגי הקהילות שיעמדו בקשר ויבררו את כל הנדרש, במהירות הנדרשת.

בנוסף, נציגי הקהילות יוכלו לסייע לבני קהילותיהם בקבלת טיפול מ'מרפאת אומן' בתקשורת ישירה, ולהבטיח מענה מהיר לרובנים, ישישים וחולים כרוניים, תוך עדכון מראש במקרה הצורך ולסייע בכל הנדרש בפתרון קשיים ארגוניים,

2 דרכים לפניך, לתרום עכשיו:

דרך דף הקמפיין
בנדרים פלוס > מרפאת אומן

דרך נציג
הקהילה שלך

הראש השנה שלי עולה על הכל

ועל התשוקות

לייחל, להתפלל, להתרגש להתחבר
אנחנו כאן בשבילכם כדי להתארגן

מעילי סורנטו
האיכותיים

סוודרים

צעיפים

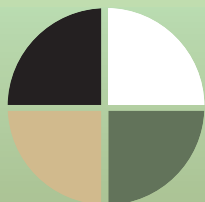
מזוודות
מהחברות
המובילות

סט 3 מזוודות 4 גלגלים

550 ₪ בלבד

3 צבעים לבחירה

צרכניית הלבשה

אכפת לנו שישתלם לכם

ני ברק אבני נזר 3, 03-5709078 בית שמש אור החיים פ' חזו"א 02-6221443

לעות פתיחה: ימים א'-ה' 10:00-14:00, 17:00-21:00 יום ו' 10:00-12:00

אור חדש על ציון תאיר

התפתחות והתקדמות חסרת תקדים במערך פרויקט השיעורים

"עשרות" אברכים שמעוניינים לצאת ולמסור שיעורים אף שזה כרוך לעיתים בנסיעות ארוכות לערי הפריפריה, ומוכנים אף לתת מזמנם ימים שלמים על מנת לצאת ולהפיץ את האור של רבינו הקדוש לכל מקום בו הם ידרשו.

מנגד, הגיעו למעלה ממאה פניות של גבאי בתי כנסת ויהודים יקרים צמאים שמבקשים לקבל מוסרי שיעורים, להקמת שיעורים קבועים שבועיים או חודשיים בעירם.

חיש קל מספר הטלפון של המערכת הופץ בין אנשי שלומינו, כאשר הפניות ממשיכות לזרום כל העת, והנתונים נשמרים במאגר מיוחד שהוקם לצורך הפרויקט.

אסיפה מכוננת

כמו כן, נערכה פגישה מכרעת בחודש האחרון, עם חשובי משפיעי אנ"ש על מנת להציב את התנאים המתאימים והברורים, "לדעת את המעשה אשר יעשון ואת הדרך אשר ילכו בה".

הפגישה התארכה בכמה שעות מעבר למתוכנן, כאשר כל סעיף ופסקה, נבחנת בצורה מעמיקה על מנת שאכן המהלך יקבל יציבות הן מבחינה הרוחנית, והן במישור המעשי והטכני, בימים שלאחר מכן הוקמה וועדת קבלה מיוחדת, ובה שוקדים בימים אלו לגבש את כלל הפניות, על מנת להניע את המהלך. בתקווה שיעוד קודם ראש השנה, נוכל כבר להתחיל עם שיעורים במקומות שונים ברחבי הארץ.

מחכים רק לך!

כאן המקום לפנות לכל אנשי שלומינו היקרים המרגשים כי בכוחם ויכולתם, לצאת ולשאת את דבר רבינו הקדוש ברמה, למסור שיעורים של התחזקות לעמך בית ישראל הצמאים ומחכים לך, לפנות לקו המיוחד שהוקם עבור מערך השיעורים **083132432**.

כך גם כל קהילה שחפצה בשיעור קבוע, תוכל להשאיר פרטים, ובעזרת השם נבצע את ההתאמות על הצד היותר טוב.

בעזרת השם נמשיך לעדכן על גבי הגיליון על המשך ההתקדמות, ועל השיעורים שיפתחו בעז"ה.

גל פניות חסר תקדים

גל הפניות שהציף את משרדי אבקשה היה חסר תקדים ומעל לכל הציפיות. ידוע היה הכאב והמחסור במוסרי שיעורים, שהשטח ממתיך ומצפה בכליון עינים לרגע שבו יפתח פרויקט אור חדש, מוכרת הייתה העובדה שישנם בחורי ישיבות הממתינים לרגע בו הם יוכלו בשיחת טלפון אחת להזמין אברך שיוכל לדבר איתם ולחזק אותם בחבורה השבועית שלהם.

אך עד כמה השטח בווער אפילו בצוות המשרד לא ידעו עד כמה, לגל פניות חסר תקדים כמו שהיה בחודש האחרון גם אנחנו לא נערכנו...

עשרות פניות שהגיעו לשולחן המערכת מכל קצוות הארץ, כאשר אנשים מבקשים ומתחננים מעבר לקו, שלא נשתהה ונמתין אף לא יום אחד, וכי מדובר בצורך דחוף מאוד שאינו סובל דיחוי.

עקקה ממרכז הארץ

שיחה אחת שהגיעה בשבוע החולף המחישה לנו יותר מכל את הצורך הדחוף. על הקו היה אחד מגבאי בית הכנסת שבערי השדה, ובשיחה עמנו הוא מבקש בדחיפות לשלוח לבית הכנסת אברך שימסור שיעור, בנושא חשוב באחד מיסודות ההתקשרות והאמונה ברבינו הקדוש, עניין שנפרץ בתקופה האחרונה אצלם בקהילה.

לאחר התערבות המערכת, העניין טופל וכבר בשבוע שעבר הגיע הטלפון החם עם ברכות לרוב מהציבור שהודה על העזרה הדחופה.

עשרות שיחות טלפון

וכעת קצת לנתונים שמאחורי הקלעים...

לפני כשבועיים הוצאנו במערכת אבקשה באופן יזום "עשרות שיחות טלפון" על מנת לבדוק את היענות השטח לקראת התחלת הפרויקט. בקו הטלפון התבקשו אנשי שלומינו לעדכן האם יש צורך בהקמת שיעור באיזור מגוריהם והאם הם רואים את עצמם מתאימים למסירת שיעור...

במידה וכן האם הם מעוניינים בשיעורים רק באיזור מגוריהם, או שהם מוכנים אף לצאת למקומות מרוחקים יותר, הנתונים שקיבלנו היו מפתיעים

'הספר הזה עשה אותי ליהודי'

ספר המידות נפתח מחדש בהוצאה שלא נראה כמוה מעולם

בחסדי השי"ת וברחמי שמים מרובים, אנו זוכים להגיש לפניכם את ספר המידות בתוספת כמה וכמה מעלות חדשות הרואות אור עולם לראשונה:

ספר המידות

נוסח הספר הוגה בדקדוק רב ע"י צוות תלמידי חכמים על פי המהדורות הראשונות. במקום שהיה צורך בכך, הענקנו עדיפות למהדורת מוהרנ"ת (תקפ"א) שהודפסה בביתו תחת השגחתו ונחשבת למדויקת ביותר.

- **ביאורים מלוקטים** במדור זה נלקטו לראשונה הביאורים השיחות המכתבים והסיפורים המפורסמים בספרי רבנו הק', כתבי מוהרנ"ת ושאר ספרי ומכתבי אנ"ש עד הדור האחרון. כל המובאות הובאו בלשון המקור ובציון מקומם.
- **הערות וצינונים** במדור זה הובאו שינויי נוסחאות משמעותיים שנמצאו במהדורות השונות של ספר המידות, מראי מקומות והערות שנכתבו ע"י אנשי שלומנו במשך הדורות ועוד.
- **השלמת המידות** במדור זה הובאו הסעיפים השייכים לסעיף הנלמד ונמצאים במקומות נוספים בספר. עיקר מלאכת האיסוף נעשתה על ידי ר"א ויצהנדר ז"ל, ואנו הגהנו וערכנו מדור זה מחדש, ושמו מדור זה על הדף בערך המתאים.
- **מראה מקומות מוהרנ"ת** בספר נזהר צדיקים הביא את כל מ"מ שציין מוהרנ"ת, מראה מקומות אלו לא נדפסו בשלמותם כמעט בשום הוצאה, מכיוון שרבים מהם נכללו במ"מ של הרב מטשעהרין. בהוצאה זו הובאו כל מ"מ מוהרנ"ת במדור מיוחד, וכל הפסוקים ודברי חז"ל הובאו בלשונם ובמלואם.
- **מראה מקומות הרב מטשעהרין** מדור זה הוגה בדקדוק רב ותוקנו בו מאות טעויות, הן בלשון הפסוקים ודברי חז"ל והן בציון מקומם, הוספו סימני פיסוק, נקודו מילים הקשות במקרא, נפתחו ראשי התיבות, ומ"מ שבמהדורות הקודמות צוינו במילים עי"ש הובאו כאן במלואם.
- **מראה מקומות מהר"צ מלובלין** כבר מההוצאה הראשונה (שנת עת"ר) הודפסו רק מראי מקומות אלו שלא נזכרו בדברי הרב מטשעהרין, ובמקום ששיניהם ציינו לאותו מקור, הניחו המדפיסים כוכבית (*) במ"מ הרב, לסימן שכן הוא גם במ"מ מהר"צ. בהוצאה זו הודפסו לראשונה כל מ"מ מהר"צ בשלמותם במדור בפני עצמו (קרב לת"ר מראה מקומות), וגם במדור זה הובאו הפסוקים ודברי חז"ל במלואם.
- **מפתחות** בסוף הספר הובא לראשונה מפתח מפורט להפליא על כל ספר המידות. מדור זה נעשה כהמשך לעבודת המפתחות של ר"א ויצהנדר ז"ל שראו אור לראשונה במהדורת משך הנחל.

הוא היה תלמידו המובהק
ואיש אמונו של הגה"ק בעל
ה'אבני נזר' מסוכטשוב,
גדול ומופלא בנגלה
ובנסתר וכל רבני צפת
והגליל נחשבו לתלמידיו.
בעקבות עיון בספר הקדוש
'סיפורי מעשיות' הוא
יצא מכליו מהתפעמות
עד שדבק בעוז ברבינו
הקדוש ובתורתו ואף נדב
בית מדרש לאנ"ש בצפת
* לתולדות הגאון החסיד
רבי דוב זימאן המכונה **רבי**
בעריל ווארשעווער זצ"ל

דוד דגן

הגאון מצפת

שמכר את דירתו כדי לנסוע לאומן

בתורת הנסתר - רבי אבנר לורברבוס (דודו של רבי שמואל הורוויץ). כן היו כמה מקובלים מבני ספרד שנמנו על תלמידי רבי דוב.

הקשר עם רבו הגאון מסוכטשוב לא פסק עם העלייה ארצה. הוא התכתב עמו בהלכה ובחסידות, ואף נהג מדי שנה לקראת חג הפסח להפליג לחו"ל, אל חצר רבו, שנצרך אליו לענייני הלכות החג, כדי להשיב לפונים הרבים ששיחרו לפתחו והפנו אליו את שאלותיהם. (כה סיפר בנו רבי מרדכי זימן).

ברוב חריפותו ובקיאותו, היה רבי דוב רבם של כל הרבנים בגליל, ביניהם הגאונים רבי משה קליערס ורבי מרדכי מסלאנים. גם רבי ישעיה הורוויץ, אביו של החסיד הנודע רבי שמואל, נמנה עם תלמידיו וכעדות בנו למד אצלו במשך שבע שנים.

למרות התרחבות הישוב היהודי בצפת של אותם ימים, חלה בה התמעטות בלימוד התורה. ירידה זו החלה להתרחש

צפת בשנים עברו

האריות אשר בפולין, שהעניקו חמה בגדולתם בתורה ובחסידות, היה הגה"ק רבי אברהם בעל ה'אבני נזר' מסוכטשוב זצוק"ל, חתן הארי דבי עלאי הרה"ק מקוצק זי"ע. רבי אברהם העמיד תלמידים גדולים בחכמה וביראה, אחד מהם היה הגאון רבי דוב זימאן מוורשה, שהיה מכונה 'רבי בעריל ווארשאווער'.

רבי דוב, שנולד בשנת תר"ז לאביו החסיד רבי שלמה זימאן, זכה בימי עלומיו עוד לצקת מים על ידי הגה"ק בעל ה'חידושי הר"ם' מגור ולקבל תורה מפיו. אך את עיקר תורתו קנה מאת תלמידו בעל ה'אבני נזר', שהראה לו חיבה מיוחדת. במשך שלושים שנה שימש מורה-הוראה בבית דינו של רבו. ה'אבני נזר' העריכו עד מאוד ואף מינהו ל'פסח רב' שלו והפנה אליו את כל השאלות בענייני הפסח.

לאחר שמילא כרסו בש"ס ופוסקים ושלט בכל מכמני תורת הנגלה, איוותה נפשו להשלים דעתו גם בחכמת הנסתר. בהסכמת רבו החל רבי דוב להגות, בעיון עצום כדרכו, בתורת הקבלה.

בעל ה'אבני נזר' עודד מאוד את העלייה וההתיישבות בארץ הקודש כמובא בספרו 'שו"ת אבני נזר' יו"ד ח"א סימן תנד. בסימן תנ"ה הוא כותב "וגם לקנות נחלה בא"י הוא דבר גדול וכו' על כן ראוי מאד להתאמץ בזה והנני שולח לכבודו קונטרס אשר העליתי לדינא כפי הנראה לענ"ד ובל"נ אראה גם אני להיות מן הקונה נחלה". רבי אברהם אף בא בדברים עם חסידים בעלי אמצעים, בעניין רכישת אדמה למושבה חסידית בארץ ישראל. בשנת תרנ"א יצאה ארצה משלחת מטעמו לצורך כך, בהשתדלות לקניית קרקע באזור ראש-פינה - יסוד המעלה. עניין זה נזכר בספר 'אביר הרועים' (פיעטרקוב תרצ"ה) סימן רא: "ובעת ההוא שלח רבינו הקדוש זצ"ל את בניו להארץ הקדושה, ה"ה בנו יחידו כליל המדעים הגה"ק אדמו"ר בעל 'שם משמואל' זצ"ל ואת חתנו יחידו הרה"ג החסיד חכם הכולל וכו' מו"ה ר' מאיר זצ"ל לצורך ענין הנכבד הנ"ל, אך אין אור בלא צל ובעוונותינו הרבים לא עלתה הדבר בידם לקנות שם שטח גדול ליסד עליו עיר מלאה יראים, וגם זה לעומת זה יצאה אז גזירה מהסולטאן התוגר שלא למכור כלל ליהודים נחלות בארץ ישראל".

מוורשה לצפת

בהשפעת רבו, גמר רבי דוב אומר לעלות לארץ הקודש. היה זה בסביבות שנת התר"ן. הוא בחר בעיר צפת למושב לו, מתוך שאיפה לילך בדרכם של גדולי המקובלים שעסקו בפנימיות התורה באווירה הזך, ואף נכסף לייסד בה ישיבה ללימוד תורת הח"ן.

כיון שזוגתו סרבה להצטרף אליו, נתן לה גט פיטורין ועלה ארצה בגפו. כאן נשא אישה בשנית, בשם אלטע-בתיא, שהיתה מצאצאי הרה"ק בעל ה'אמרי יוסף' מספינקא.

רוב המקובלים בצפת נמנו על קהילת הספרדים, בין מתו מעט המקובלים האשכנזים היו רבי דוב מוורשה ותלמידו

ב"ר זאב וילובסקי מסלוצק המכונה רידב"ז (לאחר שהתגורר באמריקה במשך שנתיים), והחל לפעול גדולות ונצורות בהרמת קרן התורה ולומדיה בעיר, שמח רבי דוב מוורשה בבואו ויחידיו היו מתפללים בסוגיות הש"ס ובהלכה.

כמנהג צדיקים, הזמין לו רבי דוב תכריכים עוד בחייו, למען יהיה זיכרון התכלית עומד תמיד לנגד עיניו. בראש השנה תרע"ד נסתלק הרידב"ז לגנוי מרומים. מכיון שהיו צריכים לקברו מיד במוצאי יום-טוב ולא היתה שהות לתפור לו תכריכים, נאות רבי דוב לתת לו את התכריכים אשר הכין ליום פקודתו, ובהם נטמן בקרבת ציון האר"י הקדוש.

ההתקרבות לברסלב

היה זה כשבאחד מהימים-טובים סר רבי דוב לבקר בבית הנגיד רבי נתן מטרוביצה, מיקרי חסידי ברסלב בצפת, שהתגורר בסמיכות אליו והזמין להתכבד במיני תרגימא לכבוד יום-טוב. בצימאנו הגדול לתורה, נגיש רבי דוב לארון הספרים אשר בבית מארחו והביט בהם בהתעניינות. הוא הבחין בספר הקדוש 'סיפורי מעשיות', פתחו והחל מעיין במעשיה הראשונה, כאשר מרגע לרגע נשימתו נעתקת וכל כולו מרוכז בכתוב. לפי שבקי מופלא היה בכתבי האריז"ל, יצא מגדרו מהתפעלות מהרזין העילאין הגנוזים בכל תיבה ותיבה מהמעשה. הוא פנה אל בעל הבית בבקשה ליטול בהשאלה את הספר, והבטיח להחזירו בהקדם. כן ביקש שהבן הקטן יישא את הספר לביתו, משום שלא סמך על העירוב (היה זה ביום-טוב שחל בשבת).

חלפו שבועיים, ועדיין לא השיב את הספר. לתמיהת בעליו רבי נתן מטרוביצה, שח לו רבי דוב בהתרגשות: "מה אומר לך, בשני הדפים הראשונים ב'מעשה מאבדת בת מלך' ראיתי לפחות עשרים דף מכתבי האר"י ז"ל!" והפציר בו "אנא, השאירוהו אצלי לעוד זמן מה".

בעקבות הספר הקדוש התקרב לרבינו ודבק בתורתו. כה שח לימים באוזני החסיד רבי ישראל בער אודסר, שהוסיף בשמו "רבי דוב מוורשה אמר לי: 'אם לא היה רבינו הקדוש מחבר שום ספר מלבד הסיפורי מעשיות, הוא היה גם כן חידוש!'. כמו כן אמר לי 'שום לימוד אינו קשה לי, אבל אם אני לומד ליקוטי מוהר"ן, אני מוכרח לחגור את הראש באיזו מטפחת, שאם לא כן - עלול להתפוצץ חלילה גיד בראשי מרוב מאמץ!'".

"הוא היה עם רבי ישראל קרדונר ועמדי. הוא ממש נתן את כל חייו. וגם רבי שמואל הורוויץ

מאז הסתלקות הגה"ק רבי שמואל העליר למרומים בשנת תרמ"ד, וכך מתאר רבי ישעיה הורוויץ בהקדמת ספרו 'בא שילה', כשהוא מזכיר את רבו רבי דוב מוורשה כמי שהרביץ תורה בצפת לתלמידים רבים, עוד בטרם עלה אליה הגאון המפורסם הרידב"ז מסלוצק - רבי יעקב דוד ב"ר זאב וילובסקי, אשר יסד בה את 'ישיבת תורת ארץ ישראל':

"...מאז חדלו פרוזן בעיר העתיקה הזאת. הגם כי בחומר הלך וגדל הישוב בשם, אבל ברוח הרמת מצב התורה ירדה אחורנית, והגם כי מזמן לזמן עלו לשם כמה רבנים גדולים וישישים בתורה אשר עלו לשכב בארץ הקודש (=להסתלק ולהיטמן בה), וכן מילידי הארץ היו כמה מופלגים גדולים בתורה וחסידות, ואחד מהם הוא הרב ר' רפאל זילברמן ז"ל היה הדיין ומורה-צדק קבוע מאז עד פטירתו בשנת תרע"ח, וכן בהזמן האחרון עלו לשם ישישים ומופלגים בתורה ומעשים טובים, כמו הרה"ח הנדיב ר' חיים ראדזינער ז"ל מווארשא אשר הפליא והגדיל לעשות בשם לטובת הישוב והעניים, וחבירו ה"ה מו"ר הרב הגאון החרף ה"ר דובעריל זימאן ז"ל מווארשא (הוא היה תלמיד מובהק ומוסמך להוראה מהרב הגאון העצום הצדיק ה"ר אברהם

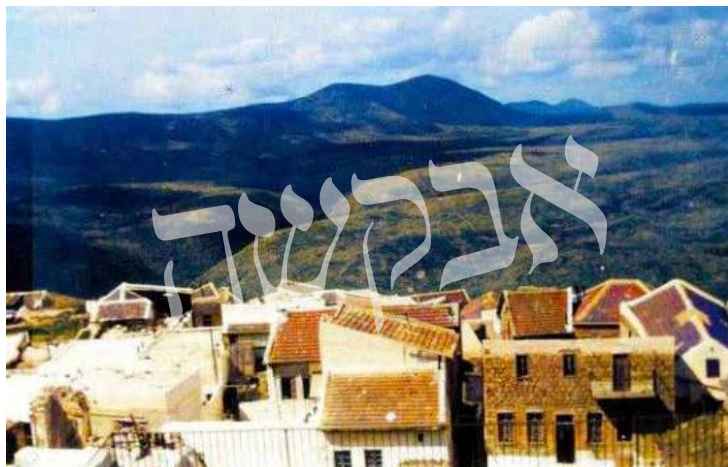
מסאקיטשאב ז"ל בעל המחבר ספר 'אגלי טל' ובהסכמתו עסק בימי זקנתו בחכמת הקבלה בשקידה רבה) הרביץ תורה עם הרבה תלמידים".

חביב היה רבי ישעיה מאוד על רבו רבי דוב, שהסמיכו להורות בישראל, ואף כתב המלצות עבורו לגדולי הדור שיעניקו לו היתר-הוראה. בהמלצתו הנלהבת אל הגאון רבי ליפמאן דוד שובקס ראב"ד עדת החסידים בירושלים, הוא כותב:

"הנני באתי למען כבוד התורה עבור תלמידי מובהק הגדול בתורה חריף ובקי וירא אלוקים בנן של קדושים מגזע היוחס מוה"ר ישעי' הלוי הארוויץ נ"י אשר רצונו לקבל סמיכה על הוראה, ומחמת שאני מכיר אותו בטוב שיש לו שכל הישר בתורה ועמלו בתורה בשקידה רבה ואינו כמו שאר הלומדים משפה

ולחוץ רק כל מה שלומד הוא בעמקות והכל בדעת ידבר והוא מלא דבר בחכמה ויראה ומי יכול להעיד עליו כמוני, אשר למד אצלי זמן רב וגם כעת הרבה פעמים דיברתי עמו בעניינים הנוגעים להוראה וראיתי שהוא כלי מוכשר לזה יותר מרבני זמננו ... הוא צורבא מרבנן הנ"ל למד הכל מן המקור וביגיעה רבה להבין כל דבר על אמתו ולירד לעומקו ... ובפרט כי יראתו קודמת לחכמתו ... וחוצץ מזה יש לו פרפראות לחכמתו בבקיאיותו בעל פה בששה סדרי משנה וספרי יראים, על כן אבקש מכבוד תורתו הרמה ליסמכהו כראוי" (ההמלצה מיום ה' לסדר ויקראו לפניו אברך שנת תרס"ח פעה"ק צפת ת"ב).

כשעלה לצפת בשנת תרס"ה הגאון הנודע רבי יעקב דוד

הרי מירון נשקפים מצפת

תרע"ח נסתלקה זוגתו אלטע-בטיה לעולמה. במהלך המלחמה אף חרב בית המדרש אשר נדב לחסידי ברסלב.

היה מפלפל ב'תוספות' קטן כמה ימים בחרפות על חריפות

בשנת תר"פ, בהיותו בן חמש-עשרה, נכנס הנער שמואל הורוויץ ללמוד ב'ישיבת תורת ארץ ישראל' אשר על שם הגאון רידב"ז, שם הרביץ רבי דוב מוורשה תורה לצורבים צעירים, שביניהם נמנו גם בנו שלו, מרדכי זימאן, ושמואל הורוויץ. בין תלמידיו נמנה גם הבחור המתמיד שלמה צבי אטיק, מחסידי טשורטקוב, שנודע לימים כאחד מגאוני ירושלים והרביץ תורה לעדרים בכהנו כראש ישיבת קארלין. יחדיו למדו במשך אותן שנים, כשהם מפלפלים בצוותא בהווית דאביי ורבא, ראשונים ואחרונים, כשרם רבי דוב עומד על גביהם ומחדם ומעלה אותם על במתי התורה והיראה.

חריפותו ודביקותו של רבי דוב בתורה היו עד להפליא. כעדות תלמידו רבי שמואל, יומם ולילה התמיד בלימודו ומדי חודש נהג לסיים את הש"ס עם תוספות, "בלי 'לרמות עצמו בלימוד'! כך הוא נהג לומר לנו 'לא רימית את עצמי' (אזוי פלעגט ער אונז זאגן 'ניט גענארט')". הוא היה בקי בכל ספרי הראשונים, רשב"א, רא"ש ועוד, ולא נזקק להביט כלל בספרי האחרונים.

ולמרות שלא עסק בלימוד האחרונים, תמיד מצאו את קושיותיו ותירוציו בספרי המהרש"א, המהר"ם שיף, הפני יהושע ועוד. "הוא היה נוהג שלא להמשיך בלימוד הסוגיה, עד שיישב את כל קושיות התוספות" מספר רבי שמואל. "וכשלמד אתנו בחריפות, היה מפלפל ב'תוספות' קטן כמה ימים, מהבוקר עד הערב, בחריפות על חריפות, עד שמוחי לא היה יכול לשאת. ואני הייתי עוצר עצמי בלימוד. והוא

למד אצלו בחינם, בלא כסף. אני דיברתי אתו כמו שאנחנו מדברים, כמו חברים, הוא היה מכבד אותי, הוא היה כבר זקן גדול והוא קם לפניי ונתן לי כבוד גדול".

בכל שנה, לקראת ראש השנה, נהג רבי דוב לנסוע למירון, שם היה החסיד הדגול רבי ישראל קרדונר עובר לפני התיבה במתיקות עצומה, ולאש"ל דאגו רבי נתן מטרוביצה ובנו ר' סנדר.

ברשות רבי דוב היו מספר דירות בצפת. ברוב כיסופיו להשתטח על ציון רבינו הקדוש, מכר את חלקן כדי

לממן את הוצאות הנסיעה. אך בדיוק בימים בהם התכוון להפליג לאומן, בשלהי קיץ דשנת תרע"ד, פרצה מלחמת העולם הראשונה והנסיעה לא יצאה לפועל. (מפי הרה"ח ר' משה בינשטוק ששמע מרבי ישראל בער).

בחיבתו הגדולה לאנשי רבינו, נדב רבי דוב את אחת מהדירות שברשותו בשביל בית מדרש עבורם, יחד עם הספר-תורה שלו וספרייתו הגדולה, ובעצמו נהג להתפלל עמם.

כך מספר תלמידו לימים, החסיד רבי שמואל הורוויץ, בספרו 'ימי שמואל':

"ואחר כך נכנסתי ללמוד אצל המלמד ידידנו שאר בשרנו, איש כשר וישר, איש צדיק תמים, מורנו הרב ר' נח שלמה ז"ל ... והוא היה לומד אתנו בבית המדרש דחסידי ברסלב (שמורי ורבי ר' דוב מוורשא ז"ל נדר את זה בשביל חסידי ברסלב, הבית המדרש וכל אשר בו).

"והיה הרב ר' ישראל היילפרן מקארדאן ז"ל בא לעשות הנרות על שבת בעת שהיינו לומדים, וזכיתי לראותו כל פעם, וכן היו שם ה'חוקים' (ספרי חוק לישראל) מודפסים בסוף עם 'תיקון הכללי' והיה כתוב שם בתחילת התיקון הכללי 'איך וועל מיך לייגען אין דער לענג' וכו' [אניח עצמי לאורך ולרוחב], כמבואר בתחילת התיקון הכללי, והיינו קוראים את זה, אבל לא ידעתי אז מה זה ובכלל אם יש חסידות ברסלב בעולם כלל, ורק עכשיו אני

זוכר מה שקריתי אז" (ימי שמואל מהדורה תנינא פרק ד).

כמו יתר בני הישוב בארץ הקודש, עבר רבי דוב את תלאות המלחמה וסבלותיה, הרעב והמגיפות ושאר פורענויות. בג' בחשון

"בִּלְבַּנְת הַסֵּפִיר הָרֶאָם עוֹז יְדִידוֹת"

לְמִיד לִיקוּטֵי מוֹהַר"ן עִם רִבִּי נָא הַזְפִּיעַ!

החלק השני מסדרת הספרים

לְבַנְת הַסֵּפִיר

ביאורי ופירושי מוהרנ"ת זי"ע
על הספר הקדוש "ליקוטי מוהר"ן"

על התורות: ט' - י"ט

אשר זכתה להסכמתם הנלהבת
של גדולי וזקני אנ"ש שליט"א

לא נראה כבושם הזה

מתוך הסכמת של הגה"ח
ר' שמואל משה קרמר שליט"א:

"ומאד התפעלתי
למראה עיני אשר לא
נראה כבושם הזה."

מחיר מיוחד
לשני הכרכים
יחד לרגל
הוצאה לאור

הפצה ראשית בארה"ק:

0548483148

היה ממשיך להתעמק כמה ימים בזה. וכך למדנו את התוספות הקל' היינו רביתיהו' בתחילת 'אלו טריפות', הפרק השלישי בגמרא חולין. וכך את התוספות 'בדדמי' בפרק 'האשה שלום' בגמרא יבמות, שהוא פלפל בהם כמה ימים בחריפות, ואני הייתי מוכרח לעצור עצמי, והוא המשיך בחריפותו זמן רב אחרי שעצרתי בעצמי. וכמה פעמים היה מצחו מאדים כדם מרוב חריפות, כשהיה מתייגע ליישב את קושיות התוספות, עד שהיינו יראים שלא יבקע חלילה גיד בראשו" (ימי שמואל פרק מא, בהוספה מימי שמואל ביידיש פרק נ).

וכדברים האלה תיאר רבי שלמה אטיק לימים באוזני בניו הגאונים רבי אברהם ורבי מנדל: "מורי ורבי הגה"ק רבי דוב בער ווארשווער זצוק"ל מצפת, היה לומד את תורת ה' באימה וביראה ובאש קודש עם מלבוש עליון וקאלפיק [כובע פרווה], והיתה נוטפת זיעה סביבו, ומגודל ההתלהבות היה צועק בלימודו בקולי קולות" (אמרתך חיתני' שמות תשפ"ג, במדור 'דבריהם הם זכרונם').

רבי שמואל שמע מרבו, שבתורת הסוד יש חריפות יותר מבתורת הנגלה והבין ממנו שבקבלה הנו גדול יותר מאשר בנגלות התורה. וכה הוא מעיד עליו "הוא היה בקי בכל ספרי קבלה, 'עץ חיים' ו'פרי עץ חיים' וכו', כיהודי ב'אשרי' (ימי שמואל שם).

לימים יתברר לו לנער שמואל הורוויץ, כי רבו מקושר לחסידות ברסלב, ולעובדה זו תהיה השפעה מכרעת על התקרבותו לאורו של רבינו. וכה השתלשלו הדברים:

מקורב צעיר מצפת

באחד הימים מצא שמואל באוצר-הספרים של אחד מידידי אביו, רבי יצחק גבריאל ראדזינר, ספר קטן, 'השתפכות הנפש' שמו. הוא התמלא התפעלות, "הלא מחפש אני כל הזמן בספרים אחר ענין שפיתך הלב לפני הבורא, עד הנה מצאתי מזה זעיר שם זעיר שם, והנה כאן ספר שכולו השתפכות!"

הספר לא מש מידיו, הוא דבק בו והרגיש כי מצא את שאהבה נפשו. עולם חדש נגלה לפניו. אמנם עוד קודם לכן התוודע למעלת שפיתך שיח לפני שוכן מרומים, בלמדו בספה"ק 'נועם אלימלך' ועוד ספרי קודש, אולם עצה זו כפי שהיא מתבארת באר היטב על ידי רבינו הקדוש ומוהרנ"ת, האירה את כל חדרי מוחו ולבו באור יקרות והביאתו לקרבת ה' כמוה לא טעם מעודו. את כל התהפוכות העוברות עליו, סערות נפשו, כיסופיו, ניסיונותיו, ירידותיו והתרחקותו, הכל הכל שפך נוכח פני ה'. ומההתבודדות היה שב כאדם חדש. מלא שמחה, ישוב-דעת ואמונה.

יד ה' המשיכה לסלול עבורו את השביל המופלא להיכלו של צדיק, כשהבחין ביום מן הימים בספריית רבי יצחק גבריאל בספר נוסף שטרם הכיר, בו לוקטו עניינים מספרים שונים. שם גילה לראשונה את ענין ה'שני מיני בקיאות' 'רצוא ושוב' 'אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאל הנך' אשר הם המה דרכי התשובה, כמבואר בתורה ו' ב'ליקוטי מוהר"ן'.

המילים נדמו בעיניו כטל תחיה ממרומים. כיוון שהתוודע כי ההתחזקות והעצות הנפלאות נובעות מן הנחל נובע מקור חכמה, העמיק חיפושו בספרי חסידות ברסלב, כך גם התוודע

בעל השם שמואל' מסוכטשוב

הגאון ר' שלמה צבי אטיק, תלמידו של ר' דוב מוורשה וידיד נעוריו של ר' שמואל הורוויץ

היה תלמידו של ר' דוב בתורת הנסתר. הגאון המקובל ר' אבנר לורברבוים

מקווה 148

ראש השנה ביישוב הדעת

30 שניות מכיכר פושקינה

בור טבילה ענק

פילטרים כשרים

מספר הכרטיסים מוגבל-
למניעת עומס

בית כנסת מרווח | מקווה נקי ומפואר
במתחם 148, פירוסקה 12 אומן

**ניתן לרכוש כרטיסי כניסה למקווה 148
לכל תקופת ימי ראש השנה. מספר המקומות מוגבל!**
בערב ר"ה זמני הטבילה יחולקו לשעות מסודרות, כל גרשם יוכל
לבחור את השעה הנוחה לו. השעה תופיע על כרטיס הכניסה.

מספר מקומות מוגבל - הקודם זוכה!

לפרטים והרשמה ניתן לפנות:

ביתר: ר' נחמן מייקוף 052-7136663
עמנואל: הרב אליעזר אינגבר 052-7611893
אלעד: ר' נחמן ליברמנש 052-7663347
לימי ראש השנה: +380-98-8574785

ירושלים, בית שמש: ר' צבי אורלנציק 053-3182246
בני ברק: ר' נפתלי אורלנציק 050-4141969
מודיעין עלית: ר' משה אורלנציק 050-4100541
צפת: ר' יהושע אורלנציק 052-7136851

אחרים).

השיחות והמעשיות היו אצלו בבחינת גילויים חדשים ונפשו מצאה בהם רוויה עצומה. אך כלל נקוט בידינו שכאשר מתעורר הקול דקדושה, מתעורר כנגדו 'קול הברה'. לא ארכו הימים וכשראו אנשים מבני העיר כי הנער דבק בספרי ברסלב, פתחו במסע שכנועים בניסיון להניאו מלעסוק בהם, כשהם משמיעים באוזניו דברי בלע והתנגדות על ספרים אלו בתוספת סיפורים וכזבים שונים ומשונים. שמואל לא ידע לשית עצה לנפשו ותהה בינו לבין עצמו שמה צודקים דבריהם.

מאחר וראה שהחיות וההתעוררות לכל דבר שבקדושה, שמקבל הוא מספרים אלו, אינו מוצא במקום אחר, החליט להמשיך לדבוק בהם. אולם כפעם בפעם ניקר בקרבו הספק, האם צועד הוא בדרך האמת אם לאו. חפץ היה לשטוח את לבטיו בפני רבו הגאון רבי דוב, אך חשש שמה יביע אף הוא התנגדות לספרים אלו, אשר כה מטיבים עם נפשו הצמאה והנכספת. אמנם כבר גמר בדעתו להמשיך לעסוק בהם, אולם אם רבו יתבטא נגדם, יהיה לו הדבר לניסיון קשה יותר. על כך בחר שלא לשוחח עמו בעניין.

הגילוי המרעיש: רבי דוב הנו ברסלבר!

משמים נסתבב הדבר ובאחד הימים החל חברו לספסלי הישיבה לשוחח בנוכחות רבי דוב על כך ש"שמואל נעשה ברסלבר והוא לומד בספריהם", בטוח היה הלה שהרב יגער בו ויזכיו. שמואל עצמו התרעם בלבו על החבר שפתח את הנושא הטעון בפני הרבי. אך לתדהמת כל התלמידים, קם רבי דוב מלוא קומתו בהתרגשות גדולה, וקרא בהתלהבות: "זכיה כזו! זכיה כזו!" תוך שהוא משבח את הברסלבר חסידים אותם הוא מכיר מקרוב, אשר כולם יראים ושלמים.

בעוד שמואל וחבריו משתוממים מדברי רבם הנערץ, הוסיף כמפליג: "ספרי הרבי הקדוש מברסלב - אין עמוקים מהם! ראיתי אצלם ספר 'סיפורי מעשיות' - שנראה על פניו כספר סיפורים - אולם כשעיינתי במעשה הראשון, מצאתי שכולל הוא בתוכו ארבעים דף מה'עץ חיים' של האר"י הקדוש! - והליקוטי מוהר"ן -

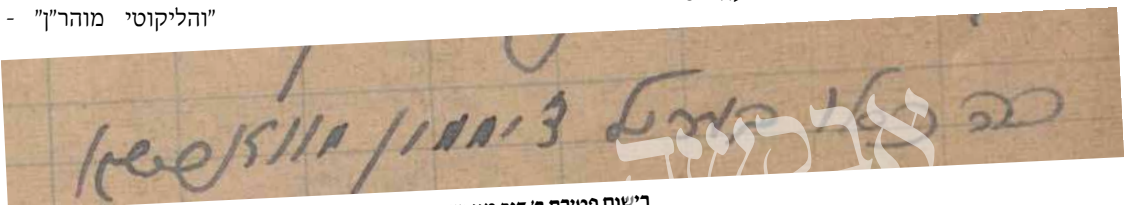
משמאל לימין: ר' ישראל בער אודסר, ר' שמואל הורוויץ (עומד), נכדם החתן ר' עמרם הורוויץ, ר' משה נחום הורוויץ (באירוסיו ר' עמרם)

תמונה נוספת מאירוסיו ר' עמרם הורוויץ, בה נראים שני סביו, ר' שמואל הורוויץ ור' ישראל בער אודסר

לגילוי הנפלא של העשרה מזמורים. אמנם בילדותו עת למד אצל רבו רבי נח שלמה בבית המדרש דחסידי ברסלב, ראה שם את ה'תיקון הכללי' כרוך יחד עם 'חוק לישראל', אולם אז לא ירד לעומקם של דברים, עתה שש על הגילוי כמוצא שלל רב ומדי יום היה אומרו בכוונה. בשל ההתנגדות העזה על חסידות ברסלב ששררה בצפת, נהג לומר את המזמורים בהיחבא.

כמסופר, נדב רבי דוב את בית מדרשו יחד עם ספריו לחסידי ברסלב, אולם לאחר שביהכנ"ס חרב בתקופת המלחמה, שכנו הספרים בביתו. שמואל נטל בהשאלה מרבו את הספרים 'סיפורי מעשיות' ו'שיחות הר"ן' (אז טרם ידע כי רבי דוב דבוק בעניין רבינו וסבר כי הוא מחזיק ספרים אלו כעוד ספרים רבים

ר"שום פטירת ר' דוב מוורשה בפנקס בית העלמין בצפת

המשיך רבי דוב בהתלהבות - "אין ספר חריף כמוהו בעולם!", וכאן שח באוזני תלמידיו המופתעים כי למד ספר זה על פי הקבלה חמש פעמים, בעמקות לפנים מעמקות, עד שמרוב שאימץ את מוחו, התעוור בעיניו למשך שבע שנים. כששמע זאת שמואל, נזכר פתאום שאביו אכן סיפר לו לפני מספר שנים כי רבי דוב נעשה סומא ולאחר שנים אחדות שבה אליו ראייתו. והנה כעת נודעה הסיבה לכך. (כעין זאת מסופר על רבי חיים וויטאל זי"ע שהתעוור לאחר שהתעמק רבות בכתבי רבו האריז"ל).

כאן ראוי לציין את שסיפר רבי מרדכי בן רבי דוב מוורשה, חברו ובן גילו של רבי שמואל, כי באותה תקופה בה נלקח מאביו כוח הראייה, מרוב רגילותו בספרים ידע במדויק היכן שוכן כל ספר, ולא זו בלבד, אלא שגם נהג לדפדף לדף הנצרך, מבלי לראותו כלל! (הרה"ח ר' נחמן רוזנפלד בשמו).

טובה לנשמה אפילו בלא הבנה

מתמיד עצום היה רבי דוב, הוא לא ביטל אפילו רגע (גם בעת הסתלקותו למרומים, כשנה אחרי התקרבות רבי שמואל, מצאוהו רכון על הגמרא וכך עלה ונתעלה למתיבתא דרקייעא), אולם מאותו יום בו נודע לו כי תלמידו חביבו התקרב אל הנחל הנובע, הקדיש מדי יום זמן רב כדי לחזקו ולאמץ ולשוחח עמו בגדולת רבינו, ספריו הקדושים, ותלמידיו. בין השאר אמר לו, כי זוהי טובה לנשמה אפילו רק לומר 'ליקוטי מוהר"ן בלא הבנה'.

רבי דוב שח באוזני תלמידו על גדולת נוראות ציון רבינו באומן והביע את השתוקקותו העצומה לזכות להגיע לשם (באותה עת היו גבולות רוסיה מסוגרים). הוא סיפר לו כי העיד בפניו יהודי ששירת בצבא הרוסי וסבל מאוד ממכשולות בענייני קדושה, ויעצוהו לנסוע לציון רבינו שבאומן, וכך עשה ואמנם מאז ראה בעליל שינוי עצום לטובה.

בעקבות התקרבות רבי שמואל, נוצר שיח רב סביב הנושא. רבי דוב לא הסתיר את דבקותו בספרי רבינו, ופעם אמר

בפרהסיא בישיבה, כי דיבור אחד מרבינו כולל בתוכו עשרים דף מכתבי האר"י ז"ל. בשעת מעשה נכחו שם מתנגדים מופלגים, אולם מפני מעמדו וחשיבותו של רבי דוב, החרישו ולא מלאם לבם לפצות פיהם.

דבריו היו עבור הנער שמואל כמים קרים על נפש עייפה, הוא קיבל מרוב חיוק רב לעמוד על עמדו חרף ההתנגדות, ועוד להיות מוסיף והולך.

עם ה'ליקוטי תפילות' למירון

באותו החורף, דשנת תרפ"ב, זכה שמואל לעסוק רבות בספרי רבינו. בספריית רבי יצחק גבריאל ראדזינר מצא גם

את הספר 'תפילות ותחנונים' להרב מטשעהרין, שלפי הבנתו חובר על ידי מוהרנ"ת. הוא שפך נפשו בתפילות אלו, בהן הרגיש חיות עצומה, ובד בבד באמירת תהילים והתבודדות, כפי שלמד מהספר 'השתפכות הנפש'.

ערב ז' באדר תרפ"ב. שמואל בא בצל קורתו של רבו, שכמנהגו שוחח עמו בענייני רבינו הקדוש. הפעם סיפר לו על חיבוריו של גאון עוזנו מוהרנ"ת, ה'ליקוטי הלכות' וה'ליקוטי תפילות'. כסבור היה שמואל כי זהו הספר 'תפילות ותחנונים' בו נוהג הוא לומר זה תקופה. "זהו ספר אחר" גילה את אוזנו רבי דוב, ומדי דברו ניגש אל הארון והוציא ממנו את הספר הקדוש 'ליקוטי תפילות'. "הלילה" כה הוסיף לדבר אליו, "הוא ז' באדר יום הסתלקות משה רבינו עליו השלום, שים פעמך למירון לציון התנא האלוקי רשב"י זי"ע, ואמור שם תפילות אלו, ויטב לך".

שש שמואל על הספר כמוצא שלל רב. הוא נטלו מידי רבו ועשה כעצתו ונסע למירון, למרות מזג האוויר הסוער ששרר באותה עת. "ואז צעקתי בלחש במסירות נפש לשם יתברך שיקרבי אליי" הוא מספר, "ובבוקר התפללנו, ואחר כך באו הרבה אנשים מצפת, וחזרנו ביחד לצפת, ומאז התחלתי לומר תפילות, אבל לא הרגשתי עדיין גדולת התפילות ויקרותן, עד איזה זמן אחר כך, שהתפלאתי איך נמצא תפילות כאלו שאין דוגמתן, שאפילו 'שערי ציון' שהם תפילות האריז"ל אינם כאלו וגם בתהילים לא נמצא כזאת. ומאז הייתי הולך בכל ערב ראש חודש למירון, להרבות בתפילה והתבודדות" (ימי שמואל פרק מב).

לראש השנה תרפ"ג, בא רבי דוב כדרכו, למירון. הפעם שהה יחד עמו תלמידו שמואל הורוויץ, אשר זה מקרוב הסתפח אל נחלת אנשי הנחל נובע. רבי שמואל מספר ביומנו, כי רבי דוב שהה יחד עם בני חבורת אנ"ש, שבאו מירושלים ומצפת, מראש השנה ועד אחרי יום כיפור, "והוא לקח לו מקום בחדר הציון הקדוש ועסק יומם ולילה בתורה ועבודה כמנהגו ז"ל, והיה מכבד אנ"ש מאוד וקם מלוא קומתו אף לפני הבחור יעקב זאב וכו'" (פרק נב).

כשיזמרו 'בר יוחאי' קם כאילו לא ארע דבר

ערב שבת תשובה. אחר הצהריים יצאו בני החבורה כמנהגם למעיין המגידו לטבול לכבוד שבת קודש. בדרכם חזרה הוגד להם כי זקן אחד השוהה בציון חולה וסובל מאוד. מיד חרדו לשלומו של רבי שלמה קאוולער מאנ"ש, שכן התיאור הלם

ר' שמואל הורוויץ לאחר שובו מאומן

אביו של ר' שמואל, הרב ישעיה הורביץ בצעירותו

המלצת רבי דובעריל מוורשה עבור תלמידו רבי ישעיה הורוויץ, לקבלת היתר-הוראה

והתהפוכות שחלו בעיר מולדתו, סיפר כי המנהג בצפת של אותם הימים היה, שבראש חודש הבחורים מתהלכים כשהם לבושים בקאפטן מיוחד לראש חודש. אך בחלוף הזמנים, השפעת הקידמה על חבריו בני גילו התבטאה גם בהופעתם החיצונית, "ואני" סיפר רבי שמואל, "הייתי מתבייש ללכת עם הקאפטן הזה ברחוב, בזמן שחבריי לשעבר צועדים עם התיקים על הגב. אבל אבי היה מכריח אותי ללבשו".

פרידה אחרונה מרבי דוב

אחרי החגים, החליט שמואל, בעצת חבריו, לנסוע ירושלימה כדי ללמוד בישיבה שם. לפני נסיעתו עלה לבית רבו להיפרד וליטול רשות. רבי דוב הביע את חששו מהרעיון והעדיף שתלמידו יישאר קרוב אליו. אולם שמואל נימק את החלטתו ואמר כי בלתי אפשרי מבחינתו להישאר בצפת, בשל המצב הרוחני הכללי השורר בה מחד, וההתנגדות מאידך. ואילו בירושלים יוכל לעסוק בעבודת ה'.

בחברת אנ"ש.

זכור, קיבל שמואל בהשאלה מרבו בתחילת התקרבותו את הספרים 'סיפורי מעשיות' ו'ליקוטי תפילות'. עתה ביקש ממנו שימכור לו את ה'סיפורי מעשיות'. אולם רבי דוב הישיש תמה "וכי את אלו אמכור לך?!", "אם כן" הפציר שמואל, "לכל הפחות הואיל למכור לי את הליקוטי תפילות". בשנים ההן ספרי רבינו היו נדירים יחסית. רבי דוב התקשה להבין את ההצעה להמיר את הספר הקדוש בממון, "את ה'ליקוטי תפילות' אמכור לך? הלא כלולים בו כל ספרי המוסר!". בלית ברירה ובלב כבד החזיר שמואל לרבו את הספרים, אליהם היו קשור בעבותות. (בימים הבאים השיג כל ספר מספרי רבינו בכיסופין רבים ויגיעה רבה). אותם ספרים שהשאל לו רבו רבי דוב וכעת נאלץ להשיבם לו - שעל ידם היתה התקרבותו לרבינו - חביבים היו עליו מאוד. שנים אחדות אחרי הסתלקותו למרומים, הצליח לקנותם מאת יורשיו.

שמואל בן השמונה-עשרה לא ידע כי זו הפעם האחרונה בה הוא רואה את רבו הנערץ רבי דוב מוורשה, וכי בעוד שבועות ספורים תתעלה נשמתו למתיבתא דרקיעא להשתעשע עם הצדיקים בגן עדן.

חותם של טהרה הטביע חסיד גדול וקדוש זה בתלמידו לכל ימי חייו, וחלק חשוב ומכריע היה לו בהתקרבותו לאורו של רבינו. אך עלה רבי שמואל ירושלימה, כמו השלים רבי דוב

אותו, הוא היה מבוגר וגם התאונן קודם לכן על מחשו כלשהו.

בהיכנסם לחצר, והנה רבי שלמה עצמו יוצא לנגדם ומספר להם כי לרבי דוב מוורשה ארע שבר במעיין (בקע ל"ע), הדבר התפתח אצלו במשך כמה שנים וכעת יצאו מעיו ממקומם באופן שכמעט לא ניתן להחזירם. בהשגחה פרטית היתה לרבי שלמה קאוולער מומחיות לדבר זה, הוא עמל קשות זמן רב עד שעלה בידו להשיב את המעיין למקומם. רבי דוב שכב במיטה קודח מחום, כמעט נטול הכרה.

אך ראה זה פלא, בעת קבלת שבת כשבני החבורה זימרו 'בר יוחאי' - קם ממשכבו משל מאומה לא ארע לו! מרגע זה ואילך עברה על בני החבורה שבת שמחה, כשהם עוסקים יחדיו בלימוד ובתפילות.

כמסופר, בעת התקרבותו התמודד רבי שמואל עם התנגדות חריפה מצד סביבתו וחבריו. אך ברבות הזמן התברר כי התקרבותו לרבינו הצילה את חייו הרוחניים, שכן בצפת דאז - בתקופה שאחרי הכיבוש הבריטי שהביא עמו רוח של קידמה ופתיחות - רובם המכריע של בני הנוער עזב את דרך התורה והמצוות, ודווקא הוא נשאר ביראת ה' טהורה והיה מוסיף והולך מיום ליום בעבודת ה'. לימים, בתארו את התמורות

מקומות אחרונים בכל הטיסות
טיסות סדירות בלבד-

בחר טיסה הלך

מחיר	חברת תעופה	שעת המראה	יעד	תאריך
320\$	Wizz	10:30	בודפשט	יום חמישי כ"ה אלול 18.09
350\$	Wizz	09:25	בוקרשט	
440\$	Wizz	11:10	קרקוב	
440\$	Wizz	11:50	וורשה	יום ראשון כ"ח אלול 21.09

בחר טיסה חזור

מחיר	חברת תעופה	שעת המראה	מוצא	תאריך
600\$	אל על	01:20	בוקרשט	ליל שישי
420\$	Wizz	06:05	וורנה	יום שישי ד' תשרי 26.09
450\$	Wizz	05:50	בוקרשט	יום שני ו' תשרי 29.09
290\$	Wizz	06:20	וורנה	

התשלום יתבצע בשקלים בלבד, לפי שער 3.70 ל-1 דולר
 ניתן לרכוש כיוון אחד: בתוספת עמלה- \$50

עד 4 תשלומים
 ללא ריבית!

חייג עכשיו!

03.313.148.1

ניתן להרשם במערכת ההזמנות!

המחיר כולל: מזוודה 20 ק"ג + תיק נב. טון. המחיר אינו כולל: ביטוח רפואי / נסיעות פנים / מיסים וכו'. **שינויים וביטולים:** כמפורט בתקנון ביטול ע"י חברת התעופה ח"ו: החזר מלא בקיצוץ \$35 לכל כיוון - דמי טיפול. ההרשמה מותנית באישור התקנון המלא המופיע באתר שלנו

טלפון ראשי: 03.313.148.1

מייל: ABCW148@GMAIL.COM

BK-TOURS.COM

בכבוד טורס

"בכבוד טורס" מאתלת לכל לקוחותיה
 ולכל רבבות העולים לקיבוץ הקדוש בראש השנה באונון.

א גוט געבענטשט יאר!

ר' נתן טרוביצר עם בנו הצעיר מנדל, צפת שנת תרס"ו לערך

את שליחותו. בנר ראשון של חנוכה, כ"ה כסלו תרפ"ג, מתוך דביקות אינסופית בתורה ובנותנה ועיון בגמרא הקדושה, השיב את נשמתו הטהורה ליוצר ערב ובוקר, והוא כבן שבעים וחמש.

הרב מופיע בחלום לתלמידו

לפני שמחת נישואיו, כשנסע רבי שמואל הורוויץ מירושלים לצפת, הגיע בשעת לילה לטבריה. כיון שלא היה לו היכן ללון, פנה למלון מקומי, בו התאכסן בעבר עם אמו. אולם בהגיעו לשם, הבין כי רק נשים נמצאות במקום ולא רצה להתאכסן בו. רק כשהראו לו כי יש גבר נוסף במלון, הסכים לשכור לו חדר ללילת לילה.

כאשר עלה על יצועו הופיע בחלומו מורו ורבו המנוח, רבי דוב זימאן מוורשה. פנה הוא אליו ואמר לו: "הנה נמצא פה בנך, ומדוע לא תדבר עמו דברי מוסר?"

שמואל השתאה על החלום. בבוקר כשפגש בגבר הנוסף השווה במלון, ניגש אליו ושאל לשמו, והתברר לו כי אכן בנו של רבי דוב הנו. הוא קיים את בקשת רבו בחלום ושוחח עם בנו על התכלית ועבודת הבורא. (החלום מופיע בכתב ידו של רבי שמואל).

(חלק ניכר מהעובדות והסיפורים שהובאו כאן, הם מתוך ספר תולדותיו של החסיד הנלהב רבי שמואל הורוויץ זצ"ל העומד לראות אור בעזה"ת)

גלגולו של ספר תורה

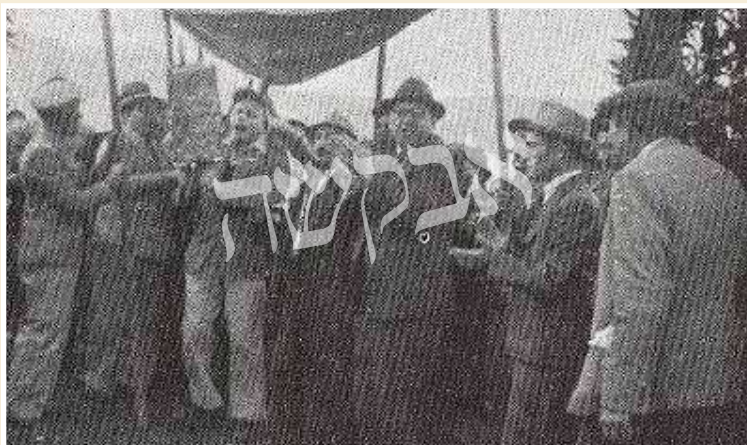
כל תלוי במזל, אפילו ספר תורה בהיכל (זוהר נשא קלד). לכל ספר תורה סיפור משלו. וזהו סיפורו של ספר התורה של הגאון החסיד רבי דוב זימאן מוורשה, אשר קיים את מאמר חז"ל (סנהדרין כא:): "אף על פי שהניחו לו אבותיו לאדם ספר תורה, מצוה לכתוב משלו, שנאמר (דברים לא, יט) ועתה כתבו לכם את השירה הזאת".

ספר זה, בינוני בגודלו, שכן כבוד בבית מדרשו אשר בצפת. כאשר התוודע לרבינו ולתורתו, נקשר לאנשיו בעבודות אהבה ובהערצה מופלגת, ולא נחה דעתו עד שנדב את בית המדרש יחד עם ספר התורה וכל הספרים שבו, שישמש את חסידי ברסלב המעטים שגרו באותם ימים בצפת ולא זכו לבית מקדש מעט משלהם. בבית מדרש זה התפללו רבי ישראל קרדונר, רבי נתן טרוביצר, רבי שלמה קאוולער, רבי נתן חנה'ס ועוד, כאשר רבי דוב מצטרף אליהם.

בשנות מלחמת העולם הראשונה, כאשר חרב המקום, אסף רבי דוב את ספר התורה ואת שאר הספרים בחזרה אל ביתו, ולימים שיכנו כבוד בביהכנ"ס האר"י האשכנזי בצפת.

ככל הנראה בהשפעת רבו בעל ה'אבני נזר', שעודד מאוד את קיום המצוות התלויות בארץ, ואף יזם הקמת יישוב חקלאי בארץ הקודש, חלם רבי דוב על יישוב שיוקם על ידי יהודים שומרי תורה ומצוות בגליל העליון, ובו יקיימו את מצוות השמיטה, ערלה, תרומות ומעשרות, וכל יתר המצוות התלויות בארץ כהלכתן. שכן באותן שנים כל הישובים החדשים הוקמו רק על ידי אחים תועים והדבר כאב לו מאוד. בצוואתו כתב כי את ספר התורה שלו ינדבו אחרי מלאות ימיו ליישוב החקלאי הראשון שיוקם בגליל העליון על ידי יהודים יראים שומרי מצוות.

חלפו שנים רבות מפטירתו. יישובים חקלאיים קמו בזה אחר זה בגליל, אולם מצוות התלויות בארץ מאן דכר שמיהו. במשך כל אותן שנים שכן ספר התורה בארון הקודש בבית הכנסת האר"י האשכנזי ושימש את מתפלליו. רק למעלה מעשרים שנה אחרי

הכנסת ספר התורה ביישוב נחלים, כ' אדר תש"ד

היישוב נחלים בתחילת ימיו. במרכז הצריף ששימש כבית הכנסת (צילום זולטן קלוגר - ארכיון נחלים)

עלותו של רבי דוב מוורשה למרומים, בשנת תש"ד, הוקם בעמק החולה בקרבת הכפר חסאס (כיום 'הגושרים') יישוב שקיבל לימים את השם 'נחלים' (על שם נחלי הירדן שעברו בסמוך לו), על ידי קבוצת יהודים שומרי מצוות מירושלים. אחד הצריפים במרכז היישוב יועד לבית כנסת, והמתיושבים קיבלו בהשאלה ספר תורה. אך עד מהרה התברר כי הספר פסול. הם שלחו מכתב בקשה למרכז הארגון כי ישלח להם ספר תורה אחר.

בהשגחה מופלאה, באותה עת ממש, שמעה בתו של רבי דוב, מרת ציפורה רפאלי, על הקמת היישוב החדש. היא נזכרה בצוואת אביה המנוח ושיגרה מכתב לארגון בו הביעה רצונה להעביר את הספר ליישוב. האחראי התרגש בראותו את שני המכתבים על שולחנו.

המאורע החגיגי של הכנסת הספר תורה מתואר בכתבי העת דאז. יום של התרוממות הנפש ושמחה של מצווה היה יום ד' כ' באדר, צפת לבשה חג, רבים התאספו בבהכנ"ס האר"י ומילאו את הרחבה שלפניו ואת הסמטה

הסמוכה, שם החלה התהלכה לכבודה של תורה, כאשר חכמים ספרדים חבושי תרבושים לצד חסידים עטויי קאפטענעס ושטריימלאך, מרקדים יחדיו ומלווים את הספר תורה. ראש הקהל רבי משה פדהצור נשא נאום בו הביע את שמחת הקהילה על קיום צוואתו של המנוח הדגול רבי בעריל ווארשעווער. כשהמשיכה התהלכה ברחובות העיר הצטרפו גם רבים מתושבי צפת הערבים לצד שוטרים ופקידים בריטים. לאחר מכן המשיכו רבים מהמשתתפים באוטובוסים עד ליישוב, שם המשיכה השמחה עד שהוכנס הספר לארון הקודש בצריף ששימש כבית הכנסת.

המתיישבים סבלו כבר מההתחלה מהתנכלויות וחרם מצד יתר היישובים בסביבה, שלא ראו בעין יפה הקמת יישוב דתי באזור, עד שכעבור ארבע שנים נאלצו לעקור למרכז הארץ בקרבת פתח-תקוה, שם הוקם היישוב מחדש. ספר התורה של רבי בעריל נדד יחד עמם, וכיום הוא שוכן כבוד בבית הכנסת המרכזי של היישוב נחלים.

ר' יוחנן לייב, מקים ומנהל 'ארכיון היישוב נחלים' מספר לנו כי לזכר אותה הכנסת ספר תורה ראשונית בכל אדר תש"ד, מקיימים עד היום ביישוב מדי שנה בשבת שאחרי פורים, התאספות מיוחדת, "יוצאת הזמנה רשמית לכל תושבי נחלים להשתתף במניין אחד משותף לכולם וקידוש רבתי בו מעלים על נס את זכרו של הרב הגאון רבי דוב זימאן אשר נדב בצוואתו את ספר התורה. (אגב מספר לנו ר' יוחנן, שבמשך כל השנים כמעט ולא הוצרכו לתקן את הכתב בספר. הוא נכתב בדיו איכותי שמחזיק עד היום). אין שום יישוב בארץ שמקפיד על מסורת מסוג זה!", והוא מפטיר בהתרגשות לא מוסתרת: "בעזרת ה' כשיצא לאור גיליון אבקשה אשמח להביאו לבית הכנסת המרכזי ביישוב, כדי שכל התושבים יתוודעו לסיפור חייו המופלא של הגאון החסיד שתרם את ספר התורה הראשון ביישוב שלנו".

(התמונות באדיבות ר' יוחנן לייב - ארכיון היישוב נחלים)

מעיל הספר

שותפים יקרים!

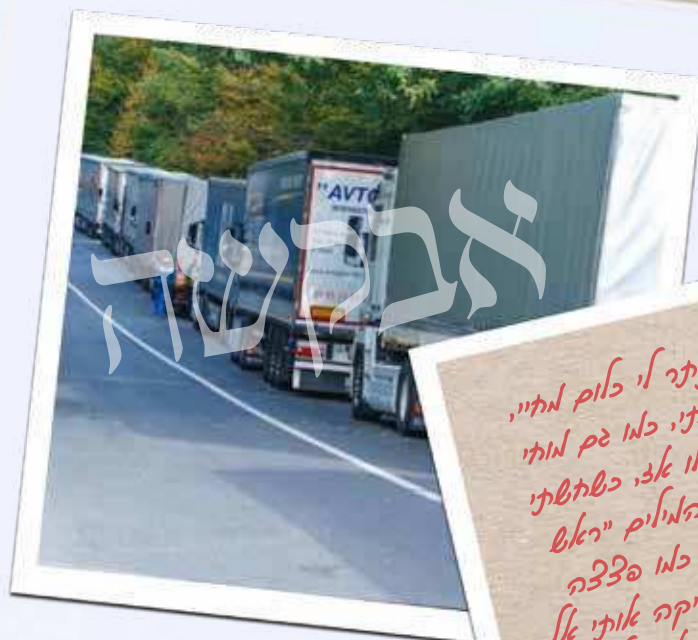
במידה ואינכם מקבלים מסיבה
כלשהי את הגיליון לביתכם

**יתכן והכתובת שלכם
אינה מעודכנת אצלנו**

כמו כן במידה והצטרפתם בימי הקמפיין,
יתכן שעקב העומס הרב על המערכת עדיין לא הספקנו
ליצור איתכם קשר על מנת לעדכן את כתובת מגורכם

חייגו עכשיו **0533-110-712** ועדכנו את כתובתכם

אברהם

נחמן כ"ץ

"השאלה היתה כבר לא נותר לי, באום לחיות, המסך תפס את ימי ואילותי, כלום גם לחיות ולבוי וכל איברי, אבל אפילו אז, בשחשתי יאבק אבק מהאק, כלום המילים "ראש השנה" ו"אולמן" היו עבורי כלום פצצה שקרית את מיתרי איבי והצניקה אותי אל הגבולות הספורים בחולות של אבן, אולם עמדת מורתי, התחלתי ובייתי: תנו לי אק את זה, האל זה הוא כל חיי... רבי, מי ייתן לי אבר כיונה, אעופה אשכונה".

שימעין על סמיטריילר

ארבעה פרקים במסע ההתקרבות החטול, של הילד בן השתיים עשרה שהרבי לא שכח מאחור גם עשרות שנים לאחר מכן

להבין את המעשה כפשוטו. וקולות הפרה והשור
מילאו את חלל הכיתה - - -

כך או כך, הגעתי לגיל שנים עשרה. ילד מלא
ברצון. ילד עם אפס עשייה. ילד.

חיים טובים

בכיתי ישוב ילדים אשר מיום הולדתם נקראו
בשם הקדוש 'ברסלב'. פניהם מלאות שמחה
פנימית וחיות יוקדת, שלווה נפשם אופפת
את ישותם, רצונם והשתוקקותם, נשמות
'כוספות'. ובשעה שהם מדברים מרבים. מרבי
נחמן. מהרבי. עיניהם מאירות באור אחר.
כזה של געגוע אין סופי. משהו שמורה על
מסע פנימי עמוק. ניצוץ של חיים. מאיר
פנימה ובוקע חוצה. חיים טובים. חיים.

והקנאה בוערת בתוכי - - - למה לא
אזכה גם אני לחיות? מתי אעשה אני
לביתי? מתי עיני ולבי יזכו גם הם להלך
בנתיבי השמחה, ידי ורגליי יהללו לקל
חי בקול רינה, ולא כמצוות אנשים מלומדה, בהרגל

קר ונטול כל בינה?

הטיתי עצמי ואוזני לקול שיחתם. כל דיבור ודיבור
ששמעתי, נחצב בקירות לבבי הפתוח כאולם. הרגישו נפשי
ונשמתי, כי כאן אמצא מנוח לרוחי הסוערת. אוכל להשלים
את צלם האלוקים שבי. אדע את הסיבה בשלה נשלחתי
לעולם זה. אבין את תפקידי במכלול בראיו של הבורא
הרחמן.

משפט שכזה שמעתי מהברסלבים: "ניצחתי ואנצח גמרתי
ואגמור", איי. ריבונו של עולם! היש לך עוד צדיק שכך
התבטא - - -

"את זאת תקבלו ממני, שהעולם אתכם כבר לא יטעה..."
אבי שבשמים! הישנו בעולם כדבר הזה, האם משהו אחר
מלמדני נאמנה שלא אטעה אחרי השקר של העולם הזה,
שלא אלך בדרך עקומה, במסלול מכשולים, בשביל קוצים
- - -

"כי צריך האדם לחפש ולבקש למצוא בעצמו איזה מעט
טוב, כדי להחיות את עצמו, ולבוא לידי שמחה, ועל ידי זה
שמחפש ומצא בעצמו עדיין מעט טוב, על-ידי-זה הוא יוצא
באמת מכף חובה, לכף זכות ויוכל לשוב בתשובה", למצוא
בעצמו איזה מעט טוב. איזה. מעט. טוב. - - -

הסבירו לי חבריי המלומדים, כי רבינו הקדוש לא המציא
תורה חדשה, אלא הוא רק מנער מעל ליבו של האדם את
האבק. מגלה את טהרתה של הנפש. את גדולתה של הרוח
לצאת מכל עכירות העולם הזה. מחיה בחיות מחודשת
כל איבר ואיבר. מגדיל את הטוב בעיני האדם. מעניק דרך
תשובה מתוך אמונה, תקוה ושמחה. דביקות בה' מתוך
קירבה ולא מתוך ריחוק הלב.

אילו היו אנשי העולם יודעים - - - אילו היו מוכנים להניח
ולו לכמה דקות את הבליהם - - - ומקשיבים לקולו של
הצדיק האמת - - -

פרק א

רק רוצה לחיות!

אני רק בן שתיים עשרה, אבל גם לי מגיע - חיים!

נער צעיר הייתי. עוד לא בר מצוה נעשיתי. וכבר דפק רבי
נחמן על דלתי לבי. מְשַׁכְנִי אל בית היין ופרש דגלו עלי
באהבה. עטף אותי בטליתו ויחבקני באהבת עולם.

המרחק בין הקהילה בה גדלתי והתנחנכתי לבין דרכו של רבי
נחמן מברסלב, היה כרחוק מזרח ממערב. אמנם גם דברים
טובים היה בחממה בה שהייתי, חסידות ולמדנות, עבודות
קשות שבמקדש, ודרישה בלתי מתפשרת עד הקצה האחרון.
לכאורה היה זה מקום אשר בו דבר המלך ודתו להיעשות.

אך אליה וקוץ בה. תחת מעטה הרצינות והיראה שוכנים
דרך קבע חוסר שמחה שגורמת עצבות. חיות ושמחה
אסורים בתכלית האיסור. התלהבות מחוץ לגדר. כל גילוי
יוצא דופן של רצון פנימי אמיתי - לשיטתם - היפך התורה
והיהדות הוא. ואני. כל מה שרציתי זה 'חיים'. לְחִיּוּת.
לְהִתְחַיּוּת - - - לחיות - - -

משובות ילדותי הובילוני להיזרק ממוסד למוסד. עוד לא
נכנסתי לתלמוד תורה זה, וכבר מצאתי את עצמי במקום
אחר. רצה ה' שאטעם טעם הגלות, טעמה של רדיפה, רצון,
השתוקקות למשהו שהיה ולכאורה כבר אינו. אלה הביאוני
והנחוני. נשאוני מעל כל הגלים הנישאים. ועל כל גל שהגיע
נעניתי בראשי... ידעתי - - - ידעתי - - -

קיצורו של עניין. עם המלמדים - להסתדר, לא הצלחתי. או
שלא הם אלו שלא הצליחו להתיישר עמי... ולא, אין זה שלא
רציתי להיות ילד טוב. אל תשפטוני חלילה. אם הייתי יכול,
לומד הייתי את כל התורה כולה על רגל אחת. אך מה אעשה,
ובשעה שהמלמד דיבר משור שנגח את הפרה. נמלאתי רצון

ואני זכיתי. ובמה זכיתי? אני יודע. אבל ה' הוא היודע נסתרות דרכיו. "ונתתי להם לב לדעת אותי כי אני ה' והיו לי לעם ואנכי אהיה להם לאלקים".

אני לא חוזר הביתה!

אני זוכר זאת כמו היום. אחד החברים שח באוונטי רבינו אמר שבסוף כולם יהפכו לחסידי ברסלב, ואני התרגשתי והזדעזעתי, האמנתי, הרגשתי וברי היה לי שרבי נחמן הוא צדיק וקדוש. ודבריו הנוראים אמת ויציב. הפנמתי שכדאי לי כבר כעת להפוך לחסיד ברסלב, ולא לחכות לימים אשר אין בהם חפץ.

אתא חודש הרחמים והסליחות. העולם עסוק בשלו, שטויותיו והבליו. וחסידי ברסלב עסוקים בשלהם, קנייה של כרטיסי טיסה למקום מנוחתו של תקוות העולם כולו. כל מגמתם וחפצם הוא להיטוהר ולהזדכך מהשקר האופף כל פינה ופינה, בפרודור המסתעף בדרך לטרקלין. הדיבורים סביב המסע המופלא, פותחים את הלב הברסלבאי המשתוקק ביתר שאת. ואם בכל השנה חשתי את נפשי מתגעגעת יחד עימם. הרי שבעת הזו, נשמתי נעתקה ממקומה אלף פרסאות.

היכן מוצאים יהודים כאלו. נסיעה לעיר שכוחה ונידחת. שמא תאמרו כסף יש שם. כבוד מלכים מחכה להם. נופש

ובעזות של ילד בן שנים עשר בלבד. הבהרתי בלשון שאינה משתמעת לשני פנים: לבית אינני חוזר, לפני שמבטיחים לי כרטיס טיסה לאומן על ראש השנה - - - !!!

מיוחד? לא ולא! רק האמונה במבחר הברואים, אשר יודע כל מה שעבר עליהם בכל נפשם ומאודם, וקורא להם לתקנם ולהביאם למנוחת נפשם, מביאה אותם לעזוב הכל. ולהצפין אל עבר מקור השמחה והחדווה של העולם. הלב הגדול והרחב הנושא את ליבם ונשמתם בכל עת.

כאמור, נער צעיר הייתי ולבי סער ורגש, ובעיני הדברים פשוטים וברורים בתכלית. אם מורי ורבי עטרת ראשי ונזר תפארתו מצווני לנסוע אליו, עלי לקיים זאת. רוחי המשתוללת בקרבי משכה אותי לעשות מעשה מבוהל ממש. החלטתי שאני נוסע לרבי ויהיה המחיר אשר יהא.

"ועשה דבר מבוהל מאד והלך לבית היעדניראל. ושם עומדים "וואכין" (משמרות) והוא, מגודל הבהלה שלו מאד מאד, נשתומם והלך בבהלה גדולה, ולא השגיח כלל על הוואכין. וגם הוואכין נבהלו ונשתוממו מאד מחמת

שראו פתאום בן אדם אצלם מבוהל מאד. ונבהלו מאד: איפה בא זה לכאן. ומחמת הבהלה הניחוהו כל הוואכין, ועברו על כל הוואכין, עד שנכנס לבית היעדניראל, ואמר לה: תכף בואי עמי! והלכה עמו, ועברו גם עתה על כל הוואכין, עד שיצאו" (סיפורי מעשיות, מעשה מבערגיר ועני).

היה זה יום ככל הימים. יצאתי מבית תלמודי. ופסעתי חרש לכיוון ציונו של שמעון הצדיק. ביקשתי טלפון מאחד הנוכחים. טלפנתי לביתי. ובעזות של ילד בן שנים עשר בלבד. הבהרתי בלשון שאינה משתמעת לשני פנים. לבית אינני חוזר, לפני שמבטיחים לי כרטיס טיסה לאומן על ראש השנה - - - !!!

"ואזי תכף נבהל ונזכר מה שעשה דבר כזה, והבין שבוודאי תכף יהיה נעשה רעש גדול" - - -

מאחורי דלתו של ר' עמרם

זר לא יבין זאת. בית הוריי, בית של יראת שמים ועבודת השם צרופה. אך עם זאת השתייכנו לחסידות שבה 'ההתנגדות לברסלב' היא מצווה גדולה ויסודית. בשר מבשרה של אותה 'דרך'. תורה שלימה המסבירה ומנמקת למה ומדוע 'ברסלב' גרוע ממוות כפשוטו... ולא בגוזמא אומר, כי אם להניח תפילין מצוה גדולה. להתרחק מברסלב מצוה גדולה הימנה - - -

להיות ברסלבי - כך הסבירו לי חברים מאותה חסידות לאחר מכן, כאשר החלו לעבור עלי השבעה מימותי. היא מעשה גרוע יותר מלעבור על חילול שבת. עפ"ל. לפתע הפנימיות איננה נחשבת. החיפוש והבקשה אחר השי"ת אינם קיימים. הכל מתאדה לעומת המצוה הגדולה; הרחקת נפש ישראל מנצחיותו. תקוותו. חמדתו. אמונתו.

מה שמעניין במיוחד, היא העובדה כי אבי שיחה זכה לנסוע בגופו פעמיים לרבינו הקדוש על ראש השנה. אך שמא ואולי דווקא מחמת זאת, התנגדות גורפת ועיקשת הציג אבי להתקרבותי. הפחד והחשש מפני התקרבותי לברסלב המוזרה והתמהונית הביאו אותו להציב לי כל מכשול אפשרי בדרכי להיכנס להיכלו של אדוני מורי ורבי, רבינו הקדוש והנורא, רבינו נחמן בן פיגא מקור שמחתי וחיותי.

אך הרבי שענינו צופיות למרחוק, לכל ידח ממנו יתברך נידח, הכין תרופה וצרי למכאובי.

איש חסיד היה חי באותה העת בירושלים, ושמו רבי עמרם הורביץ ז"ל, חסיד שמסר חייו וכל אשר לו לכבוד רבו, חסיד בכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו, חסיד שאינו מחזיק טיבותא לנפשיה, וכל מאווייו רק להפיץ עוד ועוד את האור בכל העולם, חסיד המשתייך לאלו האנשים שעולם ההבל מאוס עליהם, אך היחס הוא הדדי והוא מואס בהם בתגובה. חבר טוב היה ר' עמרם ז"ל לאבי הבהל"ח, חברות

שאיני יודע להסביר פשרה ומהותה, אם לא זאת שרבינו הקדוש רצה לסלול את דרכי לחיות חיי אמת ואמונה. חיי נצח וניצחון הקדושה. והוא אשר עודדני וחזקני בכל אחד ואחד מן ה'שבעה מימות' שעברו עלי.

ובכן. יושב ילד מתגעגע וכוסף בציון שמעון הצדיק. ומחכה לבלתי קיים. כרטיס טיסה לאומן. ראשונה, הופיע הדוד ה'חכם' שניסה לשכנע ולהסביר, לאיים ולפתות. אך דבריו נפלו על אוזניים ערלות. אחת היא לי. כרטיס טיסה או להיות 'הומלס' בציון שמעון הצדיק.

והי כחצות הלילה. אני מובהל לביתו של רבי עמרם ז"ל. שם כבר יושבים אבי ואנשים נוספים. אני מחכה בהתרגשות. שומע מבפנים ויכוחים וצעקות. אינני יודע מה נאמר שם. ומה היו הדיבורים והטענות בדיון הארוך.

רק זאת אדע בוודאות.

על ראש השנה הייתי אצל הצדיק האמת. זכיתי להשתתף בקיבוץ הנורא. נסעתי אל מגמתי ותשוקתי. רבי עמרם הורביץ ז"ל שימש לי כאב. וליווה אותי בנסיעות. דאג לי כאשר ידאג אב לבנו. מיטה. אוכל. מקום בקלויז. זכור לי, שהרה"ח רבי אהרן שפירא שיבדלחט"א אשר ישב לידי בנסיעה ושמע את סיפורי, המה ראו כן תמהו. מה זה היה לו לילד זה... התפעל. מהיכן לוקחים כוחות כאלו... כל פרט ופרט מאותה נסיעה חקוקים על עצמותי כפשוטו.

הייתי אצל הרבי - - - ובשעה שאני נזכר בכך, עיני זולגות דמעות התרגשות - - - ואני מבין שעקשנות דקדושה ששתל בי רבינו הקדוש והנורא, הם שהובילוני כנגד כל הסיכויים - - -

לאחר שנים הבנתי, שמהנסיעה הראשונה לרבי, חוזרים רק 'לשיגרה של הרבי'. נכנסים ישירות לעולם התיקונים הענק בעולם. קרוסלה שאינה מסתיימת. פעם למעלה ופעם למטה. "אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאל הנך". שמחה ולב נשבר. התקרבות והתרחקות. ועל כל גל וגל נעניתי בראשי. לא. לא ראשי היה זה. הדעת של אדוני מורי ורבי היא זו שלחמה בשבילי - - - הראש של 'ראש כל הצדיקים' - - -

עתה נכוננו לי מלחמות קשות. "יעלו שמים ירדו תהומות נפשם ברעה תתמוגג... וכל חכמם תתבלע. ויצעקו אל ה' בצר להם ממצוקותיהם יושיעם".

כאשר התחזקתי ולמדתי בליקוטי מוהר"ן. עד מהרה נלקח ממני הספר בטענה הישנה והוותיקה מדורי דורות, של צרי דעת ומוחין שטענו כי 'ללמוד בספר הזה לא מתאים'. כשקיבלתי מרבי עמרם הצדיק במתנה גמורה זוג תפילין דר"ת, הם נחטפו ממני, והוחבאו במשך כמה שנים. וכשגילו שהלכתי להתפלל בשטיבל של חסידי ברסלב, זכיתי למנה הגונה, ונאסר עלי בתוקף להיכנס לשם, מעתה ועד עולם...

"רבת שבעה לה נפשינו, הלעג השאננים הבזו". הלעג והליצנות, הביזיונות והבושות הנוראות, שסבלנו וקיבלנו אינם ניתנים לתיאור. כל פעולה ופעולה הייתה מתוך עליות ותהומות. אדוני מורי ורבי הנחל הנובע, זיכך את נשמתי וטיהר את לבי. שבעה מימות עברו עלי בבור ומעיין ומקווה ושאר הבורות שבהם נצרכת להתחבאות מפני העולם. וגם מפני עצמי, מהחיפוש שבי.

נס שזכיתי ללכת לחבורות 'מורשת הנחל', וכך חייתי חיים טובים אמיתיים. הרה"ח רבי בנימין פרנק היה מחיה אותי ממש בדיבוריו המתוקים. וכשהייתי חוזר לבית, היו בי כוחות נפש להתמודד עם השאלות והתמיהות. ההצקות. וגם עם הכישלונות והירידות שעברו עלי.

איך אני יכול להרחיק אותו?!

נעשיתי בר מצוה. קיבלתי עול מצוות. זכיתי כבר לטעום מצוף הדבש. לראות מרחוק את המקום. ידעתי כבר שיש רבי בעולם שיכול להדריכני. לרוממני. להנחותני. ללַבְּנִי. לְהַצִּיֵּתִי.

אך ההתנגדות לא רפתה. זה לעומת זה עשה אלוקים. באשר העולם מלא באמונות כוזביות וחכמות חיצוניות, ותפקידם הוא להרחיק את האדם ממקור חיותו. בני משפחתי הפכו לי לאויבים. וכל מכירי הפנו לי עורף. "עד מה כבודי לכלימה, תאהבון ריק תבקשו כזב סלה".

באחד הימים שלחני אבי, אל הגה"ח רבי משה קרמר שליט"א, בשאלה, האם ראוי שבחור בגילי יתקרב לברסלב. ברור היה לו כי ר' משה ימנע אותי ויצנן את התלהבותי. הייתה זו פגישה שלא אשכח לעולם, ר' משה שאל רק: "מה

פרק ב'

חרבות וביציונות

העיקר להיות ערליכר איד... טאטע!

חזרנו לשגרה. או לפחות כך חשבתי. רק

qualitative apartment hotel

LUDMIR'S

לודמיר'ס, מלון דירות איכות באומן

הגיע הזמן לדירה משלך

במלון הדירות היוקרתי ביותר באומן.

21 דירות בשלב ב'
איכלוס עד ראש השנה הקרוב!

**רק בלודמיר'ס תקבל
את כל התנאים לחוויה רוחנית
שתשכיע עליך כל השנה!**

חצר ענקית
3 דקות מהצינן
בית כנסת מפואר
נוף ומקום שקט

דירה חדישה מאובזרת ויוקרתית
חימום תת ריצפתי והכנה למזון
לובי ענק מאובזר ומפואר
פינת קפה ועוגה לאורך היום

- נפתח השנה!! -

**מקווה חדש
מהמפוארים בעולם**

מאובזר ומושקע, מרווח מאד,
ובזרות ענקיים

150\$
לכרטיס

130\$
לכרטיס

מספר הכרטיסים מוגבל.

להזמנת כרטיסים יש להעביר
שם וכתובת הכרטיסים.

חשלוש וקבלת הכרטיסים במקום.

282282282n@gmail.com

הצעות האישי של לודמיר'ס עומד לשרותכם
בכל זמן בכדי להתאים לכם את הדירה שתורצו.

התקשרו אלינו עוד היום כדי לקבוע פגישה <<<

052.7676.034 282282282n@gmail.com

מלון לודמיר'ס באומן, מלון דירות איכות באומן

LUDMIR

יזמות גדל"

"מאן דאיהו בדוחקא לא איסתכל מיד". לא הבנתי למה אני נוסע ועל מה. רק הרגשתי שחיי אינם חיים בלי ראש השנה. עליתי לישיבה גדולה. עברתי מהמורות וקשיים. הרבי לא וויתר לי. שוב ושוב תקפוני מעברי החיים. ניסיונות וביזיונות נוראיים. "כמו שאִי אפשר לָלֶכֶת מִיָּד זֶרְעוֹנִים לְבֹא לְתַכְלִית גְּדוֹלָה אֶלָּא עַד שְׁנוֹתַיִן מִתְחַלֶּה הַגִּרְעִין בְּעֶפֶר, וְאַחֵר כִּךָּ הַגִּרְעִין נִתְבַּלֶּה וְאַחֵר בְּלוּתוֹ יִפְרָח וְיִצְיָץ וְיִנְעָשָׂה אֵילָן גָּדוֹל. כֵּן הַדָּבָר הַזֶּה שְׁעַל יְדֵי זֶה שְׁמִנְשָׁפִילִין אוֹתָהּ עַד עֶפֶר, עַל יְדֵי זֶה תִּתְגַּדֵּל וְתִצְיָץ וְתִפְרָח בְּעוֹלָם".

תקופה מסוימת נשארתי באומן. השם יתברך שמר עלי שלא אמעד ולא אפול. שכבה אחר שכבה קילף ממני אדוני מורי ורבי, קורע ממני עוד חתיכה של עולם הזה. חותך מגופי עוד 'שטיקל' של חומר עכור. רוחץ את נשמתי מהלכלוך שהדביק בה מלאך המוות. מטהר אותי. מקדש אותי. איי... הייליגער רבי - - - נפשי חולת אהבתך - - -

רבי נחמן לא מאכזב!

רבי עמרם הורביץ, קרן האור בחיי, היה יושב בציון הקדוש. שעות על גבי שעות היה שופך ליבו ונפשו לפני הלב של העולם. הוא ראני שאינני יושב בישיבה ולומד תורת ה' וליבו נחמץ. אך בחכמתו הרבה נצר את פיו וליבו. כשרציתי חיזוק ועידוד לנפשי המטולטלת, ניגשתי אליו והוא הרווני טללי נועם מבארו של הנחל הנובע מקור חכמה. מניח עלי מרפא

אדוני מורי ורבי, קורע ממני עוד חתיכה של עולם הזה. חותך מגופי עוד 'שטיקל' של חומר עכור. רוחץ את נשמתי, מטהר אותי. מקדש אותי. אייוי... הייליגער רבי - - - נפשי חולת אהבתך - - -

על נשמתי הפצועה והקרועה בין עולמות. זכרונות. לברכה. יהיו הדברים לעילוי נשמתו הטהורה.

תקופה קצרה עברה. וחסיד ברסלב הציע לי לעבור לגור באחד מארצות אירופה. הדבר קסם לי. כך יכולתי לפתוח דף חדש בחיי. בלי להסתכל על העבר המורכב. נכנסתי לישיבה רגילה והתחלתי לחיות חיים של אדם נורמלי. אם תרצו, חסיד ברסלב 'נורמלי' - - - תשאלו את העולם' - - -

סייעתא דשמיא עמדה לי. קרוב משפחה מקורב לרבינו. שאף זכה לקחת את ילדי לפני גיל שבע לציון רבינו הקדוש, דאג לי בכל מאודו למקום שינה ולכל צרכי. פצעיי החלו להגליד. החילותי לקבל הצעות שידוכין. גם כאן עברו עלי

זה ברסלב? ואני בתמימות ענית לו שבדיוק כעת אני חוזר מספירת העומר בבית המדרש ברסלב. ואני לא יודע הרבה, אך כזו ספירת העומר אין עוד בשום מקום בעולם - - - ובכך נפרדנו. רק שנים לאחר מכן סיפר לי אבי, שכשחזר אל רבי משה לשמוע את תגובתו, אמר לו רבי משה: "איך אני יכול להרחיק נשמה מברסלב"? איך - - - ???

"בצר הרחבת לי". בזמנים מסוימים כבר לא יכולתי לסבול את הביזיונות הנוראים, ועברתי להתגורר בבית סבי זכרוננו לברכה. איש אמת היה. מנקי הדעת. בשעה שלא היינו בחברת אנשים נוספים חיזקני ועודדני. "לא משנה איזה חסיד הינך, העיקר להיות ערליכער איד" היה חוזר ומשנן באוזניי. יותר מכך, בקומי להתפלל כוותיקין, היה נהנה הנאה מרובה; 'הוא עושה רצון השם' היה מלחש לעצמו בשעת בוקר מוקדמת, אז כבר היה ער מאמצע הלילה ולומד בחדר ליד הדלת כך ראה כיצד אני יוצא ונכנס. ופניו היו מאירות באור מיוחד. איי... ערליכער איד... הלוואי ואזכה - - -

שנים לאחר אותם רגעים מרגשים, לאחר פטירתו, מצאתי בארון נעול בביתו ספרי ברסלב בהם שמות הצדיקים, ציון המצוינות, ליקוטי מוהר"ן, "העיקר להיות ערליכער איד..."

תוך כדי השנים, למדתי כיצד לאחוז את כלי המלחמה. לשייף סכין בצורה הנכונה. להדק אצבע על ההדק. כלומר, לשבת על סלע וללחוש. להשיח לב. לכבוש המיה. לזעוק זעקה שלא נשמעת. להרפות. להזדקף. להוריד את הראש. לנתר. לעקוף מכשול בלתי נראה. לדבר עם אבא אוהב. להרגיש אהוב. לחוש נחמה. לדלג עקומה. להיות בודד - - - להתבודד - - -

עליות וירידות

בשנה שלאחר מכן. מחמת ההתנגדות של אבי, הצליח דודי שנוהג עד היום לנסוע לראש השנה למירון, למשוך אותי לשם. היה זה ראש השנה 'מעורב'. מצד אחד, הייתי בין חסידי ברסלב והשקט היחסי נתן לי הבנה קצת על ראש השנה. מצד השני לא זכיתי להגיע לרבי.

מיד לאחר ראש השנה, החלטתי שעל ראש השנה הבא, אסע בכל מצב ובכל עניין. שילמתי כסף רב בכדי לנסוע בצורות ואופנים שונים. גדולי וחשובי אנ"ש העניקו לי הלוואות. בהם הרה"ח רבי שמעון שפירא וצ"ל שהלווה לי 200 דולר, כך גם אחיו הגדול רבי נחמן שלמה יצחק וצ"ל. להבחל"ח הרה"ח היקר רבי אברהם ירבלום שליט"א שהלווה לי 400 דולר ועוד רבים וטובים מאנ"ש. יזכרם אלקים לטובה על מסירות נפשם להבאת נפש נוספת אל הקיבוץ הקדוש. שנים מספר לקח לי להחזיר את ההלוואה, אבל בסוף החזרתי הכל ברחמי ויתברך.

יכלו היריעה והזמן ולא יכלה תיאור כל נסיעה של אותם שנים. מניעות ממניעות שונות צצו ועלו בכל עת. ואני ידעתי שכל חיי תלויים בכך.

לא קיבלת?
לא שילמת!

הטיסה בוטלה? התעכבה? מגיע לכם הרבה כסף!

דע את זכויותיך!

אם חווית עיכוב או ביטול טיסה, איבוד כבודה, או נמנעה עלייתך למטוס מעומס יתר, ייתכן מאד שהינך זכאי לפיצוי של אלפי ש"ח על כך. פנה עוד היום למומחים לבדיקת זכאותך לפיצויים ע"פ חוק!

דיורקטיב קשה לך? השפה צרה לך?
החזרה מאתלונה / מסדג?

פנה עוד עוד היום למומחים שיביאו לך את המקסימום המגיע לך בקלות ובנוחות.

CLAIMEXTRA
קליימאקסטרה. אקסטרה פיצוי תעופה

קליימקס. חברה בינלאומית עם נסיון רב זמינה בשבילך לתביעות נזיקין, פיצויים והחזרים מחברות התעופה

✉ 6554299@gmail.com

📞 03.655.4299

עִיכּוּבִים ✕ בִּיטּוּלִים ✕ כְּבוּדָה ✕ מְנִיעַת עָלִיָּה לִמְטוֹס

ריבונו של עולם, אני חייב להגיע לרבי, זהו כל מקור חיותי, זה כל מה שנשאר לי בהסתרה שבה אני נמצא.... רחם עלי אבי שבשמים, עשה עמי אות לטובה

השבעה מימות. עליות ומורדות. תקוה וייאוש המשמשים
בערבוביא. אבל בחסדי השי"ת באתי בברית הנישואין.
כשהציעו את השידוך שלי, התקשר אלי אבי בשמחה
גדולה. הוא לא האמין שיציעו לי הצעות כאלו. היה בטוח
שלא אוכל להתחתן לעולם חס ושלום... מיד עם סגירת
השידוך, עלה על מטוס יחד עם אמי. בכך נסגר המעגל,
והאמת והשלום אהבו. כיום, אבי שיחיה רוצה לבא עמי
לאומן. ייתן השי"ת ויצא הדבר לפועל. מעניין לספר, שבזמן
החתונה הייתה זו סבתי אחת מאלו שעיקבו בעדי מלהתקרב
לברסלב, לא התאפקה ואמרה: 'רבי נחמן לא מאכזב' - -
איי... איי.... רבי נחמן לא מאכזב - - - !!!

ובערתה הפנימית. תתייבש עד
שתיפרך.

באותה העת החלו לצוץ
המכשירים שאינם כשרים.
תירוצים נפלאים לא חסרו. יחד
עם ה'חסימות'. והסברי ה'לצורך
פרנסה'. ואחר כך יש 'פרנסה' יותר
טובה... ה' ירחם. ניסיונות של
הדור האחרון. וכמו רבים בסביבתי,
גם אני רכשתי את המכשיר
'לצורכי פרנסה'... וכשהיה 'צורך'
ולא הצלחתי להשיג בסמארטפון
החסום, את ה'נצרך', לא קשה מדי
להשיג לא חסום. זה הרי 'לצורך'...
והוא רחום יכפר בוודאי, רח"ל.

וכשמתחילים להיכנס לחיים, החלו
העליות והירידות. והכלים הטמאים
מפילים את האדם. והכיוון משתנה.
וכל החיים מקבלים תפנית שונה.
ושוכחים את הצדיק ואת תורתו. כי
המוח מתמלא בהבלים וברצונות
שאינם מצד הקדושה. איי - - - אבי

שבשמיים. מחול וסלח לי. רצונך אלוקי חפצתי. ורק
הדמיונות שמייצרים אותך זקן וכסיל הם שהרחיקוני
ממך - - - אך לבי נשאר עמך בכל עת - - - זכני לחזור
בתשובה אמיתית - - - לשבת בביתך ולהתענג מאורך, אור
ותורתך הקדושה ולא להביט חוצה - - -

התבודדות עשיתי. ולראש השנה נסעתי. אך ההתקשרות
לרבי שהעניק לי חיים מחודשים וחדשים, ממנה התרחקתי
ורוחקתי. "אם תעזבני יום, יומיים אעזבך". שכחתי את
מה שלימדני זקן דקדושה. שכחתי שאני בן המלך באמת,
רדפתי אחרי הבהמות.

וכך עוברות השנים, חולפים הימים. מעבודה לעבודה
ומעבודות לעבודות. באחד מאותם מעברים, למדתי נהיגה
על משאיות ולא ידעתי שמשמים שלחו אותי להפוך לנהג
משאית. ירידה לצורך עליה. לא ידעתי כי גם בכרך גדול של
רומי, לא זנחני תקוותי, מאיר נתיבותי, והחל לסלול את
שביל היציאה מעומק היער בו תעיתי והסתבכתי.

פרק ג'

הניצול האחרון

ירידה שאין לה סוף מאיימת לכולת
אותי, האמנם?

התחתנתי. למדתי בכולל. ואז יצאתי לעבוד.
ילדים. פרנסה. מסלול מוכר ודי ידוע מראש. מעלה
עצומה טמונה בה ב'שגרת החיים' והמחזוריות
המסודרת, אך חיסרון קטן בצידה. היצר אורב
במסתרים להפיל את האדם למצוות אנשים
מלומדה. להפוך את ייחודיותו של היהודי לדבר
מובן מאליו. לכבות כל חמימות של אידישקייט.
זה חשוב לו יותר מלהפיל לעבירות. כך הוא
מייבש את האדם וגורם לו להידרדר לאט לאט.
וכמו האש - אם לא תבער למעלה - תכבה. כך
נפשו של יהודי. אם לא תילחם על חמימותה

ערב ראש השנה תשפ"ו

ברכת שנה טובה ומזדקקה

**שלוחה בזה לכל קוראי אבקשה
ולכל העולים לציון הקדוש המתקבצים על ימי ראש השנה
ולכל אחינו בית ישראל בכל מקום שהם ה' עליהם יחיו**

יהי רצון שתהא השנה הבאה עלינו לטובה שנת גאולה וישועה
שנה שנתבשר בה בשורות טובות ישועות ונחמות
בהתרוממות קרנות צדיק הדורות אור האורות
ובהתגלות אורו בכל העולמות בביאת בן דוד נצר מחלציו יצא
אליו נכספת נפשינו כל הימים יבוא ויגאלינו גאולת עולמים

לטייל
בתורתו

מתיבתא
דבר נחמן

כל יום בין השעות 21:00-22:30 (שעה מחוץ)

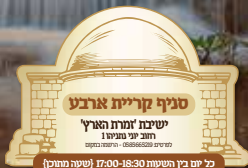
כל יום בין השעות 14:30-16:30 (שעה מחוץ)

כל יום בין השעות 21:00-22:30 (שעה מחוץ)

כל יום בין השעות 21:00-22:30 (שעה מחוץ)

כל יום בין השעות 17:00-18:30 (שעה מחוץ)

**השערים
פתוחים!**

בזמן הזה, בחינת השערים הפתוחים
היא בחינת חסד ורחמים
הנמשכים אל כל אחד ואחד
מבני ישראל.

**בכולל ערב
מתיבתא
דבר נחמן**

(בסניפים שונים בארץ)

לשקוע בלימוד עיוני ובעני
בספרות ליקוטי מוהר"ן
לדבוק את עסק הרוחני מיד מיד בסיוע ר"ק
לדפוס לוחות ודפים הרשומים בכתב

יחודי: מילגת לימוד על בסיס יומי

(אין צורך להשתתף כל הרוחש)

בואו והאירו את חייכם!

יש לך זמן היום? היכנס אפילו לערב אחד!

שיאפשרו להביע את רחשי הלב - הלב הכוסף למעין בלי הפסקה וללא הגבלה - - - לב ומעין - - -

חיפוש

יחד עם כמה חברים התחלתי לתור את הגבולות. כמו רבים וטובים חשבתי לתומי שאוכל 'להתגנב' באחד מהם. אבל היצר הרע באותה שנה, עשה את מלאכתו יותר מן הצורך. והדרכים חסומות. כאילו קירות בטון נוצקו לגבולות אוקראינה. עוצרות באופן גשמי את הגופים להגיע למקור חיותם. אולם את הנשמות לא הצליחו לעצור. הגעגועים והכיסופין עלו למעלה מכל שנה.

אומר את האמת... בשלב מסוים התייאשתי בלבי. ישבתי ברכב וזעקתי זעקות מתוך עמקי לבבי; 'דיבנו של עולם, אני חייב להגיע לרבי, זהו כל מקור חיותי, זה כל מה שנשאר לי בהסתרה שבה אני נמצא.... רחם עלי אבי שבשמים, עשה עמי אות לטובה, אל תטשני ואל תעזבני, כי רק אליך מיחלות עיני...!'. שעה ארוכה שתת לבי דם. דם התמצית. דם הנפש.

לא ידעתי שבאותה שעה ממש, חפר לי הרבי מנהרה מיוחדת למעני - איני מבין בנסתרות אשר לה' אלקינו הם - אך דייקא הירידה שהייתה לי לצערי, שימשה בדיעבד כמובן - לעליה הנפלאה בדרך העולה בית אל.

קשה לתאר את החיים הללו. מרורים ממוות. המכשיר אותה החזקתי הפך את חיי למורכבים. את הבית. הילדים. החברה. ובעקבותם גם האמונה והתקווה, כמעט ואיבדתי. הלילה נמשך גם ביום. החושך שימש גם כשהאירה השמש. הסתרה שבתוך ההסתרה.

הקורונה

ואז הגיעה שנת הקורונה. בתי הכנסת נסגרו והחיים הפכו לסבל. סגרים. הרחקות. הידבקות. פחדים. חששות. ואז אני פותח בית כנסת קטן מתחת לביתי במסירות נפש כדי להתפלל במניין. ההרגשה מחלחלת לתוכי 'ר' שמעון, זו הזדמנות חייד! ברח!! חתירה חתר לך השם יתברך!!'. הבטתי אל תוכי - - - הבנתי שנפער כאן החרך הצר ועלי רק להרחיבו, כדי לתת לעצמי את היציאה מהכלא הכפוי שהטלתי על עצמי.

אך שערי התירוצים של היצר לא ננעלו. והמכשיר המשיך לשכון בכיסי, ולחזור את נשמותי הטהורה שכיסויים גשמיים עבים חיפו עליה. התחזקות ותקווה אמנם מילאו את לבי, אבל עדיין לא מצאתי את האומץ. עוד לא התקשרתי לרבי באמת, עוד לא נקשרתי באמת. לחיות באמת. - - -

ורק דבר אחד יציב נותר בחיי ההם; ראש השנה באומן!!!

כשהגעתי אל הנסיעה לאומן גיליתי כי נותר בתוכי הילד בן השנים עשרה הבוער והבלתי מתפשר. שלושת המילים הללו היו ממלאים אותי בחיות עצומה, בהתחדשות חדשה, בשמחה גדולה. אצל הרבי בראש השנה אני חייב להגיע. למה ומדוע? איך אדע. הלא הוא מנסתרות דרכי ה' ומנפלות תמים דעים.

ראש חודש אלול חלף עבר. שלטונות אוקראינה מטילים סגר על מדינת הענק, וזורקים תקציבי עתק בשביל לעצור ולו יהודי אחד שיעז להסתכן למדינה. אלפי חסידי ברסלב מעניקים לעולם פירוש חדש למילים "אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה, בוז יבוזו לו". 'הייליגער רבי' - - - אתה באומן ואנחנו כאן בגבולות בלארוס הקפואים. אבל נפשנו יוצאת אליך, אוהבים אנחנו אותך וכל מכשול שבעולם אינו יכול לנו - - -

וכך מגיעים נכים, זקנים ושישיים, נערים צעירים, לארץ לא זרועה. מיחלים לעת רצון שאולי תתבטל

הגזירה, ושערי רחמים יפתחו באיתערותא דלעילא, שישפיעו לתתא. ותעל שוועתם אל האלקים. והעולם עומד ומשתאה; מה לכם שם, ומי לכם שם. וכיצד יבינו, כיצד ישכילו, הניתן לבאר ולתאר במילים מהי אהבת אבא לילדיו. מהי אהבת הצדיק לחסידיו. הימצאו ההברות

פוק ד'

החיים מתחילים לחזור

אני עומד בגבול ומתחנן: אני חייב להיכנס לאוקראינה, מוכרח!

וכך היה מעשה; ואולי ראוי היה לומר ולפרסם שכבר היה לעולמים, מעשה משנים קדמוניות; כאותו משנה למלך

שמקבל תשובה מגדולי העולם; בודאי אינו בנמצא כלל! אך הוא מתעקש; אני יודע שישנו בודאי - - - ישנו בודאי - - - בודאי ישנו, היכן - אינני יודע, אבל ישנו !!! - - -

באחד משיטוטיו בגבולות אוקראינה, מצאנו יהודי עומד בגבול. קסקט וציצית. מתברר שהינו בעל חברת משאיות המעבירות סחורה מאוקראינה ואליה. צי של משאיות יש לו. מכיר את כל מפקדי הגבול ואת כף ידו. שמע את רצוננו לעבור את הגבול ובה עממם בדברים עבור קבוצת החסידים שרצתה להגיע אל העיר הקטנה - אומן.

אך מעשה שטן. אפילו הוא עם קשריו המסופעים והתשלום השמן, לא הצליח להזיז את המפקדים מהתנגדותם לכניסת החסידים כמלא ניה. "לא מובן מה קרה כאן" אמר בארשת פנים עצובה. אבל 'עצה' הייתה לו, "אם יש ביניכם חסיד עם רישיון נהיגה על משאית, אוכל לסדר לו כניסה לאומן" אמר ברוחב לב. אינו יודע שהסיכוי לכך הוא קלוש עד בלתי קיים.

אבל לי - כבר חתורה חתירה מתחת כיסא הכבוד. השגחה פרטית שאין כמוה. לעזוב את חברי הקבוצה לא רציתי. חיכיתי כמה ימים נוספים לראות מה ילד

נשמתי המשיכה לבעבע. הרגשתי שמשוה קורה לי. ידעתי שאשתנה. הבנתי שהרבי 'טיפל' בי בידו הרחומה. לא אמשיך להיות 'תקוע'. חייבת להיות כאן 'תזוזה'

יום. אך כאשר קרב ראש השנה ודבר לא השתנה, חזרתי לגבול לבדי וביקשתי ממנו להכניס אותי כנהג בחברה שלו. להגיע לרבי עם סמי טריילר... מי חלם, מי חשב, מי דמיון, אבל להשי"ת דרכים משלו. ואם זוהי הדרך בה אוכל לקיים רצון צדיק. אדרבה - - -

וכך לאחר שעות רבות של טופסולוגיה. חתימות, אישורים. אישורי מעבר. אישורי רישום. חלקם הושגו

בצורה שרק השם יתברך יודע... אני מוצא את עצמי עולה לקבינה של המשאית המובילה סחורה רשמית לעבר אוקראינה. לפני עוד נהג גוי שעולה על המשאית שלו ואנחנו בדרך לקייב. עוד דרך מדרכיו של השי"ת להוביל נפש נוספת להגדלת ריבוי הבתים באותה שנה שבה לצערנו, מעטים כל כך זכו להגיע לקיבוץ הקדוש.

תור ארוך השתרך בגבול. כל כמה שעות מתקדמים חמישה מטרים. ראש השנה חל בימים שבת וראשון, ואני עומד ביום רביעי בלילה. נטו צללי ערב. אני לבדי יושב ולבי בל עמי. האצליח להגיע למורי ורבי. האזכה להשתתף בקיבוץ. "ריבוננו של עולם! רחם עלי! זכני לקיים רצוננו של בנך אהובך, יסוד העולם, להיות אצלו על ראש השנה..." איני יכול לתאר בגבולות של מילים ודיבורים, מה עובר על נפש מישאל בכאלו שעות של לחץ ואי ידיעה, הספק המנקר; האם אזכה בכל הקופה או שמא ח"ו אפסיד. הרי כל העולם תלוי בזה - - -

הגענו לגבול בשעת בוקר. הגשנו את הטפסים והאישורים למעבר. ואני הוספתי והגשתי מנחתי לפני השי"ת. זעקות בלתי נשמעות פרצו מלבי בכל עת, הלב כבר אצל הרבי. פקיד הגבול באטימותם, ניסו להבין כיצד 'סידרתי' אותם והגעתי פנימה. מבחינתם אני מנסה להבריא את הגבול, ואף על בעל המשאית איימו שישללו את רישיונו להעברת סחורות. אבל הרבי כבר הביט עלי והזמין אותי אליו לראש השנה.

אנחנו מתעקשים שהכל חוקי לחלוטין. גם בעל החברה מתעקש על כך. אני נהג משאית וזו העבודה שלי. שלושים שעות התעכבתי במעבר הגבול - כשכל המפקדים באזור באים לראות את האטרקציה "חסיד על משאית". אכן חסיד על משאית - - - ועוד איזה משאית - - -

שינוי וזריחה

הגעתי לקייב בשעה אחת עשרה בבוקר. משם נסעתי ישירות לאומן.

ובשעה 2:30 צהרי ערב ראש השנה הופעתי בשערי העיר. ותהום העיר. זה כמה ימים שאיש לא חצה את הגבול. והנה כמה שעות לפני ראש השנה מגיע יהודי לאומן. שמחה גדולה פרצה בין כל סובביו. האחרון שנכנס - - - האחרון שהרבי הזמין - - - האחרון שעבר. עם משאית. משאית של הרבי.

הזדרזתי לקיים את מצוות היום. מקווה. תיקון הכללי. וידוי. התרת נדרים. צרכי החג. חזרתי לדירה בה ישנתי. לא הרגשתי כלום. לא חשתי דבר. לא בכיתי. גם לא התרגשתי. ולא ידעתי ולא הבנתי שעכשיו ברגעים אלו ממש, 'מבשל' הרבי את הבעירה שתשנה אותי מקצה לקצה.

המוח, יכלו הרצונות דקדושה למלאות את לבי. חיי עברו שינוי מקצה לקצה. נכנסתי ללמוד תורה בכולל מבוקר ועד ערב. גם המשפחה כולה עברה טלטלה לא פשוטה. ההרגלים הישנים נזנחו. ותחתם הופיעו עדינות ורוך של בית של תורה וחסידות. תחת הנעוצץ הופיע הברוש. ותחת הסרפד עלה הדס.

תפילות במניין מתחילה ועד סוף. סעודות שבת כהלכתה עם זמירות שבת ודברי תורה מאירים. התבודדות קבועה שמשפיעה על כל פרט ופרט בחיים. פתאום התחלתי לחיות - - - חיים טובים - - -

חזרה הביתה

לאחר תקופה, הבנו שאם ברצוננו להצליח הצלחה נצחית בעבודת השם, עלינו לעקור ולעלות לארץ ישראל. וכך אכן עשינו. מעברי החיים לא הסתיימו. עוד נכוננו לנו אתגרים רבים. אך רוחו של הרבי ממלאת את ביתנו. ההתקשרות לרבי הפכה להיות חלק בלתי נפרד מהאישיות.

הפלא הגדול הוא, כי רוב אחיי עודם מחזיקים במכשירים כאלו ואחרים - ודווקא אני, הברסלב'ר שהיה המזולזל והמשוקץ - זוכה לחיות חיי אדם 'חופשי'. אינני עבד לתאוות. אדוני מורי ורבי הוא רבי חי. אמנם לא בגוף, אך דעתו משפיעה עלי, פי כמה וכמה ממה שמשפיע עליהם רבם. שני אחים שלי התקרבו לרבי.

'הראש השנה של הרבי הוא תיקון העולם'. כך אומרים כולם ומאמינים. אך אני - יודע. וכמו שכבר סיפרתי, בכך שזכה אבי להיות על ראש השנה, אצל רבינו הקדוש והנורא, בשנים תשנ"א ותשנ"ב - לא ויתר הרבי והעניק גם לו 'טיפול'.

המסך המבדיל שירד על עיני ומוחי, נופץ על ידי הרבי, כדי להציל את נשמתו. הדבר עשה קידוש השם אצל כל מכריי.

התחלתי ללמוד את הספרים הקדושים. 'להכיר' את הרבי. לחיות חיים אמיתיים. לקום חצות. להקפיד על התבודדות. פתאום נהיה לי זמן...

הרבי הציל אותי ואת משפחתי מתוך עומק הטומאה שבה שהיתי. זכיתי סוף סוף במה שרציתי בגיל שתים עשרה. התחלתי - - - לחיות - - -

סוף סוף התקרבותי באמת. התקשרתי לרבי. הגעתי הביתה.

בסעודת החג, ישבו החברים ודיברו ביניהם על דא ועל הא. לפתע התחלתי לומר לעצמי; 'ראה, ראה, שימען', כל שבת אתה נראה כך, מדברים ומהבלים ומבלים. היכן אתה בעולם??? היכן אתה בעולם???

ומרגע שפרצה השאלה בתוכי. היא לא הרפתה ממני. ותקשקש בקרבי. ממוחי ללבי. ומלבי אל כליותי. ומכליותי בחזרה ללבי. הַנִּיפְנִי רבי הקדוש. הרימיני מעפר. הַשְׁקֵנִי מים, ויתמוך ראשי. רצתי לציון הקדוש. הכאב מכל ההבל שבו אני מבלה החל לצוף ולעלות. החלטתי שאני נשאר בציון עד שיגיע הרגע שאצטרך לחזור הביתה.

נשמתי המשיכה לבעבע. הרגשתי שמשוהו קורה לי. ידעתי שאשתנה. הבנתי שהרבי 'טיפל' בי בידו הרחומה. לא אמשך להיות 'תקוע'. חייבת להיות כן 'תזוזה'.

מוצאי ראש השנה. אני 'סס' לקייב ומשם לגבול. ושוב ימים ולילות של המתנה ותהיה. אך בלילות אלו כבר ישבתי לחשבון נפש. לראשונה מזה שנים רבות, מצאתי את עצמי. את שימען. את הנקודה הכי פנימית שבי. את הרצון האמיתי שכל כך הרבה הזנחתי. פתע התגלו מרבצי טהרה וקדושה. 'הייליגער רבי, מה עשית לי, האם ניתחת אותי, האם החלפת את לבי' - - - ?

שם באמצע השומקום. במקום הנידח והמרוחק אלפי פרסאות מכל יישוב יהודי. מתוך ההמתנה מורטת העצבים והסבלנות הכמעט נצחית הנדרשת, כשאני לגמרי לבדי, מלבד הקורונה בה נדבקתי באותם ימים. הבנתי שלהמשיך עם המכשיר שהרס את חיי, לא שייך. אם איש אמת הנני, וחפץ חיים אנוכי, עלי לקבל החלטה ולהתחיל מחדש לגמרי. להשליך את העבר שהוא אין, ולמלאות את ההווה בתכלית אמיתית.

חיבוטי נפש עברו עלי. מי שלא היה במקום הזה, אינו מבין במה מדובר. כאילו קורעים חלק מבשרי. לא סתם הזהירו רביה"ק ותלמידו זיע"א, שאל החכמות והאפיקורסות אסור להתקרב כמלא נימה. 'שאני מינות דמשכיל'. אבל בכוחו של הצדיק האמת רבינו הקדוש והנורא. קיבלתי את ההחלטה.

הגעתי לבית. לקחתי פטיש והמכשיר נופץ לרסיסים. רוח טהרה ירדה עלי ממרום. וכשההבל כבר לא מילא לי את

דירות אחרונות למסירה לראש השנה הנוע"ט

מתמם הדירות .

148

השילוב המושלם של שלווה, שקט ויישוב הדעת.
נוף עם ירקן עשיר אל נהר התשל"ד המרהיב,
ובניקום הקרוב ביותר לציון הקדוש
המרחב המותאם במיוחד לאלו
שחשובה להם אווירה מכבדת, ערכית, ואיכותית
כמה קרוב ככה שקט

· מפרט משופר ·

מטבח איכותי ומאובזר. ריהוט מלא
לכל הדירה. חדר רחצה מרווח עם ציפוי
קרמיקה מלא וכלים סניטריים משוכללים.
מערכותחשמל ומקדחם- מרכזית ופרטית.
מיזוג אוויר אישי. בידוד משולש לחלונות
ולדלתות לשמירת טמפרטורה נעימה.

· בנייה ייחודית ·

הדירות עם מרפסות אישיות הפונות
לכיוון מזרח. עם נוף מהירב האופנה לנה.
ליווי תחזוקה, ניקיון ואבטחה כל השנה.
הסדרת רישום הדירות בטאבו ע"ש הרשמי.

מכירת הדירות בשלל ר' בניצאמה!

לתיאום פגישה
ופרטטים נוספים

ליצירת קשר באומן חייגו: 38098574785 +

	אווירה מכבדת איכותית וערכית
	נוף פנורמי מהירב אל נהר התשל"ד
	מיקום פנימי ממוחזב לשקט ופרטיות
	צמוד לבית הכנסת ולמקומו 148 המפואר
	קרוב לציון הקדוש 2 דקות הליכה בלבד

הבית שלכם באומן מחכה לכם!

המאמץ הסופיסטי של הנרי שוהם מה לי המיכשור בטרור? יאמחמם באומן | הממנות והמחשבות למחשה בלבד | המידע במסמך זה כולל אינו מהווה המלצה | עמ"ת.

בשלהי חודש אלול שבועות ספורים לפני חג השמחה הגדול - חג הסוכות, כינסנו פאנל מיוחד של חסידי ברסלב העוסקים בעולם הנגינה והזמרה לשיחת עומק על 'נגינה ושמחה דקדושה' • בין הנושאים המרתקים שהועלו: איך משפיעה הנגינה על הנפש, ועל עבודת השם? • איך אפשר ליצור ניגון של קדושה, וכיצד מבדילים בין ניגון טוב לכזה שאיננו? • האם אפשר לחבר את הצעירים והמבוגרים לריקוד משותף? • ואיך מוזיקה יכולה להחזיר בתשובה?

שיחה מרתקת בניחוח מיוחד

נחמן גלינסקי | שמואל אשכנזי

ניגון מעולם

לעורר ולהמשיך את לב האדם להשם יתברך. ואפילו מי שאינו יכול לנגן, אף על
פי כן בביתו ובתנו לבין עצמו יוכל להחיות את עצמו באיזה ניגון כפי שיוכל לומר
אותו, כי מעלת הניגון אין לשער" (שיחות הדר"י דע"י)

לול כבר אופף את כל ישותינו, הנה קרבים ובאים ימים של קרבת אלוקים, ימים של הכנה לימים הנוראים, לראש השנה, ליום הכיפורים וימי השמחה של סוכות ושמחת תורה.

עולם הנגינה קרוב לעולם התשובה, ואין כמו ניגון טוב, מעורר, כדי להביא את האדם לתשובה שלימה. אבל איך עושים זאת, הלכה למעשה? מה חלקם של הניגונים הקדושים, ובמיוחד ניגוני ברסלב, בהתעוררות הלב? כדי לענות על השאלות הללו, ועל הדרך להיכנס עמוק יותר לעולם הנגינה האמיתי ומעמקי הלב, כינסנו לשיחת עומק בעלי נגינה חשובים וידועים מחסידות ברסלב:

ר' דניאל אהביאל כנר רגש ידוע מירושלים, **ר' אברהם שמואל דרדיק** אורגניסט ירושלמי חסידי, **ר' דוד דגן** מנגן ושר בחבורות ושבת אחים של ישיבות ובנו של המלחין הברסלבי הידוע ר' ישראל דגן, **ר' יוסף קרדנור** מלחין ואומן רגש, ור' נתן **דוד אטינגר** נגן קלרינט.

במשך שעות ארוכות ישבנו, שוחחנו וניגנו, ניגונים קדושים ומעוררים הפותחים את הלב ומעוררים לתשובה, כשבין לבין העלינו נושאים שונים לשיחת חברים ייחודית. נושאים מרתקים ומקיפים סביב 'עולם הנגינה', אשר כידוע נמצא קרוב לעולם התשובה וסגולתה מיוחדת ביותר.

מנקודת מבט ייחודית של חסידי ברסלב המכירים את תורת רבינו הקדוש ומעלת הנגינה, ומצד שני מכירים את רזי הנגינה והזמרה על בוריים, ביקשנו לברר נקודות שונות ולשמוע את השותפים לשיחה, כל אחד והנקודה השייכת לליבו, מהמקום בו הוא נמצא ומבין את הדברים.

את התוצאה הערוכה, מתוך שיחה ממושכת בת כמה וכמה שעות וניגונים בין לבין, אנו מגישים בזאת לפניכם. בתקווה כי גם הרוח ששררה בשעת השיחה תועבר בין השורות, ולא רק המילים היבשות...

החיבור האישי לעולם הנגינה

בפתח הדברים נשמח לשמוע על החיבור האישי שלכם. איך הגעתם לעולם הנגינה?

ר' אברהם שמואל דרדיק: כילד נמשכתי לנגינה, והוריי רצו לעזור לי בתחביב הזה אבל גם חששו

שלא אלך עם זה רחוק מדי, לכן אבי התייעץ על כך עם ר' יעקב מאיר שכטר שליט"א שאמר שזה דבר טוב שילד נמשך לנגינה רק שצריך להקדיש לכך יום קבוע בשבוע, ביום שישי או מוצאי שבת כך שמצד אחד הילד יוכל לבטא עצמו בזמן הזה אך מצד שני זה לא יגיע על חשבון סדרי הלימוד וכך נכנסתי לזה.

ר' דניאל אהביאל: גם אצלי זה התחיל ממש מילדות. כבר בהיותי בגיל 6 לקחו את אחי לטיפול רגשי מסוים באמצעות מוזיקה ('תרפיה במוזיקה') וגם אני הצטרפתי, וכך הוריי זיהו את הכישרון הטבעי שניחנתי בו ב"ה והחליטו לשלוח אותי ללמוד לנגן על איזה כלי ומשם זה התחיל.

ר' דוד דגן: אבי שיחיה מחובר לנגינה כבר

מילדות, ובמשך השנים הלחין והקליט עשרות רבות של שירים המיוסדים על תורות ושיחות רבינו הקדוש, כך שאני כבר נולדתי לתוך זה ומינקות הושרש בי החיבור הנשגב לעולם הנגינה. הוא שיתף אותנו תמיד בכל הניגונים שהוא הלחין.

ואגב, חוץ מפעמים בודדות הוא אף פעם לא 'תכנן' להלחין ניגון, אלא הכל בא בהשראה כשהיה בהתבודדות בשדה, או תוך כדי לימוד בספרי רבינו, כמו השיר 'ניצחתי ואנצח' שמלוקט מכמה סעיפים בחיי מוהר"ן ש'ירד' לאבי בעקבות לימודו בספר קדוש זה. וזה שיר שב"ה נכנס אצל ה'עולם' חזק מאוד. כשהוא התחיל היו מי שאמרו לו: 'למה להתחיל עם שירים חדשים, צריך לשמר קודם כל את העתיקים'. והוא ענה להם: 'בוא זמן שאלו יהיו שירים ישנים ועתיקים... וזה קורה היום. זו מעלה גדולה כשמתחדשים ניגונים קדושים, כמובא בספר המידות אות 'נגינה' "כשהצדיקים נתפרסמים בעולם, על ידי זה נתחדשים ניגונים בעולם". וזה לצד החשיבות העצומה של שימור הניגונים העתיקים אשר

יסודם בהררי קודש.

ר' יוסף קרדנור: במשפחתי אהבו מאוד נגינה, אבל משום מה לא חשבתי שזה קשור אליי. פעם, בטיול שנתי בבית הספר בו למדתי ישבו התלמידים ושרו יחד, ואיכשהו קרה ששרתי לבד כסולן לכמה רגעים וכולם מחאו לי כף... המורה ששמע זאת ניגש אליי והציע לי להתחרות בתחרות שירה בבית הספר, בה זכיתי במקום הראשון.

ההצלחה בנגינה נתנה לי דחיפה לחיים. עד אז חשבתי שאינני מוצלח בשום דבר, לא בלימודים ולא בשום תחום, ופתאום אני מגלה שיש בי כישרון... כשגיליתי את הגיטרה התחברתי מיד לכלי והוריי

ר' אברהם שמואל דרדיק:
נשלומדים ליקוטי הלכות נחשפים לעולם הנסתר של הנגינה, שכל ניגון כלול בעשרה מיני נגינה ועוד ועוד בחינות נסתרות שמוהרנ"ת מדבר עליהם

רכשו אותו עבורי במיטב כספם.

ר' נתן דוד אטינגר: אני חושב שזה לא רק אני, אלא כל אחד מתחבר לנגינה. אחד מתחבר באופן מצומצם ונהנה משירת לכה דודי בבית הכנסת, ואחר מחובר מאוד ומכיר כל ניגון קדוש שיוצא לשוק... אני אישית הגעתי לעולם הנגינה במקרה, כל אחד בסביבתי החזיק אז איזה כלי נגינה מסוים כתחביב, ואני ניסיתי את מזלי עם הקלרינט והתחברתי לזה מאוד. ממש לא תכננתי את זה, אבל כך ה' סיבב...

נגינה ועבודת ה'

מהמקום האישי שלכם, כיצד הנגינה מתחברת עם עבודת ה'?

ר' אברהם שמואל דרדיק: כשלומדים ליקוטי הלכות נחשפים לעולם הנסתר של הנגינה, שכל ניגון כלול בעשרה מיני נגינה ועוד ועוד בחינות נסתרות שמוהרנ"ת מדבר עליהם (בתחלת חלק אבן העזר ועוד). יש קשר עמוק מאוד בין הנגינה לעבודת ה'. רבינו אומר ששברון לב מביא לשמחה, ואצל העולם לא יודעים לחלק בין שברון לב לעצבות, אך ר' נתן אומר שה'נגינה' מביאה לשברון לב! שברון לב מביא קרבת אלוקים והיא המביאה שמחה.

ר' דניאל אהביאל: מאחר שהגעתי לעולם הנגינה דרך תרפיה בכלל, הנגינה תמיד שימשה אצלי ככלי להרגעה והשפעה על הנפש, וניסיתי למצוא דרכים לחבר את נפש השומע לניגון. לאחר שזכיתי לחזור בתשובה גיליתי שיש רבי שדיבר בדיוק על הנקודה הזו וגילה כי הנגינה מרוממת את האדם, וזה היה חידוש עצום עבורי.

אפשר גם לראות זאת בחוש בניגונים עתיקים מגדולי הצדיקים שיש להם כוח ממוקד להשפיע ולרומם את הנפש.

ר' נתן דוד אטינגר: אין נגינה בלי עבודת ה', ורק כשניגון קשור ובלול יחד עם עבודת ה' יש בו באמת את המאפיינים של ניגון איכותי.

אפשר לראות זאת בחוש: כל השירים עם מוזיקה מופרעת והמוזיקה המודרנית לגונויה, כלל לא מחזיקים מעמד. היום שיר פלוני משמש כלהיט ומחר יוצא משהו חדש מוצלח יותר וכולם שוכחים את הלהיט של אתמול. מה שאין כן בניגונים היהודיים המקוריים, כולם רואים שלא נס ליחם מאות שנים והם עדיין מחזיקים מעמד...

ר' דוד דגן: יש בנגינה מרפא ללב, לפעמים יש מצב ששום דבר לא יכול לנחם ולחזק אותך, ורק הניגון יכול. רבינו מדבר מזה בשו"ת הר"ן (רע"ג) ובלשונו הקדוש "טוב להאדם להרגיל את עצמו שיוכל להחיות את עצמו עם איזה ניגון. כי ניגון הוא דבר גדול

וגבוה מאוד מאוד, ויש לו כוח גדול לעורר ולהמשיך את לב האדם להשם יתברך". ומובא שם שאפילו מי שאינו יכול לנגן, אף על פי כן בינו לבין עצמו יוכל להחיות את עצמו באיזה ניגון. ומוהרנ"ת מקשר זאת למובא במעשה משבעה בעטלירס שהרפואה של הבת מלכה היא נגינה.

ר' יוסף קרדנור: אצלי הנגינה כולה כיום, היא אך ורק תוצאה מתורה אחת בליקוטי מוהר"ן... כשזכיתי לחזור בתשובה, רציתי לעזוב הכל ולעסוק רק בתורה. אבל בהשגחה פרטית, באותה תקופה עיינתי בספריו של הרב ארז משה דורון, ובאחד מהם ראיתי את החידוש של תורה ל"ד שבכל אחד יש נקודה טובה שאין בחברו. זה היה חצי שנה לאחר שעזבתי את כל נושא הנגינה, ופתאום חשבתי אז, בזכות רבינו הקדוש, שמה שידעתי לנגן מגיל צעיר, אולי זו 'נקודה טובה שאין בחברו'. כתוצאה מכך לקחתי לידי שוב את הגיטרה, ומיד הולחנו השירים הראשונים, ביניהם 'שיר למעלות' ועוד, שהתפרסמו בכל העולם ברוך ה'.

הייחודיות של ניגוני ברסלב

מה הייחודיות של אוצר הניגונים של ברסלב לעומת ניגונים אחרים?

ר' דוד דגן: ניגוני ברסלב, עם התנועות הייחודיות שלהן, מעידות כי נולדו מתוך התבודדות... לדוגמה הניגונים של רבי סנדר מטירהאויצא. מלבד מה שהיה בעל מגן בחדש עליון, יש בניגוניו תשוקה כזו לה', למשל 'דיד נפש' והניגון על 'תפילת טל' הם ניגונים נוראים שהגיעו מתוך התבודדותו של ר' סנדר.

כך באמת נולדו הניגונים בברסלב, מתוך כיסופים לה'. לאו דווקא מתוך פסנתר ותווים. למרות שגם זה נפלא, וכל ניגון טוב שמתחדש בעולם זה נפלא, אבל יש ניגונים שהם בבחינת מה שרבינו אומר בתורה כ"א, זה לא שכל עם הקדמות אלא שפע אלוקי שנשפע פתאום ממרומים. פתאום יורד ניגון

ר' דניאל אהביאל:
כל אחד יש לו 'פינטעלע ייד' (נקודת יהדות)
עמוק בפנים, ואם רק מצליחים לגרד את השכבות שמסתירות את הנקודה הזו, מתגלים דברים מדהימים

מרגיש שאתה מבין עניין וידוע מה הולך לקרות, אבל אצל רבינו אתה מתחיל להבין, ופתאום הסיפור לוקח אותך למקום הפוך לחלוטין... גם אחרי שהתייצבת והתמקמת במקום החדש בהבנת הסיפור, פתאום מגיע רבינו והופך לך שוב את היצירות, כך שאתה לא יודע מה הולך להיות הצעד הבא, בצורה מדהימה ממש...

לאחר שחזרתי בתשובה גיליתי שכך הם גם ניגוני רבינו, וחלק מניגוני ברסלב. הם לא צפויים ושגריי, הם לוקחים אותך למקום אחר, פותחים את הראש ואתה לא יכול לשיר אותם על 'אוטומט'. קח לדוגמה את הניגון של 'יצוה צור' שהיו שרים אותו אצל רבינו לפני אמירת התורה. זה ניגון מאוד מורכב, שכלל לא בנוי בצורה צפויה, בה ניגון אמור להתפתח... הוא פותח במקום אחד ומסיים במקום שונה לגמרי, ויש בזה ניחוח מיוחד במינו, כשיוצאים מהמוכר והידוע תוך כדי הנגינה.

ר' נתן דוד אטינגר: גם הניגון שמנגנים היום על 'חדשה', ובמקור היה ללא מילים ולפי המקובל ניגנו אותו אצל רבינו, הוא כזה. הוא ממש נגמר בסימן שאלה.

ר' שלמה הנדלר: שמעתי אבחנה מעניינת מיודע דבר הבקי בניגוני ברסלב, הוא שם לב כי הניגונים המיוחסים לרביה"ק כמו 'אזמר בשבחין' 'אסדר לסעודתא' 'והא אזמין' 'חדשה' מתחילים בטון גבוה (המרמז על יראה). בנוסף ישנם שני

ניגונים 'מעין עולם הבא' ו'יצוה צור חסד'. עוד נקודה מעניינת, בניגון של בני היכלא הניגון הולך שחוזרים על המילים 'עתיק יומין' עשר פעמים שמרמז על העשר ספירות.

איך מחברים את הדור הצעיר לנגינה אמיתית?

אין זה סוד שכיום המוזיקה נראית אחרת לגמרי, עם מקצבים רועשים ודציבלים איומים, מנקודת מבטכם כמוזיקאים - איך אתם מסתכלים על המוזיקה והנגינה בעולם המודרני של היום, וכיצד ניתן לחבר את הדור הצעיר לנגינה מקורית ואמיתית?

ר' דניאל אהביאל: אני חושב שאי אפשר לנסות להרגיע צעירים עם ניגון רגוע, הם מלאים חיות ואי אפשר לכבות את זה. צריך לנסות לכיוון ההפוך, לנתב את החיות שלהם בצורה נכונה, להשתמש בזה לניגוני 'פייער' (אש) ניגונים קדושים ושמיים, כך שהמרץ שלהם יקבל ביטוי בצד הקדושה.

פעם, בתקופה בה למדתי בכולל במאה-שערים, דפקו

בלי שהתכוונת לזה, וזה קורה בהתבודדות. ואגב, בלי ספק במשך הדורות התחברו הרבה מאוד ניגונים על ידי אנ"ש, רק שאף אחד לא ישב ורשם אותם בספרי תווים כנהוג בחצרות חסידיות, כך שרק מעט מהם השתמר עד לימינו.

מרגישים שהניגונים הללו הגיעו ממקום אחר לגמרי. כמו הסיפור המפורסם על רבי נתן, שכשבא לעיר ליפאווין עם בנו החתן לקראת החתונה שהיתה אמורה להיערך שם, קידמו את פניו המתנגדים עם אבנים, כולם ברחו לכל עבר וגם מוהרנ"ת, ואחרי שהמשטרה באה לעשות סדר, חיפשוהו ומצאוהו ביער שר תוך כדי התבודדות 'אונזער גרויסקייט' (גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו). למרות שהניגון אינו שלו, החיבור למילים מבטא שזה הגיע מתוך שברון לב עצום והתחזקות עצומה מצד שני.

ר' יוסף קרדונר: גם ניגון וגם התבודדות עניינם בירור הטוב מהרע כמובא בתורה נ"ד, ולכן, כמה מתאים שתוך כדי התבודדות יוצא איזה ניגון, שמבטא בירור של הרוח הטובה מהרוח הנכאה, כמו שרבינו מבאר שם.

ואם מדברים על ניגון שיורד כך לפתע, ללא 'הקדמות', גם אני זכיתי לכמה ניגונים שהתחברו תוך כדי עשייה דקדושה, לימוד ספר רבינו וכדומה, כמו השיר המפורסם 'נוסעים לרבי הקדוש על ראש השנה' שהלחנתי בלי

משים תוך כדי סידור המזווה לקראת הנסיעה לאומן, מתוך שמחה על הנסיעה לצדיק.

בכלל, רבינו אומר שאין צריכין חכמות כלל, רק תמימות ופשטות, וזה רואים אצל אנ"ש שמלחינים לא תמיד לפי הסדר של תווים ערוכים ומתודיקה של מלחינים, אבל הניגונים הם ערבים ומיוחדים כל כך...

הניגונים העתיקים של ברסלב

רבינו כותב ש'עיקר הדבקות להשם יתברך הוא על ידי נגינה' (ליקוטי עצות, אות נגינה ג). ואפשר לומר שכולנו יכולים להרגיש זאת, אפילו לפעמים בזמזום של איזה שיר ברסלבאי עתיק, איך אתם מרגישים את החיבור לניגונים העתיקים של ברסלב?

ר' דניאל אהביאל: ה'מפגש' הראשון שלי עם רבינו היה עוד לפני שזכיתי לחזור בתשובה. קראתי סיפורים מכל התרבויות מכל העולם, וכבדרך אגב גם את הספר הקדוש 'סיפורי מעשיות', ואז גיליתי דבר מעניין: המבנה של כל הסיפורים העתיקים מאוד צפוי, אתה

הופיע

חדש!

כל זמירות שבת בברסלב
עכשיו בדיסק אונקי

ניתן להשיג בחנויות ברסלב
או בטלפון 0504138808

יום אחד על הדלת כמה צעירים חילונים. ראש הכולל פתח את הדלת והם הסבירו לו שהם לומדים מוזיקה באוניברסיטה, ובבוקר מישו הפעיל איזה אלבום מוזיקלי חרדי וזה כל כך תפס אותם שהם ממש התחילו לרקוד בכל החדר... הם החליטו לברר מה קורה כאן, והחליטו ללכת למאה שערים ולדפוק על הדלת הראשונה שהם מוצאים, וכך הגיעו אלינו, לשאול ולבדוק מה גרם להם לסערה הזו.

שאלתי אותם, מה השיר שתפס אתכם כל כך חזק? והם ענו שמדובר בניגון סאטמאר מתוך האלבום 'בגדי המלך' של גנן כינור בשם דניאל אהביאל... ראש הכולל אמר להם, אתם יודעים מי עומד מולכם? זה דניאל בעצמו...

כך גיליתי באופן בלתי אמצעי שניגון טהור יכול לחבר כל אחד, אפילו מי שכלפי חוץ נראה רחוק מאוד.

ר' יוסף קרדנר: כשאתה פועל לשם שמים, מהלב, הרי ש'דברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב' וכך גם בניגון שהולחן לשם שמים. זה תופס בסוף. גם ניגון פשוט ולא מיוחד, אך אם מי שהפיק אותו עשה זאת בכוונה טהורה, הוא בוודאי ימצא חן וחסד בעיני אלוקים ואדם.

לעומת זאת, חלק ניכר מהמוזיקה של הדור הצעיר מאוד עצבנית. היא מעידה על המצב בו אנו חיים, בה לאנשים אין סבלנות, אורך רוח וריכוז.

ר' נתן דוד אטינגר: גם אם כלפי חוץ נראה כאילו המוזיקה השלטת היא זו הקצבית והמופרעת, אך באמת 'העולם לא גולם', וכולם מבינים שמה שנשאר בסוף אלו רק הניגונים האמיתיים והקדושים.

ר' דניאל אהביאל: כשאני בתקופה של חיזוק בתורה ותפילה אני מרגיש שהניגונים מכוונים ומדויקים, כך שאולי כן יש צורך לנסות לפעול לתיקון המצב ושירות המוזיקה הלא-יהודית מקרבנו.

ר' אברהם שמואל דרדיק: בעבודת ה' אין חילוק בין יום ללילה או קיץ וחורף, תמיד צריך לעבוד את ה'. והבעיה האמיתית אכן נוצרת אם מישו חושב שיש זמנים בהן יש 'פסור'... וכך גם לענייננו: אומרים בשם צדיקים שהחופה היא בחינה של יום כיפור והריקודים בחתונה הם בחינה של שמחת תורה. בחופה כולם אכן מבינים שמדובר במעמד אמיתי ורציני, ואף אחד לא ישיר באמצע מעמד החופה ניגון לא מתאים. כל הנגינה בשעת החופה, גם אם מדובר בעשיר בחו"ל שמביא תזמורת מורחבת של עשרה נגנים - הכל יהיה ברצינות וכובד ראש, עם כזה רגש ונעימות. אפשר אפילו

לראות אנשים שלא מחוברים תמיד לנשמה שלהם, השקפתם שונה ולבושם שונה, אבל בחופה כולם עם עיניים לשמים, בגלל האטמוספירה הנעלית ששוררת בשעת החופה כשכולם מבינים כי מדובר במעמד מקודש.

אך לאחר מכן בשעת הריקודים בחתונה, אנו נפגשים לעתים חלילה עם מציאות של 'שעירים ירקדו שם'... זה לא מגיע חלילה מאטימות, אלא מכך שפשוט לא מבינים מה המקום של הריקודים בחתונה. לא יודעים שגם זה עבודת ה', והריקודים נראים כמו במוצאי פורים...

אם רק נזכה לדעת שהחתונה היא כל כולה עבודת ה' כמבואר היטב בליקוטי הלכות ובכל הספרים הקדושים, ובדיוק כמו שהחופה היא בחינה של 'יום כיפור' כך הריקודים הם בחינה של 'שמחת תורה', אוטומטית אי אפשר יהיה לנגן את הניגונים שאינם הולמים. ההבנה הזו תפתור את הבעיה מהשורש - אם רק נבין שכל ימי חייו סובבים והולכים סביב עבודת ה', לא נשיר אף פעם ניגונים לא מתאימים...

ר' דניאל אהביאל: התשובה המדויקת היא שהאיכות מדברת. כל אחד יש לו 'פינטעלע ייד' (-נקודת יהדות) עמוק בפנים, ואם רק מצליחים לגרד את השכבות שמסתירות את הנקודה הזו, מתגלים דברים מדהימים. כי בפנימיות כל אחד משתוקק רק לטוב.

ולכן, ככל שאתה אמיתי ומחובר עם עצמך עם כיסופים ותפילה, זה הדבר שיכול לגעת בכל אחד. וזה מה שיכול לחבר גם את הצעירים לניגונים הישנים והטובים, אם רק נשכיל לנגן אותם מתוך חיבור אמיתי ומקום טהור.

עוצמה פנימית במקום רעש חיצוני

כמוזיקאים איך אתם רואים את המוזיקה בעידן של השנים האחרונות, עם הסאונד הגבוה והמקצבים הרועשים? יש כאלו החושבים ש'אין מה לעשות עם הנוער', אך זה חלק ממטרת הפאנל, שכן נזכה לצאת עם שיח ברור על כוח הנגינה, שפונה לנערים הצעירים ומבקש: עזבו לרגע את הניגונים הסוערים ובואו תקשיבו לצלילים. אברך בן עשרים וחמש לא אמור להתחרט על איך שהחתונה שלו נראתה... כבר כעת, כשבחור עומד לפני נישואיו כדאי שיבין לעומק את כוח הנגינה הטהורה ואת השמחה האמיתית שזה מביא לחתונה.

ר' דניאל אהביאל: הווליום הגבוה הוא תופעה ידועה, כאשר מי שאינו מוצא עוצמה פנימית צריך לחפות

ר' יוסף קרדנר:
פעם פגשתי יהודי
בצפת, שהגיע אליי
ואמר לי 'רצועה של
2:40 שלך, החזירה
אותי בתשובה'.
לא הבנתי על מה
הוא מדבר, ואז הוא
הסביר שרצועת
שירים באורך
שעתיים וארבעים
דקות החזירה אותו

רבינו מגלה כי לנגינה יש כוח לעורר לעבודת הבורא. האם יש לכם איזה סיפור ממחיש זאת?

ר' יוסף קרדונר: פעם פגשתי יהודי בצפת, שהגיע אליי ואמר לי 'רצועה של 2:40 שלך, החזירה אותי בתשובה'. לא הבנתי על מה הוא מדבר, ואז הוא הסביר שרצועת שירים באורך שעתיים וארבעים דקות החזירה אותו בתשובה. הוא היה מקשיב לכל מיני סגנונות של מוזיקה, ומישהו הביא לו פעם שיר שלי על תורה רפ"ב, זה תפס אותו כל כך חזק ובהמשך הוא גם הקשיב לשיר למעלות' ובזכות הניגונים חזר יחד עם רעייתו בתשובה שלמה, וכיום יש להם בנים ונכדים ההולכים בדרך ה'.

ר' דוד דגן: ישנם סיפורים קטנים. אספר דוגמא טרייה אחת מלפני שבוע. הייתי עם קבוצה מחסידות מסוימת שהגיעו לגליל, בהתחלה החבר'ה היו חסרי מנוחה, היפר-אקטיביים, הסתובבו מצד לצד, כל אחד עסוק בשלו. פתאום תוך כדי נגינה אתה רואה את כולם ישובים כאיש אחד בלב אחד ממש, שרים בצוותא מתוך כיסופים לה' ואהבת חברים. הרי רבינו אומר שניגון מחבר. מחבר לה', לתורה הקדושה, מחבר בין נפשות, מחבר בין האדם לעצמו.

ובקטעים השמחים, ברגע שהתחלנו 'אומן ראש השנה' נדלקה אש. ריקודים עד לב השמים. למרות שלא מדובר בחסידי ברסלב, כל מה שקשור לרבינו מלהיב את הלבבות באופן בלתי רגיל. גם אם זה נראה לפעמים חיצוני, אם לא היה כאן חיבור פנימי, זה לא היה מתפרץ.

ר' נתן דוד אטינגר: אפשר לראות זאת במוחש. אתמול הייתי בחתונה של חסידים שאינם קשורים כלל לברסלב, ברגע שהתחלתי במחרוזת של ניגוני ברסלב, כולם היו אחוזי התלהבות.

אציין משהו מעניין נוסף, יש הרבה משפחות ירושלמיות (מ'תולדות אהרן'), שמבקשות ממני לנגן את 'צווה צור' בחופה, כנראה שגם מי שלא ברסלב'ר מרגיש כי לניגון הזה יש כוח מיוחד לעורר לקרבת ה'.

ר' אברהם שמואל דרדיק: זה לא דווקא במוזיקה אלא גם בחזנות. כשברסלב'ר ניגש כחזן שלא בבית מדרשו - זה יוצא לי הרבה כשאני בחו"ל - מיד לאחר התפילה קופצים על החזן כמה אנשים 'אתה ברסלב'ר, נכון?' כי לניגון הטהור של התפילה יש כוח מיוחד.

תם, אך לא נשלם. עוד שעה ארוכה ישבנו, דיברנו, ניגנו והתחברנו למקור האמיתי והטהור, לשורש שממנו יוצאים כל הניגונים. גם כשיצאנו אל הרחוב הסואן המשיכו הניגונים להתפזר בליבנו, מקרבים אותנו לימים הגדולים, ימי הרחמים והרצון.

ר' יוסף קרדונר: הייתי בחתונה עם ההרכב שלי וראיתי מבוגרים וצעירים רוקדים יחד, וזה דבר נדיר. כי לרוב המבוגרים יושבים בצד, והצעירים רוקדים כתיישים באמצע. אך כשיש נגינה אמיתית ולא מתועשת וסינטיטית, כולם מתחברים.

אני חושב שצריך להכניס נעימות בווליום ובמהירות. במקום להילחם בדור, צריך להדליק אור, להראות שיש דרך אחרת.

ר' נתן דוד אטינגר: אני חושב ששורש הבעיה הוא שהדור של היום רוצה הכל כאן ועכשיו, כך זה בכל התחומים וכך גם רוצים את הריגוש תיכף ומיד. אך למען האמת, למוזיקה איכותית לוקח זמן להיכנס ולפעול על הנפש. ולכן, אדם שיבין שאם הוא שומע ניגון ומיד החושים שלו מתחילים להתפרע אין כאן חיבור אמיתי למוזיקה אלא רק 'בוקסים', הוא יבין ששווה לו לחכות, כי אז החיבור יהיה הרבה יותר עוצמתי, הניגון האמיתי פועל באמת על הלב, ולא משמש כהזרקה מלאכותית שפג תוקפה במהירות...

ר' דניאל אהביאל: זה מושפע הרבה מהטכנולוגיה של התקופה, מהזמן בו אדם אחד מפעיל תזמורת שלמה, הגענו למצב שלוחצים על כפתור והכל מנגן מעצמו. כשאני מופיע בפני אנשים אני אוהב להאט את המהירות של הניגון ותוך כדי להעמיק בשירה, מה שאי אפשר לעשות עם הקלטות...

בשבועיים לפני ר"ה באומן בשנה האחרונה, היו מידי יום ריקודים בליווי כלי נגינה אחרי וותיקין, בלי הגברה מלאכותית. כך נוצר מצב בו בבוקר, ללא הגברה, רוקדים במשך שעה וחצי ברציפות אנשים מכל הסוגים והחוגים ומרגישים שמחה עצומה לאורך זמן רב, יותר מאשר לקול צלילי מוזיקה רעשנית מתועשת המושמעת בזמנים אחרים. האם יש כאן בעצם איזו תובנה בתחום?

ר' נתן דוד אטינגר: המסקנה היא שהאיכות מדברת. בסופו של דבר, ניגונים אמיתיים מדברים בעד עצמם. בדיוק כמו שאם ישקו מישהו במשקה משכר והידיים והרגליים יצאו מאליהם בריקוד, העיניים יישארו כבובות והעצבות שלו תישאר בדיוק אותו דבר, כך גם המוזיקה המודרנית והרועשת, איננה יותר מאשר השפעה חיצונית על הנפש ולא באמת מחלחלת פנימה.

אך אם אותו צעיר יתחיל להקשיב למוזיקה אמיתית וטהורה, כלים אמיתיים - כינור או קלרינט וכדומה, ללא השפעה אלקטרונית חיצונית, זה יחלחל אל פנימיות הנפש וירומם אותו לפסגות רוחניות חדשות.

**ר' נתן דוד אטינגר:
אין נגינה בלי
עבודת ה', ורק
כשניגון קשור
ובלול יחד עם
עבודת ה' יש
בו באמת את
המאפיינים של
ניגון איכותי**

האיש השקט שרבים מחסידי ברסלב
חייבים לו תודה • הסיפור שמסתתר
מאחורי 'סעודות החסד' שהכניסו
ליהודים רבים את אורם של השבת
והמועדים - נחשף! • הצניעות היתרה
והדאגה לכל אחד בהשתדלות מיוחדת
למען כשרות המאכלים • מאחורי
הקלעים של הפרויקט שמנהל ר' גלעד
אטש באומן • ובעיקר: הבשורה החדשה
והמיוחדת שמגיעה מכיוון הכנסת
האורחים 'נחל נובע' - כשרות מהודרת
שתלויה רק בנו!

נחמן גלינסקי

אבקשה

מעצמה

של איש אחד

רוך, הוא אברך יקר, אחד מאנ"ש.

ביום חורפי אחד, בלי שום סיבה הוא סיים להתפלל מעריב בשטיבלאך, ולפתע תקף אותו געגוע בלתי מוסבר, משהו שבער בו מכף רגל ועד ראש.

הוא הרגיש שהוא באמת רוצה להיות עכשיו באומן אצל הרבי, להתרפק על מצבת האבן ולשפוף את ליבו, לחמם את ליבו הקפוא באש הנצחית שבוערת שם.

הוא חזר כדרכו הביתה שם הציע את געגועיו וביקש לצאת לדרך כבר לפנות בוקר...

הדברים נפלו על אוזן קשבת, מעט המטלטלים נארוזו, טלפון מהיר לסוכן הנסיעות והנה, הוא מוצא את עצמו בדרך לשדה התעופה, אל חמדת לבבו.

לפני תפילת הדרך, ביקש ברוך לאכול משהו כדי להדר ולסמוך ברכת שהכל לתפילת הדרך, והכניס את ידו לתיק כדי להוציא משהו אכיל, אך אוי ואבוי! הוא תופס פתאום כי הוא שכח ליטול עמו צידה לדרך, לא מזונות, לא המוציא ואפילו לא 'שהכל', משהו, סוכריה לרפואה...

ברגעים הראשונים הוא נכנס ללחץ וחשב לבקש מהנהג שייקח אותו הביתה בחזרה, מה לעשות, הוא לא מלאך. באומן בתקופת המלחמה אין איפה לקנות אוכל, אולי רק במלון, במחיר מפולפל שאין ביכולתו לשלם, כמה כואב... אבל הוא לא רואה ברירה אחרת.

לפתע הוא נזכר, 'הרי באומן מחלקים את הסנדוויצ'ים של גלעד', מקסימום נאכל שבוע שלם רק סנדוויצ'ים, העיקר להגיע לרבי.

ברוך אכן המשיך בנסיעה, התעלה והתקדש וכבר חזר אלינו כדי לספר את הסיפור שלו ודומה שיש מאות שיכולים להזדהות עמו.

כמו בכל מקום בחו"ל, גם באומן אספקת האוכל הכשר מצומצמת מאד, וכל מי שלא התארגן מראש בצורה מסודרת עלול למצוא את עצמו רעב, ולא במליצה.

לכאן נכנס איש החסד, ר' גלעד, והקים את הפרויקט החסד הגדול עם שני ידיים ולב חם לעזור ולהציל יהודים.

המוני חסידי ברסלב חייבים לו שעות של תפילה ולימוד בציון, ויהודים רבים אף חייבים לו את כל יהדותם, שבת יום טוב חגים והזכות לאכול אוכל כשר בכלל, אך בל נקדים את המאוחר.

בואו ונצא יחדיו לסיור מאחורי הקלעים ב'מעצמה של גלעד', מטבח בסדר גודל שלא היה מבייש קייטרינג גדול ומתנהל כל כולו על ידי, יהודי אחד!

•

איך הכל התחיל

לפני קרוב לעשרים שנה, התקרב ר' גלעד לאורו של הרבי ומצא את עצמו באומן.

אחרי שהשתטח לראשונה בחייו על הציון הקדוש וסיים את עשרת המזמורים הוא הרגיש שהוא צמא וניגש לברז כדי למלא כוס מים, אך הנוכחים במקום הזהירו אותו כי המים באוקראינה מזוהמים. 'לך לחנות הסמוכה, רבע שעה הליכה בלבד, שם תוכל לקנות לך בקבוק מים', הם הציעו לו.

גלעד לא האמין למשמע אוזניו, מה נשתנינו מכל אומה ולשון שלא יהיו מי שתייה ראויים לעמך ישראל חפצי רצונך?!

הוא הסתובב בין הנוכחים, אסף מהם כמה עשרות גריבנות וכשחזר מהחנות ה"סמוכה", הוא הגיע עם כמה מיכלים של מים לכל הציבור ולא רק בקבוק קטן לעצמו.

הכל הסטודיה

עד מהרה, הלך העסק והתפתח, במהירות האור...

פה ושם גלעד החל לאפות עוגות לציבור, השיג פירות טריים בכמות יפה, לעיתים היה ניתן לראות קוגל 'אמית' בשבת באומן (!) כולם שמו לב שמתחולל פה מהפך של ממש, כאן נבנית לה 'הכנסת אורחים - אומן'.

בתקופה הראשונה, החל גלעד עם הגשת האוכל בנסיעות

הקבועות ב'זמנים', חנוכה, שבועות ור"ח ניסן, בהם היה מעמיד סירים על האש ומגיש לכל מאן דבעי סעודות שבת כיד המלך.

במטבח מאולתר היה גלעד מקלף, חותך, מתבל ומעמיד על האש, את המרק של שבת, ליהודים רבים שבלעדיו יילכו לישון רעבים בליל יום טוב... את האוכל המוכן היה סוחר בעזרת חברים, ובסופו של תהליך עומד ומוזג לכל אחד בצלחת, מתענג על האור שנשפך על פני האנשים הרעבים.

גלעד, מה ההכשר?

את השאלה הזו שמע גלעד לא פעם ואף לא מאות, אלא אלפי פעמים! בענוות חן הוא משיב לכל שואל, בסבלנות אין קץ: הדגים משיינר, התבלינים מהארץ, את המיונז הכנתי לבד, ואילו הפיצוחים נבדקו שהם אינם קלויים ומותרים לאכילה ללא חשש...

גלעד מבין את החשיבות של כשרות המאכלים ובתוך מגבלות האפשר הוא מנסה להגיש לציבור את ההכי כשר שניתן להשיג באומן. ככל שניתן הוא מנסה 'לייבא' מוצרים מארץ ישראל, להכין לבד, ולהשלים כפי הנצרך בהכשרים הכי מהודרים שהוא מצליח.

את המידע הזה הוא לא שומר לעצמו, מי שרוצה לאכול רק מוצרים מכשרות הבד"ץ העדה החרדית מקבל מגלעד פירוט מלא מה בשבילו, ומי שאוכל בכל אופן הכשרים אחרים, מקבל את מה שהוא מבקש. כל אחד לפי עניינו.

גם במטבח פנימה, עובד גלעד שעות נוספות כדי לבדוק כל דבר בשבע בדיקות, לברור, לנפות ולשמור שלא ייכנס שום דבר אסור פנימה. לתת לאנשים את הכי טוב שיש, משובח וכשר ככל שניתן.

כמה עולה דריך?

השלב הבא בהתפתחות הכנסת האורחים הגיע בדמות סנדוויצ'ים טריים מדי בוקר.

בבוקר הראשון הגיע גלעד כשבידיו שני שקיות עמוסות בלחמניות, טריות וממולאות בחביטות וירקות והניח אותם על השולחן.

אנשים הסתכלו מרחוק ואף אחד לא ניגש. גלעד לא הבין מדוע...

'כמה זה עולה?', זרק מאן דהו שאלה לאוויר. לא הייתה הווה אמינא בכלל שמיהו יחלק בציון כריכים טריים לגמרי בחינם... וברגע שהתברר כי השקית מיועדת לחלוקה חינם, תוך כמה שניות לא נותרה בה אפילו לחמנייה אחת לרפואה.

מאז ועד היום, כבר חולקו אלפים רבים של סנדוויצ'ים, אפשר להסתכל ולראות בציון כמה אנשים מחכים להם בכיליון עיניים ויודעים שאם הם לא ישיגו אחד כזה הם יישארו רעבים כל היום, על כל המשתמע...

את הכריכים מכין גלעד בעצמו, מנפה את הקמח, חותך את הירקות ואופה את הלחמים, אורז, מדביק ו... מגיש בידיו לכל אחד: לשובע!

אה, היום זה חנוכה!?

ועכשיו, יש לנו סוד לספר לכם...

האם ידעתם שגלעד הוא לא רק איש חסד, אלא גם מפיץ גדול?

לא, זהו איננו סוד שבאומן של היום מסתובבות 'נשמות' רבות, יהודים בכל מיני דרגות, כשלחלקם יש אפילו התמודדות עם אכילת אוכל כשר, רח"ל.

לתוך הוואקום הזה נכנס גלעד. כיום, יודע כל יהודי רעב מתושבי אומן כמו גם אורח מזדמן שהגיע מבאר שבע ועד קרית שמונה, כי בכל יום אחה"צ או בערב מחכה לו ארוחה חמה ללא כל עלות. הוא לא צריך לחפש ולבקש

הכנסת האורחים.

ולמען האמת - ההצלה הייתה כפולה ומכופלת. אם עד היום היה צורך נואש בהכנסת האורחים של גלעד, הרי שכעת, עם טלטולי הדרך המפרכים, ועם השהות שמטבע הדברים הפכה לארוכה יותר - הצורך הנואש בהכנסת האורחים של גלעד רק הלך והתגבר.

ולמרות הקושי, למרות העלויות העצומות, גלעד לא עצר. לא רק כשמדובר בעלויות עצומות הוא לא עוצר. גלעד כבר התמודד עם קשיים גדולים בהרבה...

כששריפה איומה פרצה, וכילתה את כל המטבח שגלעד בנה, מעוד שקל ועוד שקל שקושש בעמל רב. כשכל המכשירים היקרים להכנת הארוחות ההמוניות עלו בעשן, ויצאו מכלל שימוש - התגבר גלעד מעל החורבן, והתחיל הכל מחדש...

אולי רק אז הבינו החסידים במה מדובר, והחלו לעזור לו במעט...

במאמץ אין סופי הוא דואג לעוד מצרך ועוד מצרך, מברר על אנשים שטסים מהארץ ומבקש מהם אבקת קקאו או שמרים לאפייה, הכל כדי להאכיל את הציבור במאכלים הכי איכותיים, בטעם מוכר, ובעיקר - בכשרויות מהודרות.

גלעד לא מקבל משכורת, ולא עובד לפי שעות. במהלך היממה כולה, עשרים וארבע שעות שבעה ימים בשבוע הוא נמצא סביב הכנסת האורחים. בימים ובלילות, בימי חול ובשבתות. תמיד הוא עוסק בבישול או הגשה, בתבלון או חלוקה.

הכל במטרה אחת, שכל

מאנשים כסף לקנות ארוחה במלון, ואף לא להסתמך על שאריות שאנשים השאירו בדירות בתום הביקור באומן... אולי אפילו ללכת לחפש לקנות אוכל, כשר יותר או פחות ח"ו...

הוא יודע שמחכה לו אוכל חם וכשר במאור פנים קרוב לבית, ותחשבו מה זה עושה לו בלב.

מלבד זאת, גלעד לקח על עצמו לדאוג בכל חג ומועד להביא לאנ"ש צרכי חג. בחנוכה תראו בציון סופגניות, בט"ו בשבט מגוון של פירות משובחים מארץ ישראל, בפסח מצות וד' כוסות. וכן הלאה.

לא אחת, ניתן לראות יהודים שנכנסים לציון ונזכרים: 'אה, היום זה חנוכה...' לפעמים בזכות דברים קטנים כאלו מגיע אור חדש של קדושה לנשמות צמאות מה שמחזיק אותם בדרך ה'.

שבת אצל הצדיק

יהודים רבים ביניהם יהודים רחוקים, שמגיעים לאומן לשבת קודש נפגשים בתופעה המיוחדת שאין לה אח ורע. באומן הנידחת, מרחק אלפי קילומטרים מכל מקום יישוב יהודי מוגשים לכל דכפין סעודות השבת ערב ובוקר וצהריים...

אנו מכירים את השבתות במירון, בהכנסות האורחים של המשולחים בארה"ב, אבל שכאן בעיר האוקראינית הרחוקה תהיה הסעדה בכזה שפע?

בכל שבת נהנים מכך עשרות יהודים שאין להם משהו אחר, מהם משפחות מקומיות רבות, שאלמלא האוכל הזה היו נאלצים לאכול פיתה וטונה, כפשוטו ממש...

מלבד זאת, ישנם יהודים רבים שכאמור לעיל, זוכים לטעום את טעמה של השבת רק בזכות הזמירות והשולחן השבתי שגלעד הכין להם, עוד נקודת אור בתוך החושך והגלות בה אנו נמצאים.

עלויות לא רגילות

בהמשך הכתבה נפגיש אתכם עם כמה נתונים ומספרים מדהימים, מתוך המשרד של גלעד.

כשמסתכלים על עלויות מערכת החסד הזו ניתן לחשוב שהבעלים שלה הוא לא פחות ממיליונר...

תפעול הכנסת האורחים עולה מעל מיליון שקל בשנה. ואת הכל משיג גלעד מאנשים טובים שמבינים את הזכות. אין לו תורמים כבדים ולא ספונסורים, במשך השנה כולה הוא מתאמץ, מוסיף שקל לשקל, דולר לדולר וגריבנא לגריבנא - והכל יוצא מהמטבח, ונאכל על ידי ציבור השוהים באומן.

תחת שריקות הטילים הרוסיים

גם כשהמלחמה פרצה באוקראינה ועלות חומרי הגלם התייקרו לאין ערוך, המשיך גלעד למסור נפש.

כשפעילויות אחרות נסגרו באומן בגלל ההתייקרות הגדולה כל כך, המשיך גלעד במסירות נפש לתפעל את

קצת נתונים...

כשמדובר על מפעל החיים של גלעד, אולי כדאי להתבונן בכך דרך רזולוציה של מספרים, כדי לכמת במעט את מה שגלעד חולל בשנות פעילותו...

הנה מעט מספרים, לקרוא ולא ולהאמין...

שנות פעילות הכנסת האורחים: **20**

כמות הסנדוויצ'ים מידי יום: **200-300**

(כפול 365 ימים בשנה, כפול 20 שנה...)

כמות הארוחות המבושלות עד היום: **23,158**

(בנוסף, בכל ארוחה מוסיף גלעד **100-150**

לנטילת ידיים, כעת עשו לבד את החשבון...)

עלות תפעול הכנסת האורחים מידי שנה:

1,200,000 ₪

(כן כן, שבע ספרות, ובמילים: מליון ומאתיים אלף שקלים מידי שנה!)

עלות הכשרת המטבח והתאמתו לכשרות העדה

החרדית: **400,000 ₪**

פניות שנתיות למוקד הישועות: **1,500**

מי שמגיע לאומן, לא משנה מי הוא ומה הוא, לא יהיה רעב. לא יצטרך להתעסק באוכל במקום לנצל את הזמן היקר כל כך במקום המוכן לרבינו מששת ימי בראשית לעסוק בתיקון העולם לדורות.

כחלק מהמאמץ האינסופי לכסות את העלויות העצומות שהכנסת האורחים טומן בחובו, פתח גלעד 'מוקד ישועות', וגם כאן מתגלה מסירותו. כאשר סביב היממה כולה הוא נמצא בציון לכל בקשת תפילה, מעתיר בעצמו עבור התורמים ששלחו שמות לרפואה או להצלחה...

כעת, הגיע הזמן שלנו להכיר טובה לגלעד. לתמוך בפרויקט האדיר שלו, ולהיות חלק מהכנסת האורחים הגדולה ביותר בחסידות ברסלב.

הבהרה נחוצה:

כאמור בתוך הדברים, גלעד משתדל ומתאמץ להביא לציבור את הכשרות הכי מהודרת שעולה בידו במגבלות התקציב והאפשרויות בשטח, רבים מהתבשילים מיוצרים במטבח שלו בפיקוח אישי ומדוקדק שלו על כל המשתמע מכך.

כל מי שמעוניין לדעת את רמת הכשרות המדויקת של כל מוצר מוזמן לברר אצל גלעד שבודק בעצמו כל דבר ושמח לענות על כל שאלה.

אין לראות בכתבה זו הכשר על אדם זה או אחר, וכל אחד ינהג כפי הוראת רבותיו בהקפדה יתירה!

רוצים גם אתם
כתבה מקצועית ומרתקת
שתרתק את הקוראים
ותעביר את המסר שלכם בצורה ברורה ונעימה?
רוצים כל סוג של תוכן או עריכה, כולל תמלול
תרגום קלדנות הגהה ועוד?

יש כתובת!

פנו כעת למכון כתובת:

02.330.1995

A023301995@GMAIL.COM

ובירורים אצל ידידים - מהיום יחכה לך ארוחה בכשרות מהודרת בהשגחת העדה החרדית!
מדובר בבשורה היסטורית בכל קנה מידה!
הכנסת האורחים המרכזית באומן, הכנסת האורחים המשביעה כל יהודי המגיע לאומן באמצע השנה - מתעטרת בכשרות המהודרת שכולנו סומכים עליה!
אשרינו!

ורק לפני שנצא לריקוד, בואו נעמיד דברים על דיוקם:
גלעד חושק בכל מאודו לעשות ככל שביכולתו עבור באי הציון הקדוש. גם את העברת המטבח לכשרות העדה החרדית הוא חפץ לבצע לטובת תיכף ומיד.

אבל זה לא בא ברגל. הכשרת המטבח כפי תנאי הכשרות של העדה החרדית ומימון משגיח כשרות צמוד לשנה הראשונה עד ביסוס המטבח במתכונתו החדשה עולים הון תועפות.

מעבר למחזור השנתי הרגיל שעומד כאמור על מאות אלפי דולרים, הרי שעלות פרויקט העברת המטבח להשגחת בד"ץ העדה החרדית עומד על מאה ועשרים אלף דולר.

זה הרבה עבור אדם אחד, אבל זה כלום עבור כלל חסידי ברסלב.

כעת, הגיעה ההזדמנות שלנו. לתמוך במפעלו העצום של גלעד, ולהיות חלק ממהפכת הכשרות באומן - המהפכה שתביא למצב המיוחל בו לכל יהודי יהיה מה להכניס לפה בהגיעו לאומן ובשהותו בציון.

ועכשיו, נקודה נוספת חשובה.

גלעד, כמו רבים מאיתנו היה מעדיף להגיש את האוכל במקום מסודר, שהציבור יוכל לשבת בשקט ולאכול ולא בהיכל הכהנים או בשטח הציון שלא מתאימים למטרה זו. אם נעזור לגלעד להתבסס גם המטרה הזו כבר תהיה בהישג יד, ואולי בקרוב נוכל להיכנס לחדר אוכל מיוחד, רחב ידיים ובהשגחה של 'העדה החרדית', משהו שאין בשום מקום בעולם!

נדמיין לרגע את המציאות המרנינה מחכים עבורינו בכל שעה סנדוויצ'ים בכשרות מהודרת שכולנו סומכים עליה, ארוחות מבושלות מעת לעת, סעודות שבת ברחבות - והכל ללא שום תמורה, לנו נשאר רק לרוץ לארנק ולהיות חלק ממהפכה.

וכעת, לאחר שזכינו להיות חלק,

בואו נרקוד!

ת גלעד אטש כולם מכירים. אין מי שלא יודע מי הוא היהודי עם הכיפה הלבנה הגדולה שמביא מידי כל כמה שעות אוכל מזין וטעים לכלל באי הציון הקדוש, שלא על מנת לקבל פרס וללא שום צלולים.

מסירות הנפש של גלעד, הקביעות שלו במשך עשרים שנים של האכלת באי הציון, מרגשת.

גלעד הוא לא טבח או אופה, הוא גם כתובת טבעית לכל שאלה. גם שאלה שכל אחד אחר היה אולי נעלב ממנה, אבל אצל גלעד היא מובנת מאליה, ובסבלנות ואורך רוח הוא מתייחס אליה...

יהודים יראי שמיים שמקפידים על כל מה שהם מכניסים לפיהם, ואף בשהותם בחו"ל מקפידים שלא להקל בכי הוא זה בענייני כשרות המאכלים - יודעים כי אין שום מניעה לשאול את גלעד.

אולי אחרים היו נעלבים, אולי אפילו היו כועסים 'תגיד תודה שנותנים לך אוכל בחינם', אבל גלעד לא. גלעד עונה בסבלנות, מסביר מהיכן הקמח ומהיכן השמרים, זה הובא מהארץ בהשגחה פלונית, וזה נקנה בחנות מקומית באומן ומופיע ברשימה הרשמית של הכשר פלוני ככשר לרכישה מקומית...

מי שמכיר את גלעד, יודע שמדובר ביהודי של מסירות נפש, לא רק בהאכלת יהודים, אלא גם בחלק הרוחני, הכשרותי - שהאוכל יהיה הכי טוב שאפשר, הכי כשר ומהודר.

לכן, בסבלנות אין קץ נותן גלעד את המידע המלא לכל פונה, במאור פנים ונפש חפצה.

ולכן, מבשר גלעד לכלל הציבור את הבשורה המרעישה והמטלטלת הבאה:

הכנסת אורחים 'נחל נובע' עומדת להתעטר בתעודת הכשרות של בד"ץ העדה החרדית!

כן כן, מהיום והלאה, כל ברסלב'ר חסיד ללא יוצא מן הכלל - יוכל לשבוע באומן מאוכל בהכשר מהודר ובהשגחה מדוקדקת ממטבחיו של גלעד!

גם אם זכית לשמור על גדרך גם בשהותך בחו"ל, ואינך מוכן להתפשר כמלוא נימה על שום פרט ופרט - יהיה מוכן עבורך אוכל בשפע במהלך השנה כולה!

גם אם עד היום נאכלת מנקיפות מצפון על כך שדווקא אצל רבינו אין לך ברירה אלא להסתמך על רשימות מעורפלות

אבקשה

באמצע הדבקות בסעודת ראש השנה,
בסעודת שחרית שאחרי ההתבודדות
בציון וכשנרצה לקנות לעצמנו משהו
לטעום בדרכים הארוכות - אנחנו צריכים
לשים לב לכמה דברים חשובים // בשיחה
מיוחדת מארץ המגף חושף מומחה
הכשרות העולמי הר"ר שמואל שטרנפלד
שליט"א מחשובי חסידי ברסלב המלווה
את כשרות המטבחים והמאכלים של
הקיבוץ עשרות בשנים את המציאות
הכשרותית בחוץ לארץ ובגילוי לב עונה
על כל השאלות // מה עושים כשנמצאים
במדינה רחוקה ואין חנות כשרה באזור?
איך מטפלים בדגים בעייתיים שקונים
בשוק? האם מותר לשתות מיצים טבעיים?
ועוד ועוד // זהירות משתלמת

י. הכהן

אבקשה

אזר בהירות

לו, ר' שמואל? אפשר לתפוס אתכם לכמה דקות שיחה? כך החלה שיחת הטלפון המרתקת שקיימתי עם הר"ר שמואל שטרנפלד מנהל מחלקת התולעים ומראשי המפקחים ואחראי מרכזי במערכת הכשרות של בד"ץ העדה החרדית והמפקח הראשי על המטבחים מטעם הבד"ץ באומן עשרות בשנים.

ר' שמואל שנמצא כעת בעיצומו של סבב כשרותי באיטליה לצורך בדיקת מפעלי הפסטה המפורסמים, מצא עבורי כמה דקות פנויות בין ביקור במפעל אחד למשנהו. תוך כדי נסיעה בין הריה המוריקים של מדינת המגף.

האמת, בתחילה חששתי ששיחה משמעותית כל כך, עדיף היה שתיעשה פנים אל פנים במשרד ממוזג, אך עד מהרה התבדיתי. ר' שמואל שוחח עמי ברהיטות ויישוב הדעת ושלף במהירות את הנתונים והעובדות, בבהירות וחדות, כמי שרואה אותם כעת למול עיניו... החל בפירוט ארצות המקור של דגי הדניס, עובר בארצות הסלרי האמריקאי ושאר סוגי העלים ועד למפעלי השתייה הענקיים הפרוסים ברחבי העולם.

למול עיני נפרשה מציאות כשרותית מורכבת מאד, והבנתי שלטובתי האישית כדאי לשים לב מהיום שבעתיים על כל מה ש(לא) ייכנס לפי, בפרט כאשר אני בדרכי לרבינו הקדוש הנהר המטהר ובימים נוראים אלו הרי שהזהירות תגדל שבעתיים.

פרויקט בסדר גודל

'קודם כל', מבקש ר' שמואל להבהיר. 'כל המידע הקיים ברשותי, הינו תוצאה של עשרות שנות עבודתי בתחום הכשרות, ומצוי מאוד בנעשה בכשרות המאכלים בעיר הגעועים אומן המרוחקת מכל מערך כשרות מבוקרת, ובדברי אלו אני אף פונה לצרכני הכשרות המהודרת שנוסעים לרבינו הקדוש ומבקשים לדעת כיצד לנהוג מחוץ לבית, כשלא תמיד ישנו בנמצא ההכשר אותו אנו אוכלים בדרך כלל'.

מהי ההיסטוריה הכשרותית באומן, ומהם המורכבויות של פרויקט כשרות בסדר גודל שכזה?

באוקראינה הכל מורכב. צריך להקים מערכי כשרות אדירים, לעשרות אלפי איש בו זמנית, כשהכל מיועד

לתקופה קצרה, בערך שבוע ימים. מה שיוצר קושי מיוחד מכיוון שאין רצף והמשכיות של הפיקוח בהמשך השנה.

ועוד נקודה, בדרך הלצה, אומרים שבאומן לא קיים המושג 'פג תוקף', בדרך כלל לא מתייחסים לתאריך התפוגה... בעוד שבעולם כש'פג התוקף' בקופסאות שימורים ותבלינים, אף אחד לא ייגש לזה, אך באוקראינה כל פריט שנשלח מהארץ עם הקושי הכרוך בכך הופך ליקר המציאות וממילא כל מה שנראה ומריח טוב יחוסל במהירות, ובאם היה מדובר ב'תוקף' של המוצר בלבד החרשתי. אלא שהדבר מעיק גם לגבי מכשולות בתולעים, אז נגרמות בעיות גדולות יותר.

מלבד זאת, השגחה על מטבחי ענק בתקופה לחוצה זו של ימי ראש השנה, שבת ויו"ט, יוצרת בלאגן גדול, הכל מורכב.

ובכל זאת, כשהגענו לפקח על הכנסת אורחים של שיינר, דרשנו ודאגנו לכך שהסטנדרטים שם לא יפלו מהמציאות בארץ ישראל. לראשונה הובאה למקום, נפה חשמלית לקמח, ומכונת ברירה לאורז וקטניות, ובד בבד הקמנו רשימה של מוצרים מושגחים שיש לייבא מאר"י וארצות שונות בעולם, למרות העלויות הגבוהות של השילוח וכל הכרוך בכך.

כשהתחלנו אצל שיינר לדוגמא, לפני כעשור, היינו צוות של ארבעה משגיחים, שבקושי השתלטו על המערכת... אך מאז, לאחר השקעה רבה בהדרכה והקמה של מערכת כשרות מותאמת, בשיתוף פעולה מפליא מצד הנדיבים ובניצוחו של המנהל היקר ר' אליעזר קרליבך, החלו העניינים לזרום. ומאותו צוות קבוע, נותר בשטח המשגיחי המומחה ה"ה ר' יהושע קלפהולץ הי"ו שעוסק בתחום בבקיות רבה, וברגעים אלו כבר נמצא באומן, בין סירי הענק, שוקד על הכנת המאכלים לקראת הקיבוץ הקדוש.

זאת, מלבד המצלמות שמרשטות את המטבחים, כך שחוץ מהמשגיח הצמוד שנמצא שם, הצוות בארץ ישראל בוחן את המצב בשטח בכל רגע נתון.

מה הסיבה ששום מערכת כשרות גדולה לא ששה לתת כשרות למטבחים בחוץ לארץ?

הסיבה הראשונה היא, המורכבות. אינו דומה מטבח שנמצא פה קרוב, לשם אפשר להזמין ברגע מוצרים בתכלית הכשרות, אין מחסור, בעיות לוגיסטיקה ושפה. פה הכל נוסע כמו שצריך. מה שאין כן, בחו"ל קשה להגיע לסטנדרטים כשרותיים כמו בארץ.

אך למרות זאת, ישנם ארגוני כשרות שנותנים בבתי מלון בחו"ל לחופשות, ואפילו לימי הפסח. צריך לדעת, שזה דוחק גדול. בית מלון שכל השנה הוא

ללא השגחה, ויש רב המכשיר רק לכמה שבועות, קשה מאד לשנות ולבנות הכל מחדש, להשגיח על כלים חומרי גלם ומוצרים. זה לא סתם שמערכת הכשרות של העדה"ח לא נותנת הכשר למלונות ואירועים בחו"ל. דבר

המאכלים

והאורח ינהג כ'מנהג המקום', ויש לו על מה לסמוך, אך במקום בו אין בנמצא קהילה חרדית מבוססת וותיקה אין לסמוך ללא בירור אצל גורם מקצועי ומעמיק עליו היינו סומכים גם באר".

ישנם רבנים מקומיים שהם אולי אנשים כשרים וכו', אך עדיין, זה לא אומר שהם בקיאים בכל נבכי הכשרות שהיא תורה שלמה בפני עצמה, ודורשת ידע ופרקטיקה וגם יכולת ביצוע וניהול כראוי, מה שמשפיע בוודאי על רמת הכשרות והחששות שעלולים לצוץ בכל רגע. יש מקומות שהרב הוא גם המכשיר וגם המשגיח, המזכיר והגובה, אין לו גב מאחוריו וצוות רבני כמו ב"ד, אגף כשרות וכו' שיושבים ומבררים כל בעיה ושאלה שצצה בכל עת ורגע. ב'העדה' וכך בכל מערכת כשרות רצינית, יש עשרות רבות ועד מאות משגיחים(!), כמו גם נסיון וידע של עשרות שנים, בכל התחומים.

מתוקף תפקידי, אני מסתובב הרבה בחו"ל, בקהילות ובמקומות רבים, ולעיתים אני מוצא מכשולות עצומות שנגרמות מרבנים שיש להם חוסר מודעות, אף כי ברוב המקרים הם פועלים בתום לב, אך מאחר ואינם בקיאים בנבכי הכשרות וחומרי הגלם, עלולים לצאת תקלות גדולות מתחת ידם.

הייתי פעם במטבח הכנסת אורחים בארצות הגולה, אשר לא אפרט את שמו. רק אגיד בהירות כי זהו אתר אליו מזמינים יהודים רבים, מתוך הרגל נכנסתי למטבח, שם אני מסתכל על השיש ומגלה כיכר לחם עם אריזה מקומית... שאלתי מה זה? והם מיד התנצלו והזהירו אותי שלא אוכל מזה... הייתה זו פת עכו"ם, פת פלטר! וזו רק דוגמא למה שעלול להיות. אני לא דן אותם, יש להם קשיים אובייקטיביים, אין להם זמינות של חומרי גלם כמו בארה"ק, אבל אני עצמי ברחתי משם...

מערכת כשרות עולמית

אנשים לא תמיד מבינים מה ההבדל בין מערכת כשרות ממוסדת ומסודרת לבין השגחה מקומית. למערכת גדולה יש כמה יתרונות קריטיים, דבר ראשון, ה'ידע'. מערכת כשרות שקיימת במשך שנים רבות יש לה את המידע הדרוש, מחקרים מקיפים, אישים ועובדים שבכל תחרות מקצועית יקבלו תעודת דוקטורט של ידע מקיף, במוחם טמון היסטוריה שיכולה למלא ספרייה שלמה בנושא חומרי גלם ותהליכים שונים הנוגעים לקווי ייצור ענקיים אף המורכבים ביותר, סוגיית החרקים והתולעים, ושיטות ריגול ומעקב אחר בעלי המפעלים והמשקיעים, ומה לא.

כל שאלה, בכל עניין, עוברת מיידית לצוות רבנים מומחים שיושבים בכבוד ראש על המדוכה, הנתונים מגיעים מהשטח, התמונות והעדויות, והרבנים מצליבים אותם עם הידע הקיים, כך מתקבלות הכרעות מוסמכות ובהירות שמצילות יהודים רבים ממכשולות חמורים, המטמטמים את הנפש, אותם מומחים - ביצירתיות - ימצאו גם עצות וראיונות מחוץ לקופסה המצילות ממון רב.

אך גם אחר כך, כשכבר יש את הידע הדרוש, צריך שיהיה

כזה נעשה רק כשמשכנעים שיש היתכנות ממשית להגיע לאותה רמת מקצועיות כמו בארץ, וגם זה רק כשיש ביקוש גדול מהציבור.

לא אכנס לתחום העדין הזה. אך עלינו לחזור ולשנן לעצמנו שהכשרות ואיסורי דאורייתא הכרוכים בכך אינם 'מצוות התלויות בארץ', עליהם יש להקפיד רק בארץ הקודש. כל אחד מאיתנו, כשם שהוא מקפיד בארה"ק על סוגי הכשרים

מתוך הרגל נכנסתי למטבח, שם אני מסתכל על השיש ומגלה כיכר לחם עם אריזה מקומית... שאלתי מה זה? והם מיד התנצלו והזהירו אותי שלא אוכל מזה... הייתה זו פת עכו"ם, פת פלטר!

ידועים, על אחת כמה וכמה בחוצה לארץ, ששם המציאות מורכבת פי שניים ובפרט באוקראינה שהמציאות קשה עוד יותר.

זה ברור, כשיהודי בא לאנגליה למשל, הוא יברר מה אוכלים יראי ה' בקהילות החרדיות, ועל מה הם סומכים,

זהירות מופלגת. בבדיקת הבצלים אצל שיר באומן

חרקים מצויים. בבדיקת נקיות החסה במצרים לפני 18 שנים מטעם ועד השמיטה

הרה"ח ר' רחמים נימי שליט"א
(בני ברק - צפת):

השילוב של ציבור איכותי, תפילה בכח והתלהבות בנוסח עדות המזרח, האיכות הגבוהה ברוחניות וגשמיות שבמתחם בני התורה.

הרה"ח ר' יחזקאל ששון שליט"א
(בני ברק):

פשוט צירוף של ישוב הדעת בלינה וכן עם תפילות בהתעוררות והתלהבות באופן שריגש אותי ביותר.
וכן השמחה והאחדות באופן נפלא ביותר - שבוע של רוממות.

הרה"ח ר' בצלאל נהרי שליט"א
(ירושלים - אלעד):

התפעלות מהאור של התמימות והפשיטות של רבינו הקדוש החוסף שם, הבערה בתפילה, הישוב הדעת ונקיטת הדעת, הקיבוץ של הציבור האיכותי, השמור, כל שהות באופן אחרת.

הרה"ח ר' מאיר משמרת שליט"א
(ביתר):

היחודיות של האהבה שבמתחם בני התורה והציבור האיכותי שבבני התורה והעליות שנמכרות באלפי דפי לימוד וכן הקרבה לציון הקדוש והתנאים המעולים ברוחניות וגשמיות ממש נדירים ביותר וגרמו לי התפעלות מיוחדת.

מודעה רבא לאודייתא!

שהגנו דוצים לעשות
ספדיה גדולה
לספדי קודש

נדיבים שדוצים
לזכות בעניין
יש להתקשר
0533125758

המוניין שלכם בוקע רקיעים

הגנו לבשוד לציבור הקדוש שבעזרת קל עליון כמוידי שנה
יתקיים השנה בימי ראש השנה בעיד הגעגועים אומן

המוניין המיוחד לתפילות ראש השנה

ביראה והתרומויות בשמחה וחיות

במקום הקבוע והמדויק בבית המדרש שבמתחם
הצימרים הסמוך לציון
(הנראה ממדפסת הציון הקדוש)

הציבור הק' מוזמן לבוא בצוותא כאיש אחד בלב אחד זקנים עם נעדים
לתפילה בכח ובהתלהבות בדיבור ואהבת חברים

כדי שנדע להיערך בהתאם מחיר מיוחד למזמינים מקומות עד כ"א אלול

נציג ראשי: ר' יהודה מלכה 0583200148

ירושלים: אחיה פינטו	בני ברק יהודה מלכה
בית שמש: ישראל בארי	אלעד: יוסף נחמן שיטריט ויעקב ישראל
צפת: אלעזר טבילה	רכסים: עמוס בזובזה
הר יונה: אהרן נימני	ביתר: מרדכי נעימי
מודיעין עילית: יצחק לינסקי	עמנואל: ד יצחק נעימי

בעניין החבורות וההתכנסויות באומן תבוא הודעה נפרדת בעז"ה

כמו"כ הגנו להודיע
מי הכרטיסים לסעודות בצוותא - שפורסם בשבוע העל"ט
הולכים ואוזלים !!! הודרוז להירשם !

קו החברים הארצי § 03.648.77.22 § מיוחד מרתק ומחבר

עשרות איסורי דאורייתא. יחד עם הגאון האדיר ר' יעקב בלוי מדייני העדה"ח בבדיקת חסה מגידול נקי

אפילו אם אנחנו מדברים על מטבח שהאחראי עליו הוא בעל המאה ובעל הדעה, והוא יהודי יר"ש, אף שידוע הכלל, שבבית הפרטי של יהודי כשר אפשר לסמוך ולאכול. אך בזירה ציבורית, באולם, במלון הכל נעשה מורכב. ולפני

כשכל הנידון הוא אוכל פחות טעים או אולי תשלום של עוד כמה שקלים מי יכניס את עצמו לסכנות וחששות שכאלו?!

שנחשוש שהיהודי משוחד או מורה היתר לעצמו מחמת חסרון כיש, עצם המציאות של מטבח ציבורי שמוציא מנות בכמויות גדולות, ובפרט, אם מסתובבים שם עובדים גויים, הכל מורכב הרבה יותר.

בדרך כלל בעה"ב בעצמו טרוד להשיג חומרי גלם, ושהאוכל יצא בזמן ולא תמיד הוא יכול לוודא שהכל אכן עומד בכללי ההלכה, זאת אם נניח שהוא אכן בקי ומלומד בכל אותם כללים, מוצרים ותהליכים שונים.

בנוסף, ישנם קשיים טכניים שעלולים לשבש מטבח שכזה. כמו באוקראינה יש פתאום הפסקות חשמל או כל מיני בירוקרטיה. ואפילו אם חסר רק מוצר פשוט שיוסיף לטעם, לא ניתן לצאת לרחוב הסמוך ולרכוש את המוצר החסר במכולת הקרובה, כאן בניכר הכל נעשה בלחץ של זמן. והבעה"ב טרוד בעניינים אחרים. מה שאין כן, כשיש משיגה מומחה, שמרוכז רק בתחום הכשרות, אז יש ערובה שיהיה על הצד היותר טוב.

מי שיוכל לעמוד על יישומו בפועל. גוף כשרותי עם גב כלכלי ורבני יכול לתכנן בשטח הסדרים קשוחים ובלתי מתפשרים, מבלי לסמוך על שום קולות והיתרים. בעל המסעדה או המפעל מבין ששווה לו לציית, ולהתאים את עצמו לכל דרישה שתעלה כדי להישאר עם התעודה, הוא יודע שהם יכולים לוותר עליו ברגע אחד.

והצלע השלישית היא, הפיקוח בשטח. נושא קריטי שדורש משאבים עצומים. אכן, מעיקר הדין ייתכן וניתן לסמוך על צוות יראי שמים מקומי שנבדק ונמצא אמין וכשר, אך בפועל, המציאות מגלה כי בכל רגע עלולים לצוץ תקלות ובעיות חמורות. לפעמים אלו חומרים שמתערבבים, או אולי מכונה שהפסיקה לפעול ויש צורך להחליפה באחרת, עבור כך נדרשת מעורבות פעילה ומשמעותית של משיגה מומחה שיכול לתת מענה מידי בכל רגע נתון.

ומי מדבר על 'מזיד', רח"ל. מקרים שנשמעו לא אחת, כאשר הוכנסו למטבחים כשרים מוצרי טריפה כדי לחסוך בכמה זוזים, תערובות של בשר וחלב או בישול בשבת על ידי עובד שחשש מפטוריו ודאג שלא יחסרו לחמניות לסעודת החג. כך גם כשמאן דהוא נתקל בבעייה פתאומית ש'תקעה' את הארוחה הבאה למאות אנשים שממתינים בחוץ, ניסיון שבו לא הצליח לעמוד... אך כאשר המשגיח מעורה היטב בנעשה במקום והוא יודע לשים לב לפרטים הנכונים, התקלות הללו פוחתות עד בלתי קיימות.

אם היינו עוסקים במצב של פיקוח נפש, שבו אין מה לאכול, היה מקום לשאלת רב מתי ובמה אפשר להקל ולהפחית מרמת הכשרות אליה אנחנו רגילים בביתנו, אבל כשמדובר על אוכל פחות טעים או אולי תשלום של עוד כמה שקלים מי יכניס את עצמו לסכנות וחששות שכאלו.

לאור דברים אלו, אם אנחנו רואים לפנינו יהודי ירא שמים שאנו מכירים, מה הסיבה לחשוש שהקייטרינג שהוא מנהל בעייתו או עלול להיות כזה?

קרעסטיר

"קרעסטירער היים"

מתחם גדול ונוח

המכיל כ 150 מיטות

עם מקוה פרטי, בית

כנסת, חדר אוכל,

"קרעסטיר ברמה אחרת"

במחיר הוגן

'היימיש און גישמאק'

המתחם פתוח

רק למזמינים

דינוב

הקאמפוס הגדול

ביותר באירופה

לציבור החרדי

בנין עם חדרי לינה מפוארים,
מקוה טהרה 2 בורות ומעין חדר
ע"ש הבני יששכר

סמוך לציון רבינו

ה'בני יששכר' בדינוב

שבפולין

(מרחק שעה מהגבול של פשעמישל)

בכשרות המהודרת של התאחדות

הרבנים דאראצות הברית

(יצוין שהבשר והתפוחים מהערה חתומה -

הבישול כשיטת הבית יוסף)

לאילו שמגיעים ללא

הזמנה, המתחם פתוח

רק לקפה וכיבוד קל

בין השעות 7 בבוקר

עד 10 בערב

"הנניחא"

בדרך אל הצדיק

להזמנות וגידורים

בארץ: +972584132187

בפולין: +48880770418

9936099D@gmail.com

"איינערע קינדער זאלט איר מוריע זיין
וואס דא האט זיך געמאכט"

ניתן להשיג את הספרון
במוקדי הפצת ספרי ברסלב
להזמנה ולהפצה - 0527110352

ביד יהודי. בעבור כך, מוכרחים להחזיק במטבח צוות של יהודים.

מצד שני, באפיה, גם לבית יוסף מספיק שיהודי ידליק את התנור, וכל זמן שהתנור נשאר חם ואף פעם לא נכבה, ועדיין עובדים הגופי חימום, ממילא יכולים הגוים יכולים להכניס לחם ועוגות. אך בעוגות שהם בלילה רכה, הפרי-חדש (יו"ד קי"ב י"ז) פוסק כי יש להם דין בישול, ולכן אנו מקפידים שרק יהודי יכניס עוגות אלו לתנור, שיהיה לכתחילה לכל העדות והשיטות.

בדרך כלל גוי אוקראיני הוא עובד ממושמע. אך עדיין קורים לא מעט טעויות ותקלות. היתה פעם גויה שהביאה בכיס סכין מן הבית, עמו הייתה רגילה להשתמש ולעבוד, כדי לחתוך תפוח"א ובשרים. לפעמים זה חיתוך בצל שהוא דבר חריף, או כאשר העובד ביקש לערבב בכף שלקח מהמטבח 'מנה חמה' של טריפות שהכין לעצמו. צריך גם להקפיד שלא יתערבו בישולי דגים ובשר, שהשו"ע כתב על זה 'חמירא סכנתא מאיסורא'.

אתן עוד דוגמא: בכמה מטבחים גדולים באומן, מצאנו לפנינו סירי בישול חשמליים ענקיים וגילינו שהדופן שלהם כפולה אשר בה מצויים מים (הרותחים) על ידי גוף חימום ומבשלים את האוכל בטמפרטורה אחידה) ומעתה, כאשר יבשלו בסיר דגים, יהיה אסור לפי כמה פוסקים כדין 'תערובת בעין'. זו דוגמא לפעולה טכנית, שדורשת ידע של איש מקצוע. ואפי' אדם כשר וירא שמים פשוט לא ישים לב לכך, רק מומחה שרגיש והתנסה בכך.

אי אפשר לסמוך על שמעות. ומי שיספר לך כי הוא 'שמע ממישהו' תשאל אותו, האם היית נותן הלוואה של 1000 דולר על סמך 'שמעה' שאותו אדם הוא נאמן? בוודאי שלא! על אחת כמה וכמה שאסור להקל באיסורי דאורייתא. רק אם יש מקור ברור ומוסמך, ההכשר מקובל על יראי ה', ואותו נותנים תלמידי חכמים ואנשים כשרים.

יש סיפורים מסמרי שיער על מכשולות שאירעו או מחוסר ידיעה או בעקבות תקלה כלשהיא, מה שגרם ליהודים להיכשל בעשרות איסורי דאורייתא. תמיד יכולות להיות תקלות אבל כדי להשתדל שזה לא ייקרה צריך להשתדל לראות שהולכים על משהו בטוח.

אנו מבינים שמערכת מטבח מוסדית היא משהו מורכב, אך אם נדבר על שחיטה. בשר ועופות, מה עלולה להיות שם הבעיה?

אמת, אינני עוסק בתחום השחיטה. אך מאחר ואני מעורב במערכת הכשרות, אני מכיר אנשים ועדויות. ניתן לומר בבירור שזו לא הנחה נכונה.

השחיטה מחייבת שליטה מקיפה בכל הלכות השחיטה לפי השולחן ערוך ונושאי הכלים. בקיאות ומיומנות בהעמדת סכין שחיטה. הכרת אופי עבודת השחיטה. ניסיון בשחיטת עופות ובהמות. ובפרט בשחיטה המונית, שם עלולים להיווצר מכשולים רבים כשאין מומחיות ומערכת טובה. מערכת שחיטה צריכה השגחה מעולה. לבד מהשחיטה ישנו תהליך ארוך של בדיקה ומליחה שדורש ידע מקצועי

לעומת זאת, בפיקוח כשרות של מערכת מוסמכת, יש ניסיון בחומרי גלם ובניהול תקין של מערכת מוסדית. במערכת ציבורית חייבים לשים לב להמון פרטים, וכאמור לעיל.

כך גם לגבי חומרי הגלם המקומיים כתבלינים ושמן, צריך לדעת מה מותר ומה אסור. שמן חמניות למשל, מהמפעלים אותם ביקרנו ואישרנו הם בסדר גמור. אך בתבלינים (טהור 100%), למרות שהיה מקום להקל. אך מכיוון שאנו נוהגים לא להשתמש בשום מוצר לפני שנבדוק את המפעל שמייצר אותו, לכן, כאשר אין לנו אפשרות, כמו למשל בתבלינים, אנו מביאים אותם מארה"ק.

כך גם הפסטות לדוגמא, הבאים מאיטליה מאותם מפעלים הנבדקים על ידי הבד"ץ באופן תדיר, אותם שמכילים רק קמח ומים (סמולינה - semolina) הם ללא חשש (למעט אותם המיוצרים מחודש אוקטובר למניינם ועד פסח ייתכן חשש 'חדש'). פסטות המכילות ביצים, אבקת עגבניות, תרד וכדומה מצריכים השגחה מדוקדקת.

עוד מורכבות יש במטבחים ציבוריים. והיא בישולי עכו"ם. הרי אסור שהגוי ידליק את האש, זה בישול עכו"ם. ואף אם האש כבתה, אסור לעובד הגוי להדליק. אך לפי הרמ"א מספיק שהיהודי הדליק בתחילה את האש ואילו לדעת מרן הבית יוסף אין די בכך שההדלקה תיעשה בידי היהודי אלא אף כל הפעולות בבישול המאכלים צריכות להתבצע

רימונים מהולנד באומן לפני ראש השנה, ארץ המקור - ישראל

ראש ולא לזנב. הרב קלפהולץ בבדיקת טפילים בראש דג במטבח של שיינער באומן

והלכתי מעמיק ובנוסף, צריך זהירות על בשר שנתעלם מן העין, וכן לפקח על הטריפות שלא יתערבו בטעות בבשר הכשר, חלילה.

גם כבד, צריך לדעת איך צולים, יש בזה כמה פרטים. זה בכלל לא דבר פשוט.

ישנם שמחללים בצורך בהכשר מהודר ובפיהם הטענה: יש דין ביטול! דיני ספיקות! לא צריך לעשות עסק' מכל דבר...

תאמין לי, בכל מה שדיברנו עד עכשיו ועד לסוף השיחה, הזכרנו מכשולות חמורים מדאורייתא, כמות של לאוין בכל כף אוכל רח"ל או איסורים גמורים וחששות אמיתיים בחומרי גלם, ה"י. ולדוגמה בעניין החרקים מחמירה התורה ביותר באיסור אכילתם, ואף הדגישה זאת בקביעתה שהאוכל שרץ בודד עובר על כמה לאוין בבת אחת. אם היינו מדברים על שעת סכנה או שעת הדחק, היינו פונים לרבנים לקבל היתר בדברים שניתן להתיר, וכשיש פיקוח נפש, זה משהו אחר. אך היום אין חשש שמישהו יסתכן למות ברעב... כל אחד יכול בקלות ובכל מקום בעולם להשיג פירות וירקות טריים, אגוזים, וכפי שנפרט בהמשך, אז למה לחפש 'ביטולים'!

בישול עכו"ם, זה מכשול גמור. מי שמקיל בזה, ה' ירחם. תולעים, זה כמה לאוין דאורייתא. חומרי גלם בחשש שומן אסור, תערובות ובליעות איסור, לפעמים זה 'דבר המעמיד' וכו' ולא תמיד זה בטל בשישים...

מיצים טבעיים שהם מאה אחוז פרי. האם מותרים?

כמו שהקדמתי, השאלה מה הדרך הראויה לנהוג. יש כאלו הסומכים על קולות מסוימות ולא אכנס לכך. אך בכל המערכות הכשרות הממוסדות וכך גם אצלנו ב'העדה' יש כלל, מה שלא היינו במפעל היצור, ולא יודעים מה קורה שם, לא מאשרים. כי תעשיית המזון כיום, לא דומה למציאות של לפני עשור. זה מאד מורכב. גם כשיש כיתוב של '100% טבעי' המוצר עלול להכיל תמציות טעם וריח אשר אינם מצויינות ע"ג התווית. לא אחת גילינו כי המיץ נעשה בכלל מ'רכז פרי' שמקורו במפעל במדינה אחרת, שם ישנו ייצור של מיץ ענבים שעלול לאסור משום בליעת 'סתם יינם', ובאיסור נותן טעם.

בנוסף לזה, יש מפעלים שכחלק מתהליך סחיטת הפרי מוסיפים 'אנזים' לפרי המסייע במיצוי מוחלט של המיץ מהפרי. 'באנזים' זה ישנם כמה חששות כשרות, וייתכן שהם בגדר של 'דבר המעמיד', שאינו בר ביטול.

בכל אופן, גם מיץ טבעי במאת האחוזים עשוי לעבור תהליך פיסטור, בו הקיטור עלול להעביר בליעות איסור אל המיץ. ממילא בעל נפש יזהר בכך מאד וכל שכן בעשרת ימי תשובה, שכבר כתוב בשו"ע שאף מי שלא נזהר כל השנה מפת פלטר, בימים האלו יותר יקפיד. צריך שיהא

מומחה של כשרות, ויאשר שאין בעיות שם.

ומה לגבי קוקה קולה? אנשים סומכים בחו"ל, טוענים שהנוסחה של המוצר זהה בכל העולם.

על קוקה קולה אין לי מספיק מידע. המוצר מכיל כידוע מרכיבים סודיים שונים שמעולם לא נחשפו. ומי שמתיר אותו ללא ידיעה, אין זו ליצנות, אלא גרוע מכך (!).

אי אפשר לסמוך על שמעויות. ומי שיספר לך כי הוא 'שמע ממישהו' תשאל אותו, האם היית נותן הלוואה של 1000 דולר על סמך 'שמעוה' שאותו אדם הוא נאמן?! בוודאי שלא!

יודעי דבר המעורים בסוד העניינים טוענים בתוקף, כי ישנו צורך הכרחי בפיקוח, ובהכשר שניתן אך ורק עבור פס הייצור הספציפי שעובר את ההתאמות הנדרשות לייצור שתחת השגחה. לעומת התמצית הרגילה בחו"ל, שבה יש מרכיבים בעייתיים.

ומה לגבי המשקאות השונים של חברת 'פפסי'?

אף כי ללא ספק, בימים שבשגרה יש להשתמש אך ורק במשקאות הנושאות חותמת כשרות ומיוצרים בהשגחה מלאה, אולם במציאות שבאוקראינה כאשר לא שייך לשנע כמויות כה גדולות של שתייה מתוקה עבור ציבור העולים אומנה, ועל פי המידע העדכני שיש ברשותינו ולאחר שביקרנו בפועל במפעל 'פפסי' המקומי, מצאנו כי המשקאות פפסי, מרינדה, סבן אפ, ללא סוכר וללא כל טעמים אחרים, הם ללא חששות. (יודגש כי במשקאות המכילים סוכר, נמצא חשש לבליעת איסור בתהליך המסת הסוכר, שכן דוד הקיטור המשמש לכך בלוע ממיצי ענבים המיוצרים במקום והוא בחשש 'סתם יינם')

ועדיין, המידע נכון לעת כתיבת השורות ועלול להשתנות בכל עת, יש לעקוב אחרי הדברים.

בשנים האחרונות בפרט מאז שפרצה מלחמת אוקראינה-רוסיה. ובכלל, מצוי שנוסעים בדרכים ארוכות במדינות אירופה. מה צריך לדעת בנושאי כשרות בדרך כשאינן בנמצא הכשר ברמה נאותה?

כפי שכבר הזכרנו, בדיקת כמו שאנו מקפידים בבית על הכי טוב שיש, אין סיבה לנהוג אחרת בחו"ל. ממילא כמעט לא שייך לאכול בכל מיני מסעדות, או מקומות השגחה שאין בהם את ההידורים המקובלים בארה"ק.

בכל אופן, מי שרוצה ללכת תמיד על 'לכתחילה' מבלי

לסיכום הדברים, מי שלא בקי ממש בבדיקה, ואין לו התנאים כיצד לשטוף ולבדוק, אסור לו להשתמש באוקראינה בירקות עליים. חוץ מסלרי אמריקאי המגיע בקלחים, שמצוי באוקראינה ברשתות הגדולות. בדרך כלל הם ארוזים ומגיעים מספרד. גם אז, צריך להפריד הקלחים מן הבסיס, ושורים זאת עם מי סבון. וכל זה בתנאי, שהקלח אין בו חריצים ומבנהו שטוח וחלק. אח"כ שוטפים בשפשוף קל ביד.

נשמע מסובך, לא פשוט.

כן, הבנתם נכון, זה די מורכב.

צריך לשאול 'מה נשתנה' ההתנהגות באוקראינה מארה"ק... ראיית פעם יהודי בארה"ק שיקנה חסה בשוק מחנה-יהודה, ויאכל אותה?! ברור שלא! א"כ נשאל וכי יש הלכות אחרות באירופה ואוקראינה.

ומה לגבי פירות שמיצאים מארץ ישראל לחו"ל?

נכון, כיום נכנסים לאירופה פירות רבים שמיובאים מארה"ק. בכלל זה, אבוקדו, פירות-הדר, ותמרים. כידוע שהתמרים הארצי-ישראלים הם המשובחים ביותר, ונמצאים באירופה. אבוקדו, אם מגיע באריזה, אפשר לבקש מאדם שיתרגם לכם מה כתוב. אמנם לא בטוח שצריכים לבדוק, ויש לשאול רב, כי הרי אמרין 'כל דפריש מרובא פריש'. אך בדבר שארוז עם תווית, מי שלא מסתכל מה כתוב ארץ מקור, זה כמעט כ'מעלים עיניו מן האיסור', (חשש טבל וערלה, שביעית).

אספר רק דוגמא אחת לכך. לפני כמה שנים גילינו, כי בכמה מטבחים באומן כאחד, הובאו לכבוד החג ארגזי רימונים שעמדו להיחתך ולהיות מוגשים לציבור. כנוהל שבשיגרה בדקתי בקרטון מהי ארץ המקור, ולתדהמתי אני מגלה עליהם את הכיתוב 'תל מונד', עם מס' טלפון של החברה בארץ ישראל... מיד החל סבב טלפונים וביירוטים, וכאשר עלה בבירור שאחוזי הערלה לרימונים בשנה זו היו נמוכים, ועל פי

ההלכה הדבר מותר, נותר רק לעשר את הרימונים ולוודא שלא יהיו טבל, ח"ו.

מעשה דומה אירע שנה אחרת, כששמתי לב באחד המטבחים על אריזות האבוקדו, כי מקור המשלוח הוא מ'הולנד'. אך כשהתבוננתי היטב גיליתי כי הסוכן שפועל בהולנד מייבא את הפרי מ'ארץ ישראל'...

ואם כבר דברנו על חששות שעלולים לצוץ בפירות. חשוב לדעת שצריך זהירות מיוחדת בתפוחים ולעיתים בעוד פירות וירקות, מאחר וישנם מדינות שונות בהם מושחים אותם בחומר הברקה, שיש בו כמה חששות

להיכנס להרפתקאות ופקפוקים, ובעת שהוא נמצא במקום שאין שם את ההכשר עליו הוא יכול לסמוך בעיניים עצומות. אפשר תמיד לאכול פירות טריים, ירקות טריים, אלו שאין בהם חשש תולעים. אפשר גם לקנות שקדים ואגוזים טבעיים שאינם קלויים. וכן מים או סודה.

לגבי ירקות עליים, כגון חסה וכדו', מה הבעיה שעלולה להיות בהם?

רק כהקדמה, לגבי ירקות כמו חסה, ישנה טעות הרווחת בציבור כי במדינות אירופה הקרות החשש מחרקים נמוך יותר, למיטב ידיעתנו אין כל הבדל בשטח, ומי שחושב להיפך, טועה בטעות חמורה.

כבר לפני מאות שנים מביא החתם סופר לגבי אכילת מרור: רגיל אני לדרוש בשבת הגדול, מי שאין לו אנשים מיוחדים בעלי יראה שיבדקו חסה מפני תולעים קטנים, יותר טוב שיקח תמכא שקורין חריין. ואם תאמר חסה יותר משובח כי 'חס רחמנא עלן' וכן כי כתובה הראשונה בסדר המשנה, אני אומר 'תמכ"א' ר"ת ת'מיד מ'ספרים כ'בוד א'-ל. הרי שהחששות היו קיימים באירופה כבר אז, כהיום.

ועכשיו למציאות בשטח. אני אישית בדקתי לא אחת חסה אוקראינית, גם שמיר ופטרזיליה, והם היו נגועים בצורה חמורה. בוודאי מי שיש לו את הידע המקצועי הנדרש ויש לו יכולת לבדוק את העלים כמו שצריך, ניחא. כך הלא נהגו בכל הדורות. אך לאחר שהתרגלנו בארה"ק לגידול מיוחד של עלי ירק, אנו מתרגלים לסמוך רק על שטיפה נוספת לניקיון מוחלט, ואין לנו את הבקאות הנדרשת כיצד לבדוק היטב. בטח שלא למטבחים שצריכים לספק

יש סיפורים מסמרי שיער על מכשולות שאירעו או מחוסר ידיעה או בעקבות תקלה כלשהי, מה שגרם ליהודים להיכשל בעשרות איסורי דאורייתא

מאות ואלפי מנות בתוך ימים ספורים, שיש לחשוש שלא ביצעו את הבדיקות הנדרשות כראוי.

דרך אגב, אפילו בארה"ק שקונים עלי ירק כגון חסה וכדו', מודפסת על האריזה חותמת שונה מהרגיל 'מאושר בתנאים כדלהלן' דהיינו להפריד את העלים, להשרות במי סבון ולשטוף היטב כל עלה, כיוון שעדיין יש מקצת תולעים אשר יורדים בשטיפה. וצריך לידע, שהשטיפה זה מחויב, ולא רק הידור. חסה ללא שטיפה, אפילו בדיעבד אסור לאכול.

בדיקת הבצלים באומן לפני תחילת הקיבוץ הגדול

חשש בליעות. מערכת צינורות תעשייתית הדורשת ידע מקצועי מעמיק

דג קרפיון הגדל באגמים ובריכות באוקראינה, מצוי בו תולעים. החכמת אדם כבר כותב שמצוי בדגים 'פיש לייז' - טפילי דגים, אשר מראיהם שקוף, ובמבט מדוקדק ניתן להבחין בשתי הנקודות שהם עיניו של הטפיל, ונראים כשני טיפי זבובים [צואת זבובים]. לכן חובה להסיר את ראשו של הקרפיון וכל עורו, ואין להשתמש בו בראש השנה, ואת שאר הדג יש לשטוף היטב.

צריך להדגיש. אכילת ראש של דג בראש השנה, זה רק 'סימנא טבא', זה לא דאורייתא שמחויבים לאכול. ברור שאם מצליחים להדר ולהשתדל, מה טוב. אך ודאי לא להיכשל בסימנא טבא עם תולעים. הבן איש חי מזכיר על סימני סילקא, שמצוי תולעים בתוך עובי העלים, וכותב: 'לכן ירא שמים 'יסלקנה' מביתו. ומשום ה'יהי רצון', נוהגים בביתנו להסתכל בו ולומר ה'יהי רצון', עכ"ל. ובכלל, הלא אחת הגירסאות בגמרא היא 'למיחז' בסימני - להסתכל בסימנים.

היו שנים שניסיתי לבדוק ולנקות קצת ראשי דג. אך אחר שראיתי שבלחץ של ערב ראש השנה אין היתכנות לעשות כמו שצריך, פסקתי. ישנם טפילים בראש הדג, שללא שטיפה יסודית במים הם לא יורדים.

דג פורל ודניס, מגיעים בדרך כלל מטורקיה ואין בהם חשש ידוע של תולעים. ניתן להשתמש בהם לאחר שטיפה וניקוי הקשקשים. ואפשר לפתוח הראש, ולהוציא הזימים ולרחוץ טוב.

לסיום, אומר ר' שמואל, 'בשיחה זו עוד לא נגענו בנושא כולו, אשר הקיפו עצום ואין כאן מקומו, אבל כל ירא שמים ילמד מהאמור בשורות אלו על הכלל כולו, עד כמה יש לבדוק כל דבר היטב, ולברר אצל המומחים את המציאות ופרטי הדינים. ובזכות ההקפדה על כשרות המאכלים נזכה בוודאי לשנה טובה ומתוקה לנו ולכל בית ישראל, אמן'.

כשרות. בדיעבד אמנם יש היתרים, אבל לכתחילה מומלץ ליטול עמנו לדרכים סכין פלסטיק באיכות טובה (למטוס אי אפשר להעלות סכין מתכת...). באוקראינה עצמה, נכון לרגע זה, לא מצאנו הברקה על תפוחים, אך בשאר מדינות אירופה כמו בפולין, כן מצאנו, ולכתחילה צריך להסיר זאת.

האם ישנם חששות לגבי תולעים בדגים, מה שאיננו מכירים כל כך בארץ ישראל?

בארץ ישראל הכל נבדק ומגיע נקי כמובן, מה שאין כן כשאין השגחה צמודה. ונפרט בעיקר את סוגי הדגים המצויים באומן:

דג סלומון, הרי לא גדל באוקראינה, זה הרי גדל בים הגדול בעיקר בקנדה ואלסקה, זה גדל שם באופן 'פראי בטבע'. במה שמגיע משם, מצויים תולעים בבשר הדג, והמדענים טוענים כי הסיבה לכך היא שהסלמונים אוכלים סרטנים קטנים, משם נובעים התולעים שמגיעים בסופו של תהליך אל הבשר פנימה. אמנם ידוע מה שנכתב בשו"ע ויסודו מגמ' חולין שתולעים בבשר הדג מותר כי מקורם מתוך הדג עצמו - 'מיניה קבלי', ומשכך אין להם דין איסור של 'שרץ השורץ על הארץ'. אך המדע כיום חד משמעי שזה בא מן החוץ.

משכך, יש פוסקים בזמנינו הנוקטים לאיסור וכמו בעל שבט הלוי זצ"ל, שחוכך להחמיר בזה. ולכן, אם יש דרכא אחרינא, אין להשתמש בדגים הבאים מקנדה ואלסקה, אלא לקנות רק דג נורווגי, זה המצוי לרוב באוקראינה ואירופה ובו אין מצויים תולעים בבשר הדג.

אבל עדיין, גם אם כתוב בקרטון שארץ המקור היא נורבגיה, ברור שצריך להיות גם דג שלם, עם עור וקשקשים שיש בו סימני טהרה. אולם גם בו, מצויים טפילים מסוג אחר, על גבי העור החיצוני ובראש, ויורדים רק כשרוחצים היטב ומגרדים את הקשקשים.

בשורה אדירה בתחום מכירת והפצת ספרי רבינו!

לא עוד מכירות ספרים נדחות שמעטים יודעים על קיומם. בימים אלו הושק קו טלפון פשוט ונוח, המקשר

כל מקורב וכל החפץ לרכוש ספר עם המפיץ שבאזור מגוריו - מדין ועד באר שבע.

ראיון מיוחד עם הר"ר עמוס בוכובזה הי"ו מרכסים - מי שהקים את פרויקט 'קרוב אליך'

והעומד מאחורי המהפכה.

איך הכל התחיל

זכיתי לנסוע בימי בחרותי לראש השנה לאומן, שם קניתי את הספר הראשון שלי - 'ליקוטי מוהר"ן'. עם שובי ארצה התחלתי להגות בספר הקדוש, אבל כמעט ולא ידעתי שקיימים בברסלב עוד ספרים.

בז' אדר הגעתי למירון, שם רכשתי בדוכן את הספר 'ליקוטי עצות'. בהמשך רציתי לרכוש עוד ספרים, אך לא היה לי שמץ של מושג כיצד משיגים את הספרים הנוספים. בשום חנות ספרים כמעט לא ניתן היה להשיג ספר מספרי רבינו הקדוש.

חסד ה' היה עמי. חברי לישיבה החל להפיץ את ספרי רבינו, וממנו רכשתי ספרים נוספים. בהמשך הקמנו ביחד מכירת ספרים קטנה. מכרנו ספרים גם ליהודים רבים שהגיעו לישיבה בהזדמנויות שונות כמו במעמדי סליחות ועוד. במשך שנים רבות, בכל פעם שרציתי ספר מסוים עבורי או עבור אחרים, הייתי קונה ממנו.

הבעיה של כלל ישראל

אכן, הבעיה נפתרה מבחינתי. אך התרחשות זו גרמה לי להרהר בדבר שוב ושוב. הרי בדומה למה שעבר עלי, עובר גם על כל אחד שמגיע מחוץ לברסלב. מה יהיה איתם? למי שאין חבר מפיץ, מה הוא אמור לעשות? הרי בספרים הקדושים תלוי כל תיקון נשמות ישראל! איך ייתכן שלמרות כמויות הספרים שמודפסים, עדיין כמעט בלתי אפשרי לאדם מהשורה למצוא אותם?

במצב הנוכחי הכל מורכב כל כך... אברך 'מקורב' מטבריה מתקשר אל ידידו מאנ"ש בירושלים: יש לך רעיון איך אני יכול להשיג 'עלים לתרופה'? אותו ידיד עונה לו: בעוד שבוע-שבועיים אני מזדמן לצפון. אם בדיקת תגית ליציאה מהעיר אוכל להעביר לך את הספר...

רציתי מאוד להקל על התהליך. כך נולד הרעיון של 'קרוב אליך'.

עד שבירכנו על המוגמר

בשלב ראשון התחלנו למפות ולאסוף את נקודות המכירה בכל רחבי הארץ. התקשרנו לכל המי ומי מהצפון ועד הדרום. אספנו את כתובת המכירה, אחראי ומספרי טלפון.

בשלב השני ביצענו שיחות טלפון אישיות לכל נקודה, לוודא שהמכירה פועלת ופרטיה מעודכנים. כמו כן ביקשנו מהם את אישורם לפרסם את מספר הטלפון.

כך הגענו למספר בלתי נתפס של כ-100 נקודות מכירה ב-40 ערים שונות ברחבי הארץ. בעפולה, ברחובות, באשקלון, בחצור ועוד.

כאן המקום להודות להר"ר ישעיה חנון ולבה"ח שלמה וויס שעמלו וטרחו בפרויקט זה ללא לאות.

כעת, בעזרת אנשי מקצוע, הקמנו את המערכת הטלפונית. חילקנו את הערים לפי קטגוריות שונות. ניתן לחפש את העיר לפי אזור חיוג, או לפי הא' ב'. כמו כן ניתן לבצע חיפוש באמצעות זיהוי קולי. השקענו בממשק פשוט ונוח, בתוך הקשה או שתיים ניתן כבר להגיע אל המספר המבוקש.

מענה אנושי

מהר מאוד הבנו כי על מנת למקסם את התוצאות, נדרשים גם נציגים במענה אנושי. פתחנו לכך שלוחה ייעודית הפועלת 24 שעות ביממה, באמצעות מספר אברכים המקבלים את שיחות הטלפון.

כל המעוניין, יכול לבקש מהם לרכוש את הספרים במשלוח עד הבית במחיר עלות ובתוספת דמי משלוח. הספרים נשלחים מאחת מנקודות ההפצה איתם הגענו להסדר מיוחד.

השעה בה שלוחה זו פעילה מאוד היא שעת לילה מאוחרת. הזמן בו בחורים גומרים את חק לימודם בשיבות בסדר ג' או לאחר סדר ד'...

פרסום

השקענו הרבה בעיצוב ובגרפיקה ויצאנו בפרסום על המיזם החדש בין אנשי שלומנו, וכן בקרב הציבור הרחב. בעז"ה נפרסם על כך רבות באומן, כדי להביא את הבשורה לעוד אלפי יהודים המעוניינים לקבל עצה ודעת מרבינו הקדוש, אך אינם יודעים כיצד להגיע לספרים הקדושים.

בשלב הבא אנו מתעתדים להוציא פליירים מושקעים בתפוצה רחבה. בפליירים יופיעו דיבור או שנים מרבינו הקדוש, ובתחתית העמוד יתפרסם מספר הטלפון בו ניתן לרכוש ספרי רבינו ולדלות ממנו דיבורי התחזקות נוספים.

בדרך זו, גורמים לאדם סקרנות והתעניינות בספרי רבינו על ידי הציטוט שקרא, ו'עובר לעשייתו' נותנים לו את האפשרות להתקדם מיד הלאה, ולהכניס לתוך חייו את אורו של רבינו הקדוש.

רבינו הקדוש הרי הזהיר, כי מי שבא לידו הרהור תשובה שלא

במסגרת התוכנית של הפצת הפליירים העומדת כעת על הפרק, אנו מתכוננים להדפיס רבע מליון! דפים צבעוניים בגודל 5x. אם נניח בכל בית כנסת או שטיבלאך כמה פליירים כאלו, אפשר לפעול גדולות ונצורות. מבירור אצל אנשי המקצוע נודע לנו כי העלות הכוללת של פרסום זה עומדת על 20,000 ₪. ביחס לתוצאות שאפשר להפיק מפרסום זה, מדובר ב'בל תשחית' על כל יום שעובר.

אנו נותנים את האפשרות להקדיש כמות של פליירים להצלחה

יחד נזכה להתגשמות הנבואה 'ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים'.

הקיבוץ הליטאי

בחודש אלול האחרון נפל דבר. בסייעתא דשמיא נפתחה בירושלים עיר הקודש הישיבה הגדולה 'אור יחזקאל' • הרה"ג ר' אבא צבי גלינסקי שליט"א המשמש כמגיד שיעור בישיבה, משרטט קווים לדמותה של הישיבה

נהר שאינו פוסק

בשנים האחרונות אנו עדים לגל הולך וגובר של בחורים מעולם הישיבות הליטאי, שמצאו את שאהבה נפשם. כל אחד מהם נחשף בדרך זו או אחרת לאור ולמתיקות של הנחל נובע מקור חכמה, והלך שבי אחריו. כמעט בכל ישיבה וישיבה, כבר יש בחור או אף קבוצה שהולכים וצועדים לפי משנתו של רבינו הקדוש - ממש 'אכשר דרא'.

בתוך כל אותו ים של בחורים, ישנם רבים שנתקלו בקשיים גדולים להתנהל לפי אורו של רבינו הקדוש בתוך ישיבה ליטאית רגילה. ישיבה שדפוס ההנהגה הכללית שלה, שונה משאיפותיו של בחור שזה עתה גילה את אורו של רבינו הקדוש.

בדורנו אמנם ההתנגדות על ברסלב אינה כבעבר, בדרך כלל לא נלחמים ממש בבחורים המתקרבים. אך עדיין, כל בחור שרוצה להגות בספרי רבינו צריך לעשות זאת בהסתרה שלא יבלוט ויכירו במעשיו.

אני מכיר אישית בחור שחפץ ללמוד ב'סדר מוסר' שיחות הרה"ן - ספר שיספיע עליו באמת להתקרב להשי"ת. מכיוון שממש לא היה שייך ללמוד את הספר בפרהסיא, הוא לקח כריכה בלויה של ספר נ"ך והניח בתוכו את דפי הספר שיחות הרה"ן. רק כך הרגיש בטוח ללמוד בספר הקדוש!

אלול וראש השנה

לעיתים קרובות האווירה בישיבות בפרט בחודש אלול היא אווירה של מתח ותחרות, בזוירות רבה אולי אפשר לקרוא לזה חיצוניות. העוסקים במלאכה קיבלו פניות רבות מבחורים שביקשו לחסות בצל ישיבה בה יהיה נעים לעבוד ולעסוק בעבודת ה'. מקום עם הרבה תמימות ופשיטות, בלי לחץ ומתחים.

כמובן שהנסיעה לאומן גם גוררת בחובה מניעות רבות. לדאבונו ראשי ישיבות רבים מודיעים לבחורים, כי מי שנוסע לאומן לא יוכל לחזור לישיבה.

יש כאלו שהגדילו לעשות. שמעתי על ישיבה בה אמרו

לבחור: אם אתה רוצה להגיע לזמן 'אלול' עליך לחתום כבר מעתה שלא תיסע לאומן לראש השנה.

התנהלות הישיבה

לאור כל זאת קמו אברכים לתת מענה לכל הבחורים שזה עתה החלו לדרוך על מפתנו של רבינו הקדוש, כל אחד כפום דרגא דיליה.

הישיבה מתנהלת בצורה ובסגנון של הישיבות הליטאיות, בכל מבנה סדרי הישיבה ואופי הלימוד.

בראשות הישיבה עומד הרה"ג ר' משה ברכה שליט"א חתנו של הגאון הנודע רבי יהודה עדס שליט"א ראש ישיבת קול יעקב. מלפנים שימש הרב ברכה כר"מ בישיבת 'קול יעקב', ומזה שנים שזכה להתקרב לרבינו הקדוש.

צוות הישיבה נותן תמיכה וגיבוי לכל בחור ובחור שעבר כברת דרך, עד שזכה לטעום כי טוב סחרה. בישיבה מתאפשרת העבודה הפנימית הפרטית. נמצאים כאן בחורים ברמות שונות של התקרבות ודבקות ברבינו הקדוש. תהליך זה, כשהוא נעשה במתינות וללא בהלה אמנם אורך זמן - אך סופו שמכה שורשים, והחיפוש הממושך מביא כל אחד להתקרבות אמיתית.

שמעתי בשם הרה"ח ר' לוי יצחק בנדר זצ"ל, כי אחד הדברים העיקריים והחשובים שרבינו הקדוש מלמד אותנו הוא הנקודה של 'המתן' - במידה ובהדרגה, כפי שמוזכר הרבה פעמים בספרי רבינו.

הבחורים שחלקם נמצא בהתלהבות של תחילת ההתקרבות, ודאי משוחחים עם חבריהם למסע בעבודת ה', בעצותיו של רבינו הקדוש ובגדולת הצדיק - 'פוק חזי גבורתא דמור'. אמנם מצד הנהלת הישיבה לא נקבע זמן רשמי

שבו לומדים ספרי רבינו. בישיבה מתקיימים שיעורים מפי הרה"ר דוד חי מרגלית שליט"א ועוד ממשפיעי אנשי שלומנו. אך גם זאת לא במסגרת חובה, אלא בשעת הפנאי ומתקיימים במתכונת המכונה בישיבות הליטאיות 'וועד'.

נקודת המקום

הצצה להתפשטות אורו
של הרבי במקומות
חדשים ורחוקים
הרב נחמן לוי

בישיבה מפצה על קשיי
ההסתגלות. האווירה
גורמת לבחורים להשקיע
את כל חילם בלימוד התורה
הקדושה מתוך חיבור לנותן
התורה.

אגב, עניין זה הוא עוד אחד מהבשורות של ישיבתנו 'אור
יחזקאל'. ישנם בחורים רבים שבעת ההתקרבות הם זוכים
לאור גדול ונפלא. 'ברען' כזה שגורם להם להרגיש 'ואני
קרבת אלקים לי טוב'. מאידך, החלק של לימוד התורה,
העמל והיגיעה בתורה הקדושה אינו ברור להם דיו.

בישיבה שמים דגש על הלימוד בצורה הנכונה. לימוד
בתורת ה' - התורה אותה נתן לנו מורשה, דרכה אנו
יכולים לידבק בו יתברך. כידוע מכמה תורות, שבשעת
הלימוד אנו קוראים את השם יתברך ועוד.

במעמד פתיחת הישיבה מסר הרב מרגלית שיעור מיוחד,
בו הביא את דברי רבינו הקדוש בתורה ק"א - כי על ידי
לימוד התורה בעיון זוכים ל'אנפין נהירין', ועל ידי היגיעה
בתורה עד שממית עצמו עליה זוכים לצאת מהתאוות
והמידות רעות.

מי שמע כזאת

אחד מהבחורים הלומד בישיבתנו גילה את אורו של רבינו
הקדוש לא מזמן. הבחור החל ללמוד בספרי רבינו וראה
את עולמו בחייו. ראש הישיבה של אותו בחור ניגש אליו
מיד ואמר לו: הדרך בה אתה צועד אינה מקובלת בישיבה.
עליך לבחור מבין השתים: או הישיבה או ברסלב!

אותו בחור ניגש אלי ושאל אותי כיצד עלי לנהוג. הוא
כבר רואה ויודע עד כמה כל חייו הרוחניים תלויים ברבינו
הקדוש. אך האם רצון ה' שהוא יעזוב את הישיבה?

לא ידעתי מה לענות לו. רבינו אומר שבעניין של מסירות
נפש לא שייך להורות למישהו אחר כיצד להתנהג.

לאחר התלבטות קשה הבחור החליט שהוא בוחר ברבינו
הקדוש! לא להאמין איך בחור בודד ללא גיבוי של אף
אחד, היה מסוגל ללכת על מהלך שכזה.

אותו בחור כבר זכה להיות באומן באמצע השנה, ובס"ד
יזכה להימנות על הקיבוץ הקדוש בראש השנה.

אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה שאוהבים אנשי
הצדיק את רבינו הקדוש - בוז יבזו לו!

'וועד' פירושו, שיחה בענייני
עבודת ה' בצורה המביאה
לידי מעשה.

נקודת המקום

הישיבה הקדושה 'אור יחזקאל'
שוכנת בדירה ברחוב עזרא פינת

יחזקאל. בדירה זו התגורר בעבר המשגיח של ישיבת
פוניבז' - הגה"צ ר' חצק'ל לוויןשטיין זצ"ל, בטרם עבר
להתגורר בבני ברק.

ר' חצק'ל עצמו ציווה כי הבית בו נמסרו כל כך הרבה
שיחות מוסר ישמש לדבר שבקדושה. נציין כי עד לא
מזמן שכנה במקום 'מאפיית קצבורג'. לפני תקופה לא
ארוכה המקום החל לשמש כבית כנסת. כעת אנו זוכים
שהישיבה 'אור יחזקאל' שאף קרויה על שמו, שוכנת בבית
קדוש זה.

האמנתי בכח התפילה

האמת תיאמר, כי עד לרגע האחרון היה נראה כי לגודל
המכשולות והמניעות, הקמת הישיבה לא תצא לפועל.
האברכים החשובים העומדים מאחורי היוזמה ממש
ירקו דם. לבני ביתי אמרתי, כי על פי דרך הטבע אין
סיכוי שפתיחת הישיבה תתבצע כמתוכנן. אך מכיון שאני
מאמין בכח התפילה, אני מאמין שהנס יכול להתרחש.
העוסקים במלאכה אכן מסרו נפש בתפילה, ובזכותם
קמה וגם ניצבה הישיבה הקדושה.

למרות הזמן הקצר שנותר עד לפתיחת הזמן, הגיעו הנה
קבוצת בחורים משכמם ומעלה. בחורים מבקשים שכל
מאווים לעבוד את ה' עבודה אמיתית. אם הזכרנו את עניין
התחרות שמצויה בחלק מהישיבות, הרי שכאן המטרה
לעבוד את השי"ת בלי 'חשבונות רבים'.

מלבד הבחורים שהגיעו לישיבה במסירות להיות
מהמייסדים, בחורים רבים נוספים שמעו את שמעה של
הישיבה. רבים מהם כבר הודיעו כי ככוונתם להצטרף
לחבורה המיוחדת כבר בתחילת זמן חורף. לקראת הזמן
הבא הישיבה בעז"ה תכפיל את עצמה, ועוד היד נטויה.

מעט הכמות ורב האיכות

מטבע הדברים, לבחורים שהגיעו מישיבות בהן לומדים
מאות בחורים, היה ודאי קשה המעבר החד ללמוד
בקבוצה קטנה. למרות זאת, האווירה המיוחדת השוררת

הזינוק הבנים

ה-כ'): "כי נקודה דנקודה מקדושת ישראל שיש להפחות שבפחותים שבישראל, אין כל העולם כולו כדאי לסבול תוקף עוצם השמחה שיזכה לעתיד, כי אז יזכה כל מי שבשם ישראל מכונה לבחינת שובע שמחות, שתגדל השמחה כל כך שיהיה בה להשיע די והותר את כל אחד ואחד אפילו הקטן שבקטנים".

ילדך חייב בכבודך על אף שאולי לא הצלחת בחינוכו כרצונך, וזאת משום ש"באמת בשביל התכלית שיזכה אפילו הפחות שבפחותים והקל שבקלים בודאי כדאי כל היסורים והצרות שסובל בזה העולם ואחר מיתה, כי הכל כדאי בשביל התכלית, כי סוף כל סוף גם התכלית המעט דמעט שיזכה הקל שבקלים, עולה על כל הצרות והיסורים שסבל בזה העולם ואחר כך" (לקוטי הלכות, שבועות ה"ב), ורבי נתן מוסיף שם: ש"בשביל זה בודאי הוא מחויב לכבד את אביו ואמו שהביאו אותו לעולם, מאחר שעל ידם יזכה לתכלית כזה שאי אפשר לזכות אליו שום מלאך וכו' כי אם נשמות ישראל על ידי שהיה בזה העולם דייקא".

אולי כן עשינו מספיק בחינוך ילדינו ואולי לא, אבל יהיה איך שיהיה, הרי בעצם הבאתם לעולם כיהודים עשינו כבר את הילדים שלנו למאושרים עלי אדמות, ויש כבר די בזה שאנו נשמח בילדינו בשמחה עצומה עד אין קץ.

רק אחר שנחוש אושר בקיום שליחותנו כהורים לילדים, יפתח מוחנו ויוכל לחשוב על דרכים מועילות בעתיד.

משיח יתקן את כולם!

רבינו הקדוש הרי לימד אותנו, שעצבות ועצלות הם עיקר נשיכת הנחש הקדמוני (לקוטי מוהר"ן ח"א קפ"ט), אין עוד דבר שמשתק את הכל - ובכלל זה גם את החינוך ואת חיפוש העצות היעילות לחינוך - כמו העצבות, עלינו לבדוק עצמנו בלי סוף, האם אנחנו שמחים במה שזכינו לגדל ילדי ישראל או שזה נהפך אצלנו למין עול מכביד ומטריד או אפילו מכאיב ומייסר, ואם חלילה נפלנו בפח יקוש הזה של העצבות, שגידולם וחינוכם לא משמח אותנו, צריכים אנו לעצור שם ולחפש לחדש את השמחה, אחרת אין טעם לחפש עצות בחינוך.

לא באנו לקרר חלילה את הרצונות והשאיפות לראות את ילדינו צומחים וגודלים לתפארת, אבל חובתנו להתחיל עם שמחה יסודית שלא ניתנת לערעור, לשמוח בעצם מציאותם בנשואם עליהם שם ישראל, צריך לשנן לעצמנו את אשר אמר רבנו הקדוש: "הייתי מרוצה שיהיה לי בן, אף שרק ילך לבית

שאלה: עברה שנה שלמה של התמודדות עם חינוך ילדיי אותם חנן לי ה', אני עומד כעת בפני חשבון נפש נוקב וכואב מאד, המציאות המרה טופחת בפני, ילדיי לא יוצאים ולא גודלים כפי שציפיתי לראותם, ואני מתייסר בשאלה, מדוע דוקא אצלי מתעוררים קשיים כל כך מרובים בחינוך? האם אני אשם? מדוע אני צריך לצפות בכל כך הרבה כליון עיניים לראות איזו שהיא התקדמות בחינוכם? האם זה אכן אמור לארוך כל כך הרבה זמן והאם אני בדרך הנכונה או שאולי אני בכלל טועה? מה עושים עכשיו ואיך דואגים שבשנה הבאה הכל ייראה אחרת?!

תשובה:

החובה הראשונה - לשמוח מאד מאד!

השאלות כואבות, מייסרות ומצליפות, נוגסות בלב ונוגעות עד הנפש. ננסה לגעת בס"ד בכמה נקודות אור שאולי יעזרו לנו בשליחותנו הנשגבה כהורים מחנכים.

המציאות המרה אותה מתאר השואל היקר בהתייחסו לתוצאות חינוכו, יכולה לבלבל מאד ולהסיח את הדעת מן השאלה האמיתית שצריכה להעסיק אותנו עתה. רגשי אשמה ויסורי מצפון המעורבים בתחושת כשלון תבוסה ואזלת יד, הם הערובה לכך שלא חושבים בישוב הדעת, רבינו הקדוש כבר העיד (בלקוטי מוהר"ן ח"ב סי' י') שכאשר העצבות שולטת על האדם מוחו תפוס בגלות מבלי יכולת לחשוב בישוב הדעת, ורק שמחה מביאה חירות לחשוב את מה שצריך לחשוב ולהתבונן בעת הזאת.

אם האבא אכן רוצה לדעת מה ה' שואל מעמו בעת הזאת ומה עליו לעשות בעתיד, חובתו להכריח את עצמו לשמוח בכל מה שרק אפשר לשמוח, אולי זה נשמע אכזרי, לומר לאבא מתייסר אשר בבת עינו הולך ואובד חלילה, שאף על פי כן ישמח, אולם אין מנוס, אין סיכוי לחשוב מחשבה אמיתית ונכונה ובפרט בעת אשר הכאב עצום כל כך, כי אם כאשר המח משוחרר ובן חורין.

חובתנו לשמוח על כך שאנחנו עצמנו יהודים, וחובתנו לשמוח על שילדינו קרויים יהודים, יהיו חלשים כאשר יהיו ח"ן, גם עליהם אומר רבי נתן (בלקוטי הלכות, ברכות הראיה

וגם בפעולותיהם הטובות. ודוקא אז - מתוך החשק במהותם הנפלא, נרצה עוד ועוד, ונחפש עצות מועילות מתוך חירות הדעת איך לרוממם לקדם לעודדם ולהצמיחם באופן נפלא.

ולאמתו של דבר, זו עצמה העצה לחינוך המועיל, יתכן מאד שכל הקשיים בחינוך נובעים מכך שעבודת ה' ועסק התורה והתפילה לא נמסרים במספיק חיות ושמחה בבית, אולי חסר קורטוב של תענוג באידישקייט שאותה אנו רוצים להנחיל להם, ועל כן הם מואסים בה, היא נתפסת אצלם כעול מכביד ורוצים להפטר הימנה, ובפרט מול רחוב קורץ וסואן המציע סחורה מענגת וזמינה שופעת עליזות וחיכים [מזויפים].

כדאי שנבדוק היטב עד כמה כל הדברים שאליהם אנו רוצים לחנך אכן מועברים בשמחה ובששון או שמא בכבדות ובשגרת הרגל נטולת נשמה. נקבל על עצמנו לעסוק יותר בשמחה בקיום התורה והמצוות לעצמנו ובפרט בבית וביתר שאת בבואנו להנחיל זאת לילדינו, נתחדש להביט בטוב עין ויקר עלינו ועל צאצאינו, וכך לרצות להנחילם את עונג היהדות והאמונה, זה נותן תקוה טובה שבעזרת ה' בשנה הבאה הכל ייראה אחרת.

שוב - רק בשמחה!

והבה גם נזכור שזו גם עצת העצות של רבינו הקדוש שהורה לנו ברורות: 'רק אזמרה!' לדון לכף זכות ולהבליט בטוב עין כל נקודה טובה אפילו אצל רשע גמור, וזה אמור גם כלפי ילדינו שלא הולכים בתלם כרצוננו ועושים לנו בושות [ובכל זאת הם עדיין צדיקים]. רק זה יחזיר אותם למוטב ויעורר אותם לתשובה, כפי שמבואר שם [בלקו"מ רפ"ב].

ובכלל, צריך לשים לב, בעמדנו היום בימי התשובה של אלול ראש השנה ועשרת ימי תשובה, שעיקר התשובה [לנו ולילדינו] היא השמחה, וכפי שרבי נתן כותב [בלקוטי הלכות, פו"ר ג-י]: "עיקר ההתקרבות להשם יתברך, בפרט התקרבות הרחוקים הצריכים לשוב, הוא רק על ידי כלליות השמחה", והוא מסיים שם ש"עיקר תיקון התשובה, שהוא רפואת הנפש והגוף הוא על ידי השמחה, שהוא בחינת עשרה מיני נגינה, על כן בראש השנה שהוא יום ראשון לעשרת ימי תשובה, מעוררין כל העשרה מיני נגינה על ידי מצות שמיעת קול שופר שכלול מעשרה מיני נגינה".

זו גם העצה להמתין בדרך החינוך גם אם זה אורך הרבה זמן, כפי שרבינו הקדוש אומר [בלקו"מ ח"א סי' ו'] שכדי לקיים 'המתן' בדרך לתשובה צריך בקיאות ב'שוב', שפירושו, התחזקות ושמחה עצומה גם במקום הנמוך שלנו. אם נשמח ומשם נעורר שאיפות הרי אנו בדרך הנכונה לחינוך מועיל [וכמו שרבינו הקדוש אומר שם, שבקיאות ברצוא ושוב - שאיפות עם התחזקות ושמחה - היא ה'דרך' לתשובה שלימה], דרך הקודש שתביא לכולנו בעזרת ה' המון נחת מכל צאצאינו.

הכנסת עם הטלית והתפילין, העיקר שיהיה לי בן", ואף יותר מכך, מובא (באבני"ה ברזל) שרבינו הקדוש אמר: "יהודי צריך לבקש מה' יתברך שיזכה שיהיו לו הרבה בנים איך שיהיו, כי כשיבוא המשיח ויתקן את כל העולם, יתקן גם את זה". כמובן, שכשמישיח יתקנם, זה יהיה לנו לזכות עצומה ונשגבה לעד, זכות שאין דומה לה.

כאמור, לא באנו חלילה לקרר שאיפות, וגם לא למעט בחובת ההשקעה בחינוך, אלא להתעורר על נקודת יסוד שבהעדרה אין טעם לחנך, באם המתנה הזאת לא מאירה ויקרה בעינינו, הרי שהעצות לא יִמְצְאוּ, כל הגישה לחינוך תהא עקומה כמי שמבקש לפרוק ממנו משא כבד ומעיק. ועל כן, חובתנו להתחיל לשמוח בעצם הבאת ילדי ישראל לעולם יהיו איך שיהיו, עלינו להבין שזהו אוצר מנוצר מופלא ונשגב שרבינו הקדוש איחל לעצמו, ועל כן, עם כל הקשיים נבטל את חוסר דעתנו לדעתו הקדושה וננייקר זאת בכל מיני יקר.

חינוך מתוך 'נחשק'

גישתנו לחינוך חייבת להיות מתוך 'נחשק', ולא מתוך אילוץ, רבינו הקדוש לימד אותנו 'העיקר הוא הרצון', רצונות וחשק הם שגורמים להוציא מהכח אל הפועל כל דבר שבקדושה (לקוטי מוהר"ן, ח"א סו-ד), ו"כשרואה שהמניעה מתגברת ומשתטחת ועומדת לפניו ומונעת אותו מאד, יידע ויבין מזה, שהנחשק גדול מאד ועל כן צריך להתגבר שיהיה לו חשק גדול מאד מאד כפי הנחשק וכפי המניעה, ואז בודאי יוכל לגמרו" (שם). אם כל נושא החינוך והיותנו הורים הינו נושא אהוב רצוי ונחשק אזי ביכלתנו להגביר את הרצונות מול כל קושי ולזכות גם להוציא את החינוך המיוחל מכח אל הפועל, אך כאשר הקשיים הצליחו לגרום לנו הרגשת משא כבד הרי זה מרחיק אותנו מהצלחתנו חלילה.

לפני שאנו נכנסים לפרט זה או אחר בחינוך ילדינו, עלינו תחילה לעורר שמחה חשק ורצון בעצם הילד הזה ובכל ילדינו, בכל בוקר ואף בערב וצהרים נודה ונהלל נשבח ונפאר לה' על מתנה עצומה זו, על עצם היותם בני ישראל 'שלא עשני גוי' בזכותנו, ובפרט אם אפשר למצוא בהם נקודות טובות [ובמי לא אפשר] של תורה / תפילה / ברכה / צדקה / כבוד אב ואם / ויתור וכדו', או אפילו רצון טוב או השתוקקות להיות טובים יותר וכדומה, שאז נגביר את השמחה פי כמה, מכיון שזהו מקור ריוח נשגב עבורנו, כי אפילו נקודה טובה אחת שלהם מזכה אותנו בריוח העולה על כל ריוח העולם.

על אף שהמחנכים אולי לא מעריכים זאת, ועל אף שהסביבה הקרובה והרחוקה מותחת ביקורת הרסנית על התנהגותם [ועל חינוכם], ולפעמים גם אנחנו מתמלאים קוצר רוח וזועמים על התנהגותם הנלוזה, נכריח את עצמנו לא להתבלבל אלא לשמוח מאד מאד עם חלקם הטוב בעצם

גיליון אלול תשפ"ה | 12

אבקשה לבית

ו ל מ ש פ ח ה

אחרי חג המצות

בראש השנה?

כתבה מיוחדת על פתרונות יצירתיים, אהבה ואהבה!

איך זה חסידות

בלי רבי?

מילים מרגשות לרגל היארצייט, ח"י בתשרי

נשמה חסידית

מוצאת את

המקור

סיפור התקרבות מיוחד

ר' יעקב זאב

בית לניטול

פר
ומ
או

רבינו אמר ר' צוני שתעשו את נשותיכם חסידות!
הזמן עוד היום מנוי לגיליון והבא ברכה אל תוך ביתך.
להצטרפות חייג עוד היום 079-56-82-867

0795682867-